

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

תמצית דוחות כספיים ליום 31 במרס 2013

(בלתי מבוקרים)

תוכן העניינים:

עמוד	
5	דוח הדירקטוריון
9	נתונים עיקריים בקבוצת הבנק הבינלאומי
110	סקירת ההנהלה
129	הצהרת המנכ"ל
130	הצהרת החשבונאי הראשי
131	תמצית דוחות כספיים
138	באורים לתמצית הדוחות הכספיים

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2013

בישיבת הדירקטוריון, שהתקיימה ביום 28 במאי 2013, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים, הבלתי מבוקרים, של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") וחברות מאוחדות שלו (להלן - "קבוצת הבנק"), לשלושת החודשים הראשונים של השנה שנתיימו ביום 31 במרס 2013. הדוחות ערוכים על פי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. הנתונים מבוססים בסכומים מדווחים.

רקע כללי - ההתפתחויות הכלכליות והפיננסיות

התפתחויות הכלכליות העיקריות

צמיחה כלכלית

שיעור הצמיחה של המשק הישראלי בשנת 2012 היה כ-3.0%, שיעור המבטא האטה בקצב הצמיחה, הן בהשוואה לשיעור הצמיחה שהיה בשנה הקודמת - 4.7%, והן בהשוואה לפוטנציאל הצמיחה, המוערך ברמה של 3.5% - 4.0%. האומדן לשיעור הצמיחה של התמ"ג ברבעון הראשון של שנת 2013, שפירסמה הלמ"ס, הוא 2.8% בשיעור שנתי, שיעור דומה לקצב הצמיחה ששרר בשנת 2012. במקביל, התמ"ג העסקי צמח ברבעון הראשון של השנה ב-2.0% בלבד, כאשר ההשקעות בנכסים קבועים יורדות בשיעור שנתי של 14.7%. נתוני החשבונות הלאומיים גם מצביעים על המשך הגידול בצריכה לנפש. גם היצוא גדל בקצב מהיר יחסית ברבעון הראשון, כשרוב הגידול מוסבר ביצוא של חברות הזנק. הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל לצמיחת התמ"ג של ישראל בשנת 2013 היא 2.8%, בניכוי השפעת הזרמת הגז מקידוח "תמר". בשנת 2014 התחזית היא לצמיחה של 3.3% בניכוי השפעת הפקת הגז, בהכללת הפקת הגז ב"תמר" שיעור הצמיחה צפוי להגיע ל-4.0%. ניכוי הפקת הגז נעשה מכיוון שזו דורשת מספר מועט של עובדים ולכן אינה משפיעה על ההתפתחות בתעסוקה ובאבטלה.

שוק העבודה

למרות קצב הצמיחה המואט, המשק הישראלי נמצא במצב קרוב לתעסוקה מלאה. שיעור האבטלה הכולל (גילאים +15) ירד ברבעון הראשון של השנה ל-6.5% לעומת 6.8% ברבעון הקודם. בהתייחס לגילאי 24-65 על פי נתונים מנוכי עונתיות שיעור האבטלה הוא 5.6% לעומת 5.7% ברבעון הקודם. העלייה במספר המועסקים היא בעיקר בענפי הבנייה והסקטור הציבורי, בתעשייה נצפית ירידה בשיעור המועסקים. השכר הריאלי במשק שומר על יציבות.

תקציב המדינה

הגירעון התקציבי ברבעון הראשון של השנה היה גבוה יחסית - כ-4.6 מיליארד ש"ח לעומת כ-1.6 מיליארד ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הן בשל רמת ההוצאות הגבוהה והן בשל הירידה הריאלית בשיעור של 1.8% בגביית מסים. האתגר המרכזי של הממשלה החדשה, הוא להקטין את רמת הגירעון במסגרת התקציב לשנים 2013-2014 בכדי להחזיר את האמינות הפיסקאלית שנפגעה בשנת 2012, כשגירעון התקציב הגיע ל-4.2% במונחי תוצר. יש להדגיש שגם אם הממשלה תבצע בשנת 2013 את הקיצוץ הנדרש בהוצאותיה, עדיין מדובר בהרחבה ריאלית של הוצאות הממשלה בשיעור של כ-4.5% לעומת תקציב שנת 2012. בחודש מאי אישרה הממשלה תקציב לשנים 2013-2014, כשיעד הגרעון לשנת 2013 הוא 4.65% מהתוצר ולשנת 2014 3.0% מהתוצר. התקציב שאושר בממשלה כולל העלאת שיעור המע"מ ב-1% החל מיוני 2013 והעלאת שיעור מס ההכנסה ומסי החברות ב-1.5%. תקציב זה עדיין לא אושר בכנסת.

אינפלציה, רבית, שער חליפין

אינפלציה

שיעור עליית המדד ברבעון הראשון של השנה היה מזערי. קצב האינפלציה השנתי ב-12 החודשים האחרונים (אפריל 2013 לעומת אפריל 2012) ירד ל-0.8% בלבד. האינפלציה הנמוכה יחסית ברבעון הראשון הושפעה, מעבר להשפעות העונתיות, מירידה שהיתה במחירי הסחורות והנפט בעולם וממגמת התחזקות השקל. סעיף הדיור במדד המשיך לעלות בקצב שנתי מהיר יחסית של 3% (סעיף הדיור במדד על בסיס מחירי שכירות בחוזים מתחדשים). מחירי הדירות לרכישה (לפי סקר דיור נפרד, אשר לא נכלל במדד המחירים לצרכן) עלו בקצב מהיר יותר - 4.7% במהלך הרבעון הראשון של השנה וב-10.5% ב-12 החודשים האחרונים (אפריל השנה לעומת אפריל אשתקד).

שוק הדיור

המחירים בשוק הדיור ממשיכים לעלות בקצב מהיר יחסית, למרות הטלת המגבלות על המשכנתאות בעבור הדיור להשקעה בסוף שנת 2012. מצד ההיצע, התחלות הבנייה בשנת 2012 היו ברמה מספקת של כ-40 אלף התחלות. עם זאת, מספר הדירות שבנייתן החלה בשנת 2012 נמוך בכ-13% ממספרן בשנת 2011. בנוסף, ניכרת ירידה חדה בקצב שיווק הקרקעות על ידי מנהל מקרקעי ישראל. למגמות המחירים בשוק הדיור יכולה להיות השפעה רבה על המדיניות המוניטרית והחלטות הריבית של בנק ישראל.

רבית

עד סוף שנת 2012 ירדה רבית בנק ישראל לרמה של 1.75%. במהלך הרבעון הראשון של השנה נותרה רבית בסיסית זו ללא שינוי. ביום 13 במאי 2013 הודיע בנק ישראל, בהחלטה שאינה במסגרת התוכנית הרגילה, כי לנוכח התמשכות מגמת הייסוף של השקל, ההקלה הכמותית במשקים מובילים בעולם והעדכון כלפי מטה בתחזיות הצמיחה העולמיות, על הפחתת הרבית המוניטרית ב-0.25 נקודות אחוז, לרמה של 1.5% החל מיום 17 במאי 2013. במקביל הודיע בנק ישראל כי ירכוש מט"ח החל משנה זו ובשנים הבאות כדי לקזז את ההשפעה של הפקת הגז ממאגר "תמר" על שער החליפין. עד סוף שנת 2013 הוא צפוי לרכוש כ-2.1 מיליארד דולר.

שער החליפין

במהלך הרבעון הראשון של השנה התחזק השקל מול הדולר ב-1.8% ומול היורו ב-5.3%. זאת על רקע השיפור בחשבון השוטף במאזן התשלומים והציפיות להמשך השיפור בחשבון השוטף כתוצאה מתחילת ההפקה של גז טבעי. בתחילת חודש אפריל, חזר בנק ישראל והתערב בשוק המט"ח (לאחר הפסקה של כ-22 חודשים). כאמור לעיל, בנק ישראל צפוי להמשיך את התערבותו בשוק המט"ח גם בתקופה הקרובה.

הסביבה הגלובלית

התמונה המאקרו כלכלית בכלכלה העולמית מעורבת. ישנם סימני התאוששות בכלכלת ארה"ב ואילו באירופה נמשכת ההאטה. עם זאת, נראה שפחתו הסיכויים להתממשות משבר.

התמ"ג בארה"ב עלה ב-2.5% ברבעון הראשון של השנה אך הציפיות בשוק היו לצמיחה גבוהה יותר סביב 3.0%. באירופה אין סימני התאוששות, ה-ECB הוריד את תחזית הצמיחה בגוש היורו ל-0.4% - בשנת 2013. למרות הפסימיות, אירוע פשיטת הרגל של מערכת הבנקאות בקפריסין והטלת מס על פקדונות לא הביאו לעזוזים בשוקי ההון. כך גם השיתוק המדיני באיטליה לא השפיע על אמון המשקיעים. המשק הסיני צמח ברבעון הראשון ב-7.7% בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד, מעט נמוך מהצפיות.

שוקי ההון- מגמה חיובית בשוק המניות הישראלי ברבעון הראשון של השנה. ת"א 25 עלה ב-4.4% ות"א 100 ב-4.9%. מגמה חיובית זו הושפעה משוקי ההון בעולם, שאופיינו בעלויות שערים. בארה"ב עלה מדד ה-S&P ב-10.0% ומדד היורוסטוק 600 באירופה עלה ב-5%. מדד האג"ח הקונצרני הצמוד עלה במהלך הרבעון בשיעור של 1.8% לעומת ירידה באג"ח ממשלתי הצמוד בשיעור של כ-0.9%. הירידה בפרמית הסיכון באג"ח הקונצרני נבעה מסביבת הריבית הנמוכה, מהמגמה החיובית בשוק המניות, המשך הצמיחה המתונה במשק והתייצבות בסביבה הכלכלית הגלובלית.

עליית התשואות באג"ח הממשלתי הישראלי התרחשה על רקע מגמה דומה בתשואות ל-10 שנים בארה"ב ואי שינוי בריבית בנק ישראל. עליית התשואות קשורה גם עם אי הודאות לגבי המדיניות הפיסקלית של הממשלה החדשה. בחודש אפריל התהפכה המגמה השלילית בשוק האג"ח הממשלתי ונרשמה ירידה חדה בתשואות, על רקע מגמה דומה בארה"ב וירידה בפרמית הסיכון הגלומה באג"ח הישראלי.

התפתחויות עסקיות בקבוצת הבנק הבינלאומי בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2013

- להלן תיאור ההתפתחויות העיקריות בסעיפים התוצאתיים והמאזניים של קבוצת הבנק בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2013.
- הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק** הסתכם לשלושת החודשים הראשונים של השנה ב-136 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-143 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.9%.
- תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק** עמדה בתקופה ינואר-מרס 2013 על שיעור של 8.5% בחישוב שנתי, בהשוואה ל-10.0% בתקופה המקבילה אשתקד ול-9.5% בכל שנת 2012.
- להלן פירוט לגבי סעיפי הרווח והפסד העיקריים לתקופה של שלושת החודשים הראשונים של השנה, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:
- גידול בסך של 23 מיליון ש"ח (3.9%) בסך הכנסות הרבית, נטו והכנסות המימון שאינן מרבית.
 - ההפרשה להפסדי אשראי הסתכמה ב-32 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הבנק בחר ליישם במלואה כבר ברבעון זה את הוראת המפקח על הבנקים בנושא "עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור", לפיה נדרשו התאגידים הבנקאיים להעמיד את ההפרשה הקבוצתית בגין הלוואות לדיור על שיעור שלא יפחת מ-0.35% מיתרת הלוואות אלה, וזאת עד לרבעון השני של השנה. הגידול בהפרשה הקבוצתית ברבעון הראשון של השנה הנובע מישום הוראה זו הסתכם ב-24 מיליון ש"ח.
 - שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מסך האשראי לציבור בשלושת החודשים הראשונים של השנה עמד על שיעור של 0.19%.
 - סך ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-704 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-700 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בהוצאות משכורות ונלוות חל גידול בסך של 12 מיליון ש"ח (2.9%). גידול זה קוזז ברובו בירידה בהוצאות תפעוליות אחרות בסך של 10 מיליון ש"ח (7.7%).
 - קיטון ברווח עקב הוצאות מס נמוכות יותר אשתקד, אשר נבעו מרישום הכנסות מסים בגין שנים קודמות בסך 10 מיליון ש"ח.
- הרווח לפני מסים** הסתכם לשלושת החודשים הראשונים של השנה ב-235 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-208 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 13.0%.
- הרווח לאחר מסים** הסתכם לשלושת החודשים הראשונים של השנה ב-130 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-135 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.7%.
- הרווח הבסיסי למניה בת 0.05 ש"ח** הסתכם לשלושת החודשים הראשונים של השנה ב-1.35 ש"ח, בהשוואה ל-1.43 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- סך נכסי קבוצת הבנק** ליום 31 במרס 2013 הסתכם ב-103,666 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-105,685 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012, קיטון בשיעור של 1.9%.
- סך ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק** ליום 31 במרס 2013 הסתכם ב-6,682 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-6,563 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של 1.8%.
- יחס הון הליבה** ליום 31 במרס 2013 הסתכם לשיעור של 9.96%, בהשוואה ל-9.65% בסוף שנת 2012, ול-8.81% ב-31 במרס 2012.

נתונים עיקריים

רווח ורווחיות			לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס		שינוי
			2012	2013	
			במיליוני ש"ח		ב-%
הכנסות רבית, נטו			537	544	1.3
הכנסות שאינן מרבית			402	427	6.2
מזה: עמלות			338	340	0.6
הוצאות בגין הפסדי אשראי			31	32	3.2
הוצאות תפעוליות ואחרות			700	704	0.6
מזה: משכורות והוצאות נלוות			418	430	2.9
הוצאות תפעוליות שאינן שכר			282	274	(2.8)
רווח לפני מסים			208	235	13.0
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק			143	136	(4.9)

מאזן - נתונים עיקריים					שינוי לעומת
					31.12.12
					31.3.12
					ב-%
סך כל המאזן					1.5
אשראי לציבור, נטו					2.0
ניירות ערך					(14.7)
פקדונות הציבור					0.8
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים					6.7
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק					10.8

לשנה שנתיים ביום 31 בדצמבר			לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס		יחסים פיננסיים עיקריים
2012	2012	2013	2012	2013	
6.2%	5.9%	6.4%			הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לסך כל המאזן
0.20%	0.19%	0.19%			הוצאות בגין הפסדי אשראי לאשראי לציבור, נטו*
9.65%	8.81%	9.96%			יחס ההון ליבה לרכיבי סיכון
9.65%	8.81%	9.96%			יחס ההון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.94%	13.58%	15.06%			יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
64.2%	64.7%	65.0%			אשראי לציבור, נטו לסך כל המאזן
79.8%	80.0%	79.5%			פקדונות הציבור לסך כל המאזן
124.3%	123.7%	122.2%			פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו
73.5%	74.5%	72.5%			הוצאות תפעוליות ואחרות לסך ההכנסות
9.5%	10.0%	8.5%			תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק*
5.6%	5.6%	5.9%			יחס ההכנסות לנכסי סיכון*

* על בסיס שנתי.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הכנסות רבית, נטו לשלושת החודשים הראשונים של השנה הסתכמו ב-544 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-537 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1.3%.

הכנסות המימון שאינן מרבית לשלושת החודשים הראשונים של השנה הסתכמו ב-76 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-60 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 26.7%.

רווחי המימון הנובעים מכלל הנכסים וההתחייבויות של הבנק כוללים את הכנסות הרבית, נטו, בצירוף הכנסות המימון שאינן מרבית. הכנסות המימון שאינן מרבית כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי מניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות ממכשירים נגזרים כוללות, בין היתר, את השפעות ערך הזמן על השווי ההוגן של נגזרים, המהוות חלק בלתי נפרד מניהול סיכוני הרבית בבנק ואת השפעת שיעור עליית המדד הידוע על נגזרים, המהווה חלק בלתי נפרד מניהול החשיפה, למדד המחירים לצרכן.

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו

2013	2012				
	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון
	במיליוני ש"ח				
הכנסות רבית	801	781	1,020	1,093	893
הוצאות רבית	(257)	(224)	(440)	(517)	(356)
הכנסות רבית, נטו	544	557	580	576	537
הכנסות מימון שאינן מרבית	76	36	50	4	60
סך הרווח המימוני, נטו	620	593	630	580	597

להלן ניתוח של סך הרווח המימוני, נטו

2013	2012				
	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון
	במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות שוטפת	518	538	558	546	510
התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים	18	15	15	(22)	42
הכנסות מממוש ומתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב	61	45	46	42	42
רווחים מהשקעות במניות	14	10	18	29	23
הפרשה לירידת ערך ניירות ערך	(1)	(24)	(1)	(9)	(19)
הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל	10	9	(6)	(6)	(1)
רווח מימוני, נטו	620	593	630	580	597

להלן תרומת מגזרי ההצמדה השונים להכנסות רבית נטו כפי שנכללו בתוספת א' לסקירת ההנהלה.

לשלושת החודשים הראשונים שנתיימו ביום 31 במרס					
2012			2013		
תרומה להכנסות רבית נטו	היקף הפעילות		תרומה להכנסות רבית נטו	היקף הפעילות	
%	במיליוני ש"ח	%	%	במיליוני ש"ח	%
87	469	69	85	462	69
4	22	16	5	28	17
9	46	15	10	54	14
100	537	100	100	544	100

מגזר שקלי לא צמוד

מגזר צמוד מדד

מגזר מט"ח וצמוד מט"ח (כולל פעילות חו"ל)

סך הכל

ההוצאות בגין הפסדי אשראי נערכו על בסיס שמרני והסתכמו ב-32 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מסחרי הסתכמה ב-3 מיליון ש"ח, בגין אשראי לציבור פרטי ב-4 מיליון ש"ח ובגין אשראי לדיור ב-25 מיליון ש"ח, הנובעת בעיקרה מישום מכתב המפקח על הבנקים בנושא "עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור". בהתאם למכתב זה תאגידים בנקאיים נדרשו להבטיח כי החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2013 יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי המוחזקת בגין הלוואות לדיור לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת ההלוואות האמורות למועד הדיווח. הבנק בחר להקדים ולהעמיד את ההפרשה כאמור על שיעור של 0.35% מיתרת ההלוואות לדיור, החל מהרבעון הראשון של שנת 2013. כתוצאה מכך חל גידול בהפרשה האמורה בסך 24 מיליון ש"ח אשר נזקף כהוצאה בדוח רווח והפסד.

בתקופה המקבילה אשתקד ההוצאה בגין הפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מסחרי הסתכמה ב-31 מיליון ש"ח, בגין אשראי לדיור ב-1 מיליון ש"ח ובגין אשראי לציבור פרטי הכנסה בסך של 1 מיליון ש"ח.

שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור עמד על 0.19%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד, ו-0.20% בשנת 2012 כולה.

ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות הסתכמו ב-351 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-342 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.6%.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-704 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-700 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 0.6%.

משכורות והוצאות נלוות הסתכמו ב-430 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-418 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.9%. **הוצאות אחזקה ופחת בנינים וציוד** הסתכמו ב-108 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-111 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 2.7%.

הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים הסתכמו ב-46 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-41 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הפחתת עודף עלות הרכישה המיוחס לקשרי לקוחות הכלולה בסעיף זה הסתכמה ב-13 מיליון ש"ח. הפחתת עודף עלות הרכישה אינה הוצאה מוכרת לצרכי מס הכנסה ולפיכך, מקטינה את הרווח לתקופה במלוא סכום ההפחתה.

ההוצאות האחרות הסתכמו ב-120 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-130 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 7.7%.

הפרשה למסים על הרווח הסתכמה ב-105 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-73 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי מסך הרווח לפני מסים הגיע ל-44.7%, בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי בשיעור של 35.9%. להלן הגורמים שהשפיעו על גידול שיעור המס בהשוואה לשיעור המס הסטטוטורי:

א. הוצאות לא מוכרות, והפרשי מס ורביית בגין גביות חובות פגומים שנמחקו חשבונאית.

ב. הפרשי שער שליליים המיוחסים להכנסות מחברת הבת בחו"ל, עקב ייסוף השקל לעומת הליש"ט, שאינם מוכרים כהוצאה לצרכי מס. השפעה זו קוזזה בהכנסות מימון שאינן מרבית.

בתקופה המקבילה אשתקד הגיע שיעור המס האפקטיבי ל-35.1% לעומת שיעור מס סטטוטורי של 35.3%. אשתקד, שיעור המס האפקטיבי הושפע, מחד בעיקר מהוצאות לא מוכרות ומהפרשי מס ורביית בגין גביות חובות פגומים שנמחקו חשבונאית שגרמו לגידול בשיעור המס, ומאידך הכנסות מסים בגין שנים קודמות בסך 10 מיליון ש"ח קיזזו השפעות אלו.

חלק הבנק ברווח של חברות כלולות לאחר השפעת המס הסתכם ב-11 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-13 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תרומה לקהילה

בסוף שנת 2006 הקים הבנק את הפרוייקט החברתי "נקודת מפנה", בשיתוף עם עמותת "אשלים" מייסוד הג'וינט וארגון מתן. הפרוייקט נועד לעודד ולטפח יזמות עסקית בקרב בני נוער בסיכון במטרה להחזירם למעגל החיים הנורמטיבי. הבנק מעמיד לרשות הפרוייקט מידי שנה מאות מתנדבים מעובדי הבנק, התורמים מזמנם, ניסיונם ומומחיותם לטובת בני הנוער.

מאז שנת 2010 הבנק הרחיב את תרומתו למען הקהילה באמצעות פרויקט "תרבות וקהילה בבינלאומי", שמטרתו לעודד ולקדם יצירה אמנותית איכותית מהפריפריה ולתת לאמנים הזדמנות להיחשף בלב תל אביב. כל אירועי התרבות במסגרת הפרוייקט מתקיימים ב"בית הבנק הבינלאומי" ברחוב רוטשילד בתל אביב, ופתוחים לקהל הרחב ללא תשלום. בנוסף לפרוייקטים אלו, תורמים הבנק וחברות הבנות שלו לעמותות וארגונים שונים.

הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק

המאזן המאוחד ליום 31 במרס 2013 הסתכם ב-103,666 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-102,145 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2012 ו-105,685 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של 1.5% וקטון של 1.9% בהתאמה.

האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרס 2013 הסתכם ב-67,421 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-66,073 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2012 ו-67,879 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של 2.0% וקטון של 0.7% בהתאמה.

סך האשראי הבעייתי למרכיביו השונים, הכולל רכיבים חוץ מאזניים, הסתכם ב-2,767 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,732 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של 1.3%.

א. סיכון אשראי בעייתי:

31 בדצמבר 2012			31 במרס 2013		
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל
במיליוני ש"ח					
1,098	154	1,252	1,147	161	1,308
433	53	486	403	26	429
930	99	1,029	922	73	995
2,461	306	2,767	2,472	260	2,732

סיכון אשראי פגום
סיכון אשראי נחות
סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
סך סיכון אשראי בעייתי *

יתרה ליום	יתרה ליום
31 בדצמבר 2012	31 במרס 2013
במיליוני ש"ח	
341	346
237	235
95	97
-	-

* מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר
מזה: הלוואות לדיור בגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור
הלוואות לדיור בגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור
אגרות חוב שאינן פגומות בפיגור של 90 ימים או יותר

יתרה ליום	יתרה ליום
31 בדצמבר 2012	31 במרס 2013
במיליוני ש"ח	
1,015	976
-	-
4	3
1,019	979

ב. נכסים שאינם מבצעים

אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות רבית:
- שנבדק על בסיס פרטני
- שנבדק על בסיס קבוצתי
אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות רבית
סך הכל נכסים שאינם מבצעים

ג. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות רבית

ד. חובות בעייתיים ביחס לסיכון אשראי

שיעור יתרת האשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
שיעור יתרת האשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום ויותר מיתרת האשראי לציבור
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור

ה. שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות רבית

ו. שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור

ז. שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור *

שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של אשראי לציבור
שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

* על בסיס שנתי.

להלן החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה (לפי גודל חבות ברוטו לפני ניכוי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים):

ליום 31 במרס 2013					ענף משק	לווה מספר
סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני (*)	במיליוני ש"ח		
682	2,050	285	1,765	שירותים פיננסיים	1.	
329	935	45	890	חשמל ומים	2.	
181	811	38	773	שירותים פיננסיים	3.	
84	721	11	710	שירותים פיננסיים	4.	
310	561	44	517	תעשייה	5.	
44	413	1	412	נדל"ן	6.	

ליום 31 בדצמבר 2012					ענף משק	לווה מספר
סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני (*)	במיליוני ש"ח		
776	2,017	297	1,720	שירותים פיננסיים	1.	
120	970	8	962	שירותים פיננסיים	2.	
325	926	38	888	חשמל ומים	3.	
314	648	56	592	תעשייה	4.	
159	585	14	571	שירותים פיננסיים	5.	
475	475	14	461	תקשורת	6.	

* כולל אשראי לציבור לאחר מחיקות חשבונאיות נטו, השקעה באגרות חוב ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

פקדונות הציבור הסתכמו ב-82,418 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-81,726 ש"ח ביום 31 במרס 2012 ו-84,365 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של 0.8% וקטון של 2.3%, בהתאמה.

ההשקעה בניירות ערך הסתכמה ב-10,531 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-12,347 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2012 ו-9,756 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012, קיטון בשיעור של 14.7% וגידול בשיעור של 7.9% בהתאמה.

להלן הרכב התיק:

חלק מסך ניירות הערך		יתרה ליום		
31.12.12	31.3.13	31.12.12	31.3.13	
%	%	במיליוני ש"ח		
62.1	65.7	6,059	6,917	אגרות חוב ממשלתיות
15.6	14.4	1,522	1,516	אגרות חוב של בנקים ⁽¹⁾
17.7	15.6	1,723	1,647	אחרים (קונצרני ומגובי נכסים) ⁽²⁾
4.6	4.3	452	451	מניות ⁽³⁾
100.0	100.0	9,756	10,531	סך הכל

- (1) היתרה כוללת גם אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות הנפקה של בנקים.
- מזה: אגרות חוב של בנקים זרים במט"ח בערבות ממשלות זרות בסך של 31 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2012 - בסך 33 מיליון ש"ח).
- (2) מזה: אגרות חוב במט"ח בערבות ממשלות זרות בסך 434 מיליון ש"ח ואגרות חוב במט"י בערבות ממשלת ישראל בסך 313 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2012 - אגרות חוב במט"ח בערבות ממשלות זרות בסך 426 מיליון ש"ח ואגרות חוב במט"י בערבות ממשלת ישראל בסך 300 מיליון ש"ח).
- (3) ההשקעה במניות כוללת, בין היתר, השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך 123 מיליון ש"ח, שטרי הון צמיחים בסך 48 מיליון ש"ח, השקעה במניות במט"ח בסך 5 מיליון ש"ח, וכן השקעה במניות הנסחרות בבורסה בתל-אביב בסך 247 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2012 - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך 122 מיליון ש"ח, שטרי הון צמיחים בסך 48 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות הנסחרות בבורסה בתל אביב בסך 253 מיליון ש"ח).

להלן התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך ניירות הערך		יתרה ליום			
31.12.12	31.3.13	השינוי	31.12.12	31.3.13	
%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
48.8	52.3	15.6	744	4,766	5,510
16.4	14.6	(4.1)	(65)	1,602	1,537
30.1	28.8	3.3	97	2,936	3,033
4.7	4.3	(0.2)	(1)	452	451
100.0	100.0	7.9	775	9,756	10,531

להלן פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים את הבנק לשם קביעת השווי ההוגן של ניירות הערך ליום 31 במרס 2013:

מחיר מצוטט בשוק פעיל	מחיר אינדיקטיבי*	מחיר מצד נגדי לעסקה**	סך הכל
במיליוני ש"ח			
252	49	150	451
5,841	-	-	5,841
886	320	-	1,206
-	2,458	-	2,458
-	545	-	545
-	-	30	30
6,979	3,372	180	10,531
66.3%	32.0%	1.7%	100%

* מחיר אינדיקטיבי - אינדיקציה הנקבעת על ידי הבנק ואשר מבוססת בעיקר על ציטוטי מחיר המתקבלים מגוף, או גופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך, והיתרה מבוססת על בסיס מודלים פנימיים שנקבעו על ידי הבנק.

** מחיר מצד נגדי לעסקה - ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה. לגבי קרנות השקעה פרטיות, בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך מתבססת על הדוחות הכספיים שלהן.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות:

31.12.12	31.3.13	
	במיליוני ש"ח	
634	844	ישראל (כולל ממשלת ישראל - 31.3.13 - 756 מיליון ש"ח, 31.12.12 - 505 מיליון ש"ח)
611	538	ארצות הברית
32	16	גרמניה
127	140	צרפת
300	164	בריטניה
468	512	אירופה - אחרים* (31.3.13 - 7 מדינות; 31.12.12 - 7 מדינות)
78	118	אוסטרליה
120	126	המזרח הרחוק, ניו זילנד ואחרים* (31.3.13 - 1 מדינות; 31.12.12 - 3 מדינות)
2,370	2,458	סך הכל

יצוין כי בכל אחת מהמדינות (למעט ממשלת ישראל) אין מנפיק שיתרת אגרות החוב שלו עולה על 2% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק.

* במדינות אלו אין מדינה בה יתרת אגרות החוב המוחזקות על ידי הבנק עולה על 3% מסך ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק לאותו מועד. לפרטים בדבר חשיפה כוללת למדינות זרות, ראה תוספת ד' לסקירת ההנהלה.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי, לפי ענפי משק:

שם הענף	31.3.13	31.12.12
שירותים פיננסיים	95	107
בנקים	227	212
תעשייה	116	128
חשמל ומים	508 (*)	505 (*)
בניה ונדל"ן	172	152
שירותים עסקיים אחרים	27	7
תחבורה	23	10
תקשורת ושירותי מחשב	28	32
מסחר	10	33
שירותים ציבוריים	-	1
סך הכל	1,206	1,187

(*) כולל סך של 313 מיליון ש"ח בערבות ממשלת ישראל (31.12.12 - 300 מיליון ש"ח).

להלן הרכב תיק ניירות הערך במט"ח בקבוצת הבנק:

- **אגרות חוב במט"ח וצמוד מט"ח שאינן מגובות נכסים** מסתכמות ב-2,458 מיליון ש"ח (674 מיליון דולר) (כולל חברות זרות בסך 1,294 מיליון ש"ח, אגרות חוב של חברות ישראליות במט"ח, שרובן, נסחרות בחו"ל בסך 88 מיליון ש"ח, אגרות חוב מדינת ישראל במט"ח בסך 756 מיליון ש"ח ואגרות חוב ממשלתיות זרות בסך 320 מיליון ש"ח). כל תיק אגרות החוב הזרות הכלולות בתיק מדורג בדירוג השקעה (Investment Grade) - מזה כ-88% בקבוצת דירוג A ומעלה, כאשר כ-49% מהחשיפה הינה למוסדות בנקאיים ופיננסיים מובילים במדינות OECD. תיק השקעה זה מפוזר כך שהחשיפה למנפיק יחיד אינה עולה על 4.9% מהיקף תיק אגרות החוב במט"ח. משך החיים הממוצע בתיק אגרות החוב הזרות במט"ח עומד על כ-3 שנים. יתרת הרווחים ברוטו שטרם מומשו (הכלולים בהון במסגרת התאמות לשווי הוגן בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה) ליום הדיווח בגין תיק זה עמדה על כ-47 מיליון ש"ח (כ-13 מיליון דולר), בהשוואה ל-55 מיליון ש"ח (כ-15 מיליון דולר) ביום 31 בדצמבר 2012.

- **אגרות חוב מגובות במשכנתאות** (Mortgage Backed Securities - MBS) מסתכמות ב-545 מיליון ש"ח (150 מיליון דולר), ואינן חשופות למשכנתאות סאב-פריים (משכנתאות הניתנות ללווים בעלי דירוג אשראי נמוך). אגרות החוב הונפקו על ידי סוכנויות פדראליות בארה"ב. מתוכן אגרות חוב בסך 390 מיליון ש"ח (107 מיליון דולר) הונפקו על ידי סוכנות בבעלות מלאה של ממשלת ארה"ב (Ginnie Mae) והיתרה בסך של כ-155 מיליון ש"ח (43 מיליון דולר) הונפקה על ידי סוכנויות פדרליות בארה"ב Freddie Mac-I Fannie Mae.

להלן ניתוח רגישות ליום 31 במרס 2013 של השפעת שינויים בשיעורי הרבית על קצב הפרעונות המוקדמים והשווי ההוגן של תיק אגרות החוב מגובות המשכנתא (כולל גידור כלכלי של עסקאות החלפת רבית):

שינוי בקצב הפרעונות המוקדמים	שינוי בשווי ההוגן
בנקודות אחוז	במיליון דולר
(4.8)	(2.7)
10.9	(1)

סיכון הרבית הגלום בתיק מנוהל באופן שוטף על ידי גידור דינמי (Delta Hedging).

- **מוצרים מובנים (Structured Products)** המסתכמים ב-19 מיליון ש"ח (5 מיליון דולר) הינם מבוססי רבית, מניות ומטבע, ולטווחי השקעה קצרים יחסית. ברובם, קרן ההשקעה מובטחת.
- **קרנות גידור** מסתכמות ב-14 מיליון ש"ח (4 מיליון דולר).
- **קרנות השקעה פרטיות** - ההשקעה בקרנות השקעה פרטיות הסתכמה ב-123 מיליון ש"ח (34 מיליון דולר). יתרת ההתחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות הסתכמה ב-63 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2013.
- **שטרי הון צמיתים** של תאגידים פיננסיים זרים במדינות OECD המהווים את הון רוברד 1 שלהם - ההשקעה בשטרי ההון הצמיתים הסתכמה ב-48 מיליון ש"ח (13 מיליון דולר).

להלן פירוט הפער השלילי, לפני השפעת המס, בין השווי ההוגן של כלל תיק ניירות הערך הזמינים למכירה לבין עלותם המותאמת בחלוקה לפי משך הזמן בו קיים פער שלילי (במיליוני ש"ח):

ליום 31 במרס 2013					
עד 6 חודשים	9-6 חודשים	12-9 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל	
					א. אגרות חוב זמינות למכירה אחרות
2	-	-	19	21	עד 20%
2	-	-	19	21	
					ב. ניירות ערך מגובי נכסים זמינים למכירה
1	-	-	-	1	עד 20%
1	-	-	-	1	
					ג. מניות זמינות למכירה
-	-	-	6	6	עד 20%
-	-	-	6	6	
3	-	-	25	28	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2012					
עד 6 חודשים	9-6 חודשים	12-9 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל	
					א. אגרות חוב זמינות למכירה אחרות
2	1	-	30	33	עד 20%
2	1	-	30	33	
					ב. מניות זמינות למכירה
-	-	-	7	7	עד 20%
-	-	-	1	1	20% - 40%
-	-	-	8	8	
2	1	-	38	41	סך הכל

ההשקעה בבנינים וציוד הסתכמה ב-1,175 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,185 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012.

הון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-6,682 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-6,563 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של 1.8%. הגידול בהון המיוחס לבעלי מניות הבנק הושפע בעיקר מהרווח לתקופה בסך של 136 מיליון ש"ח שקוזז בחלקו על ידי הקיטון בקרן ההון בגין ניירות ערך זמינים למכירה, בסך של 19 מיליון ש"ח.

יחס ההון לרכיבי סיכון ליום 31 במרס 2013 המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון" (באזל II) עומד על שיעור של 15.06%, בהשוואה ל-14.94% בסוף שנת 2012. יחס זה גבוה מיחס ההון המזערי לנכסי סיכון משוקללים בשיעור של 9.0% שנדרש על ידי בנק ישראל.

יחס הון הליבה עומד על 9.96%, בהשוואה ל-9.65% בסוף שנת 2012. יתרת כתבי ההתחייבות הנדחים הכלולים בהון רובד 2 תחתון ליום 31 במרס 2013 מסתכמת ב-3.2 מיליארד ש"ח. הון רובד 2, המורכב בעיקר מכתבי התחייבות נדחים, תורם 5.1% מהלימות ההון של הבנק.

לאחר תאריך המאזן, ביום 25 באפריל 2013, הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, הנפיקה בהנפקה ציבורית כתבי התחייבות נדחים סדרה כ"א בעג. של 342 מיליון ש"ח, אשר תמורתם בסך של 380 מיליון ש"ח הופקדה בבנק. הבנק התחייב לקיים את תנאיהם של כתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו בהנפקה זו.

דירקטוריון הבנק החליט כי יחס ההון הכולל של הקבוצה לא יפחת מ-12.5% וכי יחס הון הליבה לא יפחת מ-9%. כמו כן, החליט הדירקטוריון שיחס ההון הכולל תחת תרחישי קיצון לא יפחת מ-9% ויחס הון הליבה תחת תרחישי קיצון לא יפחת מ-6%.

רכיבי ההון לצורך חישוב הלימות ההון בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון":

מבנה ההון:		31 במרס 2013	31 בדצמבר 2012
		במיליוני ש"ח	
הון רובד 1			
הון מניות נפרע		614	614
פרמיה		313	313
עודפים		5,684	5,548
זכויות שאינן מקנות שליטה		213	209
רכיבי הון רובד 1 אחרים ⁽²⁾		270	270
התאמות מתרגום של יחידות אוטונומיות המוחזקות בחו"ל		1	(1)
סכומים שהופחתו מההון ⁽¹⁾		(431)	(437)
סך הכל הון רובד 1 / סך הכל הון ליבה		6,664	6,516
סך הכל הון רובד 2 לפני ניכויים		3,571	3,725
בניכוי:			
השקעות ברכיבי הון פיקוחי של תאגידים בנקאיים וחברות בת שלהם בישראל		(2)	(3)
השקעות בחברות שאינן ריאליות בשיעור העולה על 20% ללא שליטה, או שיש השפעה מהותית		(155)	(149)
ניכויים רובד 2		(157)	(152)
סך הכל הון רובד 2 לאחר ניכויים		3,414	3,573
סך הכל הון כולל כשיר		10,078	10,089

(1) ראה באור 4 לתמצית הדוחות הכספיים בדבר פירוט הסכומים שהופחתו מההון.

(2) בהתאם להבהרת הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול באופציות מכר שניתנו לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, הבנק זקף לבסיס ההון את השינוי בהון הנובע מיישום לראשונה של ההבהרה וזאת לא יאחר ממועד סיום ההתקשרות באופצית המכר כאמור בבאור 6ה. לדוחות הכספיים לשנת 2012. השפעת סיום ההתקשרות באופצית המכר כאמור, הינה קיטון בשיעור של 0.4% ביחס ההון הכולל של הבנק.

יחס הון כולל ויחס הון של רובד 1 של הבנק וחברות בת משמעותיות בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל וו):

31 בדצמבר 2012	31 במרץ 2013	
	באחוזים	
		יחס ההון לרכיבי סיכון
9.65	9.96	יחס הון רובד 1 ליבה לרכיבי סיכון ⁽¹⁾
9.65	9.96	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.94	15.06	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
		חברות בת משמעותיות
		בנק אוצר החייל בע"מ
8.83	9.17	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.74	14.12	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
		בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ
11.50	12.40	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
16.30	17.40	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
		יובנק בע"מ
16.10	16.89	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
19.80	20.69	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
		בנק מסד בע"מ
14.20	14.24	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.78	14.75	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

(1) הון הליבה של הבנק מורכב מהון המניות המונפק והנפרע, פרמיה על מניות, התאמות מתרגום של פעילות חוץ וזכויות מיעוט בעלי המניות החיצוניים בהון של חברות בנות שאוחדו, בניכוי כלל הניכויים מהון רובד 1.

מדיניות חלוקת דיבידנד

ביום 30 באוגוסט 2010 החליט דירקטוריון הבנק לאמץ מדיניות חלוקת רווחים, לפיה הבנק יחלק כדיבידנד בכל שנה 50% מהרווח הנקי השנתי של הבנק הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים שנקבעו ושיקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת. רווחים מעודפי עבר יחולקו לפי החלטות אד הוק. חלוקות כאמור תבוצענה בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה הרגולטורית.

אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות הדירקטוריון לבחון מעת לעת את המדיניות, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל.

מובהר בזאת כי כל חלוקה של דיבידנד (לרבות לפי ההחלטות האמורות) תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים על פי דין.

יצוין כי חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה, בנוסף להוראות חוק החברות, למגבלות נוספות כמפורט בבאור 18' לדוחות הכספיים לשנת 2012.

יובהר כי נוכח דרישות רגולטוריות והנתונים המקרו כלכליים, למועד הדוח, לא התקבלו החלטות על חלוקת דיבידנד בגין השנים 2011 ו-2012. ההחלטה על חלוקת דיבידנד צפויה להתקבל במהלך השנה.

מצב נזילות ומדיניות גיוס המקורות

קבוצת הבנק מקיימת מעקב שוטף אחר מצב הנזילות בקבוצה, באמצעות מודל פנימי שהנחותיו נבחנו לאחרונה במהלך מקיף, ובאמצעים משלימים אחרים. הקבוצה שמה דגש על גיוון בסיס הפיקדונות, ועל שמירת תיק נכסים נזילים בהיקף מתאים. בחודש ינואר 2013 פרסם בנק ישראל עדכון להוראות ניהול סיכון הנזילות (הוראה 342), שעיקרו הרחבה של מתכונת המעקב והדיווח אחר סיכון הנזילות במערכת הבנקאית, והתאמה לסטנדרטים שנקבעו על ידי ועדת באזל. תחולת השינוי 1 ביולי 2013. קבוצת הבנק נערכת לעמידה בהוראות החדשות, בין היתר, על ידי התאמת המודל הקיים לאמידת סיכון הנזילות.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

היקף יתרות המערכת הבנקאית בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים) לסוף מרס 2013 עמד על כ-108 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-125 מיליארד ש"ח בסוף דצמבר 2012. היקף אחזקות הציבור במק"מ עמד על כ-121 מיליארד ש"ח, גידול של כ-4 מיליארד ש"ח לעומת סוף 2012.

יתרת הפקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים) לסוף מרס 2013 הסתכמה ב-18.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-19.5 מיליארד ש"ח בסוף דצמבר 2012.

עיקר כרית הנזילות בקבוצה, הכוללת מזומנים, פקדונות בבנקים וניירות ערך נזילים, הסתכמה ליום 31 מרס 2013 ב-28.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-29.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, מזה, יתרת המזומנים והפקדונות בבנקים הסתכמה ב-20.6 מיליארד ש"ח, וכ-7.8 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל, אגרות חוב של ממשלות זרות ואגרות חוב של בנקים בחו"ל ברמת נזילות גבוהה.

יחס הפקדונות לאשראי לציבור ליום 31 במרס 2013, עומד על 122.2%, בהשוואה לכ-124.3% ב-31 בדצמבר 2012. בסוף מרס 2013 הסתכמו פקדונות הציבור, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים, בכ-87.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-90.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012. קיטון בשיעור של כ-2.3%.

יתרת האשראי לציבור ליום 31 במרס 2013 הסתכמה ב-67.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-67.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, קיטון של כ-0.7%.

חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

כללי

א. פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים. סיכונים אלה מנוהלים על ידי חברי הנהלה ממונים ובאחריותם. בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל II. בגין סיכונים תפעוליים ויתר הסיכונים אליהם היא חשופה, הקבוצה מבצעת הקצאת הון משלימה במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצע במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל II - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו ולהגדלת תוחלת הרווח - תוך טיפוח התמחיות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.

ג. המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין ובהוראות אחרות מספר הנחיות הקשורות בנושא ניהול סיכונים. הוראות אלה קובעות, בין היתר, עקרונות יסוד לניהול סיכונים ובקרתם ובכלל זה: מעורבות נאותה והבנה של דירקטוריון והנהלת הבנק

- בניהול הסיכונים, קביעת מדיניות סיכון ותיאבון סיכון, הקמת פונקציית ניהול סיכונים ראשית בלתי תלויה, קבלת דיווחים תקופתיים על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים, וקיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה ההולמים את פרופיל הסיכון של הבנק.
- ד. תפיסת הסיכון הכוללת של הקבוצה עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחיימת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח, ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.
- ה. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בקבוצה באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות החטיבה לניהול סיכונים והבקרה הבלתי תלויות. קו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית. האחראים על ניהול הסיכונים בקבוצה הינם:
- ו. רו"ח בנצי אדירי, ראש החטיבה לניהול סיכונים - מנהל הסיכונים הראשי ומנהל הסיכונים התפעוליים.
 - ז. רו"ח אילן בצרי, ראש החטיבה העסקית - מנהל סיכונים האשראי ומנהל סיכונים סליקה;
 - ח. מר אבי שטרנשוש, ראש החטיבה הפיננסית - מנהל הסיכונים הפיננסיים ומנהל סיכון המוניטין;
 - ט. עו"ד דליה בלנק, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי - מנהלת הסיכונים המשפטיים.
 - י. הסיכונים הנוספים אליהם חשוף הבנק - סיכון אסטרטגי, סיכונים הקשורים למשק הישראלי, סיכונים ציות והלבנת הון, סיכונים סליקה, סיכונים רגולציה וחקיקה - מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל ועל ידי כל אחד מחברי ההנהלה בתחום הנתון לאחריותו.
 - יא. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בת בנקאית בקבוצה בנפרד, על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון חברת הבת המתבססת על מדיניות הקבוצה, ועל בסיס מתודולוגיית ניהול סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת. בהתאם להוראת המפקח על הבנקים בנושא "מנהל סיכונים ראשי ופונקציית ניהול סיכונים" מונה בכל חברה בת בנקאית מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל החברה הבת ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הבנק.
 - יב. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי החטיבה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.
 - יג. מסמך הסיכונים בוחן את כלל הסיכונים, שאליהם חשופה קבוצת הבנק במסגרת פעולותיה, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.
 - יד. במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בקבוצה ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו ההתפתחויות בסביבה העסקית ובשווקים הפיננסיים וכן טיפול החטיבה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שננקטו על ידי החטיבה ברבעון הרלוונטי.

ממשל תאגידי ומעורבות הנהלה ודירקטוריון

בחודש דצמבר 2010 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 301 בנושא עבודת הדירקטוריון המאמצת את עקרונות באזל בתחום הממשל התאגידי וניהול הסיכונים.

במהלך מרס 2012 אישר דירקטוריון הבנק מסמך תשתית בעניין עקרונות הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בקבוצה על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 301, עקרונות באזל II והנחיות בנק ישראל האחרות, מסמך תשתית זה עודכן ואושר לאחרונה בחודש אוקטובר 2012. המסמך מגדיר מתכונת פעולה של ממשל תאגידי אפקטיבי התומך בפעולת הדירקטוריון וההנהלה, ומאפשר להם לקבוע את אסטרטגיית הבנק ויעדיו, לגבש תיאבון לסיכון, לנהל את עסקיו השוטפים של הבנק, ולהגן על האינטרסים של המפקדים, בעלי המניות ונוטלי סיכון אחרים. המסמך משמש מצע מחייב עבור הבנק וקבוצת הבנק בכל הנוגע לתפיסת הממשל התאגידי ולמתכונת ניהול

הסיכונים. המסמך מיושם באמצעות נוהל הדירקטוריון וההנהלה, מסמכי המדיניות הרלוונטיים והמעגלים המרכזיים המרכיבים את מארג הממשל התאגידי בקבוצה - ובראשם הדירקטוריון וההנהלה. הוראות ניהול בנקאי תקין 301 נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2012. השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על ידי הדירקטוריון, ועדות מטעמו, ההנהלה וועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים, כמפורט להלן:

התייחסות הדירקטוריון לסוגיות ניהול הסיכונים

- א. דירקטוריון הבנק מתווה את האסטרטגיה התאגידית העסקית של הקבוצה.
- ב. דירקטוריון הבנק דן ומאשר אחת לשנה את תוכנית העבודה השנתית ומדיניות ניהול הסיכונים בתחומי הסיכון השונים, הכוללות, בין היתר, את תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקורות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים השונים. במסגרת זאת, מתאים הדירקטוריון את מדיניות החשיפה לסיכונים השונים לשינויים ולתמורות בשווקים הפיננסיים ולסביבת הפעילות של הבנק.
- ג. דירקטוריון הבנק מאשר פעילויות חדשות ומוצרים חדשים העשויים ליצור חשיפות חדשות, תוך בחינת הסיכון שהפעילות יוצרת וכן את יכולת הבנק לנהל, למדוד ולבצע בקרה בלתי תלויה על סיכוני הפעילות.
- ד. במסגרת עבודת הדירקטוריון פועלת ועדת דירקטוריון לניהול סיכונים, המתכנסת לפחות שמונה פעמים בשנה. הוועדה מקבלת דיווח על חשיפות הבנק והקבוצה לסיכונים פיננסיים, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים וכן על עמידת הבנק והקבוצה במגבלות רגולטוריות ובמגבלות שקבע הדירקטוריון. בנוסף, הוועדה מבצעת בחינה של נאותות מערך ניהול ובקרת הסיכונים בבנק.
- ה. אחת לרבעון מתקיים דיון בועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק והקבוצה.
- ו. במסגרת עבודת הדירקטוריון פועלת גם ועדת הלוואות המתכנסת לפחות שש פעמים בשנה.
- ז. לפחות אחת לחודש מתכנסת ועדת הביקורת של הדירקטוריון. ועדת הביקורת מפקחת על פעילות הביקורת הפנימית של הבנק לרבות המלצה לדירקטוריון לגבי: מינוי מבקר פנימי וקביעת שכרו, אישור כתב המינוי והסמכויות של המבקר הפנימי, תכנית העבודה של הביקורת הפנימית. הוועדה מבצעת מעקב אחר יישום תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ודנה בדוחות ביקורת מהותיים ובדיווחים אחרים של המבקר הפנימי. הוועדה מפקחת על עבודת רואה החשבון המבקר ודנה בדוחות ביקורת של רואה החשבון המבקר ושל גופים רגולטורים. כמו כן, הוועדה, בשבתה גם כוועדה לבחינת הדוחות הכספיים, דנה בדוחות הכספיים ובליקויים במערכי הדיווח החשבונאיים ומגישה את המלצותיה בנדון לדירקטוריון.

התייחסות ההנהלה לסוגיות ניהול הסיכונים

- א. ארבע פעמים בשבוע מתכנסת הוועדה לעניינים שוטפים בראשות המנכ"ל, או ראש החטיבה הפיננסית ובהשתתפות חברי הנהלה ומנהלים בכירים, ביניהם גם מנהל הסיכונים הראשי ודנה על סמך דיווחים ניהוליים במצב הנדלות בשקלים ובמט"ח, בהתפתחויות הפיננסיות בשווקים הפיננסיים, במוצרים חדשים ואחת לשבוע בפעילות הנוסטרו.
- ב. הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל מתכנסת לפחות פעם בשבוע ודנה, בין היתר, במגוון נושאים בתחום ניהול ובקרת הסיכונים השונים.
- ג. עד פעמיים בשבוע מתכנסת וועדת אשראי בראשות המנכ"ל ובהשתתפות נציגי החטיבה לניהול סיכונים.
- ד. אחת לחודש מתקיים דיון בראשות המנכ"ל בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים.
- ה. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק והקבוצה, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק והקבוצה לסיכונים פיננסיים, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים ובעמידת הבנק והקבוצה במגבלות שקבע הדירקטוריון.
- ו. הפורום לניהול סיכונים תפעוליים בראשות מנכ"ל הבנק ובהשתתפות חברי ההנהלה ומנכ"לי החברות הבנות, מתכנס לפחות אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, בין היתר בהתבסס על ממצאי סקרי הסיכונים השונים,

- וכן על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות והחברות הבנות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.
- ז. שלוש פעמים בשנה מתכנסת הוועדה העליונה לניהול נכסים והתחייבויות (ALCO) בראשות המנכ"ל וחברי ההנהלה, לרבות מנהל הסיכונים הראשי, אשר דנה ועוקבת אחר יישום מדיניות הסיכונים הפיננסיים כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון, ודנה בהתפתחויות המרכזיות בחשיפה לסיכונים שוק על סמך מכלול דיווחים המועברים לה.
- ח. אחת לשבועיים מתקיים דיון בראשות ראש החטיבה הפיננסית בהתפתחויות בתיקי הנוסטרו בשקלים ובמט"ח ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתפים גורמי הניהול והבקרה הרלוונטיים מהבנק ומחברות הבנות הבנקאיות.
- ט. יחידת תחום סיכונים שוק ונזילות הכפופה למנהל הסיכונים הראשי, מבצעת בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על הסיכונים הפיננסיים.
- י. תחום ניהול סיכונים אשראי, הכפוף למנהל הסיכונים הראשי, מורכב משתי יחידות, האחת, היחידה לבקרת אשראי המבצעת בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על סיכונים האשראי. והאחרת, היחידה לבקרת תהליכים והערכת סיכונים אשראי המספקת חוות דעת עצמאית בדבר ניהול סיכונים אשראי בחשבונות הנמצאים בסמכותה ומשתתפת בוועדות האשראי של ראש החטיבה העסקית ושל המנכ"ל.
- יא. היחידה לניהול סיכונים ופיקוח על חברות בנות הכפופה למנהל הסיכונים הראשי, אחראית, בין היתר, על יישומה והטמעתה של מדיניות קבוצתית כוללת לניהול הסיכונים התואמת את מטרות ויעדי הקבוצה ולביצוע פיקוח ומעקב שוטפים על החברות הבנות הבנקאיות בישראל ובחו"ל.
- יב. יחידת יישום הוראות באזל, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי אחראית, בין היתר, על יישום והטמעה של הוראות נדבך 2 של באזל ו/או כחלק מקידום ושיפור מערך ניהול הסיכונים הכולל של הקבוצה.
- יג. היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי, אחראית על יישום הוראות בנק ישראל בנושא תיקוף המודלים של הקבוצה ועל חקירת מודלים.
- יד. הנהלת הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הפיקוח, הבקרה והדיווח הדרושים לה לשם קבלת תמונת מצב עדכנית, ובזמן אמת, על חשיפות הקבוצה לסיכונים השונים וכן כדי להטמיע את תפיסת הניהול הקבוצתית בבנק ובחברות הבנות.

החשיפה והניהול של סיכונים שוק (סיכונים פיננסיים)

א. כללי

1. סיכונים שוק (סיכונים פיננסיים) הינם סיכונים קיימים או עתידיים להכנסות, להון ולשחיקה בשווי ההון של הקבוצה כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם היא פועלת או עשויה לפעול והמשפיעים על ערך נכסי הקבוצה או התחייבויותיה: שיעורי הרבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות-ערך, מחירי מוצרים, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.
2. לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכונים פיננסיים המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר: תיאבון כולל לסיכונים פיננסיים ותיאבון לסיכון בחתך הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות ברמת המכשירים והדסקים השונים בחטיבה הפיננסית.
3. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון במסמך הסיכונים לכלל הסיכונים של הבנק והקבוצה, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק והקבוצה לסיכונים בהשוואה למגבלות שנקבעו. כמו כן, נבחנים גם שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק ו/או שינויים בסביבת הבנק או בשווקים הפיננסיים.

ב. דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל וו בחרה הקבוצה ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני רבית, סיכוני אופציות, סיכוני מניות והסיכון הספציפי בתחומי המסחר בלבד ועל סיכוני מטבע על כלל הפעילות בקבוצה. בנוסף, במסגרת נדבך 2 מוקצה הון על כלל סיכוני השוק לפי מודל ה-VAR המקסימלי במהלך השנה. ההון הנדרש לעניין זה ביום 31 במרס 2013 היה 93 מיליון ש"ח, מתוך זה 58 מיליון ש"ח בגין סיכוני רבית, ו-31 מיליון ש"ח בגין סיכוני שער חליפין.

בגין סיכוני רבית, סיכוני אופציות וסיכוני מניות בתיק הבנקאי מבצעת הקבוצה הקצאת הון במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצעת במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל וו - תהליך ה-ICAAP.

31 במרס 2013			
סך הכל	בגין סיכון כללי	בגין סיכון ספציפי	
במיליוני ש"ח			
58	45	13	דרישות ההון בגין:
1	-	1	סיכון רבית
31	31	-	סיכון מניות
-	-	-	סיכון שער חליפין של מט"ח
-	-	-	אופציות על רבית
-	-	-	אופציות על מניות
3	3	-	אופציות על מט"ח
93	79	14	סך הכל דרישות הון בגין סיכוני שוק

31 בדצמבר 2012			
סך הכל	בגין סיכון כללי	בגין סיכון ספציפי	
במיליוני ש"ח			
44	37	7	דרישות ההון בגין:
-	-	-	סיכון רבית
32	32	-	סיכון מניות
-	-	-	סיכון שער חליפין של מט"ח
-	-	-	אופציות על רבית
-	-	-	אופציות על מניות
17	17	-	אופציות על מט"ח
93	86	7	סך הכל דרישות הון בגין סיכוני שוק

ג. המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכוני השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכוני השוק באמצעים, הכוללים גם את הערך בסיכון ה-VAR וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests, כמפורט להלן:

- הערך בסיכון (ה-VAR)
 - ה-VAR (הערך הנתון בסיכון) מודד את תוחלת ההפסד המקסימאלית בשווי ההוגן של הבנק (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים), בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמאליים.
 - ה-VAR השוטף המחושב בבנק, הן על בסיס בנק והן על בסיס קבוצתי מתבסס על שיטת ה-Variance Co-Variance. בנוסף, מריץ הבנק מודלים נוספים בעת הצורך, לרבות סימולציה היסטורית ומונטה קרלו.

- נתוני ה-VAR מחושבים בבנק בתדירות יומית, על מרבית הנכסים וההתחייבויות הפיננסיות של הבנק (התיק הבנקאי, התיק למסחר והחזקות ריאליות). מערכת ה-VAR משתלבת כחלק אינטגרלי בעבודת החטיבה הפיננסית והחטיבה לניהול סיכונים.
- יחידת תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים מבצעת תהליך בחינה בדיעבד (Back Testing) בלתי תלוי, על פי קריטריונים שהוגדרו בוועדת באזל במטרה לבחון את תקפות ה-VAR ברמת כל מגזר פעילות ורמת סך הפעילות.
- כלי ניהול ובקרת חשיפות רבית כגון: מח"מ, שווי הוגן, מבחני רגישות לשינויים בעקום הרבית ותרשימי קיצון.
- כלי ניהול ובקרת סיכונים אופציות בחדר עסקאות מט"ח כגון: מטריצת Vol-Spot המציגה את החשיפה כתוצאה של תרחישים שונים של שער חליפין ותנודתיות. בנוסף נעשה שימוש ב-RHO הבוחן את השינוי בשווי הפוזיציה במקרה של תזוזה של 1% בעקום הרבית. כמו כן נעשה שימוש במודל Weighted Vega לניהול החשיפה לסיכון התנודתיות.
- מבחני רגישות: החשיפה לסיכון מבוססת במונחי הפגיעה המקסימאלית בשווי ההוגן כתוצאה מתזוזה מקבילה של עקום הרבית.
- תרחישי קיצון (Stress Tests).

התאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע כי סך החשיפה לסיכונים שוק כפי שמוצאת את ביטוייה בערך בסיכון (ערך ה-VAR) לא תעלה על 3.3% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק, לפי אופק של 10 ימים בשיטה הפרמטרית.

ערך ה-VAR של הקבוצה ליום 31 במרס 2013 עמד על כ-27 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-24 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012.

משקלו של ה-VAR ביחס להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 31 במרס 2013 עומד על 0.4%, בדומה לסוף שנת 2012, בהשוואה למגבלת דירקטוריון של 3.3%.

תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימאלי של השווי ההוגן

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכונים פיננסיים. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מהונו העצמי של הבנק (ברמת הקבוצה).

תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית והשפעת התממשות תרחישי קיצון על יחס ההון לרכיבי סיכון

כחלק מיישום הוראות נדבך 2 של באזל ו, מיישם הבנק מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית תחת תרחישי קיצון. המתווה כולל תרחישים בתחום סיכונים השוק, הנזילות והאשראי (לרבות בתחום תיק ניירות-הערך בשקלים ובמט"ח, כולל תיק אגרות החוב מגובי משכנתאות) ותרחישים המשלבים התממשות של כמה סיכונים בו זמנית.

התרחישים שמפעיל הבנק כוללים תרחישים מסוג ניתוחי רגישות, תרחישים היסטוריים, תרחישים היפותטיים ותרחישים מאקרו-כלכליים. התשתית התרחשית מורכבת מתרחיש הוליסטי גלובלי, מתרחיש הוליסטי מקומי ומתרחיש "הפוך".

תוצאות תרחישי הקיצון והשפעותיהן על בסיס ההון ויחס ההון מוצגות במסמך הסיכונים, הנדון אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

בנוסף, מיושמים בבנק כלים לניהול חשיפות הרבית הכוללים מודלים שונים, ואשר תוצאותיהם נסקרות על בסיס יומי כגון: מח"מ, שווי הוגן ומבחני רגישות לשינויים בעקום הרבית.

ד. החשיפה בבסיס

כללי

סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הקבוצה שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות). חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת בכל אחד ממגזרי ההצמדה השונים: המגזר הצמוד למדד המחירים לצרכן, המגזר במטבע חוץ ובשקלים צמודים למטבע חוץ.

על פי כללי החשבונאות ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי (מגזר המדד ומגזר המט"ח וצמוד המט"ח) מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול החשיפה

- ניהול הסיכונים בחשיפות הבסיס והשקעת ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים נעשים בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות של הגורמים הניהוליים השונים בחטיבה הפיננסית לגבי התפתחויות צפויות בשוקי הכספים וההון.
- תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות להלן, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר פעילות.
- במסגרת ניהול מאזני ההצמדה נעזר הבנק, בין השאר, במכשירים פיננסיים נגזרים, כאמצעי לנטרול החשיפה לסיכונים בבסיס וברבית.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (עודף או חוסר) של נכסים על התחייבויות וחשיפת ההון הפנוי, המוגדר כהון עצמי, בתוספת זכויות מיעוט ובניכוי פריטים לא כספיים נטו. סך עודף או חוסר הנכסים על ההתחייבויות במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר מטבע החוץ מוגבל לרמות של 150% ו-25% מההון הפנוי של הבנק, בהתאמה. כמו כן, נקבע כי עודף הנכסים על ההתחייבויות במגזר צמוד המדד לא יעלה על 100% מההון הפנוי, וכי עודף ההתחייבויות על הנכסים לא יעלה על 75% מההון הפנוי.
- בנוסף לקביעת מגבלות על תיאבון הסיכון הכולל לחשיפה לסיכונים בסיס ברמת חשיפת ההון הפנוי, קבע דירקטוריון הבנק גם מגבלות פרטניות ברמת חדרי העסקאות והיחידות העסקיות השונות היוצרות סיכונים בסיס, על היקף החשיפה בבסיס.
- תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכונים שוק - לרבות סיכונים הבסיס. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מההון העצמי.
- בנוסף, מיישם הבנק מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת, בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום סיכונים הבסיס (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכונים הבסיס עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון.
- תוצאות התרחישים ומשמעותן מדווחות אחת לרבעון להנהלה, לוועדה לניהול סיכונים ולדירקטוריון.

החשיפה בבסיס בפועל

להלן תיאור חשיפת ההון הפנוי בפועל, ברמת הקבוצה, בהשוואה למגבלות הדירקטוריון (במיליוני ש"ח):

תקרת החשיפה המאושרת כ- % מההון הפנוי	% מההון הפנוי		החשיפה בפועל		
	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
	2012	2013	2012	2013	
±150	93	72	3,935	3,137	מט"י לא צמוד
-75 / +100	12	32	489	1,378	מט"י צמוד מדד
±25	(5)	(4)	(196)	(166)	מט"ח וצמוד מט"ח

הערות:

- השיעורים השליליים מבטאים עודף התחייבויות על נכסים כאחוז מההון הפנוי.
- עודף ההתחייבויות על הנכסים מיוחס בחלקו לחיסוי שבוצע לגבי השקעות הבנק בשלוחותיו בחו"ל, למקורות במט"ח אשר מימנו השקעה בנכסים לא כספיים ולהפרשה לירידת ערך שבוצעה בניירות ערך במט"ח.
- הבנק נוקט בגישה כלכלית בניהול חשיפות הבסיס, ובהתאם לכך אינו מנהל החשיפה על-פי הסיווג החשבונאי המוצג לעיל ובביאור 5 לדוחות הכספיים - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה, אלא מבצע התאמות בהתחשב במהות הכלכלית. הבנק מביא בחשבון בניהול השוטף את חוסר ההתאמה שנוצרת לעתים בין החשיפה החשבונאית לחשיפה הכלכלית במטרה לגדר את הרווח החשבונאי המדווח.

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פורוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של קבוצת הבנק נמוכה.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 31 במרס 2013 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוז' מאזניים.

אחוז שינוי בשער החליפין	דולר	אירו	פר"ש	ליש"ט
ירידה של 5%	1	4	4	4
ירידה של 10%	4	9	9	7
עליה של 5%	8	1	(4)	(4)
עליה של 10%	18	2	(9)	(7)

הערות:

- השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים.
- תרחיש עליה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- עיקר הפוזיציות במטבעות הליש"ט והפר"ש המשתקפות בספרי הבנק הינן חשיפות חשבונאיות הנובעות מחיסוי שבוצע לגבי השקעות הבנק בשלוחותיו ובכך בפועל, בהיבט הכלכלי, לא משתקפת לבנק חשיפה בגין מטבעות אלה.
- לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

דרישות ההון בגין סיכונים בסיס

במסגרת יישום הוראות באזל וו מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכונים בסיס הנגזרים מסיכונים בסיס במט"ח בלבד.

ההון הרגולטורי הנדרש בגין סיכונים בסיס במט"ח ביום 31 במרס 2013 על פי הוראות באזל וו היה כ-31 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-32 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2012. הקבוצה מבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים בסיס הנגזרים מחשיפה לסיכונים בסיס במגזר המדד (סיכונים אינפלציה) במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל וו.

ה. החשיפה ברבית

כללי

סיכון הרבית הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הקבוצה העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הרבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממגזרי הפעילות. הסיכונים ברבית, לכלל התיק, הינם הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח.

ניהול החשיפה

ניהול החשיפה לסיכונים ברבית נעשה תוך פיזור נאות של השקעת ההון הפנוי בין טווחי הזמן השונים, תוך התאמת משך החיים הממוצע של המקורות והשימושים, ותוך צמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן, כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי הרבית. החשיפה העיקרית לסיכונים ברבית בבנק מיוחסת לפעילות המיומן במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר צמוד המדד, ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במגזרים אלה.

מודל "קצר ארוך" במגזר המט"ח

פעילות המערכת הבנקאית בתחום ניהול הנכסים וההתחייבויות במט"ח מאופיינת ביצירת שימושים ארוכי טווח הממומנים ממקורות קצרים. פעילות זו נובעת בעיקרה מחוסר זמינות של מקורות מט"ח ארוכי טווח. פעילות כנ"ל חושפת את הבנק לסיכונים פיננסיים משני סוגים - נזילות ומרווח. במסגרת המודל נקבעו מגבלות על היקף השימושים הארוכים כפונקציה של היקף המקורות הקצרים, תוך ניהול סיכונים נזילות ומרווח במט"ח.

מודל "קצר ארוך" בשקלים ברבית משתנה

בשנים האחרונות קיימת חשיפה במגזר השקלי ברבית משתנה, עקב ביקוש למשכנתאות במגזר זה. פעילות זו ממומנת ממקורות קצרים ברבית משתנה. הסיכון העיקרי לבנק הוא עלייה במרווחי הגיוס במועדי שינוי הרבית, מעבר לרבית הפריים. נקבעה מגבלה לסכום ההפסד המקסימלי כתוצאה מייקור עלות גיוס המקורות, שתבחן מעת לעת.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכונים הרבית באמצעות תחילת החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון העצמי עם שינוי מקביל של 1% בעקום הרבית במגזר הצמוד (על בסיס מאוחד), במגזר השקלי ובמגזר המט"ח. על פי המגבלות, החשיפה המקסימאלית המותרת לשחיקת השווי ההוגן של ההון העצמי הינה בשיעור של 5% במגזר צמוד המדד, בשיעור של 4% במגזר השקלי הלא צמוד ובשיעור של 1% במגזר המט"ח.
- בנוסף לקביעת מגבלות על תיאבון הסיכון הכולל לחשיפה לסיכונים ברבית ברמת חשיפת השווי ההוגן, קבע דירקטוריון הבנק מגבלות פרטניות ברמת חדרי העסקאות והיחידות העסקיות השונות היוצרות סיכונים ברבית, על היקף חשיפת הרבית.
- בצד אלה ביחס למגזר המט"ח נקבעה במסגרת מודל קצר/ארוך במט"ח מגבלה על גובה ההפסד המקסימאלי בגין ייקור עלות גיוס מקורות במט"ח.
- תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלית בשווי ההוגן בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכונים שוק - לרבות סיכונים ברבית. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מההון העצמי. בנוסף, מיישם הבנק מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום סיכונים ברבית (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכונים ברבית עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון. תוצאות התרחישים ומשמעותן מדווחות אחת לרבעון להנהלה, לוועדה לניהול סיכונים ולדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

- חשיפת הרבית במגזר השקלי הלא צמוד נמוכה והיא נובעת מכך שעיקר הפעילות במגזר היא ברבית משתנה.
- חשיפת הרבית במגזר צמוד המדד נובעת מכך שהפעילות מאופיינת במשך חיים של נכסים הארוך ממשך החיים של התחייבויות.
- במגזר המט"ח וצמוד המט"ח, החשיפה נובעת מתיקי השקעה, שמשך חייהם ארוך ממשך החיים של ההתחייבויות.

להלן תיאור רגישות הון הקבוצה לשינויים במקביל בעקומי הרבית - השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של עלייה מקבילה של 1% בעקום הרבית:

31 בדצמבר		31 במרס		
2012		2013		
% המגבלה	% החשיפה בפועל	% המגבלה	% החשיפה בפועל	
(4.00)	(0.07)	(4.00)	(0.06)	מט"ח לא צמוד
(5.00)	(0.62)	(5.00)	(0.78)	מט"ח צמוד מדד
(1.00)	(0.44)	(1.00)	(0.30)	מט"ח וצמוד מט"ח

סיכון הרבית בתיק הבנקאי

בניהול החשיפות לסיכונים שוק מבחין הבנק בין החשיפות הנוצרות כחלק מהניהול השוטף של הנכסים וההתחייבויות של הבנק (התיק הבנקאי) לבין החשיפות בתיק למסחר, זאת בהתבסס על מדיניות מפורטת שאישר דירקטוריון הבנק להגדרת התיק הבנקאי והתיק למסחר.

עליה מקבילה של 1% בעקומי הרבית בכל מגזרי ההצמדה תביא לקיטון של כ-103 מיליון ש"ח בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי. ירידה מקבילה של 1% בעקומי הרבית בכל מגזרי ההצמדה תביא לגידול של כ-119 מיליון ש"ח בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי כמפורט להלן:

רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים במקביל בעקומי הרבית בחתך התיק הבנקאי והתיק למסחר:

31 במרס 2013		
שינוי בשווי כלכלי		
עלייה 1%	ירידה 1%	תרחיש
במיליוני ש"ח		
61	(54)	תזוזה ברבית צמודה למדד:
55	(48)	בקבוצת הבנק
6	(6)	בתיק הבנקאי
		בתיק למסחר
9	(4)	תזוזה ברבית לא צמודה:
14	(9)	בקבוצת הבנק
(5)	5	בתיק הבנקאי
		בתיק למסחר
24	(22)	תזוזה ברביות במט"ח:
50	(46)	בקבוצת הבנק
(26)	24	בתיק הבנקאי
		בתיק למסחר

דרישות ההון בגין סיכוני רבית

במסגרת יישום הוראות באזל וו נדבך ראשון, מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכוני רבית בתחומי המסחר בלבד. ההון הרגולטורי הנדרש בגין חשיפות הרבית בתיק למסחר ביום 31 במרס 2013 על פי הוראות באזל וו היה 58 מיליון ש"ח. הקבוצה מבצעת הקצאת הון משלימה לפי מודל ה-VAR במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל וו, בהתאם למתודולוגיה שמרנית.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים ברבית על פי שוויים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים תיאורטיים בשיעור הרבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים.

להלן פרטים על השפעת שינויים ברבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:

- שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים תיאורטיים בשעורי הרבית):

ליום 31 במרס 2013					
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
					במיליוני ש"ח
99,676	1,917	1,491	8,659	17,017	70,592
61,562	6,708	8,854	27,091	2,321	16,588
94,810	1,433	3,476	14,825	15,897	59,179
62,013	7,404	6,857	20,920	2,076	24,756
4,415	(212)	12	5	1,365	3,245

ליום 31 בדצמבר 2012					
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
					במיליוני ש"ח
101,310	1,784	1,565	9,934	16,622	71,405
53,302	4,817	6,058	23,544	2,066	16,817
96,700	1,863	3,417	13,729	16,120	61,571
53,801	4,993	4,237	19,716	2,201	22,654
4,111	(255)	(31)	33	367	3,997

2. השפעת שינויים תאורטיים בשערי הרבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

ליום 31 במרס 2013									
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾		מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽²⁾		השפעות מקדחות		סך הכל	
לא צמוד	צמוד	דולר	אירו	אחר	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	סך הכל	סך הכל
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
3,124	1,294	-	9	(213)	-	-	-	4,214	(201)
3,233	1,357	4	12	(212)	-	-	-	4,394	(21)
3,377	1,446	18	17	(211)	-	-	-	4,647	232

ליום 31 בדצמבר 2012									
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾		מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽²⁾		השפעות מקדחות		סך הכל	
לא צמוד	צמוד	דולר	אירו	אחר	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	סך הכל	סך הכל
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
3,890	295	19	(32)	(255)	-	-	-	3,917	(194)
3,986	359	31	(31)	(255)	-	-	-	4,090	(21)
4,114	451	52	(29)	(255)	-	-	-	4,333	222

- (1) כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- (2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- (3) סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים ברביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בכל שאר המטבעות ושאינם דולר ארה"ב ואינם מטבעות עיקריים שניתן להם גילוי נפרד.
- (4) שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים המוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל שינוי שצוין בכל שיעורי הרבית במגזר ההצמדה. סך השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים), בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הרבית בכל מגזרי ההצמדה.

ו. סיכוני אופציות

כללי

סיכוני אופציות הם הסיכון להפסד הנובע משינויים בפרמטרים המשפיעים על שוויין של האופציות, לרבות סטיות התקן.

התיאבון לסיכון

- חדר העסקאות במט"ח של הבנק סוחר במגוון של מוצרים פיננסיים - ובכלל זה באופציות. בנוסף למגבלות שנקבעו על היקף החשיפה בבסיס וברבית ועל רקע רגישות השווי הכלכלי של האופציות לשינויים בבסיס, ברבית ובפרט לשינויים בתנודתיות נכסי הבסיס - קבע הדירקטוריון מגבלות נוספות על פעילות חדר העסקאות באופציות.
 - דירקטוריון הבנק קבע מגבלות ביחס לפעילות המותרת באופציות במונחי הפסד מקסימאלי בתרחישים. התרחישים מתייחסים לשינויים סימולטניים בשער החליפין ובתנודתיות של נכסי הבסיס. כמו כן נקבעו על ידי הדירקטוריון מגבלות על השינויים המקסימאליים בערכו של תיק האופציות במונחים של מדדי רגישות (Greeks).
 - תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכוני שוק - לרבות סיכוני אופציות. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מההון העצמי.
 - בנוסף, רגישות להפסדים בתיק האופציות נבדקת במסגרת תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית, והשפעתה על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון.
- תוצאות התרחישים ומשמעותן מדווחות אחת לרבעון להנהלה, לוועדה לניהול סיכונים ולדירקטוריון.

ניהול החשיפה

כלי ניהול החשיפה לסיכונים אופציות כוללים מטריצת רגישויות Vol-Spot המציגה את החשיפה כתוצאה מהיווצרות שילוב של תרחישים שונים של שער חליפין ותנודתיות. בנוסף נעשה שימוש בתרחיש חשיפה לסיכון עקום רבית (תרחיש-RHO) הבוחן את השינוי בשווי הפוזיציה במקרה של תזוזה של 1% בעקום הרבית. בנוסף, עושה הבנק שימוש במודל Weighted Vega לניהול החשיפה לסיכון התנודתיות.

דרישות ההון בגין סיכונים אופציות

במסגרת יישום הוראות באזל וו בחרה הקבוצה ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכונים אופציות בתחומי הפעילות למסחר בלבד. ההון הרגולטורי הנדרש בגין החשיפות בגין הפעילות באופציות בפעילות למסחר ביום 31 במרס 2013 על פי הוראות באזל וו היה כ-3 מיליון ש"ח. הקבוצה מבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים האופציות, ככל שקיימות, בתיק הבנקאי במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל וו.

ז. סיכונים מניות

כללי

בנוסף למגבלות הרגולטוריות בכל הקשור להגבלת היקף ההשקעה המותר לתאגידים בנקאיים בתאגידים ריאליים, הגדיר דירקטוריון הבנק תיאבון סיכון בתחום פעילות במניות. דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על גובה ההשקעה, תמהיל ההשקעה - לרבות מגבלה על החשיפה המטבעית ומגבלות ענפיות.

דרישות ההון בגין סיכונים מניות

במסגרת יישום הוראות באזל וו בחרה הקבוצה ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכונים מניות בתחומי המסחר בלבד. הקבוצה מבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים המניות בתיק הבנקאי, ככל שקיימים, במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל וו. ליום 31 במרס 2013 לא נדרשה הקצאת הון כאמור.

ח. הפיקוח והבקרה על ניהול החשיפה לסיכונים השוק

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה בלתי תלויה וביקורת על תהליך ניהול סיכונים השוק. התפיסה הניהולית והבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכונים שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו. ניהול החשיפה לסיכונים השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים שהמרכזים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- וועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים - הוועדה הינה וועדת דירקטוריון ייעודית לתחום ניהול הסיכונים בבנק. בין היתר, הוועדה מקיימת דיונים בנושאים הקשורים לניהול הסיכונים הפיננסיים בבנק ובקבוצה, בטרם מובאים לדיון והחלטה במליאת הדירקטוריון. הוועדה מבצעת מעקב ובקרה אחר התפתחויות בחשיפות לסיכונים הפיננסיים השונים ואחר עמידת הקבוצה במגבלות החשיפות שנקבעו. הוועדה עוקבת גם אחר ההתפתחויות בשווקים הפיננסיים בארץ ובעולם ואחר ההשפעות על סביבתו העסקית של הבנק ומקיימת דיון לגבי ההשלכות על רמות החשיפה והמגבלות הרצויות.
- כמו כן, הוועדה מקיימת מעקב ובקרה אחר נאותות מערך ניהול הסיכונים, לרבות מערך בקרת הסיכונים.
- אחת לרבעון מתקיים בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון דיון במסמך הסיכונים של הבנק והקבוצה, במסגרתו מדווחת עמידת הבנק והקבוצה במגבלות רגולטוריות ובמגבלות שקבע הדירקטוריון.

ההנהלה וועדותיה

- הוועדה לעניינים שוטפים, בראשות המנכ"ל, או ראש החטיבה הפיננסית, המתכנסת ארבעה ימים בשבוע ודנה על סמך דיווחים ניהוליים במצב הנזילות בשקלים ובמט"ח, בהתפתחויות הפיננסיות בשווקים הפיננסיים, במוצרים חדשים, ואחת לשבוע בפעילות יחידת הנוסטרו;
- אחת לשבועיים מתקיים דיון בראשות ראש החטיבה הפיננסית בהתפתחויות בתיקי הנוסטרו בשקלים ובמט"ח, ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתפים גורמי הניהול והבקרה הרלוונטיים מהבנק ומחברות הבנות הבנקאיות.
- אחת לחודש מתקיים דיון בראשות המנכ"ל בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים.
- הוועדה העליונה לניהול נכסים והתייבויות (ALCO) - הוועדה בראשות מנכ"ל הבנק וחברי הנהלה, לרבות מנהל הסיכונים הראשי, המתכנסת שלוש פעמים בשנה, דנה ועוקבת אחר יישום מדיניות הסיכונים הפיננסיים כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון ודנה בהתפתחויות המרכזיות בחשיפה לסיכונים שוק על סמך מכלול דיווחים המועברים לה.
- פורום לניהול ובקרת סיכונים בראשות ראש החטיבה הפיננסית ובהשתתפות מנהל הסיכונים הראשי, הדן במצב החשיפות לסיכונים פיננסיים בבנק, ובדרכים לשיפור ושכלול אמצעי השליטה והבקרה בתחום זה.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק והקבוצה, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, ובעמידת הבנק והקבוצה במגבלות שקבע הדירקטוריון.
- ועדה בראשות המנכ"ל המתכנסת אחת לרבעון ודנה בירידת ערך ובצורך בהפרשות לירידת ערך בתיק הנוסטרו.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

- מערך הביניים (Middle Office) - היחידה כפופה לראש החטיבה הפיננסית ומתמחה בביצוע בקורות על הפעילות בחדרי העסקאות בחטיבה הפיננסית של הבנק. היחידה מאתרת את הסיכונים השונים סמוך להיווצרותם, ככל הניתן, ומפתחת בקורות ונהלי עבודה לצמצום חשיפת הבנק. במסגרת פעילותה בודקת היחידה את העמידה במגבלות שנקבעו ברמת הפוזיציות השונות ברמה תוך יומית ומבצעת תרחישי קיצון בתיקים ספציפיים.
- יחידת תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות - היחידה, השייכת לחטיבה לניהול סיכונים, אחראית על ניהול בקרת סיכונים השוק והנזילות בבנק. היחידה מהווה פונקציה עצמאית בלתי תלויה הפועלת מכוח הוראת ניהול בנקאי תקין 339 ("ניהול סיכונים"). במסגרת פעילותה מבקרת ובוחנת היחידה את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, בוחנת את המגבלות שנקבעו ואת התאמתן לחשיפות הבנק ומדווחת מיידית על חריגות ממגבלות אם היו.
- פורום CRO בתחום סיכונים שוק ונזילות בראשותו של מנהל תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות, מתכנס אחת לרבעון, במסגרתו נדונות שיטות ומתודולוגיות לקידום אפקטיביות הבקרה על סיכונים השוק והנזילות בקבוצה.
- פורום ניהול סיכונים קבוצתי בראשות ראש החטיבה לניהול סיכונים עוסק בדרכים ואפשרויות לקידום ניהול סיכונים על בסיס קבוצתי.
- פורום תרחישי קיצון, מתכנס לפחות אחת לחצי שנה ובוחן אפקטיביות תרחישים קיימים ותרחישים נדרשים.
- מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכנית העבודה הרב שנתית שלו ביקורות בנושא ניהול הסיכונים השונים.

ט. דיווח על החשיפות לסיכוני שוק

הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים והדירקטוריון מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני שוק, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה. בנוסף, החשיפות בפועל לסיכוני השוק, בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהולם מרוכזות במסמך הסיכונים הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310 הנדון אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

י. ניהול על בסיס קבוצתי של חשיפות השוק

היבט מרכזי במדיניות ניהול סיכוני השוק ותיאבון הקבוצה לסיכוני שוק הינו מיסוד תיאבון קבוצתי לרבות עקרונות מנחים לפעילות חברות הבנות הבנקאיות בקבוצה. בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 339, והוראות אחרות של הפיקוח על הבנקים - ובכלל זה הוראות באזל ו, מערכת ניהול הסיכונים של הבנק מקיפה ומביאה בחשבון את החשיפה לסיכונים בחברות הבנות הבנקאיות בישראל ומחוץ לישראל.

ההנהלות והדירקטוריונים של חברות הבנות הבנקאיות בישראל ומחוץ לישראל קבעו מדיניות ומסגרות לחשיפה לסיכוני שוק, ואלה מובאים לדיון מוקדם בבנק כחלק מיישום והטמעת מדיניות ניהול סיכונים קבוצתית. המידע על מצב החשיפות בהתאם למסגרות שנקבעו מתקבל בבנק מחברות הבנות, ומובא בחשבון בראייה הכוללת של חשיפת הקבוצה. בנוסף, הבנק בוחן בתדירות גבוהה, לפחות פעם ברבעון, את תאבון הסיכון ואת סיכוני השוק בפועל של הבנק ושל חברות הבנות הבנקאיות.

ניהול סיכוני נזילות

א. כללי

- סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שהבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים - לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבעי ישראלי ובמט"ח וצמוד מט"ח, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 הקיימת או הקודמת של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- בהתאם למתחייב מהוראת המפקח על הבנקים אישר דירקטוריון הבנק מדיניות כוללת לניהול סיכוני הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח. המדיניות כוללת, בין היתר, מגבלות על פער יחס הנזילות, בתרחיש רגיל ובתרחיש קיצון, ועל תזרים המזומנים, והתייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות השוטף.
- הבנק מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח תוך שהוא מפעיל כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה במטרה להבטיח את היכולת להתמודד גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים.
- בספטמבר 2008 הוציאה וועדת באזל, ה-BIS, הנחייה מעודכנת (Sound Practice) שעוסקת בתחום ניהול סיכון הנזילות. ההנחיה נכתבה בעקבות לקחי המשבר הפיננסי, וכוללת שורת הנחיות חדשות לניהול הנזילות, ובהן: הצורך בתמחור סיכון הנזילות, הצורך בהחזקת כרית בטחון, שורת עקרונות במדידת הסיכון בהם שימוש נרחב יותר בתרחיש קיצון, ניהול נזילות תוך יומי, תוכניות מגירה ועוד.
- הבנק השלים ביצעו של סקר פערים מקיף לבחינת עמידתו בהוראה זו. הבנק פועל לסגירת הפערים שעלו במהלך תיקוף המודל במסגרת הוראה זו.
- בדצמבר 2010 פרסמה וועדת באזל מסמך נוסף כחלק ממקבץ מסמכים לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית (באזל III), שעוסק בשני מדדים חדשים לאמידה כמותית של סיכון הנזילות - יחס הנזילות המזערי (LCR), יחס המימון היציב (NSFR), וכלים פיקוחיים נוספים לניטור הסיכון.
- בחודש ינואר 2013 הוציא בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 342 העוסקת בניהול סיכון הנזילות. בכוונת בנק ישראל לאמץ את הוראות באזל III במועד שייקבע לאחר לימוד ההוראה והשלכותיה על המערכת הבנקאית. הבנק פועל לסגירת פערים אל מול הוראת ניהול בנקאי תקין 342 המעודכנת, כאשר במסגרת תהליך זה יבנה מודל נזילות חדש ויוגדר סט מגבלות עד לתאריך תחילת ההוראה ב-1 ביולי 2013. בתקופת הביניים עד לסגירת הפערים בתאריך התחולה, הבנק מנהל ומבקר את סיכוני הנזילות באמצעות המודל הפנימי התואם את הוראת ניהול בנקאי תקין 342 כפי שהיא נכון להיום.

ב. התשתית לניהול סיכון הנזילות - מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף של הנזילות במטבעי ישראלי ובמט"ח, הן בתרחיש של מצב עסקים רגיל, והן תחת תרחיש המדמה מצבי קיצון ולחץ.

מודל פנימי במטבע ישראלי ובמט"ח

- לצורך ניהול הנזילות הכולל, נמדד ומנוהל סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי שפותח בבנק ושמטרתו מעקב אחר האמצעים הנזילים שברשות הבנק תחת תרחיש של מצב עסקים רגיל והן תחת תרחיש המדמה מצב לחץ וקיצון. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה ברמה היומית השוטפת על מצב הנזילות במטבעי ישראלי ובמט"ח ולתקופות ארוכות יותר.
- המודל הפנימי אומד את רמת ההסתמכות האפשרית על נכסי הבנק השונים כבני מימוש בתקופות שונות וכן את רמת ההתחייבויות התזרימיות הצפויות לתקופות פירעון שונות בשני התרחישים. בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס שני מדדים כמותיים: פער הנזילות ויחס הנזילות לפי תקופות פירעון.

- העקרונות העומדים בבסיס המודל גורסים כי ככל שיש בידי הבנק יותר נכסים נזילים ביחס להתחייבויות הצפויות להתממש על פי המודל הפנימי, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בכל צורכי הנזילות. למטרה זו מסווגים הנכסים במודל על פי רמת הנזילות, בהתאם להוראות בנק ישראל, וההתחייבויות על פי הסבירות למימושן. המודל נסמך על מבדקים שונים שנעשו בבנק ושנשענים על בחינה היסטורית של התנהגות היתרות המאזניות והחוזץ מאזניות בבנק.
- המודל משמש כלי ניהולי דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכונים הנזילות. תוצאות המודל מוצגות בוועדה לעניינים שוטפים ארבע פעמים בשבוע ומבוקרות באופן שוטף על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם יחידת תחום סיכונים שוק ונזילות.
- תיקוף המודל במסגרת ההוראה הקודמת הסתיימה. הבנק, כאמור, פועל לסגירת הפערים, שעלו במהלך תיקוף המודל במסגרת ההוראה הקודמת וכן במסגרת ההוראה המעודכנת.

מערכת זה"ב RTGS לניהול נזילות תוך יומי במטבע ישראלי

בנוסף, לצורך ניהול הנזילות השוטפת בשקלים משתמש הבנק במערכת פנימית שפותחה לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה (מערכת זה"ב-RTGS). המערכת מאפשרת סליקה בזמן אמת, ללא השהייה בין ביצוע הוראת התשלום לבין אישורה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות.

כרית ביטחון (Buffer) במט"ח

דירקטוריון הבנק קבע כרית ביטחון מינימאלית של נכסים נזילים מיידיים במט"ח הניתנים למימוש מידי.

תרחישי קיצון

כאמור, במסגרת מודל הנזילות הפנימי במטבע ישראלי ובמט"ח מבצע הבנק לצורך בחינת הנזילות במצבי קיצון ולחץ, תרחישי יומי על בסיס נתוני המודל הפנימי. התרחיש משקף את מצב הנזילות במצבי לחץ על בסיס שילוב הפרמטרים המחמירים שנצפו על פני מדגם שמוגדר מראש בכל אחד מהסעיפים המאזנים והחוזץ מאזנים. יצוין כי תרחישי הקיצון המבוצעים על ידי הבנק חמורים יותר מכל תרחיש שהתנסה בו הבנק בעבר.

ג. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים נזילות

התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים באופן שוטף הן על ידי מנהלי החשיפה והן על ידי גורמי בקרה וביקורת בלתי תלויים. ניהול החשיפה לסיכונים הנזילות נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם (ראה גם הרחבה ופירוט לעיל בסעיף בדבר הפיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים השוק):

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה את המדיניות הכוללת לניהול סיכון הנזילות, את תיאבון הסיכון ואת המגבלות.
- ועדת דירקטוריון לניהול סיכונים.

ההנהלה וועדותיה

- הוועדה לעניינים שוטפים, בראשות המנכ"ל, או ראש החטיבה הפיננסית, המתכנסת ארבע פעמים בשבוע ודנה על סמך דיווחים ניהוליים במצב הנזילות בשקלים ובמט"ח, בהתפתחויות הפיננסיות, במוצרים חדשים, ואחת לשבוע בפעילות יחידת הנוסטרו. דיוני הוועדה מתמקדים בעיקר בהתפתחויות בנזילות העסקית והסטטוטורית ובהתפתחויות העסקיות העשויות להשפיע עליה.
- הוועדה העליונה לניהול נכסים והתחייבויות (ALCO) בראשות המנכ"ל ובהשתתפות מנהל הסיכונים הראשי.
- פורום לניהול ובקרת סיכונים בראשות ראש החטיבה הפיננסית ובהשתתפות מנהל הסיכונים הראשי, הדן במצב החשיפות לסיכונים פיננסיים בבנק, ובדרכים לשיפור ושכלול אמצעי השליטה והבקרה בתחום זה.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

- יחידת תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים, אחראית על בקרת סיכונים השוק והנזילות בבנק. היחידה פועלת על פי נוהל בנקאי תקין 339, ו-342.

ד. דיווח על החשיפה לסיכונים נזילות

- דוח סיכון נזילות יומי בשקלים ובמט"ח מופק ממערכת הנזילות במחשב המרכזי, ומופץ לכל גורמי הניהול והבקרה הרלוונטיים.
- דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בשקלים ובמט"ח בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון והסמכויות לניהולם ניתן ארבע פעמים בשבוע במסגרת הועדה לעניינים שוטפים, בראשות המנכ"ל או ראש החטיבה הפיננסית.
- דיווח על החשיפות מרוכז במסמך הסיכונים הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.
- דיווח רבעוני בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון על תוצאות תרחישי קיצון בנזילות, במסגרת מסמך הסיכונים.
- בנוסף, הנהלת הבנק והדירקטוריון מעודכנים באופן שוטף ועל פי הצורך בהתפתחויות בחשיפות הבנק לסיכונים נזילות.

ה. ניהול על בסיס קבוצתי של סיכון הנזילות

- מדיניות ניהול הנזילות ברמת קבוצת הבנק מבוססת על שני העקרונות הבאים:
 - בהתאם להוראת ניהול בנקאי 342, על פיה כל תאגיד בנקאי צריך לקיים מדיניות ומודל נזילות פנימי עצמאיים שאושרו בדירקטוריון. כמו כן, כל חברת בת אחראית לגבש ולקיים מדיניות עצמאית לניהול הנזילות, תוך הקפדה על קיום ההוראות של הרשויות הרגולטוריות.
 - חברות בנות יכולות להסתמך, בין יתר המקורות, על קווי אשראי מהבנק והבנק יכול להסתמך על קווי אשראי מחברות הבנות, בכפוף לקווים שאושרו ולמגבלות הרגולטוריות.

ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך במט"ח - סיכוני שוק וחבות

- א. דירקטוריון הבנק קבע במסגרת מסמך מדיניות האשראי ומסמך מדיניות הסיכונים הפיננסיים מדיניות ותיאבון סיכון מפורטים ביחס לפעילות הבנק בתיק ניירות ערך במט"ח, וקבע מגבלות השקעה וקווים מנחים, הן בהיבט האשראי, הן בהיבט של חשיפה לסיכונים צד נגדי והן בהיבט של חשיפה לסיכוני שוק. מדיניות זו נבחנת על ידי הדירקטוריון וועדותיו לפחות אחת לשנה, ובאופן דינאמי יותר על בסיס השינויים והתמורות בשווקים הפיננסיים.
- ב. הבנק משקיע רק באגרות חוב של חברות שדורגו בדירוג השקעה (Investment Grade) ביום הרכישה, וזאת לאחר בחינת איכות האשראי של המנפיק, סיכוני השוק הגלומים בהשקעה ונזילות אגרות החוב.
- ג. לאחר ביצוע ההשקעה, מקיים הבנק באופן שוטף, כחלק מניהול הסיכונים השוטף בתיק ניירות הערך במט"ח מעקב מאקרו כלכלי וענפי הרלוונטי להשקעותיו השונות. הניתוח מתבצע הן ברמת הנייר, הן ברמת החברה הבודדת והן ברמת כלל התיק, תוך הסתמכות על פרסומים הנוגעים לחברה המנפיקה ולשווקי היעד, על תוצאות כספיות ועל פרמטרים אחרים מהם ניתן ללמוד על מצב החברה או ההשקעה. ניהול הסיכונים והמעקב אחר ההשקעות מתבצעים בזמן אמת, ובהתבסס על מערכות תומכות החלטה, המספקות ומנתחות מידע שוק ואחר, ובהן: מערכת Anser מבית BlackRock לניהול סיכונים בניירות ערך מגובות משכנתא ומערכת Kondor לניהול סיכונים בניירות ערך.
- ד. בבנק מספר קווי הגנה ותמיכה המגבים את פעילות ההשקעה:
- קו הגנה ראשון
- מערך הביניים. המערך האמצעי מבצע בקרה יומית שוטפת על עמידה במגבלות קווי האשראי שהוקצו לפעילות מול בנקים הכוללת בחינה שוטפת של שינויים בדירוגי הצדדים הנגדיים להם מוקצים קווי אשראי, וכן שינויים במרווח האשראי בהם הם נסחרים. מוסדות בהם נצפו שינויים משמעותיים, בין היתר, בפרמטרים האמורים נבחנים מחדש ומטופלים בהתאם. בנוסף מדווח מערך הביניים באופן מיידי גם על פתיחת מרווחים והורדות דירוג של צדדים נגדיים מולם הבנק חשוף.
 - המערך האחורי אחראי על סליקת העסקאות והעברת הכספים ובמסגרת זאת מבצע בקרות תפעוליות על ביצוע העסקאות.
- קו הגנה שני
- יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות. במסגרת עבודתה בוחנת היחידה את נאותות תהליכי ניהול סיכוני השוק ואת התאמתה למדיניות באופן מדגמי, את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, את העמידה במגבלות שנקבעו.
 - היחידה לבקרת אשראי. במסגרת עבודתה מבצעת היחידה בקרה ייעודית על תיק אגרות החוב מדירוג מסוים ומטה, על מנת למזער את הסיכונים הגלומים במסגרת תיק זה. היחידה מעריכה את סבירות הסיכון וטיב הגורם שהנפיק את אגרות החוב, בין אם הוא גורם פרטי או ריבוני, בנפרד מהגורמים העסקיים, ומציגה את מסקנותיה למנכ"ל הבנק, ראש החטיבה הפיננסית והמבקר הפנימי הראשי.
- יחידות אלו מבקרות, בין היתר, את פעילות ההשקעה, את העמידה בנזילי ובמגבלות ההשקעה, את ההתפתחויות בשווי ההון של ניירות הערך ואת נאותות המודלים והכלים המשמשים לניהול הסיכונים בפעילות, בזמן סביר סמוך ככל הניתן למועד הביצוע.
- ה. מדידת השווי ההון בתיק ניירות הערך מתבצעת על ידי מערך הביניים. בהתייחס לחלק הארי של ההשקעות בתיק, מדידת השווי ההון נעשית בהסתמך על ציטוטי שוק או בהתבסס על ציטוטי מחירים של ספק מחירים בינלאומי חיצוני לבנק. מדובר בחברה בינלאומית מובילה, בעלת נסיון של יותר מ-25 שנה, המספקת שירותי שיערוך עבור מאות מוסדות פיננסיים מובילים בעולם. החברה עוסקת בתחום מתן שירותי ציטוט ושערוך ולא בתחום המסחר בניירות ערך. לגבי ניירות ערך שהינם מוצרים מובנים מתקבל ציטוט ממנפיקי ניירות הערך.

- ו. כחלק ממנגנוני הפיקוח והבקרה על ניהול הסיכונים גובשה בבנק שגרת דיווח לגבי אופי והיקף החשיפות בתיק ניירות הערך המנוהל. הדיווחים נמסרים הן לגורמים מקבלי ההחלטה והן לגורמי הבקרה. עיקר מתכונת הדיווח בבנק הינה:
- דיווח מייד עם גילוי חריגה ממגבלות ונהלים.
 - דיווח מייד על פתיחת מרווחים, שינוי דירוג וכל אירוע חריג אחר בתיק, וככל שנדרש.
 - ישיבות השקעה דו שבועיות בראשות ראש החטיבה הפיננסית.
 - דיווח אחת לשבוע לוועדה לעניינים שוטפים בראשות המנכ"ל, או ראש החטיבה הפיננסית על רכישות חדשות, מכירות, ואירועים חריגים.
 - דיון אחת לחודש בראשות המנכ"ל בתמהיל התיק, בהתפתחויות בחשיפה ובמגמות בשווקים הפיננסיים.
 - דיווח שש פעמים בשנה לוועדת ניהול סיכונים של הדירקטוריון.
 - דיווח רבעוני במסגרת מסמך הסיכונים הכולל להנהלה, לוועדת ניהול סיכונים של הדירקטוריון ולדירקטוריון הבנק.
 - דיווח שלוש פעמים בשנה לוועדה העליונה בראשות המנכ"ל ובהשתתפות מנהל הסיכונים הראשי.
- לפירוט תיק ניירות הערך במטבע חוץ - ראה פרק הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק.

ניהול סיכוני אשראי

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הקבוצה וברווחיותה עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי.

כדי למזער את הסיכון מוגדרת בקבוצה מדיניות ניהול סיכוני האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לווים/ענפים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים.

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.

ב. הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי

במסגרת יישום הוראות באזל II מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני אשראי.

ההון הנדרש לעניין זה ביום 31 במרס 2013 היה 5,349 מיליון ש"ח, מתוך זה כ-53.6% בגין תאגידים, וכ-23.1% בגין קמעונאות ליחידים.

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות השונות:

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		סוג החשיפה
2012	נכסי סיכון	2013	נכסי סיכון	
דרישות ההון (9%)	במיליוני ש"ח	דרישות ההון (9%)	במיליוני ש"ח	
13	141	18	201	ריבונות
52	584	52	583	יישיות סקטור ציבורי
121	1,345	95	1,054	תאגידים בנקאיים
2,886	32,063	2,868	31,864	תאגידים
25	274	10	110	בביטחון נדל"ן מסחרי
1,216	13,509	1,236	13,730	קמעונאות ליחידים
123	1,368	121	1,347	עסקים קטנים
688	7,646	704	7,819	בגין משכנתאות לדיור
252	2,804	245	2,727	נכסים אחרים
5,376	59,734	5,349	59,435	סך הכל בגין סיכוני אשראי
105	1,167	105	1,159	סיכוני שוק
596	6,619	570	6,336	סיכון תפעולי ⁽¹⁾
-	1	-	3	סיכון סליקה
6,077	67,521	6,024	66,933	סך הכל נכסי סיכון

9.65%	9.96%	יחס ההון ליבה לרכיבי הסיכון
9.65%	9.96%	יחס ההון רובד 1 לרכיבי הסיכון
14.94%	15.06%	יחס ההון הכולל לרכיבי הסיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל הנדרש לפי המפקח על הבנקים

(1) החל משנת 2013 הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכון התפעולי.

התפלגות החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי לפי סוג ענף צד או צד נגדי, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

ליום 31 במרס 2013						סוג החשיפה
הלוואות	אגרות חוב	נגזרים (OTC)	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נכסים אחרים	סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	
במיליוני ש"ח						
18,799	5,700	-	-	-	24,499	ריבונות
1,067	774	72	69	-	1,982	סקטור ציבורי
2,266	902	367	156	-	3,691	תאגידים בנקאיים
31,124	869	820	14,763	-	47,576	חובות של תאגידים
116	-	-	12	-	128	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
18,076	-	108	11,877	-	30,061	קמעונאות ליחידים
2,081	-	-	528	-	2,609	הלוואות לעסקים קטנים
15,894	-	-	1,130	-	17,024	משכנתאות לדיוור
-	-	-	-	3,391	3,391	אחרים
89,423	8,245	1,367	28,535	3,391	130,961	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2012						סוג החשיפה
הלוואות	אגרות חוב	נגזרים (OTC)	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נכסים אחרים	סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	
במיליוני ש"ח						
19,861	5,584	-	-	-	25,445	ריבונות
1,085	754	60	104	-	2,003	סקטור ציבורי
3,519	977	382	94	-	4,972	תאגידים בנקאיים
31,875	1,013	859	13,783	-	47,530	חובות של תאגידים
279	-	-	9	-	288	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
17,778	-	67	12,003	-	29,848	קמעונאות ליחידים
2,120	-	-	550	-	2,670	הלוואות לעסקים קטנים
15,609	-	-	1,290	-	16,899	משכנתאות לדיוור
-	-	-	-	3,400	3,400	אחרים
92,126	8,328	1,368	27,833	3,400	133,055	סך הכל

(1) לפני המרה לאשראי של רכבים חוץ מאזניים כנדרש בהוראות.

סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו, וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר		סוג החשיפה
2013	2012	2013	2012	
יתרת החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת ⁽¹⁾	יתרת החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
89,423	90,774	92,126	88,380	הלוואות
8,245	8,287	8,328	8,828	אגרות חוב
1,367	1,368	1,368	1,863	נגזרים (OTC)
28,535	28,184	27,833	28,176	חשיפות חוץ מאזניות
3,391	3,395	3,400	3,441	נכסים אחרים
130,961	132,008	133,055	130,688	סך הכל חשיפת אשראי ברוטו

(1) חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת חושבה כממוצע החשיפות לתחילת השנה ולסופי הרבעונים.

התפלגות הלוואות פגומות, הלוואות בפיגור והפרשות להפסדי אשראי לפי סוג ענף צד או צד נגדי:

ליום 31 במרס 2013				
הלוואות פגומות	הלוואות בפיגור לפני הפרשות להפסדי אשראי	יתרת הפרשות פרטני	יתרת הפרשות קבוצתיות	
במיליוני ש"ח				
-	-	-	2	סקטור ציבורי
919	340	213	355	הלוואות לתאגידים
115	73	41	104	הלוואות קמעונאיות ליחידים
26	13	9	18	הלוואות לעסקים קטנים
1	292	-	114	משכנתאות לדיור
1,061	718	263	593	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2012				
הלוואות פגומות	הלוואות בפיגור לפני הפרשות להפסדי אשראי	יתרת הפרשות פרטני	יתרת הפרשות קבוצתיות	
במיליוני ש"ח				
-	-	-	2	סקטור ציבורי
885	218	129	371	הלוואות לתאגידים
184	127	110	95	הלוואות קמעונאיות ליחידים
39	26	22	19	הלוואות לעסקים קטנים
-	294	-	88	משכנתאות לדיור
1,108	665	261	575	סך הכל

* הפרשות להפסדי אשראי שהוכרו בדוח רווח והפסד ומחיקות חשבונאיות נטו במהלך התקופה, ראה באור 3 לדוחות הכספיים.

ג. מדיניות ותיאבון סיכון

כללי

- מדיניות ניהול סיכונים האשראי של הבנק, נבחנת על ידי החטיבה לניהול סיכונים ונדונה ומאושרת לפחות אחת לשנה על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק. מדיניות ניהול סיכונים האשראי מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים, וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות, הן ברמת הלקוח הבודד, והן ברמת ענפי המשק והסקטורים העסקיים השונים.
- בהתבסס על המדיניות, הרחבת תיק האשראי תהא מבוקרת ומדודה, בהתבסס על הסביבה העסקית והכלכלית ותוך שמירה על איכות תיק האשראי ובמסגרת מגבלות החשיפה המתוארות במדיניות האשראי. מדיניות האשראי של הבנק נבדקת ומעודכנת על פי השינויים והתמורות בשווקים הפיננסיים ובמשק הישראלי. נקודת ציון לגידול ולהרחבת תיק האשראי של הבנק, תהא בין היתר, שיעור הגידול בתוצר במשק.
- מדיניות האשראי של הבנק כוללת מגוון מגבלות על מנת לשמר תיאבון סיכון נמוך, המשקף מידתיות סבירה לנטילת סיכונים:
- מדיניות האשראי כוללת מגבלות חשיפה בכל תחומי הפעילות בהם משתקפים סיכונים אשראי בולטים, ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, על מנת ליצור מידתיות בפעילויות השונות. היקף המגבלות יהא קשיח יותר ככל שתחום הפעילות משקף סיכון רחב יותר;
- מדיניות האשראי כוללת תחומי פעילות בהם הבנק לא יעניק אשראי לאור רמת הסיכון הגבוהה יותר הטמונה בהם או רמת השליטה והבקרה עליהם, אף אם התשואה הפוטנציאלית העשויה להתקבל בגין פעילויות אלה הינה גבוהה.
- הבנק מפעיל מנגנונים הולמים לביצוע בקרה ופיקוח על האשראי, חלקם בזמן אמת וחלקם בדיעבד. הבקרה והפיקוח מבוצעים באמצעות יחידות אקסוגניות ליחידות המנהלות את האשראי ובאמצעות יחידות אקסוגניות לחטיבה העסקית.

הקווים המנחים במדיניות האשראי של הבנק

במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי הכוללת כיווני פעולה מנחים לרבות שוקי יעד.

- מדיניות האשראי של הבנק מושתתת על בחינת כושר ההחזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.
- פעילות האשראי של הבנק תתנהל תוך שמירה על הנאותות ההונית של הבנק ובהתבסס על יעדי הלימות ההון של הבנק כפי שקבע הדירקטוריון.
- במהלך השנים האחרונות הורחבה תפיסת סיכון האשראי של הבנק ובהתאמה עובתה מדיניות האשראי שלו תוך שהיא כוללת מגבלות ואמות מידה המחמירות בחלקן מהמגבלות שקבע המפקח על הבנקים בבנק ישראל. בכלל זה נקבע כי הבנק ישמור על רמת ריכוזיות אשראי סבירה באמצעות קביעת מגבלות אשראי לקבוצות לווים בודדות, מגזרי פעילות בקבוצות הלווים, היקף האשראי הכולל של קבוצות הלווים הגדולות ביחס לתיק האשראי וכו'.
- במסגרת מסמך המדיניות הוגדרו אינדיקטורים כמותיים ברורים לבחינת הצורך בעדכון מסמך המדיניות בעקבות שינויים מאקרו כלכליים ורגולטורים או שינויים בנתוני הבנק. אינדיקטורים אלו כוללים שינויים בתחזיות צמיחה במשק, שינוי בשערי חליפין, הוראות רגולטוריות חדשות בעלות השפעה על תחום האשראי, שינוי בחלקו של הבנק באשראי, הלימות הונו של הבנק ועוד.
- כחלק מניהול סיכוני האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחנו, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות, המגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכיו"ב.
- הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את שיעור ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל, לרבות קביעת רף מינימום לשיעור זה. רמת המרווחים משקפת גם את הקצאת ההון הנדרשת בשל מתן האשראי.

תיאבון הסיכון

מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדים ובאופן לפיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים תוך הגדרת עקרונות מפורטים בכל ענף ותחום לרבות מגבלות פרטניות ברמת תתי ענפים ומוצרים המאופיינים ברמת סיכון גבוהה. תיאבון הקבוצה לסיכון אשראי, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו שמרני. במסגרת המדיניות התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפות בלתי רצויות לסיכון האשראי הכוללת מערך מגבלות רחב לסיכון האשראי לענפים ותחומי פעילות שונים.

ד. מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכוני האשראי

- לבנק מודלים פנימיים שפיתח לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוח (לא כולל פעילות המשכנתאות). המודלים מתבססים ברובם על פרמטרים אובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלווה (מאפייני הלקוח, תמהיל הביטחונות, החוסן הפיננסי המשתקף מן הדוחות הכספיים של הלקוח, נתונים ענפיים, נתונים נוספים וכיו"ב). על מנת להדק את הקשר שבין דירוג הסיכונים של הלקוח והתשואה הנובעת מפעילות, קבע הבנק רף תשואה מינימלית לכל דרגת סיכון.
- מערכות ממוכנות בחטיבה העסקית מספקות למנהלי סיכוני האשראי, הן בדרגי השטח והן בדרגי המטה - מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי, רמת ביטחונות ומידע עדכני על מצבו הכספי של הלקוח. המערכת מאפשרת להעניק ללקוחות העסקיים את מיטב השירות ברמה גבוהה של מקצוענות ומיומנות. בנוסף, מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של בקשות אשראי אשר משפרת ומיעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.

- הנהלת הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הדיווח והבקרה הדרושים לה, לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבתם העסקית של מקבלי האשראי. לשם כך נעזרת הנהלת הבנק, בין היתר, בראשי סקטורים מתמחים בחטיבה העסקית וביחידות תחום סיכונים אשראי בחטיבה לניהול סיכונים.
- בנוסף בוחן הבנק תדיר עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות הריכוזיות: לווה/קבוצת לווים או חשיפה לענפי משק.
- בניהול האשראי הקמעונאי (ללא תחום המשכנתאות) נסמך הבנק על מערכת דירוג אובייקטיבית.

ה. מדיניות ניהול מערך הביטחונות

כללי

- לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאשראי, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההשענות על כל סוג וסוג של ביטחון. עיקרי המדיניות נדונים ומאושרים אחת לשנה בהנהלת ובדירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים.
- במסגרת המדיניות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין של הבטוחות לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, עקרונות המתחשבים גם במשתנים ואינדיקטורים כלכליים שונים.
- נקבעו נהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין, וכן מערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.
- סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פקדונות, ניירות ערך, המחאות עתידיות, שעבודים שוטפים, שעבודי נדל"ן, ערבויות בנקאיות ומסמכי יצוא.
- הבנק שואף לקבל מלקוחותיו מגוון ביטחונות, כדי לא להתבסס על סוג ביטחון ספציפי.
- מדיניות ההשענות על ביטחונות שמרנית ומתבססת על השווי ההוגן העדכני של הביטחון, על נזילותם ועל מהירות מימוש הבטוחות בעת הצורך. בקביעת מדיניות ההשענות על ביטחונות מתבסס הבנק על ניסיון העבר.
- הבנק שידרג את המערכת הממוכנת לתיעוד המסמכים המשפטיים היוצרים את השעבודים על הנכסים שניתנו כביטחון בתיקי הלקוחות. בנוסף הושלם תהליך החלפת המערכת המנהלת את המעקב אחר שוויים של נכסים אלה. הטמעת מערכת הביטחונות החדשה מבטיחה את זמינות הנתונים הנדרשים לניהול סיכונים אשראי לכל גופי הבקרה השונים בסניפים ובמטה.

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסויי הביטחון פיננסי כשיר:

ליום 31 במרס 2013						
סוג החשיפה	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)	חשיפה שמכוסה על ידי ערבויות	חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות	יתרת החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולפחתות הפחתות בטחונות
	במיליוני ש"ח					
ריבונות	24,499	-	-	628	-	25,127
יישויות סקטור ציבורי	1,981	628	-	32	114	1,271
תאגידים בנקאיים	3,691	-	-	63	-	3,754
תאגידים	46,918	70	-	-	6,914	39,934
בביטחון נדל"ן מסחרי	127	-	-	-	10	117
קמעונאות ליחידים	29,906	12	-	-	2,501	27,393
עסקים קטנים	2,582	13	-	-	415	2,154
בגין משכנתאות לדיור	16,909	-	-	-	5	16,904
נכסים אחרים	3,390	-	-	24	-	3,414
סך הכל	130,003	723	-	747	9,959	120,068

ליום 31 בדצמבר 2012						
סוג החשיפה	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)	חשיפה שמכוסה על ידי ערבויות	חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות	יתרת החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולפחתות הפחתות בטחונות
	במיליוני ש"ח					
ריבונות	25,444	-	-	627	-	26,071
יישויות סקטור ציבורי	2,001	627	-	31	113	1,292
תאגידים בנקאיים	4,972	-	-	65	-	5,037
תאגידים	46,937	75	-	-	7,038	39,824
בביטחון נדל"ן מסחרי	288	-	-	-	6	282
קמעונאות ליחידים	29,635	8	-	-	2,440	27,187
עסקים קטנים	2,628	13	-	-	424	2,191
בגין משכנתאות לדיור	16,811	-	-	-	5	16,806
נכסים אחרים	3,400	-	-	26	-	3,426
סך הכל	132,116	723	-	749	10,026	122,116

פיקוח ובקרה

כל חבויות לקוחות הבנק, לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזות במערכת האובליגו - באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.

- מעקב יומי שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצע בסניפים באמצעות דוח יומי מהמערכת בו מפורטות כל חבויות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, והוא הנותן תמונת מצב שלמה בזמן אמת על חשיפת הלקוח.

- במקביל לטיפול הסניף ברמת הלקוח הבודד, מתבצעת עבודת פיקוח ובקרה לאובליגנטים עם סכום חבות מעל 100 אלף ש"ח גם במחלקת הפיקוח על ידי רפרנטים אזוריים או ייעודיים ללקוחות שוק ההון והנדל"ן.

ו. מדיניות חובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי

- בבנק קיימים תהליכים מובנים המוסדרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. כמו כן, קיימים ומוסדרים בנהלים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי, המשקפים הערכה שמרנית להפסד האשראי הצפוי לבנק.
- במסגרת הבנק פועלות יחידות לטיפול בחובות בעייתיים. בנוסף, פועלת בבנק מחלקת גביה, המטפלת בחבויות שהועברו לטיפול משפטי.
- כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי

- הבנק מקיים מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכוני האשראי. תפיסת הניהול והבקרה של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני אשראי ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.
- ניהול החשיפה לסיכוני האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית על בסיסה הוא קובע את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכוני אשראי, הכוללת בין היתר את: תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכוני אשראי.
- ועדת ההלוואות של הדירקטוריון מתכנסת לפחות שש פעמים בשנה.
- אחת לרבעון מתקיים דיון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק והקבוצה, בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון. במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכוני אשראי, ועמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.
- מערך הביקורת הפנימית מעריך את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ומעריך את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות וזמינות המידע הניהולי.
- המערך אחראי על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכוני האשראי.

ההנהלה וועדותיה

- הוועדה לעניינים שוטפים, בראשות המנכ"ל, או ראש החטיבה הפיננסית, המתכנסת ארבעה ימים בשבוע.
- וועדת אשראי המתכנסת לפחות פעם בשבוע בראשות המנכ"ל ובהשתתפות נציגי החטיבה לניהול סיכונים.
- הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל מתכנסת לפחות פעם בשבוע ודנה במגוון נושאים בתחום ניהול ובקרת הסיכונים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק והקבוצה, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכוני אשראי.
- וועדת חובות בעייתיים בראשות המנכ"ל מתכנסת לפחות אחת לרבעון ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

- יחידות עסקיות

בחטיבת עסקים מתבצעים באופן שוטף תהליכים להפחתת סיכון האשראי באמצעות ניתוח כלכלי ועסקי של בקשות האשראי להערכת סיכון האשראי בפעילות הלווה, דירוג האשראי הניתן ומעקב ובקרה שוטפים אחר האשראי הניתן. במסגרת היחידות העסקיות נדון באופן תקופתי האשראי הניתן ללווים גדולים וקבוצות לווים וכן האשראי לענפי משק שונים. כל חביונות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכת האובליגו - באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.

- היחידה לטיפול באשראים מיוחדים

היחידה מופקדת על ניהול תיקי האשראי ששווגו כבעייתיים והוחלט להעבירם לטיפול היחידה.

- היחידה לניתוח פיננסי

היחידה משמשת כגוף תומך החלטה לגורמי הבנק ותפקידה העיקרי הוא לחוות דעה מקצועית ואובייקטיבית בנושא סיכויי אשראי של לווים בבנק, הן קיימים והן פוטנציאליים. יחודה ויתרונה של היחידה מתבטא בכך שאינה מעורבת במתן אשראי בפועל ובכך נשמרת אי התלות שלה. היחידה מורכבת משתי תת יחידות. החלק הכלכלי המבצע עבודות אנליזה מקיפות על הלקוחות הגדולים של הבנק, שבסופן נותן חוות דעת והמלצה בדבר כדאיות העסקה בבנק. והחלק השמאי הכולל את שמאי הבנק אשר מחווה דעה על שמאיות נדל"ן חיצוניות על נכסים המשמשים כבטוחות.

- היחידה לפיקוח אשראי

תפקידה של היחידה הוא איתור לקוחות בעייתיים ובחינת מצבם הפיננסי. היחידה היא בלתי תלויה ואינה מעורבת בפעילות העסקית. המעקב והפיקוח מתבצעים באופן שוטף ביחס לכלל לקוחות הבנק על בסיס מגוון של דיווחים ממוחשבים המופקים בתדירות ובחתיכים שונים. איתור החובות הבעייתיים נעשה בעקבות גילויים של חוסר ביטחונות או ליקויים בביטחונות, חריגות ממסגרות האשראי שאושרו, פעילות בלתי מוסברת, וכד'.

- היחידה לבקרה עסקית

היחידה פועלת על מנת למצות את מלוא הפוטנציאל העסקי הגלום בפעילות הלקוחות בבנק באמצעות רציונליזציה של מרווחים. לשם כך, היחידה בוחנת את התפתחות הרווחיות הכוללת של לקוחות האשראי במגוון חתיכים לרבות מול דירוג הסיכון של הלקוחות.

- היחידה לפיקוח ובקרה

היחידה נמצאת בחטיבה הבנקאית. מקיימת מעגלי פיקוח ובקרה בתחום האשראי הצרכני, בקורות תפעוליות וכן בקורות אחר יישום תהליך ורגולציה. הבקורות מתבצעות הן באמצעות מערכות בקרה, דוחות המופקים בתדירות קבועה והן באמצעות ביקורים תכופים בסניפים.

- תחום ניהול סיכונים אשראי

תחום ניהול סיכונים אשראי, כפוף למנהל הסיכונים הראשי העומד בראש החטיבה לניהול סיכונים. התחום מורכב משתי יחידות, האחת, היחידה לבקרת אשראי, אחראית על בקרת סיכונים האשראי של לווים ספציפיים, על פי מדגם מבוסס סיכון מתיק האשראי של הבנק. על פי נוהל בנקאי תקין 319 ("בקרת אשראי"), היחידה פועלת באופן בלתי תלוי, ומציגה את ממצאיה למנכ"ל הבנק, ראש החטיבה העסקית והמבקר הפנימי הראשי. השנייה, היחידה לבקרת תהליכים והערכת סיכונים אשראי, אשר תפקידה, בחשבונות העונים על הפרמטרים המפורטים בנהל היחידה, הם לוודא את תקינות תהליך אישור האשראי, את קיומם ותקינותם של מסמכי האשראי והביטחונות ואת קיום אישור הסמכות המתאימה ליתורים והקלות. בנוסף, היחידה מספקת חוות דעת עצמאית טרם מתן האשראי בחשבון.

נציג היחידה משתתף בוועדות אשראי, ומחווה דעה על עמידת האשראי בתיאבון הסיכון של הבנק, התאמתו לפרופיל הסיכון הרצוי ועמידתו במדיניות האשראי.

פעילות היחידה אינטגרלית לתהליך קבלת ההחלטות העסקי בגין האשראי הניתן וחוות דעתה הניתנת באופן בלתי תלוי ביחידות העסקיות, נבחנת כחלק מהתהליך ולא בדיעבד.

ח. מימון ממונף - Leveraged Finance

הבנק מחשיב מימון ממונף כאשראי שניתן לעסקאות לרכישת אמצעי שליטה בהן שיעור המימון גבוה מהמקובל בבנק בתחום זה. נוכח התנודתיות בשוק ההון, הבנק נוקט משנה זהירות במתן אשראי זה, ובעת מתן אשראי נערכות בדיקות מקיפות ביחס לרמת המינוף בעסקה ולכושר ההחזר הנובע מניירות הערך המשועבדים.

ליום 31 במרס 2013 סך כל החשיפה המאזנית בגין עסקאות כאמור הסתכם ב-600 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2012 - 616 מיליון ש"ח), מתוכם 112 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2012 - 124 מיליון ש"ח) בענף התעשייה, 117 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2012 - 116 מיליון ש"ח) בענף השירותים הפיננסיים ו-371 מיליון ש"ח בענף המסחר (31 דצמבר 2012 - 376 מיליון ש"ח).

אין חשיפה חוץ מאזנית למימון ממונף ליום 31 במרס 2013 וליום 31 בדצמבר 2012.

לשלושת החודשים הראשונים של השנה ולשנת 2012 לא נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי על בסיס קבוצתי בגין מימון ממונף.

ט. ניהול סיכונים סביבתיים

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. הבנק יכול להיחשף לסיכונים סביבתיים בהיבטים שונים של פעילותו וסיכונים אלה עשויים להיכלל במסגרת הסיכונים האחרים (כגון: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון נזילות). סיכון סביבתי הכלול בסיכון האשראי הוא למשל, ירידה בערך הבטחונות או הרעה במצב הפיננסי של הלווה בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כמו כן קיימת אפשרות לסיכון מוניטין, כתוצאה מייחוס קשר בין הבנק לבין הגורם למפגע סביבתי.

במחצית השנייה של שנת 2009 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בעניין החשיפה לסיכונים סביבתיים ואופן ניהולם. בהוראת המפקח מתוארים ההיבטים השונים של החשיפה האפשרית לסיכונים סביבתיים ומודגש הצורך בזיהוי מוקדם של הסיכונים, הערכתם וניהולם כסיכונים פרטניים. מובהר כי מצופה מתאגידים בנקאיים לקיים מערך ניהול סיכונים ביחס לסיכונים אלה שיכלול נהלים וכלים לזיהויים בעת מתן האשראי ולאורך חיי האשראי.

הנהלת הבנק אישרה קווים מנחים למדיניות ניהול סיכונים סביבתיים בתחום האשראי, שיעודכנו על פי הצורך. בגיבוש תהליכי כתיבת המדיניות והטיפול בנושא זה מסייע הבנק ביועצים חיצוניים ובכוונתו בעתיד להטמיע מתודולוגיה קבוצתית כוללת לניהול סיכונים סביבתיים שתכלול אפיון ענפי וקביעת מדיניות למתן אשראי ללקוחות.

י. דיווח על החשיפה לסיכונים אשראי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים אשראי, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה. בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, מדווחת החשיפה לסיכונים אשראי, בהשוואה למסגרות, למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות כנדרש בהוראות 310 ו-311 להוראות ניהול בנקאית תקין.

מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום התממשות סיכונים אשראי (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכונים אשראי עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון.

ביום 23 בדצמבר 2012 פרסם המפקח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בנושא ניהול סיכון אשראי. תחולת ההוראה ביום 1 בינואר 2014.

ההוראה מאמצת את תפיסת ועדת באזל ורשויות פיקוח מובילות בעולם, לגבי ניהול סיכונים אשראי.

ההוראה דנה, בין היתר, בנושאים הבאים:

- מתן חוות דעת כתובה שתערך על ידי פונקציית ניהול הסיכונים לכל בקשת אשראי מעל לסכום של 25 מיליון ש"ח (בשנה הראשונה ליישום ההוראה - 50 מיליון ש"ח).
- אחריות לסיווג אשראי ולקביעת הפרשות להפסדי אשראי תוטל על גורם בתאגיד הבנקאי שאינו אחראי לפעילות עסקית.
- אחריות לקביעת דרגי האשראי או לאישורם תוטל על פונקציית ניהול הסיכונים.
- בנוסף, דנה ההוראה בצורך בקיום מערכות מידע ניהוליות שונות, בצורך בפיתוח מערכות דרוג אשראי איכותיות ובחובה לתיקוף מודלים בכלל ומערכות הדרוג בפרט, על ידי פונקציית ניהול הסיכונים.
- הבנק נערך ליישום ההוראה.

ב-30 באפריל 2013 פרסם המפקח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בנושא הערכה נאותה של סיכונים אשראי ומדידה נאותה של חובות. תחולת ההוראה ביום 1 בינואר 2014.

ההוראה מאמצת שבעה קריטריונים ומפרטת את הדרך הראויה ליישומם:

- הדירקטוריון והנהלה הבכירה של התאגיד הבנקאי אחראים לקיום תהליכים נאותים ובקורות פנימיות אפקטיביות, על מנת לקבוע באופן עקבי הפרשות להפסדי אשראי, בהתאם למדיניות ולנהלים של התאגיד הבנקאי ולהוראות המפקח.
- תאגיד בנקאי יקיים מערכת לסיווג מהימן של חובות, על בסיס הערכת סיכון אשראי.
- תאגיד בנקאי יקבע תהליך כולל לתיקוף של כל מודל פנימי להערכת סיכונים אשראי.
- תאגיד בנקאי יאמץ ויתעד שיטת עבודה לטיפול בהפסדי אשראי שתקבע את אופן הערכת סיכונים האשראי, זיהויים של חובות בעייתיים וקביעה במועד של הפרשות להפסדי אשראי.
- סך ההפרשות להפסדי אשראי, הפרטניות והמוערכות על בסיס קבוצתי, יהיה מספיק לכיסוי הפסדי האשראי המוערכים בתיק האשראי, כנדרש בהוראות הדיווח לציבור.
- השימוש בשיקול דעת של עובדים מנוסים בתחום האשראי ובהערכות סבירות, חיוני בתהליך ההכרה והמדידה של הפסדי אשראי.
- תהליך הערכת סיכונים האשראי יספק את הכלים החיוניים, הנהלים והנתונים הדרושים לשם הערכת סיכונים אשראי, לדיווח הכספי ולמדידת הלימות ההון.
- הבנק נערך ליישום ההוראה.

יא. ניהול על בסיס קבוצתי של חשיפות האשראי

היבט מרכזי במדיניות ניהול סיכונים האשראי ותיאבון הקבוצה לסיכון אשראי הינו מיסוד תיאבון קבוצתי לרבות עקרונות מנחים לפעילות האשראי בחברות הבנות בקבוצה והגברת השליטה והבקרה על האשראי הניתן בחברות אלה. לכל אחת מחברות הבנות בקבוצה נקבע מיקוד עסקי מובהק וברור. קביעת המיקוד העסקי הינה היבט מרכזי בקביעת התיאבון הקבוצתי לסיכון אשראי. במסגרת זו גם מאותגרים מסמכי מדיניות האשראי של חברות בנות על ידי החטיבה לניהול סיכונים של חברת האם. הבנק ממשיך בהטמעתה של מדיניות אשראי על בסיס קבוצתי, תוך שימור מאפייניה הייחודיים של כל חברה בת.

יב. חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

להלן גילוי באשר לסיכון האשראי בגין חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים ליום 31 במרס 2013.
הגילוי ניתן בהתייחס לכל קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

קבוצת לווים	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני	מזה: סיכון בגין מכשירים נגזרים	סיכון אשראי כולל	תוספת על פי הוראה 313 ⁽²⁾	חבות ברוטו	ניכויים מותרים	חבות נטו
1	1,512	102	26	1,614	-	1,614	5	1,609

(1) כולל אשראי לציבור לאחר מחיקות חשבונאיות נטו, ולאחר הפרשה על בסיס פרטי וכן כולל השקעה בניירות ערך וכן שווי הוגן בגין מכשירים נגזרים.

(2) התוספות כוללות ערבות לטובת צד ג', השקעה בשותפויות, אשראי נון ריקורס.

יג. הצגת חשיפות האשראי בחתך תקופות לפירעון לפי סוגי החשיפה, לפני ואחרי הפחתות סיכון לפי משקולות

הסיכון - לצורך חישוב יחס הון לרכיבי סיכון

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממיון לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי

ליום 31 במרס 2013					
סוג החשיפה	הלוואות	אגרות חוב	נגזרים (OTC)	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים
	במיליוני ש"ח				
עם דרישה ועד שנה	51,563	1,843	1,019	21,156	1,331
מעל שנה ועד חמש שנים	20,903	3,521	230	5,092	1
מעל חמש שנים	16,721	2,881	118	350	-
סך הכל תזרימי מזומנים	89,187	8,245	1,367	26,598	1,332
ללא תקופת פירעון	236	-	-	1,937	2,059
סך הכל	89,423	8,245	1,367	28,535	3,391
ליום 31 בדצמבר 2012					
סוג החשיפה	הלוואות	אגרות חוב	נגזרים (OTC)	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים
	במיליוני ש"ח				
עם דרישה ועד שנה	54,248	1,254	1,122	21,366	1,342
מעל שנה ועד חמש שנים	21,284	2,966	155	4,330	1
מעל חמש שנים	16,364	4,108	91	341	-
סך הכל תזרימי מזומנים	91,896	8,328	1,368	26,037	1,343
ללא תקופת פירעון	230	-	-	1,796	2,057
סך הכל	92,126	8,328	1,368	27,833	3,400

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים כנדרש בהוראות.

חשיפות לפני הפחתות סיכון אשראי בכל משקל סיכון

ליום 31 במרס 2013										סוג החשיפה
ניכוי מבסיס ההון	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)	
									במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	113	-	722	23,664	24,499	ריבונות
-	-	-	39	-	1,786	-	156	-	1,981	יישיות סקטור ציבורי
-	-	-	25	-	930	-	2,736	-	3,691	תאגידים בנקאיים
-	-	369	46,198	-	305	-	46	-	46,918	תאגידים
-	-	-	127	-	-	-	-	-	127	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	-	39	431	29,436	-	-	-	-	29,906	קמעונאות ליחידים
-	-	8	1	2,573	-	-	-	-	2,582	עסקים קטנים
-	-	62	1,327	3,725	672	11,123	-	-	16,909	בגין משכנתאות לדיור
-	-	131	2,512	-	-	-	91	656	3,390	נכסים אחרים
-	-	609	50,660	35,734	3,806	11,123	3,751	24,320	130,003	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2012										סוג החשיפה
ניכוי מבסיס ההון	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)	
									במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	80	-	505	24,859	25,444	ריבונות
-	-	-	38	-	1,819	-	144	-	2,001	יישיות סקטור ציבורי
-	-	-	39	-	1,008	-	3,925	-	4,972	תאגידים בנקאיים
-	-	364	46,108	-	465	-	-	-	46,937	תאגידים
-	-	-	288	-	-	-	-	-	288	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	-	36	390	29,209	-	-	-	-	29,635	קמעונאות ליחידים
-	-	5	5	2,618	-	-	-	-	2,628	עסקים קטנים
-	-	60	1,200	3,613	-	11,938	-	-	16,811	בגין משכנתאות לדיור
-	-	131	2,607	-	-	-	-	662	3,400	נכסים אחרים
-	-	596	50,675	35,440	3,372	11,938	4,574	25,521	132,116	סך הכל

חשיפות אחרי הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון

ליום 31 במרס 2013										סוג החשיפה
ניכוי מבסיס ההון	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)	
									במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	113	-	722	24,292	25,127	ריבונות
-	-	-	39	-	1,076	-	156	-	1,271	יישיות סקטור ציבורי
-	-	-	25	-	975	-	2,754	-	3,754	תאגידים בנקאיים
-	-	367	39,216	-	305	-	46	-	39,934	תאגידים
-	-	-	117	-	-	-	-	-	117	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	-	38	325	27,030	-	-	-	-	27,393	קמעונאות ליחידים
-	-	7	1	2,146	-	-	-	-	2,154	עסקים קטנים
-	-	63	1,327	3,723	672	11,119	-	-	16,904	בגין משכנתאות לדירור
-	-	131	2,512	-	-	-	91	680	3,414	נכסים אחרים
-	-	606	43,562	32,899	3,141	11,119	3,769	24,972	120,068	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2012										סוג החשיפה
ניכוי מבסיס ההון	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)	
									במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	80	-	505	25,486	26,071	ריבונות
-	-	-	38	-	1,110	-	144	-	1,292	יישיות סקטור ציבורי
-	-	-	39	-	1,053	-	3,945	-	5,037	תאגידים בנקאיים
-	-	361	38,998	-	465	-	-	-	39,824	תאגידים
-	-	-	282	-	-	-	-	-	282	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	-	35	279	26,873	-	-	-	-	27,187	קמעונאות ליחידים
-	-	5	5	2,181	-	-	-	-	2,191	עסקים קטנים
-	-	60	1,200	3,612	-	11,934	-	-	16,806	בגין משכנתאות לדירור
-	-	131	2,607	-	-	-	-	688	3,426	נכסים אחרים
-	-	592	43,448	32,666	2,708	11,934	4,594	26,174	122,116	סך הכל

ניהול סיכוני אשראי צד נגדי

א. כללי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו עסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי. בניגוד לחשיפת האשראי, בה החשיפה היא חד-צדדית והבנק נושא לבדו בסיכון להפסד, סיכון צד נגדי יוצר סיכון דו-צדדי להפסד וזאת בהתאם להיות ערך העסקה חיובי או שלילי עבור כל אחד מצדדי העסקה. החשיפה לסיכון צד נגדי מאופיינת גם בשווי השוק של העסקאות. שווי השוק של העסקאות אינו וודאי והוא יכול להשתנות לאורך חיי העסקה בשל שינויים בפרמטרים הרלוונטיים בשוק. במסגרת הפעילות העסקית השוטפת חשופה הקבוצה לסיכון הנובע מחשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים. סיכון זה בא לידי ביטוי בפעילות מגוונת מול מוסדות פיננסיים כגון: עסקאות המתבצעות בחדרי העסקאות של הבנק - הפקדות יתרות מט"ח ונגזרים, מימון סחר חוץ ופעילות בשוק ההון. מוסדות פיננסיים זרים כוללים בנקים, בנקים להשקעות, חברות ביטוח, חברות ברוקרים/דילרים וגופים מוסדיים הכוללים בעיקר קרנות פנסיה. החשיפה למוסדות פיננסיים זרים מושפעת, הן ממצבו הספציפי של כל מוסד ומוסד והן מסיכון המדינה בה הוא פועל. פעילות הבנק מול מוסדות פיננסיים, ובכלל זה קביעת סמכויות וקריטריונים להעמדת מסגרות לפעילות מעוגנות במדיניות ובנהלים של הבנק שאושרו על ידי הדירקטוריון.

ב. מדיניות

במסגרת מסמך מדיניות האשראי של הבנק קבע דירקטוריון הבנק מדיניות ותיאבון לסיכון ברמת הקבוצה לפעילות מול בנקים ובתי השקעות, הן ברמת תיאבון הסיכון הכולל והן ברמת החשיפה לצד הנגדי הבודד בחתך סוג החשיפה והעסקה הבודדת, ותוך התחשבות בהון העצמי של הבנק ומשקל החשיפות בו. מדיניות האשראי של הבנק בהתייחס לאופי והיקף החשיפות מול צדדים נגדיים מתבססת על מספר פרמטרים הנגזרים מחוסנו הפיננסי של הצד הנגדי ובכלל זה: דירוג האשראי שניתן למוסד על ידי חברות הדירוג המובילות בעולם (S&P-I, Moody's, Fitch), היקף ההון העצמי שלו, מבנה הבעלות, המדינה בה הוא פועל וכדומה. לצורך כימות ואמידת החשיפה של הצדדים הנגדיים עושה הבנק שימוש במודל פנימי המשקלל את הסיכון הגלום בעסקאות על פי מאפייני הסיכון - סוג העסקה ומאפייניה, תקופת העסקה וכדומה. הקבוצה מנהלת את החשיפות לצדדים נגדיים באמצעות רשת של הסכמי קיזוז (Netting) המצמצמים את הסיכון להון הקבוצה במצבי חדלות פירעון של צדדים נגדיים אלו באופן משמעותי: - הסכם ISDA MASTER הוא ההסכם הבסיסי הנהוג בין בנקים ויתרונו העיקרי הוא היכולת לבצע קיזוז (Netting) של התחייבויות במקרה של פשיטת רגל של אחד הצדדים כך שהחשיפה מצטמצמת לחשיפה נטו. - הסכם CSA הוא הסכם ליצירת והפעלת מנגנון הדדי של העברת נכסים נזילים להבטחת חשיפות בעסקאות פתוחות בין שני בנקים, וזאת לאחר חישוב החשיפה. מנגנון זה מופעל באופן שוטף ומפחית את החשיפה בקירוב לסכום הסף שנקבע בלבד. עד היום הבנק חתם על הסכמי ISDA MASTER עם 48 בנקים, ומתוכם גם על נספח CSA עם 35 בנקים. - הבנק פועל למזעור סיכוני הסליקה וסולק את רוב רובן של עסקאותיו דרך מסלקת ה-CLS לגבי אותם מטבעות ועסקאות המשתתפים ב-CLS. - כחלק מניהול סיכוני הצד הנגדי השוטפים, מבצע הבנק בקרה יומית שוטפת על עמידה במגבלות קווי האשראי שהוקצו לפעילות מול בנקים ובתי השקעות הכוללת בחינה ודיווח שוטפים על שינויים בדירוגי הצדדים הנגדיים להם מוקצים קווי אשראי,

וכן שינויים במרווח האשראי בהם הם נסחרים. מוסדות בהם, בין היתר, נצפו שינויים משמעותיים בפרמטרים האמורים נבחנים מחדש בהתאם במסגרת וועדות האשראי השונות.

ג. חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים
רוב חשיפת האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפה הינה כלפי המערכת הבנקאית במערב אירופה ובצפון אמריקה, החשיפה למוסדות פיננסיים אחרים זניחה.
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾ על בסיס מאוחד

דירוג אשראי חיצוני			ליום 31 במרס 2013			ליום 31 בדצמבר 2012		
			סיכון אשראי כולל	סיכון מאזני חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי כולל	סיכון מאזני חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל
			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
AAA עד AA-			651	33	684	910	17	927
A+ עד A-			2,120	39	2,159	2,624	43	2,667
BBB+ עד BBB-			149	-	149	106	1	107
BB+ עד B-			91	-	91	26	-	26
ללא דירוג			27	12	39	22	28	50
סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים			3,038	84	3,122	3,688	89	3,777
מזה: יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾			-	-	-	-	-	-

סיכון האשראי המאזני של הקבוצה למוסדות פיננסיים זרים כולל השקעה של כ-1.3 מיליארד ש"ח באגרות חוב במט"ח. כל אגרות החוב האלו מדורגות בדירוג השקעה (Investment Grade) - מזה כ-89% מדורגות בדירוג A- ומעלה. תיק אגרות החוב מפוזר, כך שהחשיפה למנפיק יחיד בבנק אינה עולה על כ-10% מסך התיק. משך החיים הממוצע של התיק עומד על כ-1.4 שנים. בנוסף, כולל סיכון האשראי המאזני פקדונות שהופקדו בבנקים זרים בהיקף של כ-1.4 מיליארד ש"ח בעיקר לתקופה קצרה של יום עד שבוע.

לקבוצת הבנק אין חשיפת אשראי למדינות בסכום העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, שהסתכם ב-1,511 מיליון ש"ח (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 בדבר רכיבי ההון).

ד. דיווח על החשיפה לסיכונים אשראי צד נגדי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק וועדותיו מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים אשראי צד נגדי, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה. מערך הביניים מדווח מגוון דיווחים מיידיים ואחרים על גובה, היקף ואופי החשיפה ובחתכים שונים.

חשיפה למדינות זרות

סך כל החשיפה למדינות זרות מפורטת בתוספת ד' לסקירת ההנהלה. החשיפה המאזנית למדינות זרות כוללת פקדונות, אגרות חוב, אשראי לציבור ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים. החשיפה החוץ מאזנית כוללת ערבויות, סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומסגרות לא מנוצלות. הבנק מחזיק, בין היתר, באגרת חוב של בנק בספרד בסך של 48 מיליון ש"ח, המדורגת בדירוג BBB ומועד פרעונה בשנת 2015, באגרת חוב של ממשלת ספרד בסך של 39 מיליון ש"ח, המדורגת בדירוג BBB- ומועד פרעונה בשנת 2017, ובאגרת חוב של ממשלת איטליה בסך של 80 מיליון ש"ח, המדורגת בדירוג BBB+ ומועד פרעונה בשנת 2017. כל אגרות החוב האמורות משלמות את תשלומי הרבית כסדרם.

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

א. כללי

הבנק פועל במגוון מכשירים פיננסיים נגזרים כחלק מניהול סיכוני השוק (חשיפות בסיס, מטבע ורביית) וכן כשירות ללקוחותיו, בהם מהוות האופציות (לרבות מסלולי הברירה) תחום בעל מרכיב גבוה יותר של סיכון שוק. במסגרת זו פעיל הבנק בעיקר באופציות על שערי החליפין של מספר מטבעות זרים ביחס לשקל.

מדיניות ניהול סיכוני המכשירים הנגזרים, לרבות: היקפי הפעילות ומגוון המכשירים המותרים לשימוש, מאושרת במסגרת דירקטוריון הבנק, ועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים והוועדה העליונה לניהול נכסים והתחייבויות (ALCO) בראשות המנכ"ל. דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי היקף מסלולי הברירה המגלמים אופציות "גלומות" וכן לגבי גובה ההפסד המרבי בהתקיים תרחישים מסוימים בגין האופציות שהבנק פועל בהם כעושה שוק.

ב. חדרי עסקאות

חדרי העסקאות בבנק מיועדים לפעילויות שונות ומגוונות בתחום שוקי ההון ומטבע החוץ. חדר העסקאות במט"ח סוחר במגוון גדול של מכשירים פיננסיים, והינו אחד מחדרי העסקאות הפעילים במערכת הבנקאית גם בתחום המכשירים הנגזרים, לרבות עשיית שוק במטבעות ובאג"ח מדינה. בין היתר פועל הבנק גם בתחום המעו"ף בבורסה לניירות ערך. החשיפה הנוצרת הן בבסיס והן ברביית כתוצאה מפעילות זו נכללת במסגרת המגבלות המאושרות על ידי הדירקטוריון לחשיפות בבסיס וברביית.

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2012	ליום 31 במרס 2013	
		עסקאות גידור:
267	612	חוזי רביית
400	373	חוזי מטבע חוץ
		עסקאות ALM ואחרות:
11,673	13,287	חוזי רביית
52,158	57,262	חוזי מטבע חוץ (כולל SPOT)
63,854	45,942	חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים
128,352	117,476	סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

ג. מוצרים מובנים

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2013 נמשכה פעילות הבנק במוצרים מובנים (Structured Products), שהינם פקדונות המאפשרים ללקוח סיכוי לתשואה גבוהה ביחס למוצרים שגרתיים, כנגד לקיחת סיכון של הפסד הרביית האלטרנטיבית וזאת מבלי לסכן את קרן הפיקדון במטבע הבסיס. התשואה במוצרים מותנית בפרמטרים כגון: טווח השתנות מוגדר מראש של שער החליפין, שיעורי הרביית, מדדי מניות, ETF וכדומה. היקף הפעילות לשלושת החודשים הראשונים של השנה דומה לתקופה המקבילה אשתקד, עם זאת הוא נמוך ביחס לפעילות שאפיינה תחום זה בשנים קודמות, זאת בעיקר כתוצאה מירידת הרביית הנקובה על המטבעות השונים בארץ ובעולם בשנתיים האחרונות.

ד. סיכוני האשראי במכשירים פיננסים בשוק המעו"ף

הבנק מאפשר לחלק מלקוחותיו לפעול באשראי בשוק המעו"ף. לבנק מדיניות אשראי מפורטת בכל הקשור בהסתמכות על בטחונות בשוק ההון. בצד זה מבצע הבנק מעקב שוטף וצמוד על סיכון התיק ביחס לבטחונות ולמסגרות הפעילות המאושרות על בסיס מדיניות האשראי שדירקטוריון הבנק קבע.

ה. פירוט היתרות המאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים כאמור בבאור 7.

להלן פירוט היתרות המאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים עבור צד נגדי שהם "בנקים", לפי חתך דירוג:

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2012	2013	
	במיליוני ש"ח	
		בנקים בחו"ל
15	19	- בדירוג AA
118	202	- בדירוג A+
83	29	- בדירוג A
-	4	- בדירוג A-
2	-	- בדירוג BBB+
-	2	- בדירוג BBB-
218	256	סך הכל בנקים בחו"ל
300	271	בנקים ישראליים
518	527	סך הכל בנקים

יצוין כי באף אחד מן הבנקים הנזכרים לעיל אין יתרה מאזנית המהווה למעלה מ-5% מההון העצמי של הקבוצה.

ו. חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד ג'

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2012	2013	
	במיליוני ש"ח	שווי הוגן ברוטו חיובי של נגזרים:
9	10	חוזי רבית שקל-מדד
116	110	חוזי רבית אחר
598	735	חוזי מטבע חוץ
269	158	חוזים בגין מניות
3	3	חוזי סחורות ואחרים
995	1,016	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי של נגזרים
848	821	חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית
(475)	(470)	הטבת קיזוז
1,368	1,367	חשיפת אשראי נוכחית לאחר קיזוז
(257)	(235)	בטחון שמוחזק
1,111	1,132	חשיפת אשראי נטו בגין נגזרים

עסקאות בנגזרי אשראי שיוצרות חשיפות לסיכון אשראי של צד נגדי

סוג נגזר	תיק בנקאי	תיק בנקאי
	ליום 31 במרס 2013	ליום 31 בדצמבר 2012
	סכום ערך נקוב	סכום ערך נקוב
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
נגזרי אשראי	201	222

ז. פיקוח ובקרת ניהול סיכונים המכשירים הנגזרים

פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים עבור עצמו מבוקרת ומפוקחת על ידי יחידת תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות ועל ידי מערך הביניים.

החשיפות לסיכונים שבפעילות במכשירים נגזרים אל מול מגבלות החשיפה שנקבעו מרכזות ומדווחות במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, המובא לדיון ולאישור בהנהלה, בועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

ניהול הסיכונים התפעוליים

א. כללי

- סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (היבטי החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי על היבטיו השונים נדונים בהרחבה בפרק נפרד).
- הסיכון התפעולי גלום בכל אחת מהפעילויות הבנקאיות והאחרות המתבצעות בקבוצת הבנק כולה. משכך מושם עיקר הדגש בניהול החשיפה לסיכון התפעולי על מיפוי, איתור וזיהוי מוקדם, ככל שניתן, של מוקדי הסיכון העיקריים, אומדן ומזעור הסיכונים באמצעות הטמעת בקורות מונעות מפצות וביצוע מעקב קפדני אחר יישומן.
- הבנק רואה בניהול הסיכונים התפעוליים חלק בלתי נפרד מתהליכי ניהול פעילותו העסקית. הסיכונים התפעוליים גלומים בכל הפעילויות ותהליכי העבודה בבנק, במגוון המוצרים והמערכות, ובשל כך מהווה ניהול הסיכונים התפעוליים חלק אינטגרלי מניהול הפעילות העסקית.
- מנהל הסיכונים התפעוליים, הנהלת הבנק והגורמים האחראים לתחומי הפעילות השונים, משקיעים מאמצים רבים כדי לשפר את כלי המדידה, הפיקוח והבקרה הקיימים בבנק, במטרה למזער את הסיכונים התפעוליים בתחומים השונים.
- הבנק נערך ליישום הוראת בנק ישראל מספר 350 בנושא "ניהול הסיכון התפעולי", וביצע סקר פערים באמצעות יועץ חיצוני וכעת נערך לסגירתם במהלך שנת 2013.

ב. מדיניות

- דירקטוריון הבנק קבע מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים הקובעת את תיאבון הסיכון וכן מתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק ובקבוצה. כמו כן מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני זיהוי אומדן הסיכונים, הבקרה, הניטור, המעקב וכן מערכי הדיווח.
- המדיניות מתבססת על הוראות ניהול בנקאי תקין 350.
- דירקטוריון הבנק מינה את מנהל הסיכונים הראשי (CRO) של הבנק כמנהל הסיכונים התפעוליים הקבוצתי, אשר באמצעות

- היחידה לניהול סיכונים תפעוליים, אחראי לגיבוש ויישום המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים שאושרה על ידי הדירקטוריון, להנחיית היחידות השונות בקבוצה, לעיגון סטנדרטים של מעקב, דיווח ובקרה, וליישום והטמעת המדיניות בקבוצה.
- תאבון הסיכון - הבנק יפעל למזעור הסיכונים התפעוליים ככל האפשר בהתאם לשיקולי עלות מול הפחתת הסיכון.

ג. ניהול החשיפות

1. איתור, מיפוי, מיזעור וניטור

- סקר למיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים הינו אחד מהכלים המרכזיים לשליטה ובקרה בהם. בקבוצה מבוצע תהליך מובנה של מיפוי הסיכונים התפעוליים ביחידות הבנק השונות על בסיס מיפוי תהליכים ופעילויות. במסגרת תהליך מיפוי וזיהוי הסיכונים בסקר, הוטמעה מתודולוגיה המשלבת הערכות מומחים בשילוב עם שיטות סטטיסטיות לדירוג ולאומדן הסיכונים התפעוליים. הסקר כולל אומדן של הנזק הפוטנציאלי הנובע מכל סיכון שאותר והמלצות על דרכי הפעולה למזעור הסיכונים. כמו כן ממופות הבקורות הקיימות.
- במסגרת הסקר נכלל גם נושא מיפוי החשיפה לסיכונים הונאות ומעילות, לפי הנחיית בנק ישראל.
- בעקבות ממצאי סקר הסיכונים נוספו בקורות חדשות, לרבות בקורות מיכוניות ואחרות במערכות התפעוליות, שונו ואורגנו מחדש תהליכי ונהלי עבודה, ונוספו מידע ניהולי ודיווחים המסייעים למנהלים בתהליך הבקרה.
- הבנק מבצע באופן שוטף סקרי סיכונים לאיתור מוקדי סיכון בפעילויות, תהליכים ויחידות חדשות בבנק.
- בשנת 2013 יסיים הבנק עדכון שלישי של סקר סיכונים תפעוליים (תלת שנתי).
- בבנק הוגדרו אינדיקטורים לאיתור מוקדם של שינוי במפת הסיכונים (KRI) על ידי מנהלי התהליכים.

2. מנהלי תהליכים

- לכל תהליך מרכזי בבנק מונה מנהל תהליך האחראי לקיום הבקורות ולמזעור הסיכונים התפעוליים בתהליך ודיווח למנהל הסיכונים התפעוליים.

3. איסוף אירועי כשל

- הבנק באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים מקיים תהליך של איסוף ותיעוד אירועי כשל (אירועים שגרמו או כמעט גרמו להפסד/רווח), כבסיס נתונים לאימות ההערכות של מומחי התוכן, לאומדן הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות ולשמירת היסטוריית כשלים ולהפקת לקחים ושיפור תהליכים.
- איסוף הנתונים, המתודולוגיה, וספי הדיווח עוגנו בנהל עבודה מפורט המעגן בין היתר את: אופן תיעוד האירועים שהתרחשו בקבוצה, בדיקת כיסוי הסיכונים הרלוונטיים במסמך הסיכונים ובמידת הצורך, שינוי סדרי עדיפויות לטיפול בבקורות המומלצות בסקרי הסיכונים התפעוליים. בהתאם לנהל, מונו נאמני דיווח בסניפים וביחידות שהפעילות העסקית בהן רגישה, והתקיימו ומתקיימות הדרכות לנאמנים. אירועים מועלים רבעוניים להנהלה, לוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים, לדירקטוריון ולפורום לניהול סיכונים תפעוליים בהתאם לספים שנקבעו בנהל, לצורך דיון בהפקת לקחים ועדכון מפת החשיפות. בנוסף, מקיים הבנק תהליך הפקת לקחים גם לגבי אירועים חיצוניים מהותיים שמידע לגביהם מופיע בתקשורת.

4. הגדרת KRI (Key Risk Indicators)

- כחלק מיישום הוראת ניהול בנקאי תקין 350 הוגדרו KRI לכל התהליכים העסקיים, קווימו הדרכות בנושא ומתקיים מעקב בפורום לניהול סיכונים תפעוליים וכן על ידי היחידה לניהול סיכונים תפעוליים.

5. שיפור ושדרוג מנגנוני הבקרה ותהליכי העבודה

- בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, שולבו בקורות מיכוניות ואחרות בפעילויות הבנק השונות, וכן שופרו ושודרגו נהלי ותהליכי העבודה.

ד. המשכיות עסקית (Business Continuity Planning)

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראות בנושא, נערך הבנק להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. חבר הנהלת הבנק וראש החטיבה לניהול סיכונים אחראי לריכוז הנושא באופן קבוצתי, ובאמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים מתבצעת בבנק היערכות אשר מורכבת מכמה נדבכים: גיבוש מסמך מדיניות מקיף בנושא המשכיות עסקית, שאושר על ידי דירקטוריון הבנק, תשתיות טכנולוגיות נאותות, גיבוש והטמעת תוכניות פעולה מקיפות ותשתית נהלים תומכת וביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. בבנק קיים חדר מצב קבוצתי ופורום הערכות לשעת חירום קבוצתי בראשות ראש החטיבה לניהול סיכונים אשר מרכז פעילות זו בכל הקבוצה. הפורום מופקד על יישום המדיניות, הנהלים והמעקב אחר היערכות הקבוצה למצבי חירום שונים ומתכנס לפחות אחת לרבעון. מתקיים דיווח שנתי בהנהלה ובדירקטוריון בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום. הבנק מקיים באופן שוטף תהליך לשיפור ההיערכות להמשכיות עסקית במסגרתו מעודכן המיפוי של כל הפעילויות והמשאבים הקריטיים אשר נדרשים בשעת חירום, ומעודכנים תרחישי החירום ומסמך המדיניות בהתאם. הבנק ממשיך כל העת בסגירת פערים ושיפור מוכנותו על פי תוכניות העבודה ותוך הסתייעות בגורמים מקצועיים חיצוניים בנושא.

כמו כן הבנק נערך ליישום הוראת בנק ישראל מספר 355 בנושא המשכיות עסקית, ביצע סקר פערים בנושא וקבע תכנית עבודה לסגירת הפערים.

ה. אבטחת מידע

ההנהלה ודירקטוריון הבנק קבעו מדיניות מפורטת בנושא מדיניות אבטחת מידע. הבנק מבצע את כל הסקרים והמיפויים הנדרשים לעמוד בהוראת ניהול בנקאי תקין 357. הבנק נערך לכל הנדרש מהנחיות בנק ישראל בנושא מדיות חברתיות והתקפות קיברנטיות. הבנק מינה מנהל אבטחת מידע האחראי על ניהול סיכונים אבטחת מידע.

השלכות של סיכונים אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות על הדוח לציבור

התקפות קיברנטיות מבוצעות במטרה להסב נזק מאסיבי באמצעות פגיעה בשירותים אסטרטגיים. הנזק הצפוי מיישום התקפות אלו עלול להוביל לפגיעה באמינות, שלמות, וסודיות המידע ובזמינות מערכות הבנק. נזקים אלו עלולים להוביל לפגיעה בפעילות העסקית של הבנק ולהשפעה ישירה על פעילות לקוחותיו.

במטרה להתמודד עם מערך ההתקפות הקיברנטיות, בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת מידע, מקיים הבנק מערך הגנה כולל וייעודי מפני התקפות קיברנטיות. מערך ההגנה כולל היבטים טכנולוגיים ותהליכיים שמטרתם להביא לצמצום הפגיעות בתשתיות הבנק, והכל על פי תרחישי התקפה ייעודיים שמוגדרים על ידי מנהל אבטחת מידע. להלן תאור הערכות הבנק:

- מבוצע אחת לשנה סקר לבחינת העמידות בפני התקפות קיברנטיות. הסקר כולל תרגול מערך ההגנה הקיים, והכל על פי תרחישי הבנק לצורך היערכות לשעת חרום.
- ממצאי סקר העמידות בפני התקפות קיברנטיות, אשר בוצע במהלך 2012 והסיכונים המהותיים בעקבות תקריות קיברנטיות ידועות שלא התממשו, נדונו בהנהלת הבנק ובדירקטוריון.
- יבוצע תיקוף של הסיכונים העיקריים ויסקרו כל הסיכונים הרלוונטיים.
- יבוצע סקר עמידות בפני התקפות קיברנטיות לפחות אחת לשנה ובהתאם יתקפו הסיכונים תוך התייחסות לגורמי הסיכון, עלויות הסיכון והשלכות הסיכון.

הבנק יתקף ויעדכן מעת לעת מהן ההתקפות המהותיות בגין יידרש לבצע דיווח/גילוי במסגרת דוח הדירקטוריון, תוך התייחסות לאופי הסיכונים המהותיים והשפעתם על הבנק.

במהלך הרבעון הראשון של השנה הבנק לא חווה התקפות קיברנטיות בעלות השפעה מהותית על תפקוד הבנק, אך לא ניתן להבטיח כי לא יבוצעו התקפות בעתיד.

נושא הכיסוי הביטוחי בפוליסות הביטוח של קבוצת הבנק נבחן ובשלב זה הוחלט לא להרחיבו מעבר לקיים. לקראת החידוש הקרוב של פוליסות הביטוח, הבנק יבדוק אפשרות להרחבת הכיסוי הביטוחי.

ו. סיכוי מעילות והונאות

דירקטוריון הבנק החליט כי מנהל הסיכונים התפעוליים, יהיה אחראי גם על נושא מניעת סיכויי מעילות והונאות. בשנת 2013 מסמך מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים ירחיב ויחדד את הטיפול בנושא.

ז. כיסוי ביטוחי

קבוצת הבנק הבינלאומי מחזיקה נכון ליום הדוח שלושה כיסויים ביטוחיים עיקריים:

1. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B.). גבול אחריות בפוליסה זו משותף לארבעת פרקי הפוליסה כמפורט:
 - 1.1 פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק ל"רכוש בעל ערך", סיכויי העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.
 - 1.2 פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו על ידי הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות; או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות כאשר פעולת המרמה נעשתה על ידי אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.
 - 1.3 פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס ל"תביעה" בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות, או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.
 - 1.4 ביטוח כספות אישיות: פרק זה מכסה את אחריותו החוקית של הבנק בגין אובדן או נזק ל"רכוש" לקוחות, לרבות מזומנים ותכשיטים, המצוי בכספות אישיות בחצרי הבנק.
2. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של הדירקטורים ונושאי המשרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומיומנות, הפרת חובת אמונים כלפי החברה, כאשר נושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת החברה.
3. פוליסות "ביטוחים אלמנטאריים": עיקרי הכיסוי הביטוחי: ביטוח נכסים, ביטוח חבויות, ביטוח תאונות אישיות וביטוח כספים.

ח. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים תפעוליים, הכוללת, בין היתר, את הסטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק והקבוצה, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.
- הביקורת הפנימית - מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה הרב שנתית שלו ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק, לרבות לניהול הסיכון התפעולי. מסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים נתונה לביקורת פנימית מקיפה ואפקטיבית ובכלל זה, מערך הביקורת הפנימית אחראי למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול

הסיכונים בבנק ומחווה דעתו בפני ההנהלה ודירקטוריון הבנק על מידת ההתאמה, ואיכות תפקודם של תהליכי הבקרה הפנימיים. כמו כן, המבקר הפנימי הראשי משתתף בפורום סיכונים תפעוליים בראשות המנכ"ל המתכנס לפחות אחת לרבעון.

ההנהלה וועדותיה

- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק והקבוצה, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

- הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי בראשות מנכ"ל הבנק ובהשתתפות חברי ההנהלה ומנכ"לי חברות הבת הבנקאיות בארץ, מתכנס לפחות אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, בין היתר בהתבסס על אירועי כשל, ממצאי סקרי הסיכונים השונים, KRI וכן על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות וחברות הבת, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.
- פורום אבטחת מידע בראשות מנכ"ל מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן - מת"ף), המתכנס לפחות אחת לחודש.
- פורום המשכיות עסקית בשעת חירום בראשות ראש החטיבה לניהול סיכונים, המתכנס לפחות אחת לרבעון.
- היחידה לניהול סיכונים תפעוליים, הפועלת מטעמו של מנהל הסיכונים התפעוליים הקבוצתי, אחראית על גיבוש והטמעת מתודולוגיות למדידה, ניטור ובקרת הסיכונים התפעוליים באופן בלתי תלוי ביוצרי הסיכון וכן, לאכיפת הציות למדיניות הסיכונים התפעוליים.

ט. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים

החשיפות לסיכונים תפעוליים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה 310 ו-350 להוראות ניהול בנקאי תקין. במסגרת מסמך הסיכונים מתוארות החשיפות התפעוליות הן על פי הקטגוריות שנקבעו על ידי באזל וו והן על פי המבנה הארגוני, וכל זאת בהתאם לתיאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. מסמך הסיכונים מפרט גם התפתחויות נושא הניהול הקבוצתי ואירועי כשל.

י. ניהול על בסיס קבוצתי של הסיכונים התפעוליים

בבנק ובקבוצה קיימת מתודולוגיה אחידה לניהול הסיכון התפעולי. בהמשך למסמך המדיניות שאושר על ידי דירקטוריון הבנק, אושר המסמך, בהתאמות המתבקשות בכל הדירקטוריונים של חברות הבנות הבנקאיות.

ניהול הסיכונים המשפטיים

א. כללי

סיכון משפטי מוגדר בהוראות נוהל בנקאי תקין כ"סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם". הגדרה זו הורחבה בנוהל בנקאי תקין מס' 350 - ניהול הסיכון התפעולי והיא כוללת אך אינה מוגבלת ל"חשיפה לקנסות (fines, penalties) או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים (private settlements)". הבנק מתייחס להגדרה באופן מרחיב וכולל בסיכון המשפטי, בין היתר, סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

ב. מדיניות וניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר מוגשת לאישור ההנהלה והדירקטוריון מדי שנה, במסגרתה מתואר הסיכון המשפטי, הדרכים לאיתורו, מיפוי ומיזעורו. הבנק נוקט במדיניות שמרנית של תיאבון סיכון נמוך ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ומבצע את פעילותו העסקית בליווי גיבוי משפטי הולם, תוך הקפדה יתרה על עמידה בכל הוראות החקיקה והרגולציה והמגבלות והחבויים הנגזרות מהן. מבלי לגרוע מהאמור, הבנק ינקוט במדיניות של אפס סובלנות בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין המהוות עבירה פלילית או הפרה מינהלית. מערך הייעוץ המשפטי של הבנק מקיים מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, ברגולציה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של הבנק. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן. כמו כן, מערך הייעוץ המשפטי עורך, על פי הצורך, עדכונים נדרשים במסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, בהסכמי המסגרת להם הבנק צד ובחוות דעת משפטיות המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קיום מנחים לפעילויות שונות. בנוסף, פועל מערך הייעוץ המשפטי לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים, לרבות בחינת כל מוצר או פעילות חדשים ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר. כן נקבעים בבנק נהלים לעבודת המטה והסניפים ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם, תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק. במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים התקופתי נסקרות גם פעילויות מערך הייעוץ המשפטי, וסיכונים שאותרו מוערכים, נקבעים צעדים למזעורם ומופקים לקחים לשם מניעת הישנותם.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

- החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך הסיכונים המשפטיים משולב במסמך הסיכונים הכולל של החטיבה לניהול סיכונים ונדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון.
- בעת אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון תביעה או התממשות סיכון משפטי, מוגש למנהלת הסיכונים המשפטיים דיווח מיידי ביחס לאירוע, מידת השפעתו ואופן השפעתו על הבנק. מנהלת הסיכונים המשפטיים מורה על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך בעובדי מערך הייעוץ המשפטי, הביקורת הפנימית וקצין הציות בהתאם לצורך. אירועים מהותיים כאמור מדווחים מיידי ל"מנכ"ל הבנק.

ד. ניהול על בסיס קבוצתי של הסיכונים המשפטיים

מערך הייעוץ המשפטי פועל כיחידת המטה של הקבוצה בנושא ניהול הסיכונים המשפטיים, ובאחריותו הגדרת מדיניות ניהול הסיכונים המשפטיים הקבוצתית. סיכונים משפטיים מהותיים בקבוצה מדווחים למנהלת מערך הייעוץ המשפטי, הן בדיווחים מיידיים והן בדיווחים תקופתיים. כמו כן ועדה קבוצתית לניהול סיכונים משפטיים מתכנסת תקופתית ונדונים בה נושאים וחיפופים משפטיים מהותיים.

ניהול סיכונים ציות

א. כללי

- הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.
- סיכון ציות נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, לרבות הוראות רגולטוריות צרכניות המחייבות את התאגיד הבנקאי - דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.
- החובות הצרכניות החלות על הבנק הינן חובות חוצות ארגון הנוגעות למגוון נרחב של פעילויות, הליכים ומוצרים אותם מבצע הבנק מדי יום.
- הבנק אימץ תוכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, והמסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התוכנית, וזאת בהתאם לקריטריונים שפירסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק השלים ביצעו של סקר פערים בנושא ופועל לסגירת הפערים שעלו במהלך הסקר. הבנק מינה את ראש החטיבה לניהול סיכונים ומנהל הסיכונים הראשי של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק, והוא פועל, בין היתר, לבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תוכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך.

ב. מדיניות

במהלך הרבעון השני של שנת 2012 קבע ואישר הדירקטוריון לראשונה, מדיניות ציות קבוצתית, אשר הועברה לכל חברות הבנקאות בקבוצה לאישור במוסדותיהן תוך התאמה לאופי המיוחד של כל אחד מהבנקים. כמו כן דירקטוריון הבנק מאשר וקובע אחת לשנה את תוכנית העבודה של מחלקת הציות של הבנק.

ג. תאבון הסיכון

הבנק והקבוצה אימצו מדיניות של הקפדה יתרה בהתייחסות לסיכון הציות. ביחס להפרת הוראות החוק ונהלי הבנק הקשורים להוראות החוק, הקבוצה תמלא אחר ההוראות הרגולטוריות החלות עליה ותפעל לשם הבטחת העמידה בהן על ידי כלל עובדי הקבוצה. כל עסקיה של הקבוצה יבוצעו על פי נהלי הבנק, הקוד האתי ובהתאם לכל החוקים והתקנות. הקבוצה הגדירה כי אין לשקול שיקולים עסקיים ככל שהדבר נוגע ליישום ההוראות והנהלים בתחום הציות. הקבוצה פועלת להטמעת תרבות ארגונית ואמות מידה ליושרה ואתיקה כבסיס הכרחי לקיום של תרבות ציות בכל דרגי הארגון.

ד. ניהול החשיפה

- לשם קיום ההוראה הוקמה בבנק מחלקת ציות, הכפופה לראש החטיבה לניהול סיכונים (CRO). בראש המחלקה עומד קצין ציות ראשי, אשר אחראי גם ליישום החקיקה הקשורה במניעת הלבנת הון ומימון טרור וגם על האכיפה המנהלית בקבוצה.
- המחלקה אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתוכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים לכל מדרג הסמכויות בבנק, על ידי בחינת מוצרים חדשים ואו פעילויות חדשות, כמו גם ביצוע בקורות שוטפות

- על מוצרים ופעילויות קיימות כי הם תואמים את ההוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת ההון. כחלק מתפקידה, בוחנת גם המחלקה חוזרים ונהלים חדשים בהיבטי יחסי בנק-לקוח, טרם פרסומם.
- המחלקה בודקת את קיום ההוראות הצרכניות ועוקבת באופן שוטף, בסיוע המערך המשפטי, אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בזיקה להוראות צרכניות.
- על פי הוראת בנק ישראל בוצע סקר תשתיות, אשר במסגרתו מופו ההוראות הצרכניות, והוגדרו בקורות למניעת הסיכון שבהפרתן. במהלך שנת 2009 השלים הבנק עדכון מקיף לסקר התשתיות. על פי ממצאי הסקר עולה כי קיימת בבנק תשתית ענפה הכוללת מספר בלתי מבוטל של טפסים, נהלים, מערכות ומנגנוני בקרה והדרכה שמטרתם לסייע לבנק לעמוד בחובות הציות שחלות עליו.
- לצד קצין הציות הראשי פועלים:
- נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק, אשר מתפקידם, בין היתר, לזהות ולאתר אירועים המצריכים דיווח או טיפול מיוחד של המחלקה.
- ועדת תיאום לאכיפת הציות אשר כוללת נציגים של יחידות הבנק השונות (המערך המשפטי, מחלקת ארגון ושיטות, מחלקת מיכון, מדור הדרכה, מדור פניות הציבור ונציגים מהחברות הבנות של הבנק שהן תחת אחריותו של קצין הציות). הועדה אשר מתכנסת מעת לעת ובתדירות משתנה בהתאם לצורך, אחראית לתאם בין היחידות השונות בבנק ולפעול להגברת שיתוף הפעולה במטרה ליישם את תוכנית הציות. בנוסף דנה הועדה בנושאים הקשורים לתוכנית הציות בנושאי הציות להוראות הצרכניות, כאשר עיקר תפקידה הוא לדון בנושאים ברמת רזולוציה גבוהה אשר לא ניתן לדון בהם באופן מספק במסגרת הפורום למעקב אחר הוראות סטטוטוריות.
- פורום מעקב אחר יישום ההוראות סטטוטוריות נקבע בנהלי הבנק גם כועדת התאום לאכיפת הציות. פורום זה מתכנס בראשות מנכ"ל מת"ף, וכאשר דנים במסגרת הפורום בהוראות צרכניות, קצין הציות משמש כיושב הראש.
- כמו כן, מסתייעת המחלקה במערך הביקורת הפנימית של הבנק, ביחידה לפניות הציבור, במחלקת שיטות ותהליכים, במערך המשפטי, במת"ף ובמחלקת ההדרכה.
- בבנק מבוצעים תהליכי הטמעה שוטפים בנושא הציות להוראות צרכניות על ידי לומדה, קיום ימי עיון והדרכות למטה ולסניפים.

ה. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח קצין הציות להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות המחלקה, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן והיערכות הבנק ליישום הוראה צרכנית חדשה.
- לפחות אחת לשנה מדווח קצין הציות לדירקטוריון הבנק, דיווח מפורט ובו מסכם את פעילותו בשנה הקודמת וכן מציג את תכנית העבודה לשנה הבאה. בנוסף, במסגרת דוח CRO הרבעוני מתומצתת פעילות קצין הציות וממצאיו העיקריים לרבעון שחלף.
- בנוסף, במדיניות הציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים.

ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

- סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרור התממשות של סיכון מוניטין.
- על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411, חוזרים שונים ועוד.
- ב-24 בינואר 2010 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 411, הכוללת, בין היתר, יישום סטנדרטים בינלאומיים חדשים בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור, בהתבסס, בין היתר, על הנחיות ה-Financial Action Task Force (FATF). התיקונים להוראה שמים דגש לנושאי הגברת הפיקוח על שלוחות של תאגידים בנקאיים מחוץ לישראל ועל חיזוק מעמדו של האחראי בארגון על מילוי החובות לפי חוק איסור הלבנת הון (התש"ס 2000), והקשר עם הביקורת הפנימית. הבנק נערך ליישום ההוראה.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר וקובע אחת לשנה את מסמך מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור של הקבוצה.

ג. ניהול החשיפה

- בבנק פועלת יחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור, הכפופה לראש החטיבה לניהול סיכונים (CRO), אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. בראש היחידה עומד, כאמור, הממונה על איסור הלבנת הון, המכהן אף כקצין הציות הראשי של הבנק.
- תפקידי האחראי על ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור כוללים, בין היתר: פיתוח וביצוע בקורות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין כולל בקורות אחר ביצוע הדיווחים על פי סוג וגודל הפעולה, ווידוא כתיבה ועדכון המדיניות והנהלים בהתאם לעדכונים חקיקה והוראות הדין, ביצוע ו/או בקרה אחר קיום הדרכות, העברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ובדיקת יישום מדיניות הבנק בכל תאגידי העזר בקבוצה.
- לשם יישום החוק והטמעה דווקנית של הוראותיו מינה הבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים. נאמנים אלו נבחרים מתוך אוכלוסיית מורשי החתימה בבנק וכפופים מקצועית בתחום איסור הלבנת הון, לאחראי על איסור הלבנת הון.
- הבנק, מפעם לפעם, עורך ימי עיון לכל נאמני איסור הלבנת הון, כנסים למנהלים, הרצאות בסניפים עצמם וכן השתלמויות והדרכות לכלל העובדים במסגרת הקורסים במחלקת ההדרכה של הבנק. בנוסף מפיץ הבנק לומדה ממוחשבת הכוללת מבדק לבחינת הטמעת תוכן הלומדה בקרב העובדים המתעדכנת בהתאם לשינויים והתפתחויות בתחום ובהוראות הדין. עובדי הבנק הרלבנטיים נבחרים במבדק ונבדקת עמידתם בו בהצלחה. אחת לתקופה מהלך זה חוזר על עצמו לרענון הידע. מהלכי ההדרכה שבוצעו הגבירו את המודעות לנושא.
- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות. כמו כן, משקיע הבנק משאבים רבים בפיתוח ושדרוג מערכות הבקרה הממוכנות ומקצה משאבי כח אדם ליחידה על מנת לייעל את הבקורות לאיתור פעולות בלתי רגילות.

- בשל החשיבות המיוחדת שיש לנושא הוחלט על ביצוע של סקר תשתיות נפרד לחקיקה הקשורה בהלבנת הון ומימון טרור. סקר זה בוצע בשנת 2008, ואותרו בו מספר פערים בין דרישות החקיקה השונות לתמיכה המיכונית הקיימת, לנהלי הבנק, למערכי ההדרכה ועוד. הרוב המוחלט של הפערים שנמצאו בסקר זה טופל על ידי הבנק. במהלך שנת 2012 בוצע סקר פערים חדש בהוראת בנק ישראל.
- המערך המשפטי מבצע מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לאחראי על ניהול סיכונים איסור הלבנת הון וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת על ידי האחראי, לקיום חובות האחראי ופעילות היחידה והבנק.
- ועדה מייצגת הוקמה לצורך תמיכה במילוי תפקידו של האחראי אשר עיקרי תפקידיה כוללים: דיון בפעולות בלתי רגילות אשר קיים ספק באם יש צורך בהעברתן לרשות לאיסור הלבנת הון, דיון בחשבונות בהם קיימות פעילויות מורכבות על מנת לבחון ולקבל החלטה האם מדובר בפעילות בלתי רגילה ועוד.
- במסגרת דיון חצי שנתי במסגרת פורום למעקב אחר סיכונים תפעוליים מתקיים דיון בהתפתחויות טכנולוגיות העלולות לסייע בידי לקוחות בביצוע הלבנת הון ו/או מימון טרור על מנת לגבש ולבחון אמצעי הגנה נאותים, כגון שימוש באינטרנט, טלפונים סלולאריים, כרטיסי חיוב נטענים ועוד.

ד. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח הממונה על איסור הלבנת הון להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל בין היתר התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי הממונה ודרכי הטיפול בהם ודיווח על יישום מדיניות "הכר את הלקוח".
- אחת לשנה לפחות מדווח הממונה על איסור הלבנת הון לדירקטוריון הבנק, דיווח מפורט. בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני מתומצתת פעילות הממונה על איסור הלבנת הון וממצאיו העיקריים לרבעון שחלף.
- בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים לדירקטוריון ולבנק ישראל.

ה. ניהול על בסיס קבוצתי של סיכון הלבנת הון ומימון טרור

- האחראי למילוי החובות בבנק לפי חוק איסור הלבנת הון פועל כיחידת המטה של הקבוצה בנושא ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור, ובאחריותו לוודא יישום המדיניות הקבוצתית בנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור בחברות הבנות בארץ ובחו"ל - כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 411, הכוונת וליווי חברות הבנות בבניית מערכות, בכתיבת נהלים, בפעולות הדרכה ובהטמעה של ההוראות.
- תחולת המדיניות הינה על כלל חברות הקבוצה, לרבות חברות הבת בחו"ל בהתאמות הנדרשות. החברות הבנות בחו"ל מצייתות למדיניות הקבוצתית, גם כאשר זו מחמירה יותר לעומת הדרישות המקומיות ובלבד שאין זה נוגד את הוראות הדין המקומי.
- מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה השנתיות שלו ביקורות בנושא יישום מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור בבנק ובחברות הבנות בקבוצה.

ו. סיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או אויב

ביום 27 בנובמבר 2011 פרסמה רשות ניירות ערך הנחיות גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם אויב. על פי הנחיות אלו, על תאגיד מדווח לכלול גילוי אודות הסיכונים והמגבלות אשר התאגיד חשוף להם עקב קשריו, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם האויב, לרבות מכוח הוראות הדין, ואשר יש להם או עשויה להיות להם השפעה מהותית על התאגיד. בהמשך לפרסום הנחיות אלו פרסם בנק ישראל ביום 23 בדצמבר 2012 עדכון להוראות הדיווח לציבור. במסגרת עדכון זה נוספה דרישה לפיה על התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחות הכספיים לשנת 2012 ואילך גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם האויב, בהתאם לאמור בהנחיית רשות ניירות ערך דלעיל. מדיניות הבנק אינה מתירה קיום קשרים או פעילות, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם גוף אשר הוגדר "כאויב" על ידי רשויות החוק. מערכות הבנק הותאמו כדי לתת מענה למדיניות זו בהתאם לרשימות שפורסמו בתיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411, מיום 26 בדצמבר 2011. לאור ההיערכות המתוארת דלעיל, להערכת הבנק החשיפה לגורמי הסיכון הללו במידה וקיימת, נמוכה ביותר.

טבלת גורמי סיכון

לא היו שינויים בטבלת גורמי הסיכון לעומת הטבלה שפורסמה בדוחות הכספיים לשנת 2012.

באזל ו

רקע

ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון (להלן - "באזל ו") פרסמה ביוני 2006 את המלצותיה שאמורות להיות מיושמות, בהתאם להנחיות של הבנקים המרכזיים בכל מדינה.

ההנחיות מתייחסות לסיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכונים אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based).

נדבך שני - תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם, וסביבתו העסקית, תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך הנ"ל כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושרדוג מערכי הבקרה והביקורת, קיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים ועוד. התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשופה הקבוצה, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות, סיכון רבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה ותחרות, סיכונים רגולטוריים ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

הוראות בנק ישראל

יישום ההוראות הוחל מיום 31 בדצמבר 2009.

בשנת 2010 איגד בנק ישראל את הנחיות באזל ו השונות במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין חדשות בנושא מדידה והלימות הון.

- להלן הוראות עיקריות נוספות והוראות קיימות שתוקנו ופורסמו במהלך הרבעון הראשון של שנת 2013 ועד לפרסום דוח זה:

1. ניהול בנקאי תקין 342 בנושא "ניהול סיכון נזילות".
2. ניהול בנקאי תקין 205 בנושא "מדידה והלימות הון – סיכון אשראי-איגוח".
3. עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדירור ומשקל הסיכון בגין הלוואות אלו.
4. ניהול בנקאי תקין 314 בנושא "הערכה נאותה של סיכונים אשראי ומדידה נאותה של חובות".
5. טיוטה לתיקון הוראות ניהול בנקאי תקין בנושא "ניהול סיכון הרבית".

הוראות באזל 3

בחודש דצמבר 2010 פרסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן באזל 3), הכוללות התמקדות בהון המניית, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של ההון של הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עקביות בהגדרת ההון בעולם וחוסר גילוי מידע (שקיפות) שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בעולם. במסגרת זו יחס הון הליבה יועלה

בהדרגה מ-2% ל-7% עד סוף שנת 2018, ויחס הון רובד 1 יועלה בהדרגה מ-4% ל-8.5% עד סוף 2018.

בנק ישראל קבע מדיניות הון לתקופת ביניים, לפיה יחס הון הליבה לא יפחת מ-7.5% כבר בשנת 2010.

ביום 28 במרס 2012 שלח המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים מכתב בנושא: "מסגרת באזל 3 - יחסי הון ליבה מינימליים".

על פי מכתב זה, כל התאגידים הבנקאיים יידרשו לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015.

בנוסף, תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק. יחס הון הליבה אמור להיות מחושב בהתאם להוראות באזל 3 ולהתאמות שייקבעו על ידי המפקח על הבנקים. ביום 30 בדצמבר 2012 פרסם בנק ישראל טיוטות לתיקון הוראות ניהול בנקאי תקין 201-205, 208, 211 ו-299 בנושא "מדידה והלימות ההון", אשר אמורים לאמץ את הוראות באזל 3. מועד יישומן לראשונה טרם נקבע. הבנק לומד דרישות אלו של המפקח על הבנקים ובכוונתו להיערך כנדרש כדי לעמוד בהן. להערכת הבנק, בהתבסס על ההגדרות שפורסמו כאמור לעיל לגבי ההון ונכסי הסיכון בתום תקופת המעבר, אומדן יחס ההון רובד 1 ליום 31 במרס 2013 היה עומד על 9.81%. יחס הון הליבה של הבנק ליום 31 במרס 2013 הוא 9.96% לפי הוראות באזל 3. כמו-כן, הבנק הגיש לבנק ישראל, לפי דרישתו, סקר הערכה כמותית (QIS) להוראות באזל 3, על בסיס מאוחד על נתוני 31 בדצמבר 2011.

יישום ההוראות בבנק

הנדבך הראשון - כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל ליישם את הוראות באזל 3, החל מיום 31 בדצמבר 2009. סיכוני אשראי - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל. סיכונים תפעוליים - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית החל משנת 2013. מידע נוסף בנושא הסיכונים התפעוליים מפורט בפרק ניהול הסיכונים התפעוליים. סיכוני שוק - הבנק בחר ליישם את הגישה הסטנדרטית. במסגרת זו מבוצע גם חישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק הסחיר. כחלק מבחינת עמידת הקבוצה בהנחיות בנק ישראל בנושא סיכוני השוק, בוצע סקר פערים קבוצתי לאור הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא. בנוסף, אישרו הנהלת ודירקטוריון הבנק מדיניות להגדרת התיק הסחיר על פי הפרמטרים ותנאי הכשירות של באזל 3.

הנדבך השני - יישום התהליך לבחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) בקבוצת הבנק. במסגרת הנדבך השני נדרש הבנק לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות, זאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון. בנוסף, נדרש במסגרת הנדבך השני, לבחון האם יש לקבוצה די אמצעים הוניים בכדי להתגונן בעת מצבי שפל ומשברים כלכליים (Stress Tests and Stress Scenarios). תהליך הערכת הנאותות ההונית, שיפור מערך ניהול הסיכונים ובקרת תרחישי הקיצון הופכים כלי חשוב ובלתי נפרד מתהליכים אלה בקבוצה.

- דוח ה-ICAAP ליום 31 בדצמבר 2012:

על פי הוראות בנק ישראל הגיש הבנק לפיקוח על הבנקים ביום 30 באפריל 2013 את מסמך ה-ICAAP ל-31 בדצמבר 2012 שאושר על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק. המסמך מרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) על בסיס קבוצתי ועל בסיס הנתונים ליום 31 בדצמבר 2012. במסגרת תהליך זה, העריכה הקבוצה את רמת ההון הנדרשת ממנה על מנת להלום את פרופיל הסיכון בפעילותה העסקית הנוכחית ובזו המתוכננת על פי התוכנית האסטרטגית. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים פנימיים שבוצעו להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם. תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצעה הקבוצה ליום 31 בדצמבר 2012 מצביעות על כך שלקבוצה יש די הון לתמוך בסיכונים אליהם היא חשופה הן במהלך עסקים רגיל והן תחת תרחישי קיצון מגוונים ובדרגות חומרה שונות. למסמך ה-ICAAP שהוגש לפיקוח על הבנקים צורפו ממצאי הסקירה הבלתי תלויה שבוצעה על ידי הביקורת הפנימית שתמכה בתוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצעה הקבוצה במהלך עסקים רגיל ותחת תרחישי קיצון.

- שלוחת הבנק באנגליה, הכפופה להנחיות הרגולטור המקומי (ה-FSA) בנושא יישום הוראות באזל וו, השלימה כבר ביצועם של שלושה תהליכי ICAAP, שקיבלו את אישור הרגולטור המקומי. שלוחת הבנק בשווייץ פטורה מביצוע תהליך ICAAP על פי הנחיות הרגולטור המקומי (ה-FINMA).

יישום תהליך ה-ICAAP בחברות הבנות בישראל:

- על פי הנחיית המפקח על הבנקים החברות הבנות הבנקאיות פטורות מהגשת מסמך המרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP), אולם עליהן לבצע תהליך פנימי לבחינת הנאותות ההונית.
- במהלך חודשים דצמבר 2012 וינואר 2013 אישרו ההנהלות והדירקטוריונים של חברות הבנות את מסמך ה-ICAAP שלהם על בסיס נתוני ה-30 ביוני 2012. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בבנק שימשה בסיס לתהליך הפנימי שבוצע בכל אחת מחברות הבנות הבנקאיות בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של כל חברת בת.
- חברות הבנות נערכות להתחיל את תהליך ה-ICAAP ל-30 ביוני 2013.

הנדבך השלישי - בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר דרישות הגילוי של נדבך 3 של באזל וו להלן פירוט דרישות הגילוי:

מס' טבלה	גילוי כמותי	עמוד
1. טבלה 2	דוח על השינויים בהון.	135
2. טבלה 3	א. הלימות ההון - נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכון תפעולי. ב. באור 4 לתמצית הדוחות הכספיים - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים.	41 165-166
3. טבלה 4 א', ב'	סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי.	42
טבלה 4 ג'	תוספת ד' לסקירת ההנהלה - חשיפה למדינות זרות.	126-128
טבלה 4 ד'	התפלגות החשיפה לפי סוג ענף או צד נגדי, ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי.	42
טבלה 4 ה'	פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון, ממזין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי.	51
טבלה 4 ו'	התפלגות הלוואות פגומות, הלוואות בפיגור והפרשות להפסדי אשראי לפי סוג ענף או צד נגדי	43
טבלה 4 ז'	תוספת ג' - סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק.	120-125
טבלה 4 ח'	תוספת ד' לסקירת ההנהלה - חשיפה למדינות זרות, טור חובות פגומים.	126-127
4. טבלה 5	תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי: באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירים חוץ מאזניים.	150-151
5. טבלה 7	סיכון אשראי, גילוי לגבי התיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית לפני ואחרי הפחתת סיכון.	52-53
6. טבלה 8	הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית.	46
7. טבלה 10	גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי.	58
8. טבלה 13	סיכון שוק - גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה הסטנדרטית.	25
9. טבלה 14	גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי: באור 2 לתמצית הדוחות הכספיים - ניירות ערך.	145-147
	סיכון רבית בתיק הבנקאי.	30

פעילות חברות מוחזקות עיקריות

חברות הבת הבנקאיות בישראל

השקעת הבנק בחברות המוחזקות בישראל ליום 31 במרס 2013 הסתכמה ב-3,148 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,127 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של 0.7%.

חלקו של הבנק ברווח הנקי של החברות המוחזקות בארץ הסתכם ב-56 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-55 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן - "פאג"י") - בו מחזיק הבנק 100% מהון המניות, הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 22 סניפים ושלוחות ועיקר לקוחותיו נמנים על הסקטור החרדי והדתי. השקעת הבנק בפאג"י ליום 31 במרס 2013 הסתכמה ב-347 מיליון ש"ח. סך המאזן ליום 31 במרס 2013 הסתכם ב-3,506 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,769 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, קיטון בשיעור של 7.0%. סך כל ההון של פאג"י ליום 31 במרס 2013 הסתכם ב-341 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-332 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של 2.7%.

הרווח הנקי של פאג"י הסתכם ב-8.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 21.1%. חלקו של הבנק ברווחי פאג"י, בניכוי הפחתת עודף עלות הרכישה, הסתכם ב-8.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה להפחתה של עודף עלות הרכישה בפאג"י הסתכמה ב-31 במרס 2013 בכ-7 מיליון ש"ח.

תשואת הרווח הנקי עמדה על 10.7%, בהשוואה ל-13.1% בתקופה המקבילה אשתקד.

יחס ההון לרכיבי סיכון המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל II) עמד על 17.40%, בהשוואה ל-16.30% בסוף שנת 2012.

ביום 17 בינואר 2013 אישר דירקטוריון פאג"י את מסמך ה-ICAAP לנתוני ה-30 ביוני 2012 בהתבסס על המתודולוגיה והתשתית של הבנק.

דירקטוריון פאג"י קבע במסמך ה-ICAAP כי יחס ההון הכולל של פאג"י לא יפחת משיעור של 13.0% וכי יחס ההון הראשוני (הון הליבה) לא יפחת מ-9%. כמו כן, הוחלט שיחס ההון הכולל תחת תרחישי קיצון לא יפחת מ-10% ויחס ההון הראשוני (הון הליבה) תחת אותם תרחישי קיצון לא יפחת מ-7.5%. תוצאות תהליך ה-ICAAP הועברו לבנק ישראל לעיונו.

פאג"י פנה במכתב אל המפקח על הבנקים, בו ביקש פאג"י לקיים דיון עם המפקח על הבנקים, ביחס להתאמת שיעור הלימות ההון המינימלי, לממצאי ה-ICAAP. בחודש ספטמבר 2012 התקיים דיון ראשוני, ונקבע מועד לדיון נוסף במהלך הרבעון השני של שנת 2013.

יובנק בע"מ (להלן - "יובנק") - בו מחזיק הבנק 100% מהון המניות, הינו בנק מסחרי הפועל בעיקר במגזרי הבנקאות הפרטית ושוק ההון באמצעות 8 סניפים. השקעת הבנק ביובנק ליום 31 במרס 2013 הסתכמה ב-447 מיליון ש"ח.

סך המאזן של יובנק הסתכם ב-31 במרס 2013 ב-7,684 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7,752 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2012, קיטון בשיעור של 0.9%.

סך כל ההון של יובנק ליום 31 במרס 2013 הסתכם ב-447 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-439 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של 1.8%.

הרווח הנקי של יובנק הסתכם ב-8.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-12.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 34.1%.

תשואת הרווח הנקי עמדה על 7.7%, בהשוואה ל-11.9% בתקופה המקבילה אשתקד.

יחס ההון לרכיבי סיכון המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל II) עמד על 20.69%, בהשוואה ל-19.80% בסוף שנת 2012. ביום 15 בינואר 2012, קבע דירקטוריון יובנק יעדי הון עד להשלמת ה-SREP על ידי בנק ישראל.

על פי החלטה זו, יחס ההון הכולל המינימלי שנקבע יהיה בשיעור של 15% ואילו יחס ההון הראשוני (הון הליבה) המינימלי יהיה בשיעור של 10%.

בנק אוצר החייל בע"מ (להלן - "אוצר החייל") - בו מחזיק הבנק 75.99% מהון המניות ו-76.0% מזכויות ההצבעה הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 47 סניפים ושלוחות. הבנק יישם למפרע את הבהרת המפקח על הבנקים בדבר טיפול באופציות מכר לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה. בהתאם, חלק הבנק ברווחי אוצר החייל כולל את חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה באוצר החייל - חבר משרתי קבע והגמלאים בע"מ, להם העניק הבנק אופציית מכר למניות אוצר החייל המוחזקות על ידם. השקעת הבנק באוצר החייל ליום 31 במרס 2013 הסתכמה ב-1,193 מיליון ש"ח. סך המאזן של אוצר החייל ליום 31 במרס 2013 הסתכם ב-15,958 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-16,431 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2012, קיטון בשיעור של 2.9%. סך כל ההון של אוצר החייל ליום 31 במרס 2013 הסתכם ב-1,051 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,036 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של 1.4%. הרווח הנקי של אוצר החייל הסתכם ב-34.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-24.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 38.5%. חלק הבנק בתוצאות הפעילות של אוצר החייל, בניכוי הפחתת עודף עלות הרכישה הסתכם ב-23.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-14.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה להפחתה של עודף עלות הרכישה באוצר החייל הסתכמה ב-31 במרס 2013 ב-142 מיליון ש"ח. תשואת הרווח הנקי עמדה על 13.8%, בהשוואה ל-11.3% בתקופה המקבילה אשתקד. יחס ההון לרכיבי סיכון המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל וו) עמד על 14.12%, בהשוואה ל-13.74% בסוף שנת 2012.

במהלך חודש פברואר 2013 אישרו ההנהלה והדירקטוריון של אוצר החייל את המסמך המרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (מסמך ה-ICAAP) על בסיס נתוני ה-30 ביוני 2012. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בבנק שימשה בסיס לתהליך הפנימי שבוצע באוצר החייל בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של אוצר החייל. במסגרת תהליך זה, העריך אוצר החייל את רמת ההון הנדרשת ממנו בהתאם לפרופיל הסיכון בפעילותו העסקית הנוכחית ובזו המתוכננת. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים שבוצעו באוצר החייל להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם. תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע אוצר החייל מצביעות כי לאוצר החייל הון מספק כדי לתמוך בסיכונים אליהם הוא חשוף הן במהלך עסקים רגיל והן תחת תרחישי קיצון. דירקטוריון אוצר החייל החליט כי במהלך שנת 2013 לא יפחת יחס ההון הכולל של אוצר החייל מ-13%, וכי יחס הון הליבה לא יפחת מ-8.8% ויעמוד על לא פחות מ-9% בסופה.

בנק מסד בע"מ (להלן - "מסד") - בו מחזיק הבנק 51.0% מהון המניות, הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 22 סניפים ושלוחות. השקעת הבנק במסד ליום 31 במרס 2013 הסתכמה ב-264 מיליון ש"ח. סך המאזן של מסד ליום 31 במרס 2013 הסתכם ב-4,976 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-5,123 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012. סך כל ההון של מסד ליום 31 במרס 2013 הסתכם ב-434 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-427 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של 1.6%.

הרווח הנקי של מסד הסתכם ב-10.0 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 2.9%. חלק הבנק בתוצאות הפעילות של מסד הסתכם ב-5.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-5.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.7%. חלק הבנק בתוצאות הפעילות של מסד, בניכוי הפחתת עודף עלות הרכישה הסתכם ב-2.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה להפחתה של עודף עלות הרכישה במסד הסתכמה ב-31 במרס 2013 ב-43 מיליון ש"ח. תשואת הרווח הנקי עמדה על 9.8% בהשוואה ל-11.3% בתקופה המקבילה אשתקד. יחס ההון לרכיבי סיכון המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל וו) עמד על 14.75%, בהשוואה ל-14.78% בסוף שנת 2012. ביום 2 בינואר 2013 אושר מסמך ה-ICAAP ע ידי דירקטוריון מסד. במסגרת קביעת יעדי ההון, נקבע עבור שנת 2013 יעד יחס הון לליבה בשיעור של 9% ויעד יחס הון כולל בשיעור של 13%.

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") - הבנק מחזיק 28.2% בהון ו-21.0% בזכויות ההצבעה בכאל. השקעת הבנק בכאל ליום 31 במרס 2013 הסתכמה ב-388 מיליון ש"ח.

חלק הבנק ברווחי כאל הסתכם ב-12.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-14.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 13.5%. סך כל הנכסים הסתכם בסוף מרס 2013 ב-9,362 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-9,149 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של 2.3%.

יחס ההון לרכיבי סיכון המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל וו) עמד על 16.8%, בדומה לסוף שנת 2012.

כאל עוסקת בשיווק ובתפעול של הנפקת כרטיסי אשראי וסליקת עסקאות בכרטיסי אשראי של המותג הבינלאומי "ויזה", משווקת ומפעילה את מערך כרטיסי אשראי של "דיינרס" באופן בלעדי בישראל ומשווקת באופן מצומצם בלבד גם כרטיסי אשראי של "מסטרקארד".

לעניין הסכם לסליקה צולבת של כרטיסי ויזה ומסטרקארד שנחתם בין שלוש חברות כרטיסי האשראי והבנקים בעלי המניות בהן, ובכלל זה הבנק - ראה פרק עניינים אחרים.

דירקטוריון הבנק הנחה את הנהלת הבנק לבחון את המשך כדאיות ההחזקה במניות כאל, תוך בחינת האפשרות למכירת מלוא המניות המוחזקות על ידי הבנק.

לאחרונה גובש מתווה עקרוני לשינוי הסכמי ההנפקה, בין חברת כאל לבין הבנק ובנק דיסקונט, אשר טרם התגבש להסכם סופי. על פי המתווה המוצע, יחול גידול מהותי בשיעור התמלוגים המשולם לבנקים האמורים. השינויים בתנאי הסכם ההנפקה המשותפת עם הבנק ייושמו בתוקף מתחילת שנת 2012, ואילו השינויים בתנאי הסכם ההנפקה המשותפת עם בנק דיסקונט ייושמו בתוקף החל משנת 2013. הסכמי ההנפקה יהיו בתוקף לתקופות של 5 שנים.

כמו כן, במסגרת המתווה הנ"ל יוענק לבנק מכשיר תגמול הוני בתנאים מסוימים, אשר בנסיבות מסוימות תהיה לחברה אופציה להמירו בתשלום כספי. במקביל, מתגבש מתווה עקרוני בין הבנק לבין בנק דיסקונט הנוגע ליחסים ביניהם בנוגע לאחזקות בכאל.

חברות בת בחו"ל

השקעות הבנק בחברות הבת בחו"ל, השקעת הבנק בחברות הבת בחו"ל, שהינן חברות בת בבעלות מלאה, הסתכמה ביום 31 במרס 2013 ב-427 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-458 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, קיטון בשיעור של 6.8%.

פיבי בנק (יו.ק.) - הינה חברת בת בנקאית הפועלת בלונדון. פעילותה של החברה מפוקחת על ידי רשות הפיקוח האנגלית ה-F.S.A. (Financial Services Authority). השקעת הבנק בפיבי בנק (יו.ק.) ליום 31 במרס 2013 הסתכמה ב-195 מיליון ש"ח. סך כל המאזן של פיבי בנק (יו.ק.) ליום 31 במרס 2013 הסתכם ב-51 מיליון ליש"ט.

ההפסד הנקי הסתכם ב-154 אלפי ליש"ט, בהשוואה לרווח בסך של 329 אלפי ליש"ט בתקופה המקבילה אשתקד. ביום 19 במרס 2013 נחתם הסכם למכירת פיבי בנק (יו.ק.) (להלן - פיבי לונדון). תמורת מניות פיבי לונדון ישלם הרוכש לבנק סך של 10 מיליון ליש"ט בניכוי הוצאות הרוכש, המוגבלות בתקרה של 3.1 מיליון ליש"ט, ובתוספת שווי ההון העצמי של פיבי לונדון כפי שיהיה במועד השלמת העסקה.

ההסכם מותנה, בין היתר, ב: (1) קבלת אישור ה-FSA להעברת הבעלות בפיבי לונדון; (2) ביטול "מכתב הנוחות" שנתן הבנק ל-Bank of England בגין פעילות פיבי לונדון; ו-(3) רכישת הסיכון של תיק ההלוואות של פיבי לונדון על ידי הבנק והמשך ניהולו על ידי פיבי לונדון בבעלות החדשה.

על פי תנאי התשלום שבהסכם, שילם הרוכש לבנק סך של 1.2 מיליון ליש"ט במועד חתימת ההסכם ויתרת התמורה (בניכוי הוצאות הרוכש בקשר עם ההסכם) תשולם במועד השלמת העסקה.

בהסכם נקבעו מספר סעיפי אחריות בגין הצהרות הבנק כלפי הרוכש לעניין בעלותו במניות פיבי לונדון, זכותו להתקשר בהסכם, היותו סולבנטי ושלא הוגשו כנגדו כל בקשות פירוק או כינוס נכסים וכי למיטב ידיעתו פיבי לונדון מנהלת את עסקיה ואת רכושה בכל ההיבטים המהותיים בהתאם להוראות הדין.

אחריות הבנק בנוגע להצהרות אלו מוגבלת לתקופה של 18 חודשים ממועד חתימת ההסכם וכן מוגבלת בסכום של עד 1 מיליון ליש"ט בגין הפרת הצהרות לעניין ניהול עסקיה של פיבי לונדון בהתאם להוראות הדין ולעניין הצהרתו של הבנק כי לא הוגשו כנגדו בקשות פירוק או כינוס ובסכום מלוא התמורה (10 מיליון ליש"ט בתוספת ההון העצמי) בגין הפרת ההצהרות הנותרות.

פיבי בנק (שוויץ) - הינה חברת בת בנקאית הפועלת בציריך. תחום ההתמחות העיקרי של החברה הוא בנקאות פרטית ופעילות בשוקי ההון. פעילותה של השלוחה מפוקחת על ידי רשות הפיקוח המקומית ה-FINMA (Swiss Financial Market Supervisory Authority) באמצעות משרד רואי חשבון חיצוני המבקר את החברה והמשמש כדו"ע ארוכה של רשות הפיקוח השוויצרית. השקעת הבנק בפיבי בנק (שוויץ) ליום 31 במרס 2013 הסתכמה ב-232 מיליון ש"ח. סך המאזן של פיבי בנק (שוויץ) ליום 31 במרס 2013 הסתכם ב-457 מיליון פר"ש, בהשוואה ל-427 מיליון פר"ש ביום 31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של 7.0%. סך נכסי הלקוחות המנוהלים הסתכם ב-1,308 מיליון פר"ש, בהשוואה ל-1,219 מיליון פר"ש ביום 31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של 7.3%.

הרווח הנקי הסתכם ב-803 אלפי פר"ש, בהשוואה ל-1,362 אלפי פר"ש בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 41.0%. הירידה ברווח מוסברת בעיקר מקיטון בהכנסות רבית נטו. תשואת הרווח הנקי עמדה על 5.4%, בהשוואה ל-9.0% בתקופה המקבילה אשתקד. תשואת הרווח לפני מסים עמדה על שיעור של 6.9%, בהשוואה ל-11.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזרי הפעילות של קבוצת הבנק

קבוצת הבנק מרכזת את פעילותה בארץ ובחו"ל בשבעה מגזרי פעילות עיקריים, שכל אחד מהם מהווה מרכז רווח. החלוקה למבנה פעילות מבוססת על סוגי לקוחות או תחומי פעילות מוגדרים, היא נגזרת מהאסטרטגיה של פעילות ממוקדת לקוח, שעל פיה פועל הבנק בשנים האחרונות. מגזרי הפעילות מוצגים בהתאם למאפיינים, שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים. תיאור מפורט של מגזרי הפעילות ואופן המדידה שלהם נכלל בדוח השנתי לשנת 2012. מספרי ההשוואה לרבעון המקביל אשתקד סווגו מחדש עקב ההקצאה מחדש של הוצאות המיחשוב למגזרי הפעילות.

א. סך ההכנסות (הוצאות)*

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס			
השנוי	2012	2013	
ב- %		במיליוני ש"ח	
1.5	201	204	מגזר בנקאות עסקית
(0.8)	127	126	מגזר בנקאות פרטית
(1.0)	197	195	מגזר בנקאות מסחרית
3.7	298	309	מגזר משקי בית
(4.2)	24	23	מגזר עסקים קטנים
17.2	93	109	מגזר ניהול פיננסי
	(1)	5	אחר**
3.4	939	971	סך הכל

* כולל הכנסות רבית נטו והכנסות שאינן מרבית.

** המגזר האחר כולל השפעות שאינן קשורות בפעילות עסקית שוטפת.

ב. הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס			
אחוז מסך האשראי *			
2012	2013	2012	2013
ב- %		במיליוני ש"ח	
(0.38)	0.04	(22)	2
(0.12)	0.20	(1)	2
1.64	0.03	53	1
	0.38	-	27**
1.09		1	-
0.19	0.19	31	32
			סך הכל

* על בסיס שנתי.

** כולל 23 מיליון ש"ח בגין יישום הוראת המפקח על הבנקים בנושא "עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיר".

ג. רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס				
השינוי ב-%	2012**		2013	
			במיליוני ש"ח	
		55		37
		12		11
		2		29
		17		3
		(1)		(1)
		58		57
(4.9)		143		136

* המגזר האחר כולל השפעות שאינן קשורות בפעילות עסקית שוטפת.

** סווג מחדש.

ד. יתרות מאזניות ממוצעות

סך כל הנכסים				
שינוי לעומת				
השנה שנתיימה ביום	שלושת החודשים שנתיימו ביום	לשנה שנתיימה ביום	לשלושת החודשים שנתיימו ביום	
31.12.12	31.3.12	31.12.12	31.3.12	31.3.13
	ב-%		במיליוני ש"ח	
(0.2)	2.0	22,740	22,250	22,702
6.9	10.7	3,625	3,498	3,874
(0.5)	(1.0)	13,000	13,054	12,929
5.5	9.4	26,732	25,777	28,207
-	9.0	315	289	315
(1.9)	2.1	37,291	35,832	36,575
0.8	3.9	103,703	100,700	104,602

סך כל ההתחייבויות				
שינוי לעומת				
השנה שנתיימה ביום	שלושת החודשים שנתיימו ביום	לשנה שנתיימה ביום	לשלושת החודשים שנתיימו ביום	
31.12.12	31.3.12	31.12.12	31.3.12	31.3.13
	ב-%		במיליוני ש"ח	
(3.8)	-	20,521	19,748	19,750
0.7	1.6	22,931	22,732	23,098
(3.0)	(1.9)	9,227	9,123	8,951
0.8	3.7	27,548	26,762	27,765
0.7	2.5	1,781	1,750	1,794
8.8	17.9	15,227	14,053	16,574
0.7	4.0	97,235	94,168	97,932

ה. אשראי לציבור לפי מגזרי פעילות

שינוי לעומת		ליום			
31.12.12	31.3.12	31.12.12	31.3.12	31.3.13	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(4.7)	(5.6)	23,010	23,238	21,939	מגזר בנקאות עסקית
5.2	13.3	3,726	3,460	3,919	מגזר בנקאות פרטית
(0.3)	(0.7)	12,936	12,989	12,895	מגזר בנקאות מסחרית
1.7	9.0	27,869	26,018	28,351	מגזר משקי בית
(6.2)	(13.9)	338	368	317	מגזר עסקים קטנים
(0.7)	2.0	67,879	66,073	67,421	סך הכל

ו. פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות

שינוי לעומת		ליום			
31.12.12	31.3.12	31.12.12	31.3.12	31.3.13	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(0.8)	1.0	21,385	21,022	21,224	מגזר בנקאות עסקית
(2.3)	1.2	24,299	23,471	23,743	מגזר בנקאות פרטית
(6.3)	(4.3)	9,279	9,082	8,693	מגזר בנקאות מסחרית
(2.2)	2.2	27,505	26,317	26,895	מגזר משקי בית
(1.8)	1.6	1,897	1,834	1,863	מגזר עסקים קטנים
(2.3)	0.8	84,365	81,726	82,418	סך הכל

מגזר הבנקאות העסקית -

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות העסקית (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2012*				לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2013				
סך הכל	בניה ונדל"ן	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	סך הכל	בניה ונדל"ן	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	
								הכנסות רבית, נטו
140	40	-	100	148	42	-	106	- מחיצוניים
(26)	(9)	-	(17)	(36)	(12)	-	(24)	- בינמגזרי
114	31	-	83	112	30	-	82	סך הכל הכנסות רבית, נטו
								הכנסות שאינן מרבית
87	12	40	35	92	15	45	32	- מחיצוניים
201	43	40	118	204	45	45	114	סך כל ההכנסות
(22)	(18)	-	(4)	2	4	-	(2)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
55	28	(8)	35	37	13	(2)	26	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
22,250	5,042	-	17,208	22,702	4,762	-	17,940	יתרה ממוצעת של נכסים
19,748	1,310	-	18,438	19,750	1,428	-	18,322	יתרה ממוצעת של התחייבויות
24,538	7,142	174	17,222	23,144	7,399	143	15,602	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
								יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל, קרנות נאמנות
33,934				33,992				וקרנות השתלמות
131,586				138,872				יתרה ממוצעת של ניירות ערך

* סווג מחדש.

סך כל הכנסות המגזר הסתכמו ב-204 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-201 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-112 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-114 מיליון ש"ח.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-2 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 22 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי הסתכם ב-37 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-55 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 32.7%. הירידה ברווח מוסברת מההכנסות בגין הפסדי אשראי בתקופה המקבילה אשתקד שנבעו מגביית חובות פגומים.

מגזר הבנקאות הפרטית -

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות הפרטית (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2012*					לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2013					
סך הכל	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	סך הכל	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
										הכנסות מרבית, נטו
(47)	9	-	1	(57)	(22)	10	-	1	(33)	- מחיצוניים
98	(8)	-	-	106	67	(7)	-	-	74	- בינמגזרי
51	1	-	1	49	45	3	-	1	41	סך הכל הכנסות מרבית, נטו
										הכנסות שאינן מרבית
76	-	51	3	22	81	-	57	3	21	- מחיצוניים
127	1	51	4	71	126	3	57	4	62	סך כל ההכנסות
										הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(1)	-	-	-	(1)	2	2	-	-	-	
12	-	(3)	2	13	11	-	7	1	3	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
3,498	1,100	-	200	2,198	3,874	1,230	-	342	2,302	יתרה ממוצעת של נכסים
22,732	-	-	-	22,732	23,098	-	-	-	23,098	יתרה ממוצעת של התחייבויות
3,826	561	25	-	3,240	3,924	851	16	-	3,057	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
										יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל, קרנות נאמנות וקרנות השתלמות
6,583					8,169					יתרה ממוצעת של ניירות ערך
33,812					37,097					יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
506					548					

* סווג מחדש.

סך הכל הכנסות המגזר הסתכמו ב-126 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-127 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. כ-64% מהכנסות מגזר הבנקאות הפרטית מקורן בהכנסות שאינן מרבית, מתוכן כ-70% בסעיף שוק ההון. הרווח הנקי הסתכם ב-11 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-12 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר משקי הבית -

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר משקי הבית (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2012*					לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2013					
סך הכל	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	סך הכל	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
										הכנסות מרבית, נטו
201	114	-	4	83	229	121	-	5	103	- מחיצוניים
(14)	(92)	-	(2)	80	(35)	(95)	-	(2)	62	- בימגזרי
187	22	-	2	163	194	26	-	3	165	סך הכל הכנסות מרבית, נטו
										הכנסות שאינן מרבית
111	6	34	18	53	115	7	37	17	54	- מחיצוניים
298	28	34	20	216	309	33	37	20	219	סך כל ההכנסות
-	1	-	-	(1)	27	23	-	-	4	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
17	4	2	6	5	3	(6)	5	5	(1)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
25,777	13,561	-	957	11,259	28,207	15,172	-	805	12,230	יתרה ממוצעת של נכסים
26,762	-	-	-	26,762	27,765	-	-	-	27,765	יתרה ממוצעת של התחייבויות
17,852	6,915	-	-	10,937	19,814	8,111	-	-	11,703	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
										יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל, קרנות נאמנות וקרנות השתלמות
2,139					2,267					יתרה ממוצעת של ניירות ערך
15,184					16,927					

* סווג מחדש.

סך כל הכנסות המגזר הסתכמו ב-309 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-298 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 3.7%. הרווח הנקי הסתכם ב-3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-17 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח מוסברת מהגידול בהפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור. בהתאם למכתב המפקח על הבנקים בנושא "עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור" תאגידים בנקאיים נדרשו להבטיח כי החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2013 יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי המוחזקת בגין הלוואות לדיור לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת הלוואות האמורות למועד הדיווח. הבנק בחר להקדים ולהעמיד את ההפרשה כאמור על שיעור של 0.35% מיתרת הלוואות לדיור החל מהרבעון הראשון של שנת 2013. כתוצאה מכך, חל גידול בהפרשה האמורה בסך 24 מיליון ש"ח אשר נזקף כהוצאה בדוח רווח והפסד.

בנקאות מסחרית -

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות המסחרית (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2012*					לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2013					
בניה ונדל"ן	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	סך הכל	בניה ונדל"ן	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	סך הכל	
159	18	-	-	141	151	18	-	-	133	הכנסות מרבית, נטו
(26)	(4)	-	-	(22)	(21)	(3)	-	-	(18)	- מחיצוניים
133	14	-	-	119	130	15	-	-	115	- בינמגזרי
64	9	7	1	47	65	8	7	2	48	סך הכל הכנסות מרבית, נטו
197	23	7	1	166	195	23	7	2	163	הכנסות שאין מרבית
53	22	-	-	31	1	(2)	-	-	3	- מחיצוניים
2	(8)	-	1	9	29	5	1	1	22	סך כל ההכנסות
13,054	1,535	-	85	11,434	12,929	1,412	-	132	11,385	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
9,123	846	-	-	8,277	8,951	962	-	-	7,989	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
13,000	1,724	-	-	11,276	12,972	2,107	-	-	10,865	יתרה ממוצעת של נכסים
502				646						יתרה ממוצעת של התחייבויות
5,316				5,412						יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
										יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל, קרנות נאמנות וקרנות השתלמות
										יתרה ממוצעת של ניירות ערך

* סווג מחדש.

הכנסות המגזר הסתכמו ב-195 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-197 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-53 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הסתכם ב-29 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח הנקי מוסבר מהירידה

בהוצאות בגין הפסדי אשראי כאמור לעיל.

מגזר העסקים הקטנים -

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר העסקים הקטנים (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2012*				לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2013				
סך הכל	בניה ונדל"ן	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	סך הכל	בניה ונדל"ן	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	
								הכנסות מרבית, נטו
3	1	-	2	4	1	-	3	- מחיצוניים
8	-	-	8	6	-	-	6	- בימגזרי
11	1	-	10	10	1	-	9	סך הכל הכנסות מרבית, נטו
								הכנסות שאינן מרבית
13	1	1	11	13	1	1	11	- מחיצוניים
24	2	1	21	23	2	1	20	סך כל ההכנסות
1	1	-	-	-	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(1)	(1)	-	-	(1)	(1)	-	-	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
289	23	-	266	315	23	-	292	יתרה ממוצעת של נכסים
1,750	127	-	1,623	1,794	251	-	1,543	יתרה ממוצעת של התחייבויות
433	52	-	381	432	58	-	374	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
50				60				יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל, קרנות נאמנות וקרנות השתלמות
159				168				יתרה ממוצעת של ניירות ערך

* סווג מחדש.

הכנסות מגזר זה, שכאמור, הינו חלק ממגזר הבנקאות האישית בבנק, הסתכמו ב-23 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-24 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הנקי הסתכם ב-1 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר ניהול פיננסי -

ההכנסות במגזר זה, כוללות בעיקר את תוצאות הפעילות מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, לרבות ניהול תיקי הנוסטרו וניהול הנזילות והחשיפה לסיכונים שוק. במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות, נכללת גם השפעת הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (שבטיקה מהווה חלקה ממדיניות ניהול מאזני ההצמדה של הבנק ובחלקה פעילות במסגרת דסקים מתמחים) ואת חלק הבנק ברווח חברות כלולות.

סך כל ההכנסות המשויכות למגזר זה הסתכמו ב-109 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-93 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על הגידול בהכנסות המשויכות למגזר זה:

א. גידול בהכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב שהסתכמו ב-61 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-42 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ב. קיטון בהוצאה בגין הפרשה לירידת ערך ניירות ערך שהסתכמו ב-1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-19 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מאידך חלה ירידה ברווח מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים שהסתכמו ברווח בסך של 18 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-42 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, אשר גרמה לקיטון ברווח המיוחס למגזר זה.

הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי הסתכם ב-57 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-58 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

המגזר האחר - כולל התאמות

מסגרת זו כוללת את כל הפעילויות האחרות של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר דיווח על פי הוראות המפקח על הבנקים.

פעילות זו כוללת הכנסות והוצאות שאינן משויכות למגזר פעילות עסקי שהוגדר על ידי המפקח על הבנקים או הקיים בבנק.

בשלושת החודשים הראשונים של השנה ובתקופה המקבילה אשתקד לא נרשם רווח במגזר זה.

פעילות במוצרים

א. פעילות בשוק ההון

כללי

פעילות קבוצת הבנק בשוק ההון כוללת מגוון פעילויות ושירותים פיננסיים בתחומים שונים: ביצוע פעילות מסחר בניירות ערך ובנכסים פיננסיים (כולל בתחום המעו"ף), פעילות משמורת (קסטודי) ניירות הערך, מחקר וייעוץ ללקוחות בתחום שוק ההון, מתן שירותים למנהלי נכסים פיננסיים, ניהול תיקי השקעות בניירות ערך ובנכסים פיננסיים, וכן שירותי נאמנות. הפעילויות והשירותים הפיננסיים המפורטים לעיל מתבצעים בחלקם ישירות על ידי הבנק ובחלקם על ידי חברות בנות, אשר כל אחת מהן מתמחה ועוסקת בתחום מוגדר.

התמחותה וחוזקה של הקבוצה באה לידי ביטוי בנתחי השוק הגבוהים שהיא משיגה במגוון הפעילויות בשוק ההון. פעילות הלקוחות בניירות ערך מתנהלת באמצעות מערך יעוצי ההשקעות של הבנק הפרוס בסניפי הבנק וכן באמצעות יחידות מקצועיות במטה, המתמחות בפעילות עם הלקוחות הפעילים בשוק ההון ובפעילות עם שוקי ההון בחו"ל.

ניהול תיקי השקעות

מודוס סלקטיב עוסקת בניהול תיקי השקעות ללקוחות פרטיים ותאגידים ובייעוץ בניירות ערך לתאגידים, למוסדיים וללקוחות פרטיים. במסגרת הקבוצה פועלת חברה בבעלות מלאה של "יובנק": "יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ".

תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק

סך תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק ליום 31 במרס 2013 עמד על 200 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-193 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012.

תפעול קופות הגמל

סך כל נכסי קופות הגמל המקבלות שירותי תפעול בקבוצה הסתכמו בכ-39 מיליארד ש"ח, בדומה לסוף שנת 2012.

תפעול קרנות נאמנות

סך כל נכסי קרנות הנאמנות המקבלות שירותי תפעול מקבוצת הבנק הסתכמו ב-31 במרס 2013 בכ-47 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-41 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012.

ייעוץ פנסיוני

הייעוץ הפנסיוני בקבוצה, מתבצע באמצעות מערך יועצים של הבנק הפרוס בסניפי הבנק וכן באמצעות יחידות מקצועיות במטה.

יתרת הנכסים הפנסיוניים של הלקוחות המיועצים בקבוצת הבנק הידועות עד לסוף מרס 2013, לרבות קרנות השתלמות שניתן בגין ייעוץ במסגרת הייעוץ הפנסיוני, מסתכמים בכ-6.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-5.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012.

סך כל ההכנסות המיוחסות למגזר שוק ההון מסתכם ב-147 מיליון ש"ח בהשוואה ל-137 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 7.3%. התפלגות ההכנסות מתחום שוק ההון נובעת ברובה ממגזר הבנקאות הפרטית (כ-39% מההכנסות) ומהמגזר העסקי (כ-31% מההכנסות).

להלן תמצית תוצאות הפעילות בשוק ההון (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2013							
פרטי	משקי בית	עסקים קטנים	עסקי	מסחרי	ניהול פיננסי	אחר	סך הכל
57	37	1	45	7	-	-	147
57	37	1	45	7	-	-	147
7	5	-	(2)	1	-	-	11

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2012*							
פרטי	משקי בית	עסקים קטנים	עסקי	מסחרי	ניהול פיננסי	אחר	סך הכל
51	34	1	40	7	1	3	137
51	34	1	40	7	1	3	137
(3)	2	-	(8)	-	1	(1)	(9)

* סווג מחדש.

ב. פעילות בכרטיסי אשראי

הבנק ובנק פועלי אגודת ישראל עוסקים בהפצת כרטיסי אשראי מסוג ויזה כאל, ישראלכרט, מסטרקארד, דיינרס ואמריקן אקספרס. יובנק עוסק בהפצת כרטיסי ויזה כאל ואוצר החייל ומסד בהפצת כרטיסי תשלובת ישראלכרט ואמריקן אקספרס. עיקר ההכנסות מתחום זה הינו עמלות המתקבלות מחברות כרטיסי האשראי ומחלק הבנק ברווחי כאל.

סיכון האשראי הגלום ברכישות המבוצעות באמצעות כרטיסי האשראי אותם מפיץ כל בנק ללקוחותיו, ובכלל זה רכישות באשראי, הינו על אותו בנק.

באשר להשקעה בכאל ראה פרק "פעילות חברות מוחזקות עיקריות".

להלן תמצית תוצאות הפעילות בכרטיסי אשראי (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2013			
פרטי	משקי בית	ניהול פיננסי	סך הכל
1	3	-	4
3	17	-	20
4	20	-	24
-	-	11	11
1	5	11	17

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2012*			
פרטי	משקי בית	ניהול פיננסי	סך הכל
1	2	-	3
3	18	-	21
4	20	-	24
-	-	13	13
2	6	13	21

* סווג מחדש.

סך כל ההכנסות מכרטיסי אשראי הסתכמו ב-24 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי מכרטיסי אשראי הסתכם ב-17 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-21 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ג. פעילות במשכנתאות

כללי

משכנתאות הינן מוצר משלים לחבילת השרותים הניתנת על ידי קבוצת הבנק ללקוחותיה וללקוחות בנקים אחרים. עיקר פעילותה של הקבוצה במגזר ההלוואות לרכישת דירת מגורים.

פעילות המשכנתאות בקבוצת הבנק

בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2013 העמיד הבנק משכנתאות לציבור, בניטרול מיחזורים, בסכום כולל של 922 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-709 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 30.0%. נתונים אלה כוללים הלוואות לדיור ממקורותיו (ללא אשראי מכספי אוצר) בסך של 900 מיליון ש"ח בהשוואה ל-685 מיליון ש"ח, גידול בשיעור של 31.4%. סך כל המיחזורים הנובעים מפרעונות מוקדמים בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכמו לסך של 103 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-50 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כל המיחזורים, בוצעו בהלוואות לדיור.

מדיניות האשראי של הקבוצה בתחום המשכנתאות

על רקע הסיכון בו פועלת מערכת הבנקאות הישראלית בתחום האשראי למשכנתאות וכן על רקע השינויים וההתפתחויות בשוק האשראי לדיור והוראות המפקח על הבנקים, נוקט הבנק במדיניות אשראי זהירה ושמרנית המאושרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה. שמרנות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, שיעור ההחזר מהכנסת הלווה ויכולת עמידה בהחזרים שוטפים גם בתרחישים של שינוי רבית. כמו כן, קיימות מגבלות פנימיות באשר להיקף ההלוואות המאושרות עם שיעור החזר מהכנסה גבוה וכן מגבלות בדבר גודל הלוואה ללווה יחיד. במהלך בחינת אשראים גדולים מקפיד הבנק לקבל מידע ממערכת וספ על "אורות אדומים". הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישומי מורכב תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ושיעור המימון וממעט לקבל שעבוד משני למעט מקרים חריגים ומיוחדים.

הבנק מעניק אשראי לקבוצות רכישה ומתמקד בקבוצות הבונות באזורי ביקוש תוך שימת דגש על מתן אשראי לאוכלוסיות אמידות המסוגלות לעמוד בתנאי שוק משתנים. הוראות המפקח על הבנקים בקשר לקבוצות הרכישה יושמו בבנק במלואן. הבנק מקיים, מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, דיון רבעוני בכל תיקי קבוצות הרכישה, בוחן את מצב הפרויקטים ובודק אם נדרשת הפרשה להפסדי אשראי בגין קבוצות הרכישה, מעבר לסיכון האשראי הפרטני של כל חבר בקבוצה. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש באמצעות כלים מתקדמים לחישוב התשואה.

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור המימון (Loan To Value). שיעור המימון מחושב על פי הוראת הפיקוח על הבנקים מס' 876 - דוח על הלוואות לדיור והינו היחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור ההלוואה. על פי ההוראה יחס זה אינו דינאמי ואינו משתנה אלא באירועים מסוימים מוגדרים בחיי הלוואה. יצוין כי עליית שווי נכס כשלעצמה אינה מהווה אירוע לחישוב מחדש של LTV ואילו בעת מתן אשראי נוסף בביטחון אותו נכס ניתן לחשב LTV בהתייחס לשמאות עדכנית.

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 במרס 2013 הסתכם לסך של 16,195 מיליון ש"ח, כולל כ-65% אשראי שניתן עם שיעור מימון עד 60%. כ-89% מסך האשראי ניתן בשיעור מימון של עד 75%.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2013, שהסתכמו לסך של 900 מיליון ש"ח, כוללים כ-74% אשראי שניתן עם שיעור מימון של עד 60%. כ-98% מסך הביצועים ניתן בשיעור מימון של עד 75%.

שיעור ההחזר מהכנסה

פרמטר מרכזי נוסף המשמש את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור ההחזר מהכנסת הלווה. יחס זה מאפשר לבנק להעריך את יכולתו של לווה לעמוד בהחזרי ההלוואה השוטפים כסדרם מתוך הכנסתו הקבועה. תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק

ליום 31 במרס 2013 כולל כ-60% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%. כ-72% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%.

ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק לרבעון הראשון של שנת 2013 כוללים כ-56% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%. כ-67% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%.

שיעורי ההחזר מהכנסה מושפעים מהענקת אשראי לרכישת דירה לאוכלוסיית לווים מצומצמת, נטולת הכנסה. הענקת האשראי לאוכלוסיה זו מתבססת על בחינת כושר החזר של משלם ההחזר החודשי (כגון: הורים), המשמש בדרך כלל כערב ולא כלוה נוסף ועל פי הנחיות בנק ישראל אין לכלול אותו בחישוב שיעור ההחזר מהכנסה.

הלוואות ברבית משתנה

תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 במרס 2013 כולל שיעור של 69% אשראי שניתן ברבית משתנה ומסתכם לסך של 11,254 מיליון ש"ח.

ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק ברבעון הראשון של שנת 2013 כוללים סך של 256 מיליון ש"ח ברבית משתנה עד חמש שנים, המהווים 28% מסך הביצועים וסך של 354 מיליון ש"ח ברבית משתנה כל חמש שנים ומעלה, המהווים 40% מסך הביצועים.

הלוואות ארוכות טווח

תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 במרס 2013 כולל כ-78% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח הוא עד 20 שנה ומסתכם לסך של 12,641 מיליון ש"ח.

ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק ברבעון הראשון של שנת 2013 כוללים 65% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח הוא עד 20 שנה ומסתכמים לסך של 585 מיליון ש"ח.

עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור

ביום 21 במרס 2013 פרסם המפקח על הבנקים הנחיות בנושא נדל"ן לדיור (להלן "הנחיות"). בהנחיות קובע המפקח כדלקמן:

1. משקל הסיכון בגין הלוואות לדיור
משקל הסיכון בגין הלוואות המובטחות על ידי משכנתאות על נכס למגורים, כאמור בסעיף 72 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, שבוצעו מיום 1 בינואר 2013 ואילך, יעודכן כדלקמן: להלוואות לדיור בעלות שיעור המימון עד 45% ייוחס משקל סיכון 35%, שיעור המימון מעל 45% ועד 60% - משקל סיכון 50%, שיעור המימון העולה על 60% - משקל סיכון 75%. יחד עם זאת, הוראות המפקח בנושא "הלוואות ממונפות לדיור ברבית משתנה" לא יחולו על הלוואות שבוצעו החל ממועד יישום הנחיה זו.
2. מקדם המרה לאשראי בגין ערבויות לפי חוק המכר לאחר מסירת דירה
מקדם ההמרה לאשראי המיוחס לערבויות להבטחת השקעות של רוכשי דירות, כאמור בסעיף (v) 84 להוראה 203, יוקטן מ-20% ל-10%, במקרה בו הדירה נמסרה למשתכן. תיקון זה יוחל רטרואקטיבית.
3. הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור
על תאגידים בנקאיים לוודא החל מהדוחות לציבור לרבעון השני של שנת 2013, שיתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי האשראי המוחזקת בגין הלוואות לדיור, למעט הלוואות לדיור אשר מוחזקת בגין הפרשה לפי עומק הפיגור או הפרשה פרטנית, לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת הלוואות האמורות ליום הדיווח.
הבנק בחר להקדים ולהעמיד את ההפרשה כאמור על שיעור של 0.35% מיתרת הלוואות לדיור, החל מהרבעון הראשון של שנת 2013. כתוצאה מכך חל גידול בהפרשה האמורה בסך 24 מיליון ש"ח אשר נדקף כהוצאה בדוח רווח והפסד.

להלן נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדיור בבנק בלבד לפי מגזרי הצמדה (ללא אשראי מכספי אוצר ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

למטרת מגורים											
מגזר לא צמוד			מגזר צמוד מדד			מגזר צמוד			בביטחון דירת מגורים		
רביית קבועה			רביית משתנה			רביית משתנה			סך הכל		
יתרה	שיעור	ב- %	יתרה	שיעור	ב- %	יתרה	שיעור	ב- %	יתרה	שיעור	ב- %
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
665	4.7	5,708	3,911	27.4	193	16,195	1,904	14,291	15,934	1,867	14,067
566	4.0	5,639	3,705	26.3	209	15,934	1,867	14,067	15,934	1,867	14,067

להלן נתונים על התפתחות ביצועי ההלוואות לדיור בבנק בלבד (ללא אשראי מכספי אוצר):

שלושה חודשים									
שנת 2013	שנת 2012	שנת 2011	שנת 2010	שנת 2009					
900	3,744	3,459	3,709	3,040	סך כל הביצועים (במיליוני ש"ח)				
(4%)	8%	(7%)	22%	36%	שיעור השינוי בביצועים ביחס לשנה קודמת				
0.60%	0.08%	0.08%	0.04%	-	שיעור ההוצאה להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק				
0.88%	0.76%	0.81%	1.04%	1.16%	שיעור ההפרשה המצטברת להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק				

להלן נתוני הפעילות במשכנתאות כפי שהוצגו במגזרי הפעילות השונים (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שנתיים			לשלושת החודשים שנתיים			לשלושת החודשים שנתיים		
ביום 31 במרס 2012*			ביום 31 במרס 2013			ביום 31 במרס 2012*		
פרטי	משקי בית	סך הכל	פרטי	משקי בית	סך הכל	פרטי	משקי בית	סך הכל
3	26	29	1	22	23	3	26	29
-	7	7	-	6	6	-	7	7
3	33	36	1	28	29	3	33	36
2	23	25	-	1	1	2	23	25
-	(6)	(6)	-	4	4	-	(6)	(6)

* סווג מחדש.

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק בהם קיימת מדיניות חשבונאית קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון לשנת 2012 ולא חל בה שינוי.

גילוי בדבר מבקר פנימי בבנק

הגילוי בדבר מבקר פנימי בבנק הינו כמפורט בדוח הדירקטוריון לשנת 2012 ולא חל בו שינוי.

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

להלן הדירוג של הבנק על ידי חברות דירוג בישראל וחברת דירוג בינלאומית:

- חברת S&P מעלות דירגה את הבנק בדירוג מנפיק ilAA/Stable ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג ilAA.
- חברת "מידרוג" דירגה את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג P-1, את הפקדונות לזמן ארוך בדירוג Aa1 אופק שלילי ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג Aa2 אופק שלילי.
- חברת הדירוג הבינלאומית Moody's מדרגת את הבנק כדלקמן: פקדונות מט"ח ומטבע מקומי לטווח ארוך וקצר A3 Prime-2. תחזית הדירוג של הבנק "יציב".

עסקאות עם בעלי עניין

א. תיקון לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 - דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מתקשר או עשוי להתקשר מעת לעת בעסקאות במהלך העסקים הרגיל עם בעלי שליטה או קרוביהם או עם תאגידים אשר בעלי שליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי לגביהם (להלן - "בעלי שליטה").

בהתאם לתיקון לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 משנת 2008 (להלן: "תקנות ני"ע"), תאגיד מדווח נדרש לפרסם דיווח מידיי אודות פרטים בדבר עסקה עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש עניין אישי באישורה, לרבות עיקרי העסקה או ההתקשרות, פרטי האורגן שאישר את העסקה ותמצית נימוקיו, וזאת למעט בקשר לעסקאות מסוג שנקבע בדוחות הכספיים האחרונים כי הן זניחות כמשמעות המונח בתקנה 41(א)(6)(א) לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים) התש"ע-2010.

הואיל ועל בנקים לא חלות התקנות האמורות בדבר עריכת דוחות כספיים שנתיים, אלא הוראות המפקח לעניין עריכת הדוחות, פנה איגוד הבנקים לרשות ניירות ערך באשר לאופן יישום הוראה לעניין "עסקה זניחה" לגבי בנקים ולעניין מתכונת הגילוי. בהתאם לסיכומים בין איגוד הבנקים לבין רשות ניירות ערך, קיבלו הבנקים פטור מדיווח מידיי לגבי עסקאות בנקאיות, שאינן חריגות, ובלבד שנקבעו על ידי הבנקים קריטריונים לעסקאות חריגות וזניחות.

בעקבות פניה זו ושיבות שנערכו בעקבותיה, הנחתה הרשות את הבנק לתת גילוי בתשקיף הבנק ולאחר מכן בדוחות השנתיים, במתכונת המפורטת להלן:

- לעניין עסקאות בנקאיות עם בעלי שליטה שאינן עסקאות חריגות, הבנק ידווח במסגרת התשקיף וכן בדיווח תקופתי על יתרות האשראי ויתרות הפיקדונות, על פי המתכונת המופיעה בטבלה בסוף פרק זה להלן.
- בטבלת האשראי יופצל הגילוי בין יתרת האשראי של בעל השליטה לבין יתרת האשראי של קרובי בעל השליטה (במצטבר). האשראי לכל תאגיד מדווח הקשור לבעל השליטה, ינתן ברמת התאגיד המדווח, במאוחד.
- לאור האמור, קבעה ועדת הביקורת של הבנק קריטריונים להיוון של עסקאות כאמור חריגות או שאינן חריגות או להיוון של עסקאות כאמור זניחות, בקשר לעסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן.
- הקריטריונים יחולו גם לגבי עסקאות במהלך העסקים הרגיל המבוצעות על ידי חברות שבשליטת הבנק, כגון תאגידים בנקאיים שבשליטת הבנק.
- יצוין כי הקריטריונים עשויים להיבחן מעת לעת על ידי ועדת הביקורת, בין השאר, לאור שינויים במדיניות הבנק, בעיסוקיו או בתנאי השוק, וכי ועדת הביקורת עשויה לשנותם מעת לעת ו/או להוסיף להם סוגי עסקאות נוספות ו/או קריטריונים שונים.
- בהתאם לאמור, ולענין עסקאות בנקאיות, מפרסם הבנק את הדיווח המפורט בסוף פרק זה להלן.

לעניין עסקה שאינה עסקה בנקאית, קבע הבנק כי "עסקה זניחה" היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק, העונה על הקריטריונים המפורטים להלן:

עסקה חד פעמית לרכישת שירותים או מוצרים מבעל שליטה או עסקה כאמור שלבעל שליטה יש בה עניין אישי שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי (כהגדרתו להלן) או עסקה מתמשכת כאמור (מספר עסקאות זהות במהותן עם אותה חברה), אשר סכומה המצטבר במשך שנה קלנדרית אינו עולה 0.75% מהסך השנתי של ההוצאות התפעוליות והאחרות לפי הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים של הבנק. יובהר כי האמור לעיל לא יחול על התקשרות עם בעל שליטה או קרובו באשר לתנאי כהונתו והעסקתו.

לעניין זה, הגדרת המונח "הסכום המזערי" תהיה:

- 250,000 ש"ח, כאשר הצד האחר לעסקה הינו יחיד; או
- 0.1% מההון העצמי הרגולטורי כהגדרתו בהוראה 312 להוראות ניהול בנקאי תקין (להלן - "ההון העצמי הרגולטורי") - כאשר הצד האחר לעסקה הינו תאגיד.

עסקאות של שכירת שטחים מבעל שליטה או עסקאות כאמור שיש לבעל שליטה עניין אישי בהן, שאושרו בשנה קלנדרית אחת, ובלבד שהיקפן הכולל של העסקאות אינו עולה על הסכום המזערי.

עסקאות של השכרת שטחים לבעל השליטה או עסקאות כאמור שיש לבעל שליטה בהן ענין אישי, שאושרו בשנה קלנדרית אחת, ובלבד שהיקפן הכולל של העסקאות אינו עולה על הסכום המזערי.
כל עסקה אחרת שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי או שסך העסקאות מסוגה לשנה הקלנדרית לא יעלה על הסכום המזערי.
על עסקאות כאמור שאינן בנקאיות ושאין זניחות י"מסר דיווח מיידי ככל שנדרש בתקנות נ"ע.

בנוסף לאמור יצוין כי לגבי עסקאות חבות אשר הוראת נב"ת 312 אינה חלה לגביהן, במידה ויוודע לבנק על עסקה כאמור, הבנק מתחייב להביא כל עסקה כאמור לאישור בהתאם להוראת נב"ת 312, ולתת לגביה גילוי בדוח השנתי של הבנק. הגדרת "עסקה זניחה" ו-"עסקה חריגה" לגבי עסקאות אלו תהיה בדומה להגדרה שקבע הבנק לענין תקנות נ"ע כאמור לעיל.

ב. קביעת קריטריונים לצורך עסקאות של הבנק עם בעלי עניין

בהתאם לסעיף 117(א) לחוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") אשר תוקן במסגרת תיקון מס' 16 לחוק החברות, הוטל על ועדת הביקורת להחליט על יסוד נימוקים שיפורטו לגבי עסקאות של הבנק עם נושאי משרה בה או לעסקאות של נושאי משרה יש בהן ענין אישי ולגבי עסקאות של הבנק עם בעל השליטה או לעסקאות של בעל השליטה יש בהן ענין אישי, האם הן עסקאות חריגות או עסקאות שאינן חריגות. עוד קובע סעיף 117(א) כי ועדת הביקורת רשאית להחליט כאמור לגבי סוג של פעולות או עסקאות, לפי אמות מידה שתקבע אחת לשנה מראש.

בהתאם לאמור, ועדת הביקורת של הבנק קבעה אמות מידה, וכן קבעה כי אחת לשנה יתקיים דיון לקביעה או אישור מחדש של אמות המידה.

אמות המידה נקבעו על פי קריטריונים כמותיים וכן נקבע כי עסקה שאינה חריגה היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל של הבנק ובתנאי שוק. ככלל, ייבחנו תנאי שוק באמצעות השוואת תנאי העסקאות עם נושאי משרה לעסקאות אחרות דומות במאפייניהן ובהיקפן עם צדדים שאינם קשורים לבנק.

הקריטריונים שנקבעו יחולו גם לגבי עסקאות במהלך העסקים הרגיל המבוצעות על ידי חברות שבשליטת הבנק, כגון תאגידים בנקאיים שבשליטת הבנק. הקריטריונים האמורים לא יחולו בקשר לעסקאות של הבנק עם תאגידים בשליטתו. כמו כן הובהר כי הקריטריונים אינם נוגעים לענין אישור תנאי העסקה וכהונה בבנק.

יצוין כי הקריטריונים עשויים להיבחן מעת לעת על ידי ועדת הביקורת, בין השאר, לאור שינויים במדיניות הבנק, בעיסוקיו או בתנאי השוק, וכי ועדת הביקורת עשויה לשנות מעת לעת ו/או להוסיף להם סוגי עסקאות נוספות ו/או קריטריונים שונים.

ג. מגבלות "אנשים קשורים" לפי הוראת נוהל בנקאי תקן 312

בסוף חודש פברואר 2010 הודיע הפיקוח על הבנקים לבנק, כי בנוסף למגבלות הקבועות בנוהל בנקאי תקן 312 על סך החבות של בעלי שליטה לבנק, הוא מבקש להחיל מגבלה נוספת כך שהחבות המקסימלית של כל אחד ממרכיבי גרעין השליטה בבנק, מתוך סך החבות המותרת לכלל האנשים הקשורים על פי נוהל בנקאי תקן 312, תהיה בהתאם לחלקו היחסי בגרעין השליטה, וזאת אף אם החבות של אותו מרכיב בקבוצה אינה בעיקרה לבנק. בנק ישראל הבהיר כי בכוונתו ליישם מגבלה כזו באופן מערכתי ובהתאם לתקן את הנוהל האמור. בעקבות המכתב פנה הבנק לפיקוח לקבל הבהרות בענין החלת המגבלה ואופן יישומה. יובהר, כי הבנק אינו חורג מהמגבלה האמורה גם אם היא לא תבוטל או לא תתקבלנה הבהרות/הנחיות נוספות.

ד. עסקאות שאושרו בתקופת הדיווח בהתאם לסעיף 270(4) לחוק החברות (כולל עסקאות מסגרת שעדיין בתוקף במועד הדיווח

ועסקאות שאושרו במסגרת תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000 (להלן: "תקנות ההקלות"):

1. ביום 18 באוקטובר 2009 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר שהתקבלו אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון, את ההחלטות הבאות, בענין ביטוח דירקטורים ונושאי משרה:

- חידוש פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה" לתקופה של שנה החל מיום 1 ביולי 2009 ("תקופת הביטוח") באמצעות כלל

חברה לביטוח בע"מ עבור הבנק וקבוצת הבנק (לרבות חברות בנות של הבנק וכן בעלת השליטה, פיבי, וחברות בנות שלה)

ובכללם נושאי משרה שהינם בעלי שליטה בבנק או קרוביהם, כפי שיהיו מעת לעת.

- אישור מראש, כעסקת מסגרת כהגדרתה בתקנות ההקלות, של התקשרות הבנק בפוליסות ביטוח כאמור לעיל עבורו ועבור חברות הקבוצה לאחר תום תקופת הביטוח, לרבות בדרך של הארכת הפוליסות המקוריות ו/או באמצעות רכישת פוליסות חדשות, ואשר יחולו לגבי נושאי המשרה, כפי שיכהנו בבנק ובקבוצה מעת לעת, לרבות נושאי משרה שהינם בעלי שליטה או קרוביהם, בכפוף לתנאים שאושרו, וזאת לתקופה של חמש שנים מיום 1 ביולי 2009 ועד ליום 1 ביולי 2014 (להלן: "עסקת המסגרת").
- אישור אופן חלוקת דמי הביטוח כאמור בין חברות הקבוצה החל מיום 1 ביולי 2008.
- תנאי עסקת המסגרת ותנאי הפוליסה לתקופה של שנה המתחילה ביום 1 ביולי 2009 מפורטים בדוחות מיידיים של הבנק מיום 9 בספטמבר 2009 (מס' אסמכתא 227667-01-2009 ו- 227718-01-2009) ומיום 18 באוקטובר 2009 (מס' אסמכתא 258066-01-2009). האמור בדוחות אלו נכלל כאן על דרך ההפניה.
- בהתאם לסעיף 275(א1)(2) לחוק החברות, התשנ"ט-1999, החליטה ועדת הביקורת של הבנק ביום 19 ביוני 2012, כי ההתקשרות בעסקת המסגרת, בהתאם לתנאים בהם אושרה על ידי אסיפת בעלי המניות, לתקופה העולה על 3 שנים ממועד אישורה ועד לתום התקופה המקורית שנקצבה (1 ביולי 2014), הינה סבירה בנסיבות העניין, והכל כמפורט בדוח מיידי של הבנק מיום 19 ביוני 2012 (מס' אסמכתא 160347-01-2012). האמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.
- בהתאם לאמור, ביום 14 באוגוסט 2012 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת הביקורת ובהתאם לסעיפים 1(3) ו-1(5) לתקנות ההקלות, לאשר את חידוש הפוליסה לתקופה של שנה נוספת החל מיום 1 ביולי 2012 באמצעות כלל חברה לביטוח בע"מ והכל עבור המבוטחים ובתנאים המפורטים בדוח מיידי של הבנק מיום 14 באוגוסט 2012 (מס' אסמכתא 210177-01-2012). האמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.
- 2. ביום 25 בפברואר 2010 החליטה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר שהתקבלו אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון, לאשר עסקה, לרבות כעסקת מסגרת שתסתיים בתום 5 שנים ממועד אישורה, לביצוע עסקאות חבות, הכוללות, בין היתר, הענקת אשראי בנקאי מסוגים שונים, שתבוצענה מעת לעת, עם פז חברת נפט בע"מ (להלן - "פז") ועם חברות בנות בשליטתה, עד לסך כולל של שבע מאות וחמישים מיליון ₪, תוך מסירת דיווח מעל שיעורים מסוימים, והכל כמפורט בדוח הדירקטוריון לרבעון השלישי של שנת 2012 שפרסם הבנק ביום 28 בנובמבר 2012, פרק עסקאות עם בעלי עניין סעיף ד' האמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.
- תקופת עסקת המסגרת האמורה לא הובאה לאישור מחודש של ועדת הביקורת, בהתאם לתיקון 16 לחוק החברות. לפיכך, באה עסקת המסגרת לידי סיום בתום 3 שנים ממועד אישורה, היינו ביום 24 בפברואר 2013.
- 3. ביום 15 בנובמבר 2011 אישרה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישור ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק, את המשך העסקתה של הגברת יהודית דגן, שהינה "קרוב של בעל השליטה" בבנק, כפקידה באגף לתפעול בנקאי במתח-מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן - "מתח"), חברה בת בבעלותו ובשליטתו המלאה של הבנק, לתקופה של עד 3 שנים נוספות ממועד אישור האסיפה הכללית, וזאת בתנאי העסקה הקיימים של גב' דגן, המתבססים על הסדרי עבודה קיבוציים. כמו כן, אושרו שינויים אפשריים מסוימים בתנאי העסקה, כמקובל וסביר בהעסקת עובד בבנק ובמתח, בעלי ותק ודרגה של הגב' דגן והכל כמפורט באישור העסקה.
- 4. ביום 3 באוקטובר 2011 אישר מחדש דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ובהתאם לתקנה 16 לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס - 2000, להמשיך ולשלם גמול לדירקטורים, מקרב בעלי השליטה בבנק, בהתאם לגמול שאושר לכלל הדירקטורים (למעט ליו"ר הדירקטוריון) באסיפה הכללית של הבנק מיום 14 בספטמבר 2008. סכומי הגמול שאושר והנימוקים לאישורם מפורטים בדוח מיידי של הבנק מיום 3 באוקטובר 2011 (מס' אסמכתא 290802-01-2011). האמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.
- 5. מתן התחייבויות לשיפוי לדירקטורים ונושאי משרה בבנק (לרבות דירקטורים מבעלי השליטה בבנק), ועדכון בשנת 2011, כמפורט בביאור 17.ג. לדוח הכספי לשנת 2012.

ה. מידע נוסף לגבי עסקאות עם בעלי עניין

1. הקבוצה, לרבות פיבי אחזקות וחברות בנות שלה, רוכשת במשותף פוליסות ביטוח שונות, לרבות ביטוח אחריות דירקטורים (לרבות דירקטורים שהינם בעלי שליטה וקרוביהם) ונושאי משרה.
2. בנוסף, הבנק והחברות הבנות שלו מבצעים עסקאות עם בעלי עניין בבנק מעת לעת, שהינן במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק.
3. להלן ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק (לרבות חברות שבעלי שליטה בבנק הינם בעלי עניין בהן) ובכלל זה נכללים גם נתונים בדבר עסקאות העונות לקריטריונים שנקבעו לעניין עסקאות זניחות כמפורט לעיל (הנתונים נקובים באלפי ש"ח):

חביויות	אשראי	השקעה באגרות חוב	שווי הוגן של מכשירים נגזרים	סך הכל חבות כספית מאזנית	יתרת אשראי שלא נוצלה	ערביות שניתנו על ידי הבנק להבטחת אשראי של בעל שליטה או צד קשור אליו	ערביות שניתנו לבעל הבנק על ידי בעל השליטה בגין עסקאות בנגזרים	חבות של בעל השליטה בגין עסקאות בנגזרים	סך הכל
באלפי ש"ח									
31 במרס 2013									
קבוצת פז ⁽²⁾	26,336	-	-	26,336	7,328	1,026	-	-	34,690
קבוצת פיבי אחזקות ⁽³⁾	1	-	-	1	199	-	-	-	200
אחרים ⁽⁴⁾	20	-	-	20	85	-	-	-	105
סך הכל	26,357	-	-	26,357	7,612	1,026	-	-	34,995
31 בדצמבר 2012									
קבוצת פז ⁽²⁾	25,980	-	-	25,980	6,423	2,209	-	1,120 ⁽¹⁾	35,732
קבוצת פיבי אחזקות ⁽³⁾	2	-	-	2	198	-	-	-	200
אחרים ⁽⁴⁾	25	-	-	25	83	-	-	-	108
סך הכל	26,007	-	-	26,007	6,704	2,209	-	1,120	36,040
פקדונות									
31 במרס 2013		31 בדצמבר 2012		היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה⁽⁵⁾		היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה⁽⁵⁾		היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה⁽⁵⁾	
				יתרה לתאריך המאזן		יתרה לתאריך המאזן		יתרה לתאריך המאזן	
				באלפי ש"ח		באלפי ש"ח		באלפי ש"ח	
קבוצת פז ⁽²⁾				15,296		24,039		7,118	
קבוצת פיבי אחזקות ⁽³⁾				2,999		3,003		2,940	
אחרים ⁽⁴⁾				1,063		1,526		1,077	
סך הכל				19,358		28,568		11,135	

(1) ליום 31 בדצמבר 2012 הערך הנקוב של העסקאות בנגזרים הסתכם ב-37,330 אלפי ש"ח.

(2) פז חברת נפט בע"מ וחברות בנות וקשורות אליה. קבוצת פז נשלטת על ידי בעלי השליטה בבנק.

(3) פיבי אחזקות בע"מ וחברות בנות וקשורות אליה. פיבי אחזקות הינה חברת האם של הבנק ונשלטת על ידי בעלי השליטה בבנק.

(4) קרוביהם של בעלי שליטה בבנק.

(5) על בסיס היתרות בסוף כל יום.

חקיקה ופיקוח הנוגעים למערכת הבנקאית

כללי

מערכת החקיקה המסדירה את תחום הבנקאות בישראל ואשר חלה על הבנק כוללת, בין היתר, את פקודת הבנקאות משנת 1941, חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954, חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981 וחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981. מכוח חוקים אלה נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל ושל המפקח על הבנקים, וחלים עליו הוראות, כללים, הנחיות וצווים של המפקח על הבנקים ("החקיקה הבנקאית"). החקיקה הבנקאית מהווה את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותה של קבוצת הבנק.

פרט לחקיקה הבנקאית, כפוף הבנק בפעילותו גם למערכות חקיקה מקבילות המסדירות את פעילותו בתחומים שונים, כגון פעילות בתחום שוק ההון, בתחום המשכנתאות ועוד. גם בתחומים אלה חלים על הבנק, בנוסף לדברי החקיקה, הוראות, כללים והנחיות של רשויות המדינה המוסמכות, ובהם של רשות ניירות ערך, של הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר, של הבורסה לניירות ערך ושל רשות ההגבלים העסקיים. חוקים נוספים בנושאים יחודיים מטילים על כלל המערכת הבנקאית חובות והוראות ספציפיות, לדוגמה דיני איסור הלבנת הון ומימון טרור, חוק נתוני אשראי ועוד. קבוצת הבנק פועלת תוך ציות להוראות החוק והרגולציה החלים עליה כאמור. להלן בתמצית פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדו"ח אשר משפיעים או עשויים להשפיע באופן מהותי על פעילות הבנק.

עמלות

על שולחן הכנסת הונחו מחדש הצעות חוק פרטיות שעניינן מגבלות שונות על עמלות שרשאי הבנק לגבות. הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות המצויות עדיין בשלבי חקיקה ראשוניים.

טיוטת כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ג-2013

הטיוטה פורסמה ביום 4 באפריל 2013, במסגרת הצעדים ליישום המלצות הדוח הסופי של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות (דוח ועדת זקן). בהתאם לטיוטה הנ"ל, תקרת מחזור העסקים השנתי, המאפשר ללקוח להיחשב כ"עסק קטן" לענין חיוב בעמלות, הוגדלה מ-1 מיליון ש"ח ל-5 מיליון ש"ח, וכן נקבע כי עמלה בעד שירות הכלול בתעריפון יחידים ועסקים קטנים לא תהא בסכום או בשיעור העולה על העמלה הנגבית מתאגיד שאינו "עסק קטן", בגין אותו שירות. היות וההמלצות הינם בגדר טיוטא וטרם ניתנו הנחיות ברורות, לא ניתן לאמוד באופן מהימן בשלב זה, את היקף ההשפעה על הכנסות הבנק.

תשלום רבית על יתרות זכות

על שולחן הכנסת הונחו מחדש הצעות חוק פרטיות זהות, המבקשות לחייב את התאגידים הבנקאיים בתשלום רבית על יתרות הזכות בחשבונות העו"ש של לקוחותיהם, כאשר שיעורה המזערי של הרבית כאמור יקבע על ידי נגיד בנק ישראל לאחר התייעצות עם הועדה המייעצת ובאישור של האוצר.

החל מיום 1 ביולי 2011 מופעלת על ידי הבנק תכנית "הטבה פלוס" אשר במסגרתה חישוב הרבית הנגבית בגין יתרות חובה בחשבון עו"ש בשקלים העומד בתנאים שנקבעו, נעשה בהתחשב ביתרות זכות באותו חשבון, וזאת במטרה להקטין את תשלומי רבית החובה הנגבית מלקוחות הבנק בעלי חשבון כאמור.

שוק ההון

א. ייעוץ פנסיוני

התוכנית להגברת התחרות בשוק הייעוץ הפנסיוני

בחודש מאי 2012, פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, במסגרת התכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני שפורסמה בחודש נובמבר 2010, טיוטה שניה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה) (תיקון ---), התשע"ב-2012, אשר, בין היתר, קובעת שגם מבטח יוכל לשלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו ושלגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני. בנוסף, על פי הטיטה שיעור עמלות ההפצה המירבי יורכב משני רכיבים, כאשר הרכיב הראשון יהיה הנמוך מבין 0.2% מהיתרה הצבורה ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מהיתרה הצבורה, והרכיב השני יהיה הנמוך מבין 1.6% מההפקדות השוטפות ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מההפקדות השוטפות. כמו כן מוצע, כי שיעור עמלת ההפצה המירבי בגין קרנות השתלמות יישאר 0.25% מהיתרה הצבורה.

בחודש מאי 2012, פורסמה טיוטה שלישית של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דמי עמילות), התשע"ב-2012, אשר קובעת, בין היתר, כי לא ישולמו דמי עמילות (לרבות עמלת הפצה) ליותר מבעל רישיון אחד בשל אותה תקופה, אלא לפי הסכם בכתב שבו הוסכם על חלוקת דמי עמילות בין שני סוכני ביטוח. על אף האמור, יתכן תשלום עמלה לסוכן ביטוח שצירף לראשונה מבטח למוצר ביטוחי (לרבות מוצר פנסיוני), לאחר שמונה בעל רישיון אחר תחתיו, בתנאים ולתקופה המפורטים בטיטה. ביום 24 ביולי 2012 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים)(תיקון מס' 5), התשע"ב-2012. ההצעה כוללת, בין היתר, הוראות לעניין בחירת בעל רישיון על ידי עובדים; וכן הצעה להחיל על בעלי רישיון את החובות החלות על מבטח בעניין דוחות והודעות לממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן - "הממונה"), תוך התאמה מסוימת לגבי תאגידים בנקאיים. יצוין כי בהצעת החוק אין, בסופו של דבר, התייחסות להצעה, שהופיעה בתזכיר החוק שפורסם בחודש מרס 2011 במסגרת התכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני, להעניק סמכות לממונה לקבוע קריטריונים לעניין התקשרות יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי עם מעביד או עם ארגון מעבידים.

בחודש דצמבר 2012 פרסם הממונה חוזר דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני, המתיר לגוף מוסדי להציע לעמית שיעור דמי ניהול הנמוך משיעור דמי הניהול המרבי, ובלבד שההצעה תהיה תקפה במהלך שנתיים או יותר מהיום שבו החלו להיגבות דמי הניהול בשיעור המוצע. בנוסף, החוזר קובע מספר מקרים בהם ניתן להעלות את דמי הניהול לפני השלמת התקופה האמורה, בתנאי שהגוף המוסדי הודיע על כך לעמית מראש ובכתב. החוזר ביטל את האפשרות להעלות את דמי הניהול בשל הוספת גורם הפצה המקבל עמלה מהגוף המוסדי (לרבות יועץ פנסיוני), שנכללה בחוזר קודם באותו עניין שפורסם בחודש יוני 2012. תחילתו של החוזר נקבעה ליום 1 במרס 2013.

ב. ייעוץ השקעות, ניהול תיקים וקרנות נאמנות

תקנות השקעות משותפות בנאמנות (עמלת הפצה) (תיקון), התשע"ג-2013

ביום 4 באפריל 2013 פורסמו תקנות השקעות משותפות בנאמנות (עמלת הפצה) (תיקון), התשע"ג-2013. בהתאם לתיקון בוטלה עמלת ההפצה הייחודית לקרנות נאמנות שדרגת החשיפה שלהם למניות עולה על 50% וכן הופחתו שיעורי עמלות ההפצה המירביות שרשאית מפיצים לגבות ממנהלי קרנות נאמנות בתמורה להפצת קרנות הנאמנות שבניהולם, בשיעור ממוצע של כ-20%. התקנות נכנסו לתוקף ביום 5 במאי 2013. תיקון זה לא צפוי להשפיע באופן מהותי על עסקי הבנק ותוצאות פעולותיו.

הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 21) (תעודות סל וקרנות סל), התשע"ב-2012

ביום 9 ביולי 2012 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 21) (תעודות סל וקרנות סל), התשע"ב-2012. מטרת התיקון להסדיר את פעילות תעודות הסל במסגרת חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 וכמו כן להסדיר במסגרת חוק זה מכשיר פיננסי חדש - "קרן סל". קרן סל תהיה קרן נאמנות סגורה, מחקה, היינו שייעודה השגת תוצאות הדומות ככל האפשר לשיעור השינוי בנכס המעקב שלה. במסגרת התיקון לחוק, מוצע להחיל חלק נכבד מהוראות החוק החלות כיום רק על קרנות נאמנות גם על תעודות סל וקרנות סל.

הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי

ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012

ביום 24 ביולי 2012 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012. הצעת החוק נועדה להסדיר באופן נפרד את העיסוק בייעוץ השקעות כללי ובשיווק השקעות כללי, שמשמעם מתן שירותי ייעוץ / שיווק השקעות למספר רב של אנשים, שאינו מותאם באופן ספציפי לצרכיו ומאפייניו של לקוח ספציפי ושאינו בו אינטראקציה בין-אישית בין נותן הייעוץ למקבלו. העיסוק בייעוץ השקעות כללי אינו מחייב רישיון אולם מחייב מתן גילויים שונים על ידי היועץ, לרבות גילוי על ניגודי עניינים ופרטים על היועץ והכל בהתאם לאופי הייעוץ הכללי. התיקון לחוק ככל שיתקבל יכנס לתוקפו שלושה חודשים מיום פרסומו ברשומות.

ג. קופות גמל

תיקון חוק קופות הגמל

בתיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן - "חוק קופות הגמל"), שנעשה במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן - "חוק ההתייעלות הכלכלית"), שפורסם ביום 23 ביולי 2009, נקבע כי חברה מנהלת לא תנהל יותר מקופת גמל אחת מכל סוג מסוגי קופות הגמל המפורטים בתיקון (למעט קופות גמל מסוימות המפורטות בתיקון).

תחילתו של התיקון הנ"ל לחוק קופות הגמל ושל האיסור הנ"ל נקבעה ליום 1 בינואר 2011, נדחתה בהמשך ליום 1 ביולי 2011 ולאחר מכן ליום 1 בינואר 2012 תוך קביעה שהאיסור לא יחול על קופות גמל מרכזיות לפיצויים.

בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הרשאה לנהל יותר מקופת גמל אחת), התשע"ב-2012, שפורסמו ביום 30 באוגוסט 2012 ותחילתן ביום 1 בינואר 2012, נקבע כי אם ביום תחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית האמור לעיל (יום 15 ביולי 2009) חברה מנהלת ניהלה יותר מקופת גמל אחת מכל סוג מסוגי קופות הגמל המפורטים בתקנות - באמצעות יותר ממפתעל אחד, או שכתוצאה מהעברה או מיזוג שלה עם חברה מנהלת אחרת בנסיבות המפורטות בתקנות, היא ניהלה יותר מקופת גמל אחת מכל סוג כאמור באמצעות יותר ממפתעל אחד, ושערב תחילתן של התקנות ניהלה יותר מקופת גמל אחת מכל סוג כאמור באמצעות יותר ממפתעל אחד - (א) היא תהיה רשאית להמשיך ולנהל, באמצעות כל אחד מהמפתעלים כאמור, קופת גמל אחת מכל סוג כאמור עד ליום 1 בינואר 2014; (ב) אם לאחר תחילת התקנות העבירה תפעול של קופת גמל כאמור בס"ק (א) בין גופים שכל אחד מהם כאמור בס"ק (א) מתפעל קופת גמל אחת מהסוג המועבר - להמשיך ולנהל את קופת הגמל הנוספת שתפעולה הועבר באמצעות המתפעל הנעבר, עד לתום שנה מההעברה או עד 1 בינואר 2014 לפי המוקדם.

לא ניתן לאמוד בשלב זה את השפעת התיקון על פעילות הבנק בתחום תפעול קופות הגמל.

חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012

החוק פורסם ביום 5 באוגוסט 2012 ומטרתו להטיל סנקציות על גורמים המסייעים לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק או אמצעי נשיאה לנשק להשמדה המונית וכן קביעת מגבלות על תאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן. החוק מסמיך ועדת שרים להכריז על יחיד ו/או על תאגיד "גורם זר מסייע" בהתקיים תבחינים שונים שמהותם הוכחת סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית ו/או אמצעי נשיאה לנשק כאמור וכן מסמיך את הוועדה להכריז על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן". הכרזות אלה תתפרסמנה באמצעות מטה הסנקציות שיוקם על פי החוק. הכרזה על "גורם זר מסייע" מטילה איסור לקיום פעילות כלכלית עם אותו גורם מוכרז. הכרזה על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן" מטילה איסור השקעה באותו תאגיד בשיעורים הקבועים בחוק.

המבצע פעילות כלכלית עם מי שהוכרז "גורם זר מסייע" ו/או השקעה בגורם זר שהינו תאגיד שהוכרז כ"תאגיד זר מסייע" דינו מאסר ו/או קנס ו/או חילוט רכוש כמפורט בחוק.

טרם פורסמו התקנות הנדרשות על פי החוק.

חוק החברות (תיקון מס' 20), התשע"ב-2012

ביום 12 בדצמבר 2012 נכנס לתוקף תיקון מס' 20 לחוק החברות, הקובע הסדרים לאישור תנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה בחברות ציבוריות ובחברות פרטיות שהנפיקו אגרות חוב לציבור, וביניהם:

- חובת קביעת מדיניות לעניין תנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה ("מדיניות תגמול") שתאשר לפחות אחת ל-3 שנים גם על ידי האסיפה הכללית ברוב בעלי המניות שאינם בעלי שליטה ואינם עניין אישי אשר השתתפו בהצבעה או שקולות המתנגדים מביניהם לא עלה על 2% מכלל זכויות ההצבעה בחברה. ועדת התגמול והדירקטוריון רשאים לאשר מדיניות תגמול

על אף התנגדות האסיפה, וזאת מנימוקים מפורטים ולאחר שדנו בה מחדש ומצאו כי היא לטובת החברה. המדיניות תקבע בהתאם לשיקולים, העניינים וההוראות שנקבעו בחוק לעניין זה.

- חובת מינוי ועדת תגמול של הדירקטוריון, בהרכב שנקבע בתיקון, אשר בין תפקידיה: (1) המלצה על מדיניות תגמול לנושאי משרה; (2) אישור התקשרות עם נושאי משרה בנוגע לתנאי כהונתם והעסקתם (במקום ועדת ביקורת);

בין היתר נקבע כי תנאי כהונה והעסקה של המנכ"ל יאושרו על ידי ועדת התגמול, הדירקטוריון והאסיפה הכללית ברוב מיוחד (אלא אם הם תואמים את מדיניות התגמול וועדת התגמול מצאה לגבי מועמד שאין לו זיקה לבעל שליטה כי הבאת העסקה לאישור האסיפה תסכל את ההתקשרות). במקרים מיוחדים ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים לאשר את תנאי ההעסקה על אף התנגדות האסיפה הכללית. התיקון יחול על התקשרויות עם נושאי משרה שיאושרו החל מיום כניסתו לתוקף. עד ליום 12 בספטמבר 2013 על התאגידים הרלבנטיים לאשר מדיניות תגמול בהתאם לחוק. כמו כן נקבעה הוראת מעבר לגבי התקשרויות בתקופה שעד לאישור מדיניות התגמול. יצוין כי על פי התיקון שר המשפטים רשאי לקבוע כי הוראות אלה לא יחולו על סוגים של חברות ציבוריות או חברות אגרות חוב. הבנק מינה ועדת תגמול כנדרש ונערך לקיום הוראות אלה במועדן. יצוין כי, בהתאם לתקנות שאושרו לאחרונה, הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ וחברות מסוגה פטורות מחובת קביעת מדיניות תגמול ומינוי ועדת תגמול.

FATCA - FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT

בהתאם להוראות ה-FATCA (FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT), במטרה להעמיק את גביית המס מישויות אמריקאיות שבבעלותן נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב, ידרשו מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים אצלם על ידי אותן ישויות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הנ"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאיים. בתחילת אוגוסט 2012 הוקם על ידי משרד האוצר צוות בראשות הממונה על הכנסות המדינה ובשיתוף נציגי בנק ישראל, הפיקוח על הבנקים, רשות ניירות ערך ומשרד המשפטים. הצוות הוקם במטרה להגיע להסכם בילטרלי בין ארה"ב לישראל בנוגע ליישום ה-FATCA (הסכמים בנושא זה הושגו בין ארה"ב למדינות אחרות). הסכם כאמור עשוי להפוך את רשות המס הישראלית לגורם ביניים בין המוסדות הפיננסיים הישראליים ל-IRS האמריקאי. הבנק עוקב אחר ההתפתחויות בחקיקה ונערך בהתאם.

שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי

ביום 29 בדצמבר 2011 פרסמה הוועדה הבין-משרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל את המלצותיה הסופיות ביחס להסדרת שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי (להלן: "הוועדה" ו-"הדוח", בהתאמה). לפי הדוח, המונח קסטודי מתייחס לשירות של משמורת ניירות ערך עבור בעליהם באופן שמתעד את זכויות הבעלות של המשקיע ומגן עליהן, וכן מאפשר למשקיע ליהנות מפירותיה של בעלות זו (להלן: "שירותי קסטודי"). הדוח כולל את המלצותיה של הוועדה ביחס להסדרה רגולטורית של שירותי קסטודי בישראל, לרבות בנוגע להשקעות בחו"ל, המתייחסות, בין היתר, להגדרת מהות שירותי הקסטודי והגופים המעורבים במתן השירותים (כגון: קסטודיאן, מתווך, קסטודיאן צד ג' ותת-קסטודיאן), והגדרת חובות בסיסיות של נותן שירותי קסטודי (הפרדת נכסים, רישום, תיעוד ודיווח, ביקורת וכיו"ב). נאמר בדוח כי ההסדרה, הפיקוח והאכיפה של המלצות הוועדה יבוצעו על ידי הרגולטורים המפקחים הרלוונטיים לגוף שמעניק את שירותי הקסטודי. במכתב מיום 16 בינואר 2013 של המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים, נקבע, בין היתר, כי תאגידים בנקאיים המספקים שירותי קסטודי ללקוחותיהם, בין באופן ישיר (קסטודיאן) ובין באופן עקיף (מתווך), יפעלו על פי המלצות הוועדה, וכי בכוונת המפקח לשלב בעתיד את המלצות הוועדה במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין, כאשר עד אז יפרסם המפקח הבהרות לאופן יישום ההמלצות, ככל שידרש, באמצעות "שאלות ותשובות". על פי מכתב המפקח הנ"ל, התאגידים הבנקאיים נדרשים ליישם את המלצות הוועדה החל מיום 1 באוקטובר 2013, כאשר יישום מוקדם מומלץ, אך נקבע כי דרישות מסוימות הכלולות בהמלצות הוועדה ביחס

לאספקת שירותי משמורת באופן ישיר (כקסטודיאן) וכן כל הדרישות החלות בנוגע לאספקת שירותי משמורת כמתווך, יחולו רק החל מיום 1 ביולי 2014. הבנק לומד את הדוח ואת מכתב המפקח על מנת לבחון את השלכותיהם על השירותים המוענקים על ידו בתחום זה ללקוחותיו.

הצעת החוק לקידום התחרות וצמצום הריכוזיות, התשע"ב-2012

ביום 16 ביולי 2012 אושרה בכנסת בקריאה ראשונה הצעת החוק לקידום התחרות וצמצום הריכוזיות, התשע"ב-2012, בעקבות מסקנות הוועדה להגברת התחרותיות במשק. ביום 8 במאי 2013 אישרה הכנסת להחיל דין רציפות על הצעת החוק. בהצעת החוק הוצע, בין היתר, כי תאגיד ריאלי משמעותי או מי ששולט בו לא ישלש בגוף פיננסי משמעותי ולא יחזיק בו מעבר לשיעור שייקבע על ידי הרגולטורים שיוסמכו לכך (ובלבד ששיעור זה לא יעלה על 10% או 5% לגבי גוף פיננסי משמעותי בלא גרעין שליטה). לצורך כך הוצע כי תאגיד בנקאי יחשב גוף פיננסי משמעותי אם סך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד עולה על 40 מיליארד ש"ח, וכי תאגיד ריאלי משמעותי הינו תאגיד שאינו גוף פיננסי ועומד באופן עקרוני באחד מהתנאים הבאים: מחזור המכירות השנתי האחרון של כל התאגידים מקבוצתו בישראל או שהיקף האשראי המאזני של כל התאגידים מקבוצתו עולים על 6 מיליארד ש"ח. ביחס לאיסור האמור נכללו בהצעת החוק חריגים והוראות מעבר בתנאים מסוימים, ובכלל זה תקופת מעבר של 6 שנים ליישום ההצעה האמורה על גופים משמעותיים, אשר במועד פרסום החוק (אם הצעת החוק תאושר), יעברו את הקריטריונים האמורים בשיעורים שנקבעו (להלן: "הוראת המעבר"). כן הוצע כי לא יכהן כדירקטור בגוף פיננסי משמעותי אדם השולט בתאגיד ריאלי משמעותי, קרובו, שותפו, אדם בעל זיקה אליו או נושא משרה בתאגיד ריאלי משמעותי. במסגרת הצעת החוק הוצע כי תקופת המעבר ליישום הוראה זו תהיה של שנתיים ובמקרים מסוימים תינתן ארכה כל עוד יהיה רשאי התאגיד הריאלי המשמעותי או השולט בו להמשיך ולהחזיק או לשלוט בגוף הפיננסי המשמעותי לפי הוראת המעבר. בנוסף, הוצע כי בעל שליטה בגוף פיננסי משמעותי שהוא תאגיד בנקאי לא יוכל לשלוט בגוף פיננסי משמעותי שאינו בנק (כמו מבטח) למעט גוף פיננסי משמעותי בשליטת התאגיד הבנקאי הנשלט.

במסגרת הצעת החוק נכללו, בין היתר, גם הוראות נוספות, שעיקרן מגבלות על אפשרות של חברת שכבה שנייה (מונח המתייחס באופן עקרוני לתאגיד מדווח, אשר נשלט על ידי תאגיד מדווח אחר) לשלוט על תאגיד מדווח אחר; הוראות נוספות בקשר לממשל תאגיד בחברת שכבה שנייה מיוחדת, קרי חברה כאמור ששיעור ההחזקה של בעל השליטה בה בשרשור בזכויות בהן נמוך מ-33%, או בחברת שכבה שלישית; מנגנון לאכיפת מכירת החזקות שתאסרנה על פי הצעת החוק והוראות בנושא בחינת התנאים להקצאת נכסים ציבוריים, כולל רשיונות על פי דין, בהתחשב בשיקולי ריכוזיות ותחרותיות.

יצוין כי על פי הצעת החוק, אם תתקבל, הבנק לא יענה על הגדרת חברת שכבה שנייה מיוחדת ולא ייאסר עליו לשלוט בחברת שכבה שהינה חברת אגרות חוב. עם זאת, הבנק יענה לכאורה על הגדרת גוף פיננסי משמעותי. כמו כן פ.י.ב.י. אחזקות בע"מ (להלן: "פיבי") ציינה בדוחותיה כי פז חברת נפט בע"מ (להלן: "פז") תענה לכאורה על הגדרת תאגיד ריאלי משמעותי. לאור זאת על פי הצעת החוק, אם תתקבל, לאחר תום תקופת מעבר של 6 שנים, בעלי השליטה בבנק לא יוכלו לשלוט במקביל בבנק ובפז.

פיבי מציינת בדוחותיה כי לדעתה המלצות הוועדה, כפי שהן באות לידי ביטוי בהצעת החוק, ובפרט ככל שהדבר נוגע לתחולתן על פיבי וצדדים קשורים לה, אינן מוצדקות פוגעות בזכויות יסוד של פיבי ושל בעלי מניותיה באופן שאינו מידתי, וכי היא תשקול נקיטת צעדים כנגד פגיעה זו, בין השאר באמצעות פניה לערכאות משפטיות.

מסמך עקרונות לביזור גרעין שליטה בבנק

ביום 18 באפריל 2012 פרסם בנק ישראל טיוטה להערות הציבור בעניין "מסמך עקרונות לביזור גרעין שליטה בבנק". המסמך נועד לקבוע את העקרונות המנחים שלאורם יינתן אישור לתכנית מפורטת שתתואם מראש עם נגיד בנק ישראל למקרה שבו בעלי שליטה קיימים בבנק יבקשו למכור את אחזקותיהם בביזור ולא על ידי מכירת גרעין השליטה המלא לקבוצת שליטה אחרת שקיבלה היתר שליטה מהנגיד. העקרונות מתייחסים בעיקר לתקופת הביניים, החל מהמועד שבעל השליטה התחיל למכור מניות מתוך גרעין השליטה (שמאותו מועד יבוטל לו היתר השליטה ויהיה לו רק היתר החזקה) ועד למועד שבו שיעור החזקותיו יגיעו ל-5% או פחות, שאז כבר אין צורך בהיתר כלל (להלן - "תקופת המעבר"). על פי העקרונות המוצעים, יחולו על בעלי השליטה לשעבר מגבלות במספר נושאים, לרבות אופן החזקת אמצעי השליטה בבנק, המעורבות במינוי דירקטורים, השימוש בזכויות ההצבעה, ועסקאות עם הבנק. כמו כן מוצע כי בתקופת המעבר חלוקת דיבידנד תהיה כפופה לאישור המפקח מראש ובכתב וכי בעלי השליטה יפעלו להגדלת ההון הרשום של הבנק.

במועד האמור פרסם בנק ישראל גם טיוטה להערות הציבור בעניין "קריטריונים ותנאים כלליים למבקש היתר שליטה ולהחזיק אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי". מטרת המסמך לקבוע עקרונות וקריטריונים מנחים, למתן היתר שליטה מטעם בנק ישראל, למבקש לשלוט בתאגיד בנקאי. במסגרת זאת, הוצעו במסמך, עקרונות בעניין חוסנו הפיננסי של מבקש ההיתר ובדבר תנאים מקובלים המופיעים בהיתר השליטה, לרבות קיומו של גרעין שליטה קבוע ויציב והיקפים מזעריים לגרעיני שליטה בתאגידים בנקאיים על פי גודלם, דרך החזקת אמצעי השליטה ובכלל זאת הגבלות על סוגי התאגידים שניתן להחזיק באמצעותם אמצעי שליטה ותחומי עיסוקם, והגבלות שונות על בעל ההיתר, לרבות ביחס לעסקאות עם הבנק, אופן מימון רכישת אמצעי השליטה, הגבלות על חלוקת דיבידנדים ועוד.

פעילות חוץ מאזנית

סך הכל הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים הסתכם ביום 31 במרס 2013 ב-117.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-128.4 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2012, קיטון בשיעור של 8.5%.

מערכת יחסי העבודה

קיימים שני ארגוני עובדים: ארגון המנהלים ומורשי החתימה אשר מייצג כ-800 עובדים וארגון הפקידים אשר מייצג כ-2,200 עובדים בבנק ובפאג"י.

א. בהמשך לאמור בדוחות הכספיים לשנת 2012 באשר לפניות ועד ארגון הפקידים לבית הדין לעבודה בתביעה בכל הנוגע לאישור הוועד לפעילות שיווק מחוץ לסניפי הבנק, ולהשתתפות בהוצאות חניה לעובדים חדשים בבית הבנק, בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב קבע כי במבצעי שיווק הנערכים מעבר לשעות העבודה או מחוץ לסניפי הבנק יש צורך בהסכמת הוועד. בית הדין הוסיף וקבע כי עובדים שעברו לבניין החדש לאחר שהסתיים המעבר הקולקטיבי בשנת 2009, ואשר יעברו אליו מעתה ואילך, אינם זכאים להשתתפות בהוצאות חניה.

ב. ביום 29 באפריל 2013 הודיעו ההסתדרות הכללית וועד ארגון הפקידים בבנק על סכסוך עבודה ובמסגרתו יוכל להכריז על צעדים ארגוניים החל מיום 16 במאי 2013 ואילך, וזאת מהעילות הבאות: טענה בדבר התנהגות פוגענית כלפי חברי הוועד וניסיון להצר את צעדיו; טענה בדבר דחיית הדרישה של העובדים להארכת הסכמי העבודה; טענה בדבר התעלמות מדרישת העובדים להסדיר נושא עומס העבודה.

ג. יובנק

ביום 23 בינואר 2013 התקבלה הודעה בדבר התארגנות עובדי יובנק והצטרפותם להסתדרות העובדים הכללית החדשה. ביום 30 בינואר 2013 הודיע יובנק להסתדרות כי הוא מקבל את הכרזתם כ"ארגון היציג" של עובדי יובנק. הצדדים מקיימים משא ומתן לגיבוש הסכם קיבוצי. בשלב זה לא ניתן להעריך את השפעת המהלך על תוצאותיו הכספיות של יובנק.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

ביום 3 באפריל 2013 הודיעה פיבי על מכירת מניות הבנק "החופשיות" שבבעלותה (המניות שהוחזקו על ידה מעבר לגרעין השליטה בבנק, על פי היתר השליטה מבנק ישראל), קרי מניות בשיעור של כ-5.2% מהון המניות המונפק של הבנק. בעקבות המכירה האמורה מחזיקה פיבי ב-48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה בבנק (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל).

עניינים אחרים

א. ביום 26 באפריל 2009 פרסמה הממונה על הגבלים עסקיים (להלן - "הממונה") קביעה על פי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 לפיה בין חמשת הבנקים הגדולים בישראל - בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק מזרחי והבנק הבינלאומי - התקיימו הסדרים כובלים בעניין העברת מידע הנוגע לעמלות. לפי הממצאים שבידה, הסדרים כובלים אלה התקיימו מראשית שנות ה-90 של המאה הקודמת ועד תחילת חקירת הרשות בעניין, בחודש נובמבר 2004. לדברי הממונה בגין הסדרים אלה לא נתבקש מראש כל אישור וממילא גם לא ניתן ובכך הופרו הוראות החוק. על פי החוק, קביעת הממונה תהא ראייה לכאורה לנקבע בה בכל הליך משפטי.

ביום 24 במרס 2010 הגיש הבנק ערר על קביעת הממונה. הליך הגישור אליו הופנו הצדדים על ידי בית הדין לא צלח והדיון חזר לבית הדין להגבלים עסקיים. בהמשך להגשת בקשות מקדמיות מטעם הבנקים לבית הדין ולהגשת תשובות הממונה לבקשות ניתנה ביום 18 ביוני 2012 החלטה, במסגרתה נמחקו חלקים מתשובת הממונה לערר. החלטה זו נומקה, בין השאר בכך שתשובת הממונה כללה התייחסות לאירועים ועמלות שלא היוו חלק מהקביעה המקורית, וממילא לא ניתנה לבנקים זכות להישמע לגביהם. בית הדין הבהיר, במסגרת החלטתו, כי קביעת הממונה צריכה להתייחס לאירועים קונקרטיים ואינה יכולה לעמוד על אמירות כוללניות וגורפות בדבר קיומם של חילופי מידע. בית הדין קבע דיון מקדמי בתיק ליום 15 באפריל 2013, במהלכו ידונו הסדרי ניהול התיק. בהמשך להחלטת בית הדין, הודיע הממונה לבנק, ביום 29 ביולי 2012, כי הוא שוקל להפעיל את סמכותו לפי סעיף 43(א)(1) לחוק, ולפרסם קביעה משלימה לפיה העברות המידע שיוחסו על ידו לבנקים בכתב התשובה לערר, ונמחקו בהחלטת בית הדין, מהווים הסדר כובל. הבנק הוזמן למסור התייחסותו לאפשרות פרסום קביעה כאמור עד ליום 11 באוקטובר 2012. בהמשך לבקשות הבנקים השונים, מועד זה נדחה עד לסוף מאי 2013.

ב. ביום 7 במרס 2012 אישר בית הדין להגבלים עסקיים הסדר סליקה צולבת על פי הסכם פשרה בין שלוש חברות כרטיסי האשראי - לאומי קארד בע"מ, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ וישראכרט בע"מ והבנקים בעלי המניות בהן לבין הממונה על ההגבלים העסקיים ("הממונה"). בפסק הדין הוארך הסדר הסליקה הצולבת עד ליום 31 בדצמבר 2018 ותנאיו תוקנו. הממונה סבר כי עמלה צולבת (המכונה גם "עמלת מנפיק") בגובה 0.7% היא עמלה ראויה להסכם פשרה וקבע כי ההפחתה בעמלת המנפיק לגובה זה תתבצע במדורג, עד ליולי 2014. כן נקבע כי קטגוריות עמלת המנפיק יהיו בהתאם לאמור בחוות דעתו של ד"ר שלומי פריזט, הכלכלן הראשי של רשות ההגבלים העסקיים, אשר מונה לשם קביעת שיעור עמלת המנפיק. ביום 29 באפריל 2012 הוגש על ידי שירותי בריאות כללית ("הכללית") ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון ("הערעור"). הבנק הוא אחד המשיבים בערעור. בערעור נטען, בין היתר, כי בית הדין שגה ביחס לאי סיווגה של הכללית בקטגורית עמלת המנפיק הנמוכה של בתי העסק. התיק קבוע לדיון ביום 30 בספטמבר 2013.

ג. הסדר החזקה ופעילות משותפת בשבא ובמסב
ביום 20 בספטמבר 2012 החליט הממונה על ההגבלים העסקיים על המשך מתן פטור בתנאים להסדר בין חמשת הבנקים הגדולים שעניינו בעלות משותפת בחברת שבא וגביית עמלה בינבנקאית בגין שימוש הדדי במכשירי בנק אוטומטיים. בהחלטתו מצא הממונה לנכון לשנות את התנאים שניתנו בהחלטות הפטור הקודמות בעניין זה, והורה לשבא להביא אל סיומה את פעילותה בתחום מכשירי הבנק האוטומטיים תוך פרק זמן של 8 חודשים (עד ליום 20 במאי 2013). בנוסף, הממונה התיר לשבא לגבות תשלומים מגורמים המבקשים להתחבר למערכותיה רק בגין העלויות התוספתיות הכרוכות במתן גישה למערכות השונות הנובעות באופן ישיר מביצוע ההתאמות הנדרשות במערכות, וזאת רק לאחר הצגה מפורטת של חישוב עלויות אלה בפני המצטרפים החדשים והממונה וקבלת אישור הממונה. הממונה הגביל את תקופתו של הפטור ל-6 חודשים בלבד, במטרה להמשיך לבחון את מאזן היתרונות והחסרונות הנובעים מפעילותה של שבא בתחום שירותי איסוף ואישור עסקאות ושירותי

ממשק עבור סולקים ומנפיקים. ביום 20 במרס 2013 האריך הממונה את תוקפו של הפטור ב-45 ימים נוספים וביום 1 במאי 2013 הוארך תוקפו של הפטור בשלושה חודשים נוספים. ביום 20 בספטמבר 2012 החליט הממונה גם על המשך מתן פטור בתנאים להסדר בין חמשת הבנקים הגדולים שעניינו הבעלות המשותפת בחברת מסב. גם בפטור זה שינה הממונה מהתנאים שניתנו בהחלטותיו הקודמות בעניין זה, והטיל על מסב מגבלות דומות לאלה שהוטלו על שבא בנוגע לגביית תשלומים ממצטרפים חדשים המבקשים להתחבר למערכת של מסב. ביום 20 במרס 2013 הוארך תוקף הפטור ל-3 שנים נוספות.

ד. איכות הסביבה

הבנק הינו תאגיד פיננסי המספק שירותים פיננסיים שונים ללקוחותיו. לפיכך, ההשפעות הסביבתיות (סיכונים סביבתיים) של תהליכי הייצור הינן מינוריות, אם בכלל. להבדיל ממפעל תעשייתי כזה או אחר, אשר מתמודד דרך קבע עם בעיות כגון, פינוי פסולת מהותית, שפכים וכיו"ב, הבנק הינו צרכן משאבים אזורי/טיפוסי רגיל והמשאבים שהוא צורך הם חשמל, מים, נייר וכיו"ב. בהתאם לכך אין הבנק מייצר או שהינו חשוף לסיכונים סביבתיים מהותיים. הבנק פעיל בנושא השמירה על איכות הסביבה, כולל פעילות לחיסכון באנרגיה כמו שימוש בגופי תאורה חסכוניים, בקרת מבנה לכיבוי אוטומטי של מערכות מרכזי הדפסה משותפים לחיסכון בנייר, איסוף נייר המיועד לגריסה בחברת מיחזור וכיו"ב. בניין משרדים המשמש את הנהלת הבנק בשדרות רוטשילד בתל אביב, נושא תו תקן ישראל 5281, המוקיר פעילות בנושא איכות הסביבה. בניין זה הינו בניין המשרדים הראשון במדינת ישראל שזכה בתו התקן ותפעולו מתבצע על פי עקרונות השמירה על איכות הסביבה כמו מיקסום הניצול של אור טבעי בחללי המבנה, קיר מסך אקלימי אשר מאפשר ניצול אנרגיה של האוויר החוזר, בקרת מבנה לחיסכון באנרגיה וכיו"ב. לפרטים בדבר סיכונים סביבתיים כמשמעותם בהוראות המפקח על הבנקים, ראה פרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם" לעיל.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, גב' סמדר ברבר-צדיק, והחשבונאי הראשי, רו"ח נחמן ניצן.

בהתאם להוראות SOX 302, מדי רבעון מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל ובהשתתפות ראש חטיבת החשבונאי הראשי, ראשי חטיבות ומנהלי המחלקות הכפופים למנכ"ל ו/או לדירקטוריון, מתאם הגילוי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק, ועדת הגילוי דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על נתוני הדוחות הכספיים, וכן ליקויים שנתגלו במערך הבקרה על דיווח כספי, ומעקב אחר תיקון אותם ליקויים.

בטרם מובאים הדוחות הכספיים לדיון במליאה, נערכים דיונים מקדימים בעניינם בהנהלת הבנק, בוועדת הגילוי וכן בהשתתפות המנכ"ל, ראש חטיבת החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק, במסגרתם מתקיים דיון בסוגיות מהותיות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם.

הדירקטוריון הסמיך את ועדת הביקורת לשמש כועדה לבחינת הדוחות הכספיים, בהתאם לתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים) התש"ע-2010. בראש ועדת הביקורת מכהן דירקטור חיצוני, רוב חבריה הינם בכשירות של דירקטורים בלתי תלויים וכל חבריה הנם בעלי היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים.

בהתאם להחלטת הדירקטוריון, נדרש כי יכהנו בדירקטוריון ובוועדת הביקורת לפחות שני דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. כיום בפועל - 11 מתוך 14 חברי הדירקטוריון, ו-6 מתוך 7 חברי ועדת הביקורת הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. בוועדת הביקורת מכהנים שבעה דירקטורים כמפורט להלן:

1. **מר יוסף הורביץ**, יו"ר ועדת הביקורת. מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדן על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: כיהן במשך כ-15 שנה כמבקר הפנימי הראשי וחבר הנהלה בבנק לאומי לישראל בע"מ ולפני כן כיהן בתפקידים שונים בבנק לאומי.
2. **גב' פנינה ביטרמן-כהן**, חברת ועדת הביקורת, מכהנת כדירקטורית חיצונית (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. איננה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית. הנה בעלת יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתמה כדן על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: כיהנה במשך למעלה מ-20 שנה כנושאת משרה בכירה בחברה ציבורית שניירות הערך שלה נסחרים בבורסה לני"ע בת"א, כיהנה במשך למעלה מ-20 שנה כדירקטורית בחברות הפעילות בתחומים מגוונים, השתתפה בקורסים בנושאים של ניתוח דוחות כספיים וניהול סיכונים.
3. **מר זאב בן אשר**, חבר ועדת הביקורת, מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדן על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: בעל תואר שני (MBA) במינהל עסקים באוניברסיטת תל אביב; תעודת סיום בתוכנית מתקדמת לניהול באוניברסיטת הארוארד. כיהן כחבר הנהלה בבנק הפועלים ובבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.
4. **ד"ר אמנון גולדשמידט**, חבר ועדת הביקורת, אינו מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (נחשב כדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדן על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: דוקטור בכלכלה (בנקאות), מוסמך במימון (MBA), בוגר כלכלה ומדעי המדינה. כיהן כמפקח על הבנקים וכראש החטיבה הפיננסית בבנק דיסקונט. דירקטור בחברות.

5. **מר גדעון להב**, חבר ועדת הביקורת, אינו מכהן כדירקטור חיצוני ואינו בכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הינו בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדין על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: בעל תואר ראשון בכלכלה, כיהן כמנכ"ל וכיו"ר בנק דיסקונט, מנכ"ל בנק ברקליס דיסקונט ומנכ"ל משרד המסחר והתעשייה. דירקטור בחברות.

6. **גב' דליה לב**, חברת ועדת הביקורת, אינה מכהנת כדירקטור חיצוני ואינה בכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנה בעלת מיומנות חשבונאית ופיננסית, ובעלת יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתמה כדין על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: רואת חשבון, תעודת ISMP מאוניברסיטת הרווארד, מוסמכת במשפטים מאוניברסיטת בר-אילן, מגשרת מוסמכת, מנהלת סיכונים. כיהנה כיו"ר דירקטוריון בחברה: מי אביבים בע"מ וכדירקטור בחברות: רשות שדות התעופה; הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ; פז בית זיקוק אשדוד בע"מ. מכהנת כדירקטור בחברות: שטראוס גרופ בע"מ; פז חברת נפט בע"מ; בלגל בע"מ.

7. **מר גיורא מיוחס**, חבר ועדת הביקורת, אינו מכהן כדירקטור חיצוני ואינו בכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדין על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: בעל תואר MSC מהטכניון - ובוגר AMP באוניברסיטת הרווארד. כיהן כיו"ר כלכלי: משואות יצחק. כיהן ומכהן כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון בחברות. כיהן כמנכ"ל גדות תעשיות פטרוכימיה בע"מ וכציר כלכלי בצפון אמריקה.

כמדי רבעון, קיימה ועדת הביקורת של הדירקטוריון, בישיבתה מיום 12 במאי 2013, דיון בהפרשות להפסדי אשראי, לצורך אישור ההפרשות להפסדי אשראי וההפרשות בגין ירידת ערך בתיק הנוסטרו בטרם יובאו הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון. הדיון התקיים בהשתתפות חברי ועדת הביקורת ובהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק.

כמו כן, בישיבתה מיום 21 במאי 2013 דנה ועדת הביקורת בממצאי ועדת הגילוי לפי הוראות SOX בהשתתפות חברי ועדת הביקורת ובהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק.

כמו כן, ועדת הביקורת של הדירקטוריון קיימה דיון מקדמי מפורט בטיטת הדוחות הכספיים. הדיון נערך ביום 21 במאי 2013 בהשתתפות חברי ועדת הביקורת, המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק. בדיון נדונו גם סוגיות עיקריות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים והמדיניות החשבונאית שיושמה. בעקבות ישיבת ועדת הביקורת נשלחו לחברי הדירקטוריון הדוחות הכספיים, בהם הוכנסו התיקונים שהתבקשו על ידי ועדת הביקורת, ובהתאם לכך, המליצה ועדת הביקורת לחברי הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים לאחר שגיבשה המלצות לדירקטוריון בכל הנושאים הנדרשים בתקנות ניירות ערך.

ועדת הביקורת מעבירה לדירקטוריון את המלצותיה לעניין אישור הדוחות הכספיים זמן סביר לפני הדיון בדירקטוריון ומדווחת לו על כל ליקוי או בעיה אם וככל שהתגלו במהלך הבחינה.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, מועברות טיטות של הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון לעיונם ולהערותיהם של הדירקטורים, מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לדיון בדוחות הכספיים.

הדירקטוריון הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק.

הדירקטוריון, בישיבתו ביום 28 במאי 2013, דן באישור הדוחות הכספיים של הבנק, בהשתתפות חברי הנהלת הבנק לרבות, המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר. המלצות ועדת הביקורת כאמור לעיל הועברו לחברי הדירקטוריון ביום 23 במאי 2013, זמן סביר לפני הדיון במליאה. במסגרת הדיון במליאה, הציגה המנכ"ל את התוצאות הכספיות של הבנק והשוואה לתקופות קודמות. במעמד זה התקיים דיון במהלכו השיבו נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים בנושאים הקשורים לתוצאות הפעילות ולדוחות הכספיים. בתום הדיון קיבל הדירקטוריון את המלצות ועדת הביקורת כאמור לעיל, והתקבלה החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק, והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

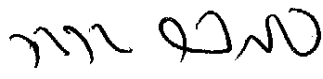
בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008.

ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי ה-PCAOB.

לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי. הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 במרס 2013 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2013 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

דירקטוריון הבנק קיים 7 ישיבות מליאה בתקופה ינואר-מרס 2013 ו-17 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

רוני חזקיהו
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 28 במאי 2013
יט' בסיון תשע"ג

להלן נתונים על שיעורי עלית המדד "הידוע" ושיעורי הפיחות (הייסוף) של השקל ביחס למטבעות עיקריים:

לשלושת החודשים			
לשנת	שנסתיימו ביום 31 במרס		
2012	2012	2013	
%	%	%	
1.4	-	-	שיעור עלית מדד המחירים ה"ידוע"
(2.3)	(2.8)	(2.3)	שיעור ייסוף השקל ביחס לדולר ארה"ב, נומינלי -
(0.4)	0.3	(5.3)	שיעור פיחות (ייסוף) השקל ביחס לאירו, נומינלי -
2.5	0.8	(8.3)	שיעור פיחות (ייסוף) השקל ביחס לליש"ט, נומינלי -
0.4	1.2	(6.2)	שיעור פיחות (ייסוף) השקל ביחס לפר"ש, נומינלי -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

תוספת א'			לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2013			לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2012		
			יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה
			במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%
נכסים נושאי רבית								
אשראי לציבור ⁽²⁾								
- בישראל			65,498	678	4.21	61,766	736	4.85
- מחוץ לישראל			488	4	3.32	1,138	12	4.29
סך הכל			65,986	682	4.20	62,904	748	4.84
אשראי לממשלה								
- בישראל			5	-	-	2	-	-
- מחוץ לישראל			-	-	-	-	-	-
סך הכל			5	-	-	2	-	-
פקדונות בבנקים								
- בישראל			2,739	7	1.03	2,815	9	1.29
- מחוץ לישראל			382	-	-	256	-	-
סך הכל			3,121	7	0.90	3,071	9	1.18
פקדונות בבנקים מרכזיים								
- בישראל			15,164	57	1.51	14,031	70	2.01
- מחוץ לישראל			666	-	-	198	-	-
סך הכל			15,830	57	1.45	14,229	70	1.98
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר								
- בישראל			1,076	5	1.87	1,616	10	2.50
- מחוץ לישראל			-	-	-	-	-	-
סך הכל			1,076	5	1.87	1,616	10	2.50
אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾								
- בישראל			8,340	45	2.18	8,597	47	2.20
- מחוץ לישראל			101	-	-	306	1	1.31
סך הכל			8,441	45	2.15	8,903	48	2.17
אגרות חוב למסחר								
- בישראל			1,432	4	1.12	2,202	6	1.09
- מחוץ לישראל			2	-	-	29	1	-
סך הכל			1,434	4	1.12	2,231	7	1.26
נכסים אחרים								
בישראל			70	1	5.84	22	1	-
מחוץ לישראל			85	-	-	-	-	-
סך הכל			155	1	2.61	22	1	-
סך כל הנכסים נושאי רבית			96,048	801	3.38	92,978	893	3.90
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית			2,828			2,643		
נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ⁽⁴⁾			5,621			5,078		
סך כל הנכסים			104,497			100,699		
סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל			1,724	4	0.93	1,927	14	2.94

הערות לטבלה ראה עמוד 113.

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

תוספת א'			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2013			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2012		
			יתרה ממוצעת (1)			יתרה ממוצעת		
			הוצאות רבית			הוצאות רבית		
			שיעור הוצאה (1)			שיעור הוצאה		
			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
			ב-%			ב-%		

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי רבית המיוחסים לפעילות בישראל

תוספת א'			לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2013			לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2012		
			יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה)
			במיליוני ש"ח	ב-%		במיליוני ש"ח	ב-%	
מטבע ישראלי לא צמוד			66,567	596	3.63	64,132	680	4.31
סך נכסים נושאי רבית			47,215	(134)	(1.13)	45,805	(211)	(1.83)
סך התחייבויות נושאות רבית					2.50			2.48
פער הרבית								
מטבע ישראלי צמוד למדד			15,945	141	3.58	14,986	135	3.65
סך נכסים נושאי רבית			15,350	(113)	(2.91)	14,646	(113)	(3.05)
סך התחייבויות נושאות רבית					0.67			0.60
פער הרבית								
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)			11,812	60	2.05	11,933	64	2.16
סך נכסים נושאי רבית			16,546	(10)	(0.24)	14,827	(29)	(0.78)
סך התחייבויות נושאות רבית					1.81			1.38
פער הרבית								
סך פעילות בישראל			94,324	797	3.42	91,051	879	3.92
סך נכסים נושאי רבית			79,111	(257)	(1.29)	75,278	(353)	(1.86)
סך התחייבויות נושאות רבית					2.13			2.06
פער הרבית								

הערות לטבלה ראה עמוד 113.

ד. ניתוח השינויים בהכנסות רבית ובהוצאות רבית

תוספת א'		

- (1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר שקלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכחה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2012 בסך של 105 מיליון ש"ח (לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2012 נוכחה יתרה בסך של 1 מיליון ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (5) לרבות מכשירים נגזרים.
- (6) תשואה נטו - הכנסות רבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הרבית.
- (7) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית ליום 31 במרס 2013

תוספת ב'					
עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה ועד חודשים שנה	מעל שנה ועד שלושה שנים	מעל חמש ועד שלושה שנים	
במיליוני ש"ח					
60,865	2,328	2,701	1,856	1,530	
3,794	5,385	3,759	1,009	423	
418	336	1,085	7	-	
65,077	8,049	7,545	2,872	1,953	
52,140	2,423	3,465	734	226	
8,049	6,860	6,564	439	801	
487	729	255	6	-	
60,676	10,012	10,284	1,179	1,027	
4,401	(1,963)	(2,739)	1,693	926	
4,401	2,438	(301)	1,392	2,318	
1,787	501	1,847	4,899	4,326	
-	62	1,797	215	74	
1,787	563	3,644	5,114	4,400	
2,044	380	2,097	4,002	3,020	
101	128	560	962	266	
2,145	508	2,657	4,964	3,286	
(358)	55	987	150	1,114	
(358)	(303)	684	834	1,948	

מטבע ישראלי לא צמוד
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים נכסים פיננסיים⁽¹⁾
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סך הכל שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות
התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סך הכל שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו
החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

מטבע ישראלי צמוד למדד
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים נכסים פיננסיים⁽¹⁾
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
סך הכל שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות
התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
סך הכל שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו
החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

ראה הערות בעמוד 118

31 בדצמבר 2012									
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנים	מעל עשר שנים ועד עשרים שנים	מעל חמש ועד עשר שנים	
בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים					במיליוני ש"ח	
0.28	3.14	0.31	3.19	70,592	251	6	183	872	
0.65		0.63		14,742	-	-	3	369	
0.24		0.25		1,846	-	-	-	-	
0.34		0.36		87,180	251	6	186	1,241	
0.10	1.89	0.09	1.86	59,179	-	-	7	184	
0.59		0.56		23,279	-	-	3	563	
0.17		0.17		1,477	-	-	-	-	
0.22		0.22		83,935	-	-	10	747	
						6	176	494	
						2,994	2,988	2,812	
3.54	2.28	3.42	2.33	17,017	40	27	795	2,795	
1.52		1.30		2,321	-	-	17	156	
3.32		3.16		19,338	40	27	812	2,951	
3.11	1.28	3.07	1.23	15,897	4	9	165	4,176	
1.82		1.97		2,076	-	-	18	41	
2.96		2.94		17,973	4	9	183	4,217	
						18	629	(1,266)	
						1,329	1,311	682	

החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית ליום 31 במרס 2013 (המשך)

תוספת ב'					
עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה ועד חודשים שנה	מעל שנה ועד שלושה שנים	מעל חמש ועד שלושה שנים	
במיליוני ש"ח					
מטבע חוץ⁽⁵⁾					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים					
6,409	1,976	1,568	1,007	602	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
18,914	11,150	9,788	357	305	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
499	841	255	7	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
25,822	13,967	11,611	1,371	907	סך הכל שווי הוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
14,745	2,230	2,624	58	14	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
14,163	8,173	7,931	1,228	918	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
429	452	1,043	8	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
29,337	10,855	11,598	1,294	932	סך הכל שווי הוגן
(3,515)	3,112	13	77	(25)	מכשירים פיננסיים, נטו
(3,515)	(403)	(390)	(313)	(338)	החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר
					החשיפה המצטברת במגזר

ראה הערות בעמוד 118

31 בדצמבר 2012								
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנים	מעל עשר שנים	מעל חמש ועד עשר שנים
בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים					במיליוני ש"ח
0.66	2.39	0.77	2.52	12,067	1	3	173	328
0.37		0.31		41,051	-	-	1	536
0.18		0.18		1,602	-	-	-	-
0.44		0.41		54,720	1	3	174	864
0.11	0.90	0.12	0.88	19,734	-	-	26	37
0.64		0.56		33,249	-	-	119	717
0.25		0.26		1,932	-	-	-	-
0.41		0.39		54,915	-	-	145	754
						3	29	110
						(196)	(199)	(228)

החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית ליום 31 במרס 2013 (המשך)

תוספת ב'					
עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה ועד חודשים שנה	מעל שנה ועד שלושה שנים	מעל חמש ועד שנים	
במיליוני ש"ח					
69,061	4,805	6,116	7,762	6,458	חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הרבית
22,708	16,597	15,344	1,581	802	נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים
917	1,177	1,340	14	-	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾ ⁽⁴⁾
92,686	22,579	22,800	9,357	7,260	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות) אופציות (במונחי נכס הבסיס) סך הכל שווי הוגן
68,929	5,033	8,186	4,794	3,260	התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות
22,313	15,161	15,055	2,629	1,985	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
916	1,181	1,298	14	-	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות) אופציות (במונחי נכס הבסיס) סך הכל שווי הוגן
92,158	21,375	24,539	7,437	5,245	מכשירים פיננסיים, נטו
528	1,204	(1,739)	1,920	2,015	החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר
528	1,732	(7)	1,913	3,928	החשיפה המצטברת במגזר

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הרבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 17ב' בדוח הכספי לשנת 2012.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) מכשירים אשר מוינו לתקופות לפי משך החיים הממוצע האפקטיבי של כל מכשיר, מאחר ולא ניתן לשקף את החשיפה לרבית שלהם באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון תזרימי מזומנים או למועד חידוש הרבית הקרוב.
- (3) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (4) כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".
- (5) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

31 בדצמבר 2012									
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנים	מעל עשר שנים	מעל חמש ועד עשר שנים	
בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים					במיליוני ש"ח	
0.87	2.49	0.89	2.56	100,451	1,067	36	1,151	3,995	
0.50		0.43		58,114	-	-	21	1,061	
0.22		0.22		3,717	269	-	-	-	
0.73		0.71		162,282	1,336	36	1,172	5,056	
0.60	1.33	0.60	1.28	95,139	333	9	198	4,397	
0.67		0.61		58,604	-	-	140	1,321	
0.22		0.22		3,671	262	-	-	-	
0.61		0.59		157,414	595	9	338	5,718	
						27	834	(662)	
						4,127	4,100	3,266	

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק

31 במרס 2013										תוספת ג'
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾ חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾										
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
פעילות לווים בישראל	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל *	מזה: חובות ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	פגום	הפסדי אשראי	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
ציבור - מסחרי	631	16	629	526	16	10	1	(1)	8	9
חקלאות	10,593	516	10,127	7,358	506	248	-	-	182	182
תעשייה	8,849	548	8,753	3,360	534	394	(4)	-	-	169
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾	5,097	213	4,989	4,771	202	63	3	-	-	33
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	1,347	-	787	612	-	-	-	-	-	1
חשמל ומים	7,387	330	7,281	6,099	330	107	12	4	95	95
מסחר	890	20	889	781	20	15	-	-	2	2
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	1,178	59	1,118	866	35	24	(1)	(1)	(1)	27
תחבורה ואחסנה	2,051	191	1,985	1,611	171	93	(2)	-	-	41
תקשורת ושירותי מחשב	10,924	60	9,679	6,786	59	11	(3)	(1)	(1)	34
שירותים פיננסיים	3,027	70	2,996	2,248	70	47	(3)	1	27	27
שירותים עסקיים אחרים	2,014	67	2,002	1,656	67	45	-	-	-	14
שירותים ציבוריים וקהילתיים	53,988	2,090	51,235	36,674	2,010	1,057	3	12	634	634
סך הכל מסחרי	17,558	339	17,558	16,399	339	2	25	4	147	147
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	24,639	324	24,599	14,585	324	142	4	(4)	161	161
אנשים פרטיים - אחר	96,185	2,753	93,392	67,658	2,673	1,201	32	12	942	942
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	943	-	769	769	-	-	-	-	-	-
בנקים בישראל	6,607	-	10	10	-	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל	103,735	2,753	94,171	68,437	2,673	1,201	32	12	942	942
סך הכל פעילות בישראל										

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 68,437 מיליון ש"ח, 7,890 מיליון ש"ח, 328 מיליון ש"ח, ו-27,080 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 223 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 1,040 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

תוספת ג'									
31 במרס 2012									
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾ חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾									
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾									
פעילות לווים בישראל	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל *	מזה: חובות ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	פגום	הפסדי הפסדי (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
ציבור - מסחרי	652	13	650	563	13	10	(3)	(3)	8
חקלאות	10,975	470	10,380	7,923	461	226	27	(7)	207
תעשייה	8,005	696	7,946	3,512	688	424	(21)	1	193
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾	4,978	87	4,899	4,484	80	45	25	2	44
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	717	-	475	253	-	-	1	1	2
חשמל ומים	7,292	213	7,215	5,789	213	112	19	(2)	92
מסחר	800	30	799	686	30	22	2	(1)	7
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	1,243	59	1,226	1,002	51	21	-	-	13
תחבורה ואחסנה	2,972	157	2,907	2,284	137	45	(6)	(1)	27
תקשורת ושירותי מחשב	11,228	162	10,235	6,638	158	49	(12)	7	38
שירותים פיננסיים	3,460	83	3,414	2,696	83	61	(2)	2	31
שירותים עסקיים אחרים	2,146	32	2,130	1,738	32	12	(1)	(1)	9
שירותים ציבוריים וקהילתיים	54,468	2,002	52,276	37,568	1,946	1,027	29	(2)	671
סך הכל מסחרי	15,852	339	15,852	14,741	339	2	1	1	120
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	24,113	347	24,071	13,462	347	172	-	12	157
אנשים פרטיים - אחר	94,433	2,688	92,199	65,771	2,632	1,201	30	11	948
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	806	-	592	592	-	-	-	-	-
בנקים בישראל	8,519	-	5	5	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל	103,758	2,688	92,796	66,368	2,632	1,201	30	11	948
סך הכל פעילות בישראל									

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך של 66,368 מיליון ש"ח, 9,531 מיליון ש"ח, 209 מיליון ש"ח ו-27,650 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 220 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 903 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2012										תוספת ג'
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾ חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאדני (למעט נגזרים) ⁽³⁾										
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
פעילות לווים בישראל	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל *	מזה: חובות ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	פגום	הפסדי אשראי בגין (הכנסות) הוצאות	מחיקות חשבוניות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	
ציבור - מסחרי	619	10	615	526	10	8	(1)	(2)	8	
חקלאות	10,423	547	9,914	7,522	538	273	(13)	(29)	192	
תעשייה	8,366	527	8,301	3,314	520	385	(34)	12	161	
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾	5,194	229	5,082	4,893	217	73	48	39	32	
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	1,315	-	770	605	-	-	-	-	1	
חשמל ומים	7,143	271	7,068	5,800	271	120	25	9	87	
מסחר	886	25	885	780	25	17	12	13	5	
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	1,200	61	1,159	902	36	26	15	1	28	
תחבורה ואחסנה	2,143	218	2,078	1,703	198	127	8	(3)	43	
תקשורת ושירותי מחשב	11,042	62	10,043	7,527	60	12	1	17	41	
שירותים פיננסיים	3,325	70	3,285	2,476	70	51	6	11	30	
שירותים עסקיים אחרים	1,994	36	1,981	1,600	36	16	1	(2)	13	
שירותים ציבוריים וקהילתיים	53,650	2,056	51,181	37,648	1,981	1,108	68	66	641	
סך הכל מסחרי	17,437	339	17,437	16,103	339	2	14	8	126	
אנשים פרטיים - הלוואות לדיר	24,492	319	24,461	14,318	319	141	43	59	153	
אנשים פרטיים - אחר	95,579	2,714	93,079	68,069	2,639	1,251	125	133	920	
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	1,461	-	1,260	1,260	-	-	-	-	-	
בנקים בישראל	5,690	-	3	3	-	-	-	-	-	
ממשלת ישראל	102,730	2,714	94,342	69,332	2,639	1,251	125	133	920	
סך הכל פעילות בישראל										

- (1) סיכון אשראי מאדני וסיכון אשראי חוץ מאדני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאדניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 69,332 מיליון ש"ח, 7,003 מיליון ש"ח, 229 מיליון ש"ח, ו-26,166 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאדניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאדניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאדני וחוץ מאדני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל סיכון אשראי מאדני בסך של 249 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאדני בסך של 1,062 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיר שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

31 במרס 2013										תוספת ג'
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾ חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאדני (למעט נגזרים) ⁽³⁾										
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	* מזה:							פעילות לווים בחו"ל
			פגום	בעייתי ⁽⁵⁾	חובות ⁽²⁾	סך הכל *	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל		
במיליוני ש"ח										ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	-	-	-	34	-	תעשייה
11	-	-	11	11	179	219	11	219	11	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	-	-	-	67	70	-	145	-	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	חשמל ומים
2	-	-	2	2	49	157	2	167	2	מסחר
-	-	-	-	-	42	43	-	43	-	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
-	-	-	-	-	9	20	-	20	-	תחבורה ואחסנה
-	-	-	-	-	2	3	-	3	-	תקשורת ושירותי מחשב
2	-	-	-	-	48	75	-	694	-	שירותים פיננסיים**
-	1	-	-	-	149	550	-	550	-	שירותים עסקיים אחרים
15	1	-	13	13	545	1,137	13	1,885	13	סך הכל מסחרי
1	-	-	1	1	74	256	1	273	1	אנשים פרטיים - אחר
16	1	-	14	14	619	1,393	14	2,158	14	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	1,156	1,156	-	2,469	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	320	-	ממשלות בחו"ל
16	1	-	14	14	1,775	2,549	14	4,947	14	סך הכל פעילות בחו"ל

** מזה השקעות באגרות חוב מגובות משכנתא 545 מיליון ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאדני וסיכון אשראי חוץ מאדני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאדניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 1,775 מיליון ש"ח, 2,190 מיליון ש"ח, 78 מיליון ש"ח, ו-904 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאדניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאדניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאדני וחוץ מאדני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)

31 במרס 2012										תוספת ג'
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾										
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
פעילות לווים בחו"ל	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל *	מזה: חובות ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	פגום	הפסדי אשראי	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
ציבור - מסחרי	16	-	2	2	-	-	-	-	-	-
תעשייה	392	2	377	342	2	2	-	-	-	2
בינוי ונדל"ן - בינוי	77	-	30	28	-	-	-	-	-	-
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
חשמל ומים	363	5	340	194	5	5	1	-	-	9
מסחר	163	-	163	163	-	-	-	-	-	-
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	30	-	14	5	-	-	-	-	-	-
תחבורה ואחסנה	3	-	3	3	-	-	-	-	-	-
תקשורת ושירותי מחשב	822	-	152	104	-	-	-	-	-	2
שירותים פיננסיים**	538	-	538	226	-	-	-	-	28	-
שירותים עסקיים אחרים	2,407	7	1,619	1,067	7	7	1	-	28	13
סך הכל מסחרי	336	1	307	101	1	1	-	-	-	1
אנשים פרטיים - אחר	2,743	8	1,926	1,168	8	8	1	-	28	14
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	3,140	-	1,505	1,505	-	-	-	-	-	-
בנקים בחו"ל	173	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ממשלות בחו"ל	6,056	8	3,431	2,673	8	8	1	-	28	14
סך הכל פעילות בחו"ל										

** מזה השקעות באגרות חוב מגובות משכנתא 517 מיליון ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך של 2,673 מיליון ש"ח, 2,274 מיליון ש"ח, 86 מיליון ש"ח ו-1,023 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

תוספת ג'									
31 בדצמבר 2012									
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾ חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאדני (למעט נגזרים) ⁽³⁾									
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾									
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי									
ייתר ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁵⁾	* מזה: חובות ⁽²⁾	סך הכל *	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל	פעילות לווים בחו"ל
								במיליוני ש"ח	
-	(1)	(1)	-	-	-	-	-	32	ציבור - מסחרי
12	-	12	12	12	200	247	12	247	תעשייה
-	-	-	-	-	55	55	-	82	בינוי ונדל"ן - בינוי
4	-	-	4	4	62	175	4	192	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	-	-	-	45	45	-	45	מסחר
-	-	-	-	-	15	21	-	21	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
-	-	-	-	-	3	3	-	3	תחבורה ואחסנה
2	-	-	-	-	66	195	-	852	תקשורת ושירותי מחשב
-	33	(2)	-	-	137	509	-	509	שירותים פיננסיים**
18	32	9	16	16	583	1,250	16	1,983	שירותים עסקיים אחרים
1	-	-	2	2	63	243	2	272	סך הכל מסחרי
19	32	9	18	18	646	1,493	18	2,255	אנשים פרטיים - אחר
-	-	-	-	-	1,898	1,898	-	3,282	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	372	בנקים בחו"ל
19	32	9	18	18	2,544	3,391	18	5,909	ממשלות בחו"ל
									סך הכל פעילות בחו"ל

** מזה השקעות באגרות חוב מגובות משכנתא 538 מיליון ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאדני וסיכון אשראי חוץ מאדני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאדניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 2,544 מיליון ש"ח, 2,301 מיליון ש"ח, 81 מיליון ש"ח, ו-983 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאדניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאדניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאדני וחץ מאדני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

חשיפות למדינות זרות⁽¹⁾

(במיליוני ש"ח)

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך⁽⁵⁾

תוספת ד'													31 במרס 2013
חשיפה מאזנית ⁽²⁾													חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾
חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבי מקומיים													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
חשיפה מאזנית מעבר לגבול													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
לממשלות ⁽⁴⁾													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
לפני ניכוי התחייבויות מקומיות													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
ניכוי בגין התחייבויות מקומיות													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
סך כל החשיפה המאזנית													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
סיכון אשראי מאזני בעייתי													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
חובות פגומים													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
סך חשיפה חוץ מאזנית													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
לפרעון עד שנה													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
לפרעון מעל שנה													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
ארצות הברית	590	927	515	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,078
שווייץ	-	34	63	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37
ספרד	40	50	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
איטליה	80	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
אירלנד	-	-	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27
מדינות אחרות	-	1,708	1,204	161	7	154	3,066	24	11	696	-	-	1,431
סך כל החשיפות למדינות זרות	710	2,719	1,839	1,102	35	1,067	6,335	28	11	970	-	-	2,583
סך כל החשיפות למדינות LDC	-	5	139	-	-	-	144	1	-	22	-	-	131

תוספת ד'													31 במרס 2012
חשיפה מאזנית ⁽²⁾													חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾
חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבי מקומיים													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
חשיפה מאזנית מעבר לגבול													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
לממשלות ⁽⁴⁾													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
לפני ניכוי התחייבויות מקומיות													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
ניכוי בגין התחייבויות מקומיות													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
סך כל החשיפה המאזנית													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
סיכון אשראי מאזני בעייתי													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
חובות פגומים													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
סך חשיפה חוץ מאזנית													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
לפרעון עד שנה													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
לפרעון מעל שנה													חשיפה מאזנית מעבר לגבול
ארצות הברית	381	973	433	-	-	-	-	-	-	-	-	-	849
בריטניה	-	640	475	-	-	-	-	-	-	-	-	-	363
ספרד	38	58	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
איטליה	78	2	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
אירלנד	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
מדינות אחרות	25	1,602	1,440	446	23	423	3,490	21	5	582	-	-	1,464
סך כל החשיפות למדינות זרות	522	3,275	2,389	773	105	668	6,854	26	6	1,288	-	-	2,715
סך כל החשיפות למדינות LDC	-	4	122	-	-	-	126	1	-	28	-	-	48

* סווג מחדש.

31 בדצמבר 2012													
חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾				חשיפה מאזנית ⁽²⁾									
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾		חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבי מקומיים											
		חשיפה מאזנית מעבר לגבול											
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה סיכון											
		אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	חובות פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית	נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות ⁽⁴⁾	
1,007	1,493	-	227	-	3	2,500	-	-	-	401	1,502	597	ארצות הברית
428	571	-	264	12	13	1,151	152	8	160	424	575	-	בריטניה
89	5	-	11	-	-	94	-	-	-	3	52	39	ספרד
90	3	-	10	-	-	93	-	-	-	13	-	80	איטליה
-	11	-	-	-	-	11	-	-	-	11	-	-	אירלנד
1,130	1,342	-	607	-	11	3,309	837	41	878	1,185	1,287	-	מדינות אחרות
2,744	3,425	-	1,119	12	27	7,158	989	49	1,038	2,037	3,416	716	סך כל החשיפות למדינות זרות
12	140	-	30	-	1	152	-	-	-	148	4	-	סך כל החשיפות למדינות LDC

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נדילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(5) ניתן מידע גם בדבר כל החשיפות למדינות פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד.

חשיפות למדינות זרות (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך

סכום החשיפות המאזניות		
31 במרס 2013	31 במרס 2012	31 בדצמבר 2012
בריטניה - 739 מיליון ש"ח	צרפת - 748 מיליון ש"ח	שווייץ - 943 מיליון ש"ח

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות

לשלושת החודשים שנתיימו ביום						
31 במרס 2013			31 במרס 2012			
קפריסין	הונגריה	איסלנד	אירלנד	הונגריה	איסלנד	אירלנד
29	3	12	11	2	17	7
-	-	-	-	1	-	-
7	-	-	27	-	-	6
-	(1)	-	-	-	(1)	-
36	2	12	38	3	16	13

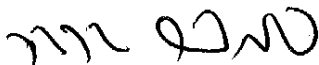
לשנה שנתיימה ביום			
31 בדצמבר 2012			
קפריסין	הונגריה	איסלנד	אירלנד
48	2	17	7
-	1	-	-
-	-	-	-
(19)	-	(5)	4
29	3	12	11

הצהרה (Certification)

אני, סמדר ברבר-צדיק, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2013 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו;
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדיקטוריון ולוועדת הביקורת של הדיקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדיקטוריון".

סמדר ברבר - צדיק
מנהל כללי

28 במאי 2013

הצהרה (Certification)

אני, נחמן ניצן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2013 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו;
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

28 במאי 2013

טלפון 03 684 8000
פקסימיליה 03 684 8444
www.kpmg.co.il אינטרנט

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 61006

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן התמציתי ביניים המאוחד ליום 31 במרס 2013 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופת ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופת הביניים התמציתי של חברה שאוחדה אשר נכסיה הכלולים באיחוד מהווים כ-1.5% מכלל הנכסים המאוחדים ליום 31 במרס 2013, וההכנסות מרבית, נטו מהוות כ-0.5% מכלל הכנסות רבית, נטו הכלולות בדוח רווח והפסד מאוחד לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי לתקופת הביניים התמציתי של אותה חברה נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוח הסקירה שלהם הומצא לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותה חברה מבוססת על דוח הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוח הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין

רואי חשבון

28 במאי 2013

מאזן מאוחד

(במיליוני ש"ח)

31.12.12	31.3.12	31.3.13	באור	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)		
נכסים				
22,939	17,895	20,572		מזומנים ופקדונות בבנקים
9,756	12,347	10,531	2	ניירות ערך
932	1,672	1,060		ניירות ערך שנשאלו
68,715	66,939	68,277	3	אשראי לציבור
(836)	(866)	(856)	3	הפרשה להפסדי אשראי
67,879	66,073	67,421		אשראי לציבור, נטו
3	5	10		אשראי לממשלה
376	403	388		השקעות בחברות כלולות
1,185	1,185	1,175		בנינים וציוד
599	635	578		נכסים בלתי מוחשיים
(4) 1,219	(4) 1,057	1,154	7	נכסים בגין מכשירים נגזרים
797	873	655		נכסים אחרים (2)
-	-	122	14	נכסים המוחזקים למכירה
105,685	102,145	103,666		סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
84,365	81,726	82,418	11	פקדונות הציבור
1,385	1,048	966		פקדונות מבנקים
685	699	784		פקדונות הממשלה
5,620	5,156	5,500		אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(4) 1,710	(4) 1,399	1,600	7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,148	5,896	5,476		התחייבויות אחרות (3) (1)
-	-	27	14	התחייבויות המוחזקות למכירה
98,913	95,924	96,771		סך כל ההתחייבויות
6,563	6,030	6,682		הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
209	191	213		זכויות שאינן מקנות שליטה
6,772	6,221	6,895		סך כל ההון
105,685	102,145	103,666		סך כל ההתחייבויות וההון

(1) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך של 102 מיליון ש"ח, 96 מיליון ש"ח ו-103 מיליון ש"ח ב-31.3.13, 31.3.12 ו-31.12.12 בהתאמה.

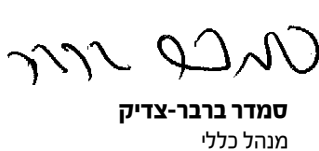
(2) מזה: נכסים אחרים הנמדדים בשווי הוגן בסך של 27 מיליון ש"ח, 69 מיליון ש"ח ו-33 מיליון ש"ח ב-31.3.13, 31.3.12 ו-31.12.12, בהתאמה.

(3) מזה: התחייבויות אחרות הנמדדות בשווי הוגן בסך של 768 מיליון ש"ח, 1,350 מיליון ש"ח ו-626 מיליון ש"ח ב-31.3.13, 31.3.12 ו-31.12.12, בהתאמה.

(4) סווג מחדש. ראה באור 1 ו' (2) להלן.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

רוני חזקיהו
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 28 במאי, 2013

דוח רווח והפסד מאוחד
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס		באור	
	2012	2013		
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)		
3,787	*893	801	9	הכנסות רבית
1,537	356	257	9	הוצאות רבית
2,250	537	544		הכנסות רבית, נטו
134	31	32	3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,116	506	512		הכנסות רבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
				הכנסות שאינן מרבית
150	*60	76	10	הכנסות מימון שאינן מרבית
1,362	338	340		עמלות
35	4	11		הכנסות אחרות
1,547	402	427		סך הכל הכנסות שאינן מרבית
				הוצאות תפעוליות ואחרות
1,633	418	430		משכורות והוצאות נלוות
435	111	108		אחזקה ופחת בנינים וציוד
166	41	46		הפחתות וירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים
557	130	120		הוצאות אחרות
2,791	700	704		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
872	208	235		רווח לפני מסים
324	73	105		הפרשה למסים על הרווח
548	135	130		רווח לאחר מסים
51	13	11		חלק הבנק ברווח של חברות כלולות לאחר השפעת המס
				רווח נקי:
599	148	141		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(22)	(5)	(5)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
577	143	136		המיוחס לבעלי מניות הבנק
				רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק:
5.75	*1.43	1.35		רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

* התאמה לא מהותית של מספרי השוואה. ראה באור ה.1. להלן.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על הרווח הכולל

(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
2012	2012	2013	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
599	*148	141	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(22)	(5)	(5)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
577	143	136	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
			רווח כולל אחר, לפני מסים:
278	*121	(31)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
(2)	(1)	10	התאמות מתרגום דוחות כספיים נטו ⁽²⁾ , לאחר השפעת גידורים ⁽³⁾
276	120	(21)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
(97)	(42)	3	השפעת המס המתייחס
			רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
179	78	(18)	בניכוי (רווח) הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(3)	(1)	1	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
176	77	(17)	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
778	226	123	הרווח הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(25)	(6)	(4)	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק
753	220	119	

- (1) ביום 1 בינואר 2013 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. אימוץ ההוראה נעשה באופן של יישום למפרע, לאור זאת, נתוני רווח כולל אחר לתקופה המקבילה אשתקד ולשנת 2012 סווגו מחדש ואינם מוצגים עוד כחלק מהדוח על השינויים בהון אלא במסגרת דוח על הרווח הכולל. ראה גם ביאורים ד.1. ו-1.1. (1). כמו כן, ביאור 13 בדבר רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר כולל פירות בדבר תנועה ברכיבי רווח כולל אחר.
- (2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק, לרבות התאמות בגין חברות כלולות.
- (3) גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
- * התאמה לא מהותית של מספרי השוואה. ראה באור ה.1. להלן.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השנויים בהון

(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2013 (לא מבוקר)					
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים ⁽²⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר*	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾
6,772	209	6,563	5,548	88	927
141	5	136	136	-	-
(18)	(1)	(17)	-	(17)	-
6,895	213	6,682	5,684	71	927

יתרה לתחילת השנה (מבוקר)

רווח נקי בתקופה

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס*

יתרה ליום 31 במרס 2013

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)					
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים ⁽²⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר*	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾
5,995	185	5,810	**4,971	** (88)	927
148	5	143	**143	-	-
78	1	77	-	**77	-
6,221	191	6,030	5,114	(11)	927

יתרה לתחילת השנה (מבוקר)

רווח נקי בתקופה

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס*

יתרה ליום 31 במרס 2012

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)					
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים ⁽²⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר*	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾
5,995	185	5,810	4,971	(88)	927
599	22	577	577	-	-
179	3	176	-	176	-
(1)	(1)	-	-	-	-
6,772	209	6,563	5,548	88	927

יתרה לתחילת השנה

רווח נקי בשנת החשבון

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס*

דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 313 מיליון ש"ח (משנת 1992 ואילך).

(2) כולל סך של 2,391 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדידידנד.

* ביום 1 בינואר 2013 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. בהוראה נקבע, בין היתר, כי התנועה בדוח על השינויים בהון בגין הסעיפים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר תוצג בסכום אחד. פירוט ההרכב והתנועה של רווח כולל אחר מצטבר יוצג בבאור 13 "רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר". יישום ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע, מספרי ההשוואה סווגו מחדש כדי להתאים לאופן ההצגה החדש. ראה גם באור ד.1. ו-1.1.1.

** התאמה לא מהותית של מספרי השוואה. ראה באור ה.1. להלן.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים

(במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנתיימו		
	2012	2013	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
599	*148	141	תזרימי מזומנים בפעילות שוטפת:
31	(5)	(11)	רווח נקי לתקופה
(10)	-	-	ההתאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:
98	33	24	חלק הבנק בהפסד (ברווח) הבלתי מחולק של חברות מוחזקות, נטו
166	41	46	רווח מממוש השקעה בחברות מוחזקות
(11)	-	(7)	פחת על בנינים וציוד
134	31	32	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
(24)	64	203	רווח מממוש בנינים וציוד
(20)	(8)	(4)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(4)	(13)	(8)	הפסד (רווח) משינוי ערך ניירות ערך לפדיון, משינוי ערך וממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
(9)	(6)	7	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
152	18	11	מסים נדחים, נטו
			פצווי פרישה - קיטון (גידול) היעודה על העתודה
			שערוך אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
			שינוי נטו בנכסים שוטפים:
11	141	(150)	פקדונות בבנקים
547	(184)	(721)	ניירות ערך למסחר
578	(162)	(128)	שאלת ניירות ערך מהאוצר
(1,766)	(575)	802	אשראי לציבור
7	5	(7)	אשראי לממשלה
(140)	(145)	151	נכסים אחרים
**216	**378	42	נכסים בגין מכשירים נגזרים
			שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
1,951	2	(2,045)	פקדונות הציבור
523	188	(418)	פקדונות מבנקים
(68)	(61)	7	פקדונות הממשלה
112	41	171	התחייבויות אחרות
**76	*(236)	(85)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
50	50	(6)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות המזומנים
3,199	(255)	(1,953)	מזומנים נטו מפעילות שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה:
(13,125)	(3,938)	(3,586)	רכישת ניירות ערך המוחזקים לפדיון וזמינים למכירה
239	48	68	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
11,547	3,082	2,791	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
2,416	611	490	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
(85)	(17)	(34)	רכישת בנינים וציוד
14	-	10	תמורה מממוש בנינים, ציוד ונכסים אחרים
(115)	(26)	(26)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
6	-	-	תמורה מממוש השקעות בחברות בת שיצאו מאיחוד
897	(240)	(287)	מזומנים נטו מפעילות השקעה

* התאמה לא מהותית של מספרי השוואה. ראה באור 1.ה. להלן.

** סווג מחדש. ראה באור 1 ו' (2) להלן.

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
	2012	2013	
	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
			תזרימי מזומנים בפעילות מפעילות מימון:
896	255	-	הנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(438)	(127)	(131)	פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(1)	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
457	128	(131)	מזומנים נטו מפעילות מימון
4,553	(367)	(2,371)	גידול (קיטון) במזומנים
17,765	17,765	22,264	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
(54)	(45)	70	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
22,264	17,353	19,963	יתרת מזומנים לסוף התקופה
			רבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:
5,636	1,380	1,090	רבית שהתקבלה
2,280	588	531	רבית ששולמה
113	9	11	דיבידנדים שהתקבלו
565	124	185	מסים על הכנסה ששולמו
82	31	59	מסים על הכנסה שהתקבלו

פעולות מהותיות שלא במזומן -

ליום 31 במרס 2013 הושאלו לציבור ניירות ערך בסך של 2,747 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2012 - 2,377 מיליון ש"ח, 31 במרס 2012 - 1,657 מיליון ש"ח), מתוכם סך של 2,192 מיליון ש"ח נשאלו מלקוחות (31 בדצמבר 2012 - 1,973 מיליון ש"ח, 31 במרס 2012 - 1,275 מיליון ש"ח), סך של 397 מיליון ש"ח נשאלו מהאוצר (31 דצמבר 2012 - 304 מיליון ש"ח, 31 במרס 2012 - 312 מיליון ש"ח) וסך של 186 מיליון ש"ח הינם מתיק ניירות ערך של הבנק (31 בדצמבר 2012 - 99 מיליון ש"ח, 31 במרס 2012 - 146 מיליון ש"ח).

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של הבנק ליום 31 במרס 2013 כוללת את אלה של הבנק ושל החברות הבנות שלו (להלן: "הקבוצה"), וכן את זכויות הקבוצה בחברות כלולות. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ו' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד.

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 28 במאי 2013.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

תמצית דוחות כספיים אלה הוכנה באופן המפורט להלן:

- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתבסס על כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב כפי שאומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. נושאים בליבת העסק הבנקאי הוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים כמכשירים פיננסיים כולל, בין היתר, חשבונאות גידור, הכרה בהכנסה כולל תוכניות נאמנות לקוחות, הפרשה להפסדי אשראי, התחייבויות תלויות והפרשות, הצגת דוחות כספיים ודיווח מגזרי.
- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם. התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:
- במקרים בהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הקבוצה מטפלת בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
- במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הקבוצה פועלת לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הקבוצה פועלת בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הקבוצה פועלת בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ד. שינוי סיווג

בעקבות היישום לראשונה של תקני חשבונאות מסוימים והוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף ו' להלן), סעיפים מסוימים במסגרת הדוחות הכספיים ומספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת.

הצגת פריטי רווח כולל אחר

בעקבות יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בדבר התאמת אופן ההצגה של הדוח על הרווח הכולל לדרישות בכללי חשבונאות מקובלים בארה"ב (ASU 2011-05 ו- ASU 2011-12) וכן לאופן ההצגה המקובל של הדוח על הרווח הכולל בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארה"ב, פריטי רווח כולל אחר בדוחות הכספיים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2012 וכן בדוחות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 סווגו מחדש כך שאינם מוצגים בנפרד במסגרת דוח על השינויים בהון אלא מדווחים בסכום כולל תוך פירוט ההרכב שמוצג במסגרת דוח נפרד שנקרא "תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל" אשר מוצג מייד לאחר דוח רווח והפסד.

ה. התאמה לא מהותית של מספרי השוואה

בעקבות פניית בנק ישראל בחנה חברה מאוחדת מחדש את העמידה בכללי הגידור החשבונאי כפי שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור והעלתה כי התייעוד שבידה הנוגע לעסקאות גידור שבוצעו בין השנים 2007 עד 2009 אינו עונה על חלק מדרישות אלו. לפיכך החליטה החברה המאוחדת על התרת קשרי הגידור של עסקאות אלה והצגה מחדש שלהן. הבנק בחן את מהותיות ההצגה מחדש שבוצעה בדוחות הכספיים של החברה המאוחדת ביחס לתקופות הדיווח הרלוונטיות והגיע למסקנה לאחר בחינת הפרמטרים הכמותיים והאיכותיים, כי אין בטעות האמורה בכדי להשפיע על אופן קבלת ההחלטות הכלכליות ו/או ניתוח הדוחות הכספיים האמורים על ידי המשתמשים בהם. על כן לא מדובר בטעות מהותית המצריכה פרסום מחדש של דוחות כספיים של הבנק לרבעון הראשון של שנת 2012 ולפיכך תיקן הבנק את מספרי השוואה בדרך של התאמה בלתי מהותית.

השפעת התיקון על סעיפי רווח והפסד (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2012			
כפי שדווח בדוחות אלו	השפעת התיקון בגין עסקאות גידור	כפי שדווח בעבר	
893	2	891	הכנסות רבית
60	(1)	61	הוצאות מימון שאינן מרבית
143	1	142	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
1.43	0.01	1.42	רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק

השפעת התיקון על ההון (במיליוני ש"ח):

כפי שדווח בדוחות אלו	השפעת התיקון בגין עסקאות גידור	כפי שדווח בעבר	
יתרה ליום 1 בינואר 2012			
(88)	30	(118)	הפסד כולל אחר מצטבר מהתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
4,971	(30)	5,001	עודפים
יתרה ליום 31 במרס 2012			
(11)	29	(40)	הפסד כולל אחר מצטבר מהתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
5,114	(29)	5,143	עודפים

1. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות המפורטים להלן:

- הוראה בנושא "דוח על הרווח הכולל"
- הוראה בנושא "קיצוז נכסים והתחייבויות"
- הוראה בנושא "גילוי על פיקדונות"
- גילויים מתוקף הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20 אשר נדרש ליישם לראשונה החל מיום 1 בינואר 2013
- מערכת חדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים
- מכתב המפקח על הבנקים בנושא "עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיוור"

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. הוראה בנושא דוח על רווח כולל

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 9 בדצמבר 2012 בדבר תיקון הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל, התאים הבנק את אופן ההצגה של הדוח על הרווח הכולל לדרישות בכללי חשבונאות מקובלים בארה"ב (ASU 2011-05 ו-ASU 2011-12) וכן לאופן ההצגה המקובל של הדוח על הרווח הכולל בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארה"ב. בהתאם להוראות פריטי רווח כולל אחר מדווחים בדוח נפרד שנקרא "דוח על הרווח הכולל" אשר מוצג מייד לאחר דוח רווח והפסד. כמו כן, הבנק מציג את פירוט ההרכב והתנועה של "רווח כולל אחר מצטבר" בביאור חדש על רווח כולל אחר מצטבר. הגילוי כאמור ניתן בביאור 13 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

יישום לראשונה של הוראה בנושא דוח על הרווח הכולל

הבנק יישם את ההוראה בנושא דוח על הרווח הכולל החל מיום 1 בינואר 2013 בדרך של יישום למפרע. ליישום ההוראה לראשונה לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים, למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש ראה סעיף ד' לעיל.

2. הוראה בנושא קיצוז נכסים והתחייבויות

הבנק מיישם את הכללים שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים מיום 12 בדצמבר 2012 אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא קיצוז נכסים והתחייבויות. התיקונים המפורטים בחוזר זה נועדו להתאים את סעיף 15 בהוראות

הדיווח לציבור לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בהתאם להוראות בנק יקזז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ויצג במאזן את יתרתם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

- בגין אותן ההתחייבויות, קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה (legally enforceable right) לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים;
 - קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית;
 - גם הבנק וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה (determinable amounts).
- בהתאם להוראות בנק יקזז נכסים והתחייבויות עם שני צדדים נגדיים שונים ויצג במאזן סכום נטו בהתקיים כל התנאים המצטברים לעיל, ובתנאי שישנו הסכם בין שלושת הצדדים המעגן באופן ברור את זכות הבנק בגין אותן ההתחייבויות לקיזוז. כמו כן, נקבע כי בנק יקזז פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגביה מן האשראי והאשראי שניתן מפיקדונות אלה, כשאין לבנק סיכון להפסד מהאשראי.

בנק לא יקזז בין נכסים בגין מכשירים נגזרים כנגד התחייבויות בגין מכשירים נגזרים אלא אם מתקיימים כל התנאים המצטברים שלעיל. עם זאת בהוראות נקבע כי במקרים מסוימים בנק רשאי לקזז סכומי שווי הוגן שהוכרו בגין מכשירים נגזרים וסכומי שווי הוגן שהוכרו בגין הזכות לדרוש חזרה בטחון במזומן (חייבים) או המחויבות להשיב בטחון במזומן (זכאים) הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו עם אותו צד נגדי בהתאם להסדר להתחשבנות נטו (master netting arrangement). בנוסף, בנק יקזז בין "ניירות ערך שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר" לבין "ניירות ערך שנמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר", אם מתקיימים תנאים מסוימים שנקבעו בכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זה. עם זאת, הבנק אינו רשאי לקזז מאזנית סכומים אלא אם קיבל לכך אישור מראש של המפקח על הבנקים, אי לכך בדוחות הכספיים הבנק מציג חשיפות בגין עסקאות בסכום ברוטו ובהתאם, סווגו מחדש מספרי ההשוואה. כמו כן, הבנק עדכן את הגילויי בביאור 7 בדבר פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכויי אשראי ומועדי פירעון בהתאם לדרישות הגילויי החדשות שבהוראה.

יישום לראשונה של הוראה בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות

הבנק מיישם את הכללים שבמסגרת ההוראה בדרך של יישום למפרע. עם זאת, דרישות הגילויי החדשות לא יושמו לגבי מספרי ההשוואה המתייחסים לרבעונים של שנת 2012 שכן בהתאם לחוזר לא קיימת חובת יישום ביחס לתקופות השוואה אלו. ליישום לראשונה לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק, למעט סיווג מחדש של מספרי ההשוואה עקב יישום למפרע של ההוראה בגין ביטול הקיזוזים שבוצעו בגין מכשירים נגזרים בסך 298 מיליון ש"ח ו-212 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012 וביום 31 במרץ 2012, בהתאמה, ועדכון מתכונת הגילויי בביאור 7 בדבר פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכויי אשראי ומועדי פירעון כנדרש בהוראה.

3. הוראה בנושא גילוי על פיקדונות

הבנק מיישם את הנחיות חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 13 בינואר 2013. החוזר מתאים את הוראות הדיווח לציבור בכל הקשור לגילוי על פיקדונות על מנת לספק מידע רחב יותר על מקורות הפעילות של תאגידים בנקאיים וכן במטרה לאמץ סטנדרטים של גילוי בבנקים בארה"ב. בהתאם לחוזר עודכנו דרישות הגילוי בדבר פיקדונות כך שנוספו גילויים חדשים, בין השאר בדבר פיקדונות ממוסדיים, פיקדונות נושאי ריבית ושאינם נושאי ריבית, פיקדונות לזמן קצוב ולפי דרישה, פילוח פיקדונות לפי פרמטרים שונים ובין השאר לפי גודל לווא, זאת תוך הבחנה בין פיקדונות שגויסו בארץ ובחו"ל.

יישום לראשונה של ההוראה בנושא גילוי על פיקדונות

בתמצית הדוחות הכספיים ביניים נתן הבנק גילוי על יתרת הפיקדונות של גופים מוסדיים שנכללו בפיקדונות הציבור שגויסו בישראל מאחר שבהתאם להוראות החדשות דרישת גילוי זו חלה כבר מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2013. יתר דרישות הגילויי החדשות שנקבעו בחוזר יחולו מהדוח לציבור לשנת 2013 ואילך.

הבנק יישם את הכללים שבמסגרת ההוראה בדרך של יישום למפרע. עם זאת, לא ניתן גילוי למספרי השוואה לסוף כל רבעון בשנת 2012, המתייחס ליתרת הפיקדונות של גופים מוסדיים כאמור שכן בהתאם להנחיות החוזר אין חובה למתן גילוי זה.

4. השפעה מיישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה

להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20

הבנק מיישם את הוראות חוזר המפקח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20, אשר דורש גילוי רחב יותר לגבי יתרות חובות, תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי, רכישות ומכירות מהותיות כלשהן של חובות במהלך תקופת הדיווח וגילויים בנוגע לאיכות האשראי. בין היתר, תאגיד בנקאי נדרש לתת גילוי כמותי על אינדיקציה לאיכות אשראי לפחות על יתרת החובות הבעייתיים בכל קבוצת חובות. בנוסף, יכלול גילוי על איכות האשראי של הלוואות לדיוור. הגילוי החדש נדרש עבור כל אחד ממגזרי האשראי (כגון: אשראי מסחרי, אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור, אנשים פרטיים - אחר ובנקים וממשלות) וכן עבור כל אחת מקבוצות החובות העיקריות כפי שהוגדרו בהוראה, תוך הבחנה בין פעילות לווים בישראל לפעילות לווים בחו"ל, במידה ומהותי. החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2013 נדרש מתן גילוי לראשונה לגבי חובות שאורגנו מחדש בדבר מספר חוזים ויתרה לפני ואחרי הארגון מחדש. כמו כן, לגבי ארגוני חוב שכשלו בשנת הדיווח נדרש גילוי אודות יתרת חוזית ויתרה רשומה. הגילוי האמור נדרש עבור כל אחד ממגזרי האשראי כמפורט לעיל.

יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי

הבנק מיישם את ההוראות החל מיום 1 בינואר 2012 בדרך של מכאן ולהבא. עבור נתונים מאזניים שנדרשים לראשונה לפי הוראה זו הבנק סיווג מחדש, ככל האפשר, מספרי ההשוואה. חלק מדרישות הגילוי החדשות בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מיושמות על ידי הבנק החל מיום 1 בינואר 2013. לא נדרש מתן גילוי למספרי השוואה לתקופות ביניים המקבילות בשנת 2012 ביחס לגילויים חדשים אלו. ליישום ההוראות לראשונה לא הייתה השפעה למעט עדכון מתכונת הגילוי בביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי.

5. מערכת חדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים

הבנק מיישם את המערכת החדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים. להלן תיאור עיקרי הכללים שנקבעו במערכת חדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים כפי שיושמו על ידי המפקח על הבנקים והשפעתם על הבנק:

- תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 10, דוחות כספיים מאוחדים

התקן מציג מודל שליטה חדש לקביעה האם יש לאחד מוחזקת, שיושם לכל הישויות המוחזקות. בהתאם לתקן, נסיבות "דה פקטו" יובאו בחשבון לצורך הערכת שליטה, כך שקיומה של שליטה אפקטיבית במוחזקת יחייב איחוד דוחות. בנוסף, בהערכת קיומה של שליטה, יובאו בחשבון כל זכויות הצבעה הפוטנציאליות שהן משמעותיות, ולא רק זכויות הצבעה פוטנציאליות הניתנות למימוש מיידי.

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים כאמור, הבנק מיישם את הכללים שנקבעו בתקן למעט הכללים המתייחסים לטיפול בישויות בעלות זכויות משתנות (VIE's) אשר ממשיכות להיות מטופלות לפי ASC 810 (FAS 167).

- תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 11, הסדרים משותפים ותיקון ל- IAS 28, השקעות בחברות כלולות ובעסקאות משותפות

התקן מסווג הסדרים משותפים ("Joint Arrangement") כפעילויות משותפות ("Joint Operations") או עסקאות משותפות ("Joint Venture") בהתבסס על הזכויות והמחויבויות של הצדדים להסדר. עסקאות משותפות, אשר הינן כל ההסדרים

המשותפים אשר מאוגדים כישות נפרדת ואשר לצדדים בעלי השליטה המשותפת ישנן זכויות בנכסים נטו של ההסדר המשותף, יטופלו לפי שיטת השווי המאזני בלבד (בוטלה האפשרות ליישם את שיטת האיחוד היחסי). בנוסף, התקן מתקן את IAS 28 השקעות נטו בחברות כלולות. בהתאם לתיקון בוטל השערוך של הזכויות הקיימות או הנותרות בהשקעה לשווי הוגן בעת מעבר מהשפעה מהותית לשליטה משותפת ולהיפך וכן נקבע כי IFRS 5 חל על השקעה או על חלק ממנה העונה לקריטריונים לסיווג כמוחזקת למכירה. בהתאם להנחיות הפיקוח כאמור, הבנק מיישם את הכללים שנקבעו ב-IFRS 11 וב-IAS 28 (המתוקן).

- **תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 12, גילוי של זכויות בישויות אחרות**

התקן מכיל דרישות גילוי מקיפות ביחס לזכויות בחברות בנות, בהסדרים משותפים בחברות כלולות ובישויות מובנות (entities structured) שאינן מאוחדות. הבנק לא נדרש ליישם את דרישות הגילוי שנכללו בתקן לגבי ישויות מובנות (entities structured) שאינן מאוחדות.

בהתאם להנחיות הפיקוח כאמור, הבנק מיישם את IFRS 12, למעט דרישות הגילוי שנכללו בו בקשר לישויות מובנות שאינן מאוחדות. לגבי ישויות כאמור ימשיכו לחול דרישות הגילוי שנקבעו ב-ASC 810 (FAS 167) כפי ששולבו בסעיף 22 להוראות הדיווח לציבור בדבר גילוי על ישויות בעלות זכויות משתנות.

יישום לראשונה של המערכת החדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים
ליישום מערכת התקנים לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

6. **מכתב המפקח על הבנקים בנושא עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיר**

הבנק מיישם את הוראות מכתב המפקח על הבנקים בנושא עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיר. הבנק גיבש מדיניות שנועדה להבטיח עמידה בדרישות החדשות וכי יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיר לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת הלוואות האמורות למועד הדיווח.

יישום לראשונה של מכתב המפקח על הבנקים בנושא עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיר

הבנק יישם את ההנחיות שנקבעו במכתב הפיקוח באופן של מכאן ולהבא, והחל מהדוחות לרבעון הראשון של שנת 2013 יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי המוחזקת בגין הלוואות לדיר לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת הלוואות האמורות למועד הדיווח. כתוצאה מיישום ההוראות הוגדלה ההפרשה להלוואות לדיר שלא קיימת בגין הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור או הפרשה ספציפית המוערכת על בסיס פרטני. הגידול ביתרת ההפרשה נזקף לרווח והפסד. ביאור 4 בדבר הון והלימות הון כולל התייחסות להשפעת הדרישות החדשות בנושא הלימות הון.

ז. **תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם**

1. **הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב**

בנושא מדידת הכנסות ריבית

ביום 29 בדצמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים אשר נועד להתאים את הוראות הדיווח לציבור לצורך אימוץ הכללים שנקבעו במסגרת תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושא עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות. ההוראה קובעת כללים לטיפול בעמלות מיצירת הלוואות ובעלויות ישירות ליצירת הלוואות. העמלות והעלויות הכשירות בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהוראה, לא יוכרו באופן מיידי בדוח רווח והפסד אלא יובאו בחשבון בחישוב שיעור הריבית האפקטיבית של ההלוואה. בנוסף, ההוראה משנה את הטיפול בעמלות ועלויות הקשורות להתחייבויות להקצאת אשראי לרבות עסקאות בכרטיסי אשראי.

כמו כן, בהוראה נקבעו כללים בנוגע לטיפול בשינויים בתנאי החוב אשר לא מהווים ארגון מחדש של חוב בעייתי, טיפול בפירעונות מוקדמים של חובות וכן טיפול בעסקאות מתן אשראי אחרות כגון עסקאות סינדיקציה. הקבוצה בוחנת את השלכות אימוץ ההוראה על הדוחות הכספיים.

2. תקן חשבונאות 29, אימוץ תקני דיווח בינלאומיים

בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים. התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדיווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2008. האמור לא חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים.

בנוסף, הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה- IFRS הינו:

- תקנים בנושאים בליבת העסק הבנקאי (ראה ביאור 1.א) - בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל החלטה סופית שתקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.
- תקנים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - אימוץ בהדרגה במהלך השנים 2011 ו-2012. יחד עם זאת, IAS 19, הטבות עובדים, טרם נכנס לתוקף והוא ייושם, ככל שיאומץ על ידי הפיקוח על הבנקים, בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים לכשיפורסמו בנוגע לעיתוי ולאופן יישומו לראשונה. לפיכך, לא ניתן להעריך בשלב זה את השפעת יישום התקן האמור על הדוחות הכספיים.

2. הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

ביום 10 באפריל 2013 פורסמה טיוטה בנושא "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי". הטיוטה כוללת בין היתר הוראת שעה "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי" המחליפה את הוראת השעה בדבר "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בשנים 2011-2012". ההוראה החדשה תחול על דוחות כספיים רבעוניים ושנתיים החל מיום 1 בינואר 2013 ואילך. בהוראת השעה הובהר טווח השנים שבגינן יחשב הבנק את שיעורי ההפסד, ובנוסף הווארך חישוב ההפרשה הכללית והנוספת לפי הוראת ניהול בנקאי תקין כסכום ההפרשה המינימאלי על ליום 31 בדצמבר 2014. כמו כן, במסגרת הטיוטה נוספו שאלות ותשובות המסבירות את אופן חישוב ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי. העדכונים לקובץ השאלות והתשובות יחולו החל מיום 1 ביולי 2013 ואילך. בנוסף, בהוראה נכללו הנחיות בנוגע לבחינת נאותות ההפרשה להפסדי אשראי, אשר יחולו החל מיום 31 בדצמבר 2013 ואילך, יישום מוקדם מומלץ. הבנק בוחן את ההשפעה הצפויה מיישום טיוטת ההוראות.

באור 2 - ניירות ערך

(במיליוני ש"ח)

א. הרכב

31 במרס 2013 (לא מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	(א) אגרות חוב המוחזקות לפדיון
302	302	12	-	314	של ממשלת ישראל
69	69	11	-	80	של מוסדות פיננסיים בישראל
54	54	-	-	54	של מוסדות פיננסיים זרים
250	250	3	(5)	248	של אחרים בישראל
675	675	26	(5)	696	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	(ב) ניירות ערך זמינים למכירה
4,728	4,672	60	(4)	4,728	אגרות חוב ומלוות -
320 ⁽⁵⁾	332	1	(13)	320	של ממשלת ישראל
148	147	1	-	148	של ממשלות זרות
1,117	1,109	11	(3)	1,117	של מוסדות פיננסיים בישראל
545	538	8	(1)	545	של מוסדות פיננסיים זרים
687	658	30	(1)	687	מגובי נכסים (ABS) או משכנתאות (MBS)
31	31	-	-	31	של אחרים בישראל
7,576	7,487	111	(22)	7,576	של אחרים זרים
444 ⁽⁴⁾	420	30	(6)	444	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
8,020	7,907	141 ⁽²⁾	(28) ⁽²⁾	8,020	מניות -
					סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	(ג) ניירות ערך למסחר
1,567	1,566	3	(2)	1,567	אגרות חוב ומלוות -
77	76	1	-	77	של ממשלת ישראל
111	111	-	-	111	של מוסדות פיננסיים בישראל
62	61	1	-	62	של מוסדות פיננסיים זרים
12	12	-	-	12	של אחרים בישראל
1,829	1,826	5	(2)	1,829	של אחרים זרים
7	7	-	-	7	סך כל אגרות החוב למסחר
1,836	1,833	5 ⁽³⁾	(2) ⁽³⁾	1,836	מניות -
10,552	10,415	172	(35)	10,552	סך כל ניירות הערך למסחר
					סך כל ניירות הערך

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", למעט ניירות ערך בסך של 82 מיליון ש"ח הכוללים נגזר משובץ הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי הוגן לרווח והפסד.
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך 123 מיליון ש"ח, שטרי הון צמיחים בסך 48 מיליון ש"ח, קרנות הון גידור בסך 15 מיליון ש"ח וקרנות מחקות בסך 10 מיליון ש"ח. מזה: השקעות במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך 151 מיליון ש"ח.
- (5) לא כולל ניירות ערך זמינים למכירה בעלות מופחתת ובשווי הוגן בסך של כ-33 מיליון ש"ח, המוצגים במסגרת סעיף נכסים המוחזקים למכירה.

באור 2 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2012 (לא מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	(א) אגרות חוב המוחזקות לפדיון
328	328	7	-	335	של ממשלת ישראל
*50	*50	*7	-	*57	של מוסדות פיננסיים בישראל
99	99	-	-	99	של מוסדות פיננסיים זרים
*286	*286	*2	*(4)	*284	של אחרים בישראל
763	763	16	(4)	775	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	(ב) ניירות ערך זמינים למכירה
5,985	**5,955	**46	(16) **	5,985	אגרות חוב ומלוות -
144	163	1	(20)	144	של ממשלת ישראל
145	145	1	(1)	145	של ממשלות זרות
1,340	1,364	4	(28)	1,340	של מוסדות פיננסיים בישראל
517	513	5	(1)	517	של מוסדות פיננסיים זרים
416	**413	**12	(9) **	416	מגובי נכסים (ABS) או משכנתאות (MBS)
34	34	-	-	34	של אחרים בישראל
8,581	8,587	69	(75)	8,581	של אחרים זרים
514 ⁽⁴⁾	526	14	(26)	514	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
9,095	9,113	83 ⁽²⁾	(101) ⁽²⁾	9,095	מניות -
					סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	(ג) ניירות ערך למסחר
2,201	2,202	4	(5)	2,201	אגרות חוב ומלוות -
29	29	-	-	29	של ממשלת ישראל
94	93	1	-	94	של ממשלות זרות
86	86	-	-	86	של מוסדות פיננסיים בישראל
26	29	-	(3)	26	של מוסדות פיננסיים זרים
25	25	-	-	25	של אחרים בישראל
2,461	2,464	5	(8)	2,461	של אחרים זרים
28	28	-	-	28	סך כל אגרות החוב למסחר
2,489	2,492	5 ⁽³⁾	(8) ⁽³⁾	2,489	מניות -
12,347	12,368	104	(113)	12,359	סך כל ניירות הערך למסחר
					סך כל ניירות הערך

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", למעט ניירות ערך בסך של 63 מיליון ש"ח הכוללים נגזר משובץ הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי הוגן לרווח והפסד.
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך 104 מיליון ש"ח, שטרי הון צמייתים בסך 31 מיליון ש"ח, קרנות הון גידור בסך 30 מיליון ש"ח וקרנות מחקות בסך 12 מיליון ש"ח. מזה: השקעות במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך 148 מיליון ש"ח.
- * סווג מחדש.
- ** התאמה לא מהותית של מספרי השוואה.

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	(א) אגרות חוב המוחזקות לפדיון
305	305	13	-	318	של ממשלת ישראל
*49	*49	*7	-	*56	של מוסדות פיננסיים בישראל
57	57	-	-	57	של מוסדות פיננסיים זרים
*288	*288	*4	(6)	*286	של אחרים בישראל
699	699	24	(6)	717	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	(ב) ניירות ערך זמינים למכירה
4,552	4,444	115	(7)	4,552	אגרות חוב ומלוות -
372	389	-	(17)	372	של ממשלת ישראל
160	161	-	(1)	160	של ממשלות זרות
1,244	1,233	17	(6)	1,244	של מוסדות פיננסיים בישראל
538	530	8	-	538	של מוסדות פיננסיים זרים
730	699	33	(2)	730	מגובי נכסים (ABS) או משכנתאות (MBS)
40	40	-	-	40	של אחרים בישראל
7,636	7,496	173	(33)	7,636	של אחרים זרים
451 ⁽⁴⁾	443	16	(8)	451	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
8,087	7,939	189 ⁽²⁾	(41) ⁽²⁾	8,087	מניות -
					סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	(ג) ניירות ערך למסחר
830	826	5	(1)	830	אגרות חוב ומלוות -
47	46	1	-	47	של ממשלת ישראל
50	50	-	-	50	של מוסדות פיננסיים בישראל
42	42	1	(1)	42	של מוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	-	של אחרים בישראל
969	964	7	(2)	969	של אחרים זרים
1	1	-	-	1	סך כל אגרות החוב למסחר
970	965	7 ⁽³⁾	(2) ⁽³⁾	970	מניות -
9,774	9,603	220	(49)	9,774	סך כל ניירות הערך למסחר
					סך כל ניירות הערך

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", למעט ניירות ערך בסך של 83 מיליון ש"ח הכוללים נגזר משובץ הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי הוגן לרווח והפסד.
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך 122 מיליון ש"ח, שטרי הון צמיחים בסך 48 מיליון ש"ח, קרנות הון גידור בסך 15 מיליון ש"ח וקרנות מחקות בסך 7 מיליון ש"ח. מזה: השקעות במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך 151 מיליון ש"ח.
- * סווג מחדש.

באור 2 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2012	31 במרס 2012	31 במרס 2013	(ד) מידע לגבי אגרות חוב פגומות
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
			יתרת חוב רשומה של -
35	18	34	אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית
4	1	3	אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות רבית
39	19	37	סך הכל יתרת חוב רשומה

ב. פירוט נוסף לגבי נתוני העלות המופחתת והשווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות

ליום 31 במרס 2013 (לא מבוקר)				
עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)				
(א) ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (pass through)				
119	-	1	-	120
93	(1)	1	-	93
212	(1)	2	-	213
ניירות ערך בערבות GNMA				
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC				
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות				
(ב) ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO)				
326	-	6	-	332
326	-	6	-	332
538	(1)	8	-	545
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA בערבותם				
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים				
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)				
ליום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)				
עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)				
(א) ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (pass through)				
168	-	1	-	169
42	-	-	-	42
210	-	1	-	211
ניירות ערך בערבות GNMA				
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC				
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות				
(ב) ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO)				
303	(1)	4	-	306
303	(1)	4	-	306
513	(1)	5	-	517
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA בערבותם				
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים				
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)				

ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)			
עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		שווי הוגן
	רווחים	הפסדים	
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
(א) ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (pass through)			
132	2	-	134
58	-	-	58
190	2	-	192
GNMA ניירות ערך בערבות			
FHLMC ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי			
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות			
(ב) ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO)			
340	6	-	346
340	6	-	346
530	8	-	538
FNMA, FHLMC ו GNMA ניירות ערך שהונפקו על ידי			
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש

ליום 31 במרס 2013 (לא מבוקר)					
פחות מ-12 חודשים		12 חודשים ומעלה		סך הכל	
שוי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שוי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שוי הוגן	הפסדים שטרם מומשו
ניירות ערך מגובי משכנתאות - (MBS)					
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (pass through)					
55	(1)	-	-	55	(1)
55	(1)	-	-	55	(1)
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC					
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)					

ליום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)					
פחות מ-12 חודשים		12 חודשים ומעלה		סך הכל	
שוי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שוי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שוי הוגן	הפסדים שטרם מומשו
ניירות ערך מגובי משכנתאות - (MBS)					
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים					
53	(1)	-	-	53	(1)
53	(1)	-	-	53	(1)
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC ו GNMA בערבותם					
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)					

ליום 31 בדצמבר 2012 אין ניירות ערך מגובי משכנתאות הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

(במיליוני ש"ח)

א. חובות** ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2013						
הפרשה להפסדי אשראי						
	אשראי לציבור			בנקים וממשלות		
	מסחרי	לדיר	פרטי אחר	סך הכל	סך הכל	
1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה	566	126	144	836	-	836
הוצאות בגין הפסדי אשראי	4	25	4	33	-	33
- מחיקות חשבונאיות	(39)	(4)	(18)	(61)	-	(61)
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	26	-	22	48	-	48
מחיקות חשבונאיות, נטו	(13)	(4)	4	(13)	-	(13)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה	557	147	152	856	-	856
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים						
יתרת ההפרשה לתחילת שנה	93	-	10	103	-	103
גידול בהפרשה	(1)	-	-	(1)	-	(1)
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	92	-	10	102	-	102
סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים	649	147	162	958	-	958
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות** ועל החובות** בגינם היא חושבה:						
יתרת חוב רשומה של חובות**:						
שנבדקו על בסיס פרטי	33,487	62	660	34,209	1,935	36,144
שנבדקו על בסיס קבוצתי	3,732	16,337	13,999	34,068	-	34,068
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור	223	16,144	-	16,367	-	16,367
סך הכל חובות	37,219	16,399	14,659	68,277	1,935	70,212
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות**:						
שנבדקו על בסיס פרטי	518	-	62	580	-	580
שנבדקו על בסיס קבוצתי	39	147	90	276	-	276
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור	-	***91	-	91	-	91
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	557	147	152	856	-	856

* החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. בדוחות לתקופת הביניים בשנת 2013 מספרי ההשוואה לתקופת הביניים בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה באור 4.1 ד.לעיל.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 9 מיליון ש"ח (31.3.12 - 11 מיליון ש"ח).

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2012*					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדירור	מסחרי
878	-	878	165	120	593
27	-	27	-	1	26
(86)	-	(86)	(26)	(1)	(59)
47	-	47	14	-	33
(39)	-	(39)	(12)	(1)	(26)
866	-	866	153	120	593
92	-	92	5	-	87
4	-	4	-	-	4
96	-	96	5	-	91
962	-	962	158	120	684
37,845	2,102	35,743	555	87	35,101
31,196	-	31,196	13,008	14,654	3,534
14,697	-	14,697	-	14,477	220
69,041	2,102	66,939	13,563	14,741	38,635
660	-	660	101	-	559
206	-	206	52	120	34
100	-	100	-	***100	-
866	-	866	153	120	593

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾

31 במרס 2013						
1. איכות אשראי ופיגורים	חובות לא פגומים* - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים	
	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
בינוי ונדל"ן - בינוי	2	1	3,360	325	93	2,942
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	1	-	4,771	66	136	4,569
שרותים פיננסיים	-	-	6,786	11	47	6,728
מסחרי - אחר	19	5	21,757	508	546	20,703
סך הכל מסחרי	22	6	36,674	910	822	34,942
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	181	332	16,399	2	337 ⁽⁶⁾	16,060
אנשים פרטיים - אחר	41	8	14,585	135	161	14,289
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל	244	346	67,658	1,047	1,320	65,291
בנקים בישראל	-	-	769	-	-	769
ממשלת ישראל	-	-	10	-	-	10
סך הכל פעילות בישראל	244	346	68,437	1,047	1,320	66,070
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור - מסחרי						
בינוי ונדל"ן	-	-	246	11	-	235
מסחרי - אחר	-	-	299	2	-	297
סך הכל מסחרי	-	-	545	13	-	532
אנשים פרטיים	-	-	74	1	-	73
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל	-	-	619	14	-	605
בנקים בחו"ל	-	-	1,156	-	-	1,156
ממשלות חו"ל	-	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל	-	-	1,775	14	-	1,761
סך הכל ציבור	244	346	68,277	1,061	1,320	65,896
סך הכל בנקים	-	-	1,925	-	-	1,925
סך הכל ממשלות	-	-	10	-	-	10
סך הכל	244	346	70,212	1,061	1,320	67,831

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 2.ב.ג.4. להלן.

(4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.

(5) צוברים הכנסות רבית, חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 63 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים (31.12.12 - 33 מיליון ש"ח, 31.3.12 - 70 מיליון ש"ח).

(6) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 25 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה (31.12.2012 - 22 מיליון ש"ח).

* לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

** החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה ליום 31 במרס 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה באור 4.ד.1 (4) לעיל.

31 בדצמבר 2012					
חובות לא פגומים * - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים
4	1	3,314	339	97	2,878
1	-	4,893	49	142	4,702
-	-	7,527	12	47	7,468
19	3	21,914	554	508	20,852
24	4	37,648	954	794	35,900
192	332	16,103	2	337 ⁽⁶⁾	15,764
30	5	14,318	134	158	14,026
246	341	68,069	1,090	1,289	65,690
-	-	1,260	-	-	1,260
-	-	3	-	-	3
246	341	69,332	1,090	1,289	66,953
-	-	255	12	-	243
-	-	328	4	-	324
-	-	583	16	-	567
-	-	63	2	-	61
-	-	646	18	-	628
-	-	1,898	-	-	1,898
-	-	-	-	-	-
-	-	2,544	18	-	2,526
246	341	68,715	1,108	1,289	66,318
-	-	3,158	-	-	3,158
-	-	3	-	-	3
246	341	71,876	1,108	1,289	69,479

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)					31 במרס 2012**	
					חובות לא פגומים* - מידע נוסף	
					בפיגור של 90 ימים או יותר⁽⁴⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים⁽⁵⁾
					סך הכל	פגומים⁽³⁾
					לא פגומים	סך הכל
אשראי לציבור						
- שנבדק על בסיס פרטי						
- הלוואות לדירור לפי עומק פיגור						
- שנבדק על בסיס קבוצתי אחר						
סך הכל ציבור						
סך הכל בנקים						
סך הכל ממשלות						
סך הכל						
	21	-	35,743	939	34,804	
	169	335	14,643	2	14,641	
	45	13	16,553	1	16,552	
	235	348	66,939	942	65,997	
	-	-	2,097	-	2,097	
	-	-	5	-	5	
	235	348	69,041	942	68,099	

הערות לטבלה ראה עמוד 152.

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות רבית) לאחר 90 ימי פיגור. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב למעט במקרים בהם הועבר לטיפול באמצעים משפטיים, נבחן באופן פרטי ונמצא כי לא צפויים ממנו הפסדי אשראי מעבר לסכום שנמחק או הופרש. לגבי ההלוואות לדירור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור. הבנק משתמש באינדיקציות נוספות כגון דירוג לקוחות ומצב הבטחונות המנוהלים במערכות ממוכנות בהתאם למדיניות ניהול סיכון האשראי שקבע הדירקטוריון.

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

31 במרס 2013					
יִתְרֵת קֶרֶן חֻזִּית שֶׁל חֻבּוֹת פְּגוּמִים	סך הכל יִתְרֵת ⁽²⁾ חֻבּוֹת פְּגוּמִים	יִתְרֵת ⁽²⁾ חֻבּוֹת פְּגוּמִים בְּגִינָם לֹא קִיַּיֵּמַת הַפְּרָשָׁה פְּרֻטְנִית ⁽³⁾	יִתְרֵת הַפְּרָשָׁה פְּרֻטְנִית ⁽³⁾	יִתְרֵת ⁽²⁾ חֻבּוֹת פְּגוּמִים בְּגִינָם קִיַּיֵּמַת הַפְּרָשָׁה פְּרֻטְנִית ⁽³⁾	
					2. מידע נוסף על חובות פגומים:
					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
1,262	325	166	34	159	בינוי ונדל"ן - בינוי
426	66	51	10	15	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
465	11	10	-	1	שרותים פיננסיים
2,664	508	193	160	315	מסחרי - אחר
4,817	910	420	204	490	סך הכל מסחרי
2	2	-	1	2	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
451	135	67	55	68	אנשים פרטיים - אחר
5,270	1,047	487	260	560	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
5,270	1,047	487	260	560	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
41	11	11	-	-	בינוי ונדל"ן
2	2	-	2	2	מסחרי אחר
43	13	11	2	2	סך הכל מסחרי
1	1	-	1	1	אנשים פרטיים
44	14	11	3	3	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות חו"ל
44	14	11	3	3	סך הכל פעילות בחו"ל
5,314	1,061	498	263	563	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
5,314	1,061	498	263	563	סך הכל(*)
					(*) מזה:
1,265	882	324	260	558	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
591	361	200	47	161	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

* החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה ליום 31 במרס 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה באור ד.1 (4) לעיל.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

31 בדצמבר 2012					
ייתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)
					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)
					פעילות לזוים בישראל
					ציבור - מסחרי
1,370	339	176	31	163	בינוי ונדל"ן - בינוי
351	49	38	7	11	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
463	12	11	-	1	שרותים פיננסיים
2,805	554	201	163	353	מסחרי - אחר
4,989	954	426	201	528	סך הכל מסחרי
2	2	-	-	2	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
539	134	63	55	71	אנשים פרטיים - אחר
5,530	1,090	489	256	601	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
5,530	1,090	489	256	601	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לזוים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
68	12	12	-	-	בינוי ונדל"ן
4	4	-	4	4	מסחרי אחר
72	16	12	4	4	סך הכל מסחרי
2	2	-	1	2	אנשים פרטיים
74	18	12	5	6	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות חו"ל
74	18	12	5	6	סך הכל פעילות בחו"ל
5,604	1,108	501	261	607	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
5,604	1,108	501	261	607	סך הכל^(*)
					(*) מזה:
1,442	911	304	261	607	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
651	387	208	44	179	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

* החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי השוואה ליום 31 במרס 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה באור ד.1 (4) לעיל.

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

31 במרס 2012*				
סך הכל יתרת⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית⁽³⁾	יתרת⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית⁽³⁾	
				2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)
				א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)
				אשראי לציבור
942	516	310	426	סך הכל ציבור
-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	סך הכל ממשלות
942	516	310	426	סך הכל(*)
				(*) מזה:
710	297	310	413	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
318	228	47	90	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2013				
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו	יתרה ממוצעת על חובות פגומים		
			2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)	
			ב. יתרה ממוצעת והכנסות רבית	
			פעילות לווים בישראל	
			ציבור-מסחרי	
-	-	332	בינוי ונדל"ן - בינוי	
-	-	58	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	
-	-	11	שרותים פיננסיים	
4	5	536	מסחרי - אחר	
4	5	937	סך הכל מסחרי	
-	-	2	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור	
2	2	135	אנשים פרטיים - אחר	
6	7	1,074	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
-	-	-	בנקים בישראל	
-	-	-	ממשלת ישראל	
6	7	1,074	סך הכל פעילות בישראל	
			פעילות לווים בחו"ל	
			ציבור-מסחרי	
-	-	11	בינוי ונדל"ן - בינוי	
-	-	3	מסחרי - אחר	
-	-	14	סך הכל מסחרי	
-	-	2	אנשים פרטיים	
-	-	16	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	
-	-	-	בנקים בחו"ל	
-	-	-	ממשלת בחו"ל	
-	-	16	סך הכל פעילות בחו"ל	
6	*7	1,090	סך הכל	

* אילו החובות הפגומים היו צוברים רבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות רבית בסך 45 מיליון ש"ח.

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

**לשלושת החודשים שנתיים
ביום 31 במרס 2012**

2. מידע נוסף על חובות פגומים:

ב. יתרה ממוצעת והכנסות רבית

992	יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח
3	סך הכנסות רבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין חובות אלה בפרק הזמן בו סווגו כפגומים(*)
32	סך הכנסות רבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היו חובות אלה צוברים רבית לפי תנאיו המקוריים
2	(*) מזה: הכנסות רבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

31 במרס 2013					
יתרת חוב רשומה					
מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)	שאינו צובר הכנסות רבית	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	סך הכל ⁽³⁾
2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)					
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי	159	-	-	-	159
בינוי ונדל"ן - בינוי	4	-	-	15	19
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	9	-	-	-	9
שרותים פיננסיים	59	-	-	64	123
מסחרי - אחר	234	-	-	79	310
סך הכל מסחרי	-	-	-	-	-
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור	45	-	-	6	51
אנשים פרטיים - אחר	276	-	-	85	361
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל	-	-	-	-	-
בנקים בישראל	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	276	-	-	85	361
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי	-	-	-	-	-
בינוי ונדל"ן	-	-	-	-	-
מסחרי אחר	-	-	-	-	-
סך הכל מסחרי	-	-	-	-	-
אנשים פרטיים	-	-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל	-	-	-	-	-
בנקים בחו"ל	-	-	-	-	-
ממשלות חו"ל	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל	-	-	-	-	-
סך הכל ציבור	276	-	-	85	361
סך הכל בנקים	-	-	-	-	-
סך הכל ממשלות	-	-	-	-	-
סך הכל	276	-	-	85	361

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

* החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה ליום 31 במרס 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה באור ד.1 (4) לעיל.

31 בדצמבר 2012					
יתרת חוב רשומה					
(3) סך הכל	צובר⁽²⁾ לא בפיגור	צובר⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	
160	-	-	-	160	
22	16	-	-	6	
10	-	-	-	10	
146	71	-	-	75	
338	87	-	-	251	
1	-	-	-	1	
48	6	-	-	42	
387	93	-	-	294	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
387	93	-	-	294	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
387	93	-	-	294	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
387	93	-	-	294	

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

31 במרס 2012*					
שאינו צובר הכנסות רבית	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	סך הכל ⁽³⁾	
2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)					
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)					
סך הכל ציבור	240	-	78	318	
סך הכל בנקים	-	-	-	-	
סך הכל ממשלות	-	-	-	-	
סך הכל	240	-	78	318	

הערות לטבלה ראה עמוד 160.

ארגונים מחדש שבוצעו				
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2013				
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים		
במיליוני ש"ח				
2. מידע נוסף על חובות פגומים:				
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש פעילות לווים בישראל				
ציבור-מסחרי				
בינוי ונדל"ן - בינוי	1	9	1	
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	-	3	-	
שרותים פיננסיים	-	-	-	
מסחרי - אחר	5	64	5	
סך הכל מסחרי	6	76	6	
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור	-	-	-	
אנשים פרטיים - אחר	6	248	5	
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	12	324	11	
בנקים בישראל	-	-	-	
ממשלת ישראל	-	-	-	
סך הכל פעילות בישראל	12	324	11	
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור-מסחרי				
בינוי ונדל"ן - בינוי	-	-	-	
מסחרי - אחר	-	-	-	
סך הכל מסחרי	-	-	-	
אנשים פרטיים	-	-	-	
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	-	-	-	
בנקים בחו"ל	-	-	-	
ממשלת בחו"ל	-	-	-	
סך הכל פעילות בחו"ל	-	-	-	
סך הכל	12	324	11	

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2013		
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	
במיליוני ש"ח		
		2. מידע נוסף על חובות פגומים:
		ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי
		בינוי ונדל"ן - בינוי
		בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
		שרותים פיננסיים
		מסחרי - אחר
4	3	
-	-	
-	-	
9	43	
13	46	סך הכל מסחרי
-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
5	145	אנשים פרטיים - אחר
18	191	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	בנקים בישראל
-	-	ממשלת ישראל
18	191	סך הכל פעילות בישראל
		פעילות לווים בחו"ל
		ציבור-מסחרי
		בינוי ונדל"ן - בינוי
		מסחרי - אחר
-	-	
-	-	סך הכל מסחרי
-	-	אנשים פרטיים
-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	בנקים בחו"ל
-	-	ממשלת בחו"ל
-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
18	191	סך הכל

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)** , סוג החזר וסוג הרבית

31 במרס 2013				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור			
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
1,453	7,122	871	10,726	שיעבוד ראשון:
720	3,999	331	5,570	שיעור המימון - עד 60%
26	248	16	326	שיעור המימון - מעל 60%
2,199	11,369	1,218	16,622	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך הכל
31 במרס 2012***				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור			
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
2,014	9,858	977	14,961	סך הכל
31 בדצמבר 2012*				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור			
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
1,720	6,807	860	10,113	שיעבוד ראשון:
656	4,061	340	5,956	שיעור המימון - עד 60%
20	216	9	283	שיעור המימון - מעל 60%
2,396	11,084	1,209	16,352	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך הכל

* סווג מחדש.

** היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

*** החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה ליום 31 במרס 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה באור 4.1 ד.4) לעיל.

באור 4 - הלימות הון

(במיליוני ש"ח)

הון רגולטורי והלימות ההון מחושבים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בדבר "מדידה והלימות ההון"

31 בדצמבר 2012	31 במרס 2012	31 במרס 2013	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
א. בנתוני המאוחד			
1. הון לצורך חישוב יחס ההון			
6,516	6,002	6,664	הון רובד 1, ליבה
6,516	6,002	6,664	הון רובד 1, לאחר ניכויים
3,573	3,253	3,414	הון רובד 2, לאחר ניכויים
10,089	9,255	10,078	סה"כ הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
59,734	60,080	59,435	סיכון אשראי
1,167	1,533	1,159	סיכונים שוק
6,619	6,547	6,336	סיכון תפעולי ⁽¹⁾
1	5	3	סיכון סליקה
67,521	68,165	66,933	סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
9.65%	8.81%	9.96%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
9.65%	8.81%	9.96%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.94%	13.58%	15.06%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

31 בדצמבר 2012	31 במרס 2012	31 במרס 2013	
		באחוזים	
ב. חברות בת משמעותיות			
בנק אוצר החייל בע"מ			
8.83	*8.56	9.17	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.74	*13.16	14.12	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ			
11.50	12.40	12.40	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
16.30	17.20	17.40	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
יובנק בע"מ			
16.10	14.13	16.89	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
19.80	17.22	20.69	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
בנק מסד בע"מ			
14.20	13.59	14.24	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.78	14.09	14.75	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

* הוצג מחדש.

(1) החל משנת 2013 הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכון התפעולי.

באור 4 - הלימות הון (המשך)

(במיליוני ש"ח)

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בדבר "מדידה והלימות ההון"

31 בדצמבר 2012	31 במרס 2012	31 במרס 2013	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
ג. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)			
1. הון רובד 1			
6,772	6,221	6,895	הון
270	270	270	רכיבי הון רובד 1 אחרים ⁽¹⁾
(286)	(325)	(274)	בניכוי: נכסים בלתי מוחשיים
(89)	-	(70)	בניכוי: רווחים נטו בגין התאמות לשווי הון של ניירות ערך זמינים למכירה
(3)	(3)	(2)	בניכוי: השקעות ברכיבי הון פיקוחי של תאגידים בנקאיים וחברות בת שלהם בישראל
(148)	(161)	(155)	בניכוי: השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
6,516	6,002	6,664	סך הכל הון רובד 1
2. הון רובד 2			
א. הון רובד 2 עליון			
62	-	49	45% מסכום הרווחים נטו, לפני השפעת המס המתייחס, בגין התאמות לשווי הון של ניירות ערך זמינים למכירה
105	105	105	הפרשה כללית לחובות מסופקים
258	254	258	מכשירי הון מורכבים חדשניים
ב. הון רובד 2 תחתון			
3,300	3,059	3,159	כתבי התחייבות נדחים
ג. ניכויים מהון רובד 2			
(3)	(3)	(2)	השקעות ברכיבי הון פיקוחי של תאגידים בנקאיים וחברות בת שלהם בישראל
(149)	(162)	(155)	השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
3,573	3,253	3,414	סך הכל הון רובד 2

(1) בהתאם להבהרת הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול באופציות מכר שניתנו לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, הבנק זקף לבסיס ההון את השינוי בהון הנובע מיישום לראשונה של ההבהרה וזאת לא יאחר ממועד סיום ההתקשרות באופצית המכר כאמור בבאור 6ה. לדוחות הכספיים לשנת 2012. השפעת סיום ההתקשרות באופצית המכר כאמור, הינה קיטון בשיעור של 0.4% ביחס ההון הכולל של הבנק.

באור 5 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2013 (לא מבוקר)							
		מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד	
20,572	-	1,044	185	1,236	378	17,729	נכסים
10,531	451	199	494	2,340	1,537	5,510	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,060	-	-	-	-	-	1,060	ניירות ערך
67,421	297	558	818	5,043	14,210	46,495	ניירות ערך שנשאלו
10	-	-	-	-	-	10	אשראי לציבור, נטו
388	388	-	-	-	-	-	אשראי לממשלה
1,175	1,175	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
578	578	-	-	-	-	-	בנינים וציוד
1,154	268	69	46	235	69	467	נכסים בלתי מוחשיים
655	50	19	-	39	6	541	נכסים בגין מכשירים נגזרים
122	17	99	1	5	-	-	נכסים אחרים
103,666	3,224	1,988	1,544	8,898	16,200	71,812	נכסים המוחזקים למכירה
							סך כל הנכסים
82,418	302	1,390	3,435	14,373	8,649	54,269	התחייבויות
966	-	8	20	295	1	642	פקדונות הציבור
784	-	-	6	90	55	633	פקדונות מבנקים
5,500	-	-	-	-	5,413	87	פקדונות הממשלה
1,600	262	48	75	313	228	674	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
5,476	114	33	7	33	880	4,409	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
27	-	13	10	4	-	-	התחייבויות אחרות
96,771	678	1,492	3,553	15,108	15,226	60,714	התחייבויות המוחזקות למכירה
6,895	2,546	496	(2,009)	(6,210)	974	11,098	סך כל ההתחייבויות
							ה פ ר ש
-	-	(705)	1,787	6,803	403	(8,288)	מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(12)	110	(372)	-	274	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	130	(184)	1	53	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
6,895	2,546	(221)	18	37	1,378	3,137	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(15)	114	(432)	-	333	סך הכל כללי
-	(2)	(56)	(4)	(395)	-	457	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
							אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמודי מטבע חוץ

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

באור 5 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2012 (לא מבוקר)						
		מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	סך הכל	אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
נכסים						
-	17,895	516	292	1,501	510	15,076
542	12,347	119	434	2,452	2,866	5,934
-	1,672	-	-	-	-	1,672
317	66,073	1,168	844	6,053	12,303	45,388
-	5	-	-	-	-	5
403	403	-	-	-	-	-
1,185	1,185	-	-	-	-	-
635	635	-	-	-	-	-
365 ⁽³⁾	1,057	55 ⁽³⁾	43 ⁽³⁾	344 ⁽³⁾	53	197 ⁽³⁾
93	873	18	17	92	10	643
3,540	102,145	1,876	1,630	10,442	15,742	68,915
התחייבויות						
332	81,726	1,799	4,497	14,774	8,296	52,028
-	1,048	3	51	490	60	444
-	699	-	1	84	7	607
-	5,156	-	-	-	5,070	86
345 ⁽³⁾	1,399	56 ⁽³⁾	104 ⁽³⁾	343 ⁽³⁾	264	287 ⁽³⁾
196	5,896	40	20	30	1,657	3,953
873	95,924	1,898	4,673	15,721	15,354	57,405
2,667	6,221	(22)	(3,043)	(5,279)	388	11,510
ה פ ר ש						
-	-	(358)	2,782	5,310	(14)	(7,720)
-	-	15	202	(57)	-	(160)
-	-	(6)	58	142	-	(194)
2,667	6,221	(371)	(1)	116	374	3,436
-	-	(63)	224	66	-	(227)
20	-	98	(75)	702	-	(745)

- (1) כולל צמודי מטבע חוץ
(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס מתייחס לפריט לא כספי
(3) סווג מחדש. ראה באור 1 ו' (2) לעיל.

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)							
			מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד	
22,939	-	851	244	1,910	390	19,544	נכסים
9,756	452	156	514	2,266	1,602	4,766	מזומנים ופקדונות בבנקים
932	-	-	-	-	-	932	ניירות ערך
67,879	527	770	814	5,769	13,728	46,271	ניירות ערך שנשאלו
3	-	-	-	-	-	3	אשראי לציבור, נטו
376	376	-	-	-	-	-	אשראי לממשלה
1,185	1,185	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
599	599	-	-	-	-	-	בנינים וציוד
1,219	482 ⁽³⁾	60 ⁽³⁾	50 ⁽³⁾	138 ⁽³⁾	48 ⁽³⁾	441 ⁽³⁾	נכסים בלתי מוחשיים
797	53	12	5	6	8	713	נכסים בגין מכשירים נגזרים
105,685	3,674	1,849	1,627	10,089	15,776	72,670	נכסים אחרים
							סך כל הנכסים
							התחייבויות
84,365	534	1,835	3,382	13,469	8,644	56,501	פקדונות הציבור
1,385	-	4	29	124	-	1,228	פקדונות מבנקים
685	-	-	3	83	147	452	פקדונות הממשלה
5,620	-	-	-	-	5,534	86	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,710	472 ⁽³⁾	44 ⁽³⁾	120 ⁽³⁾	257 ⁽³⁾	213 ⁽³⁾	604 ⁽³⁾	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,148	124	25	3	28	778	4,190	התחייבויות אחרות
98,913	1,130	1,908	3,537	13,961	15,316	63,061	סך כל ההתחייבויות
6,772	2,544	(59)	(1,910)	(3,872)	460	9,609	הפרש
-	-	(212)	1,856	4,662	29	(6,335)	מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	19	40	(547)	-	488	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	1	(4)	(170)	-	173	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
6,772	2,544	(251)	(18)	73	489	3,935	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
							סך הכל כללי
-	-	(54)	3	562	-	(511)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	(2)	(183)	(382)	241	-	326	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמודי מטבע חוץ

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי

(3) סווג מחדש. ראה באור 1 ו' (2) לעיל.

באור 6 - התקשרויות והתחייבויות תלויות (במיליוני ש"ח)

1. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי			יתרת חוזים ⁽¹⁾			
31.12.12	31.3.12	31.3.13	31.12.12	31.3.12	31.3.13	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
-	1	-	234	357	167	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
9	10	9	784	795	828	- אשראי תעודות
21	14	18	1,738	1,507	1,892	- ערבויות להבטחת אשראי
31	30	31	2,849	2,899	3,181	- ערבויות לרוכשי דירות (כולל התחייבויות למתן ערבויות)
1	1	1	20,227	19,842	17,987	- ערבויות והתחייבויות אחרות
						- מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
						- מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות
12	17	13	*8,828	*9,607	9,261	לפי דרישה שלא נוצלו
14	12	14	*4,077	*3,800	3,934	- התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן
4	2	4	5,986	6,746	5,955	- מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
-	-	-	747	-	226	- מסגרות להשאלת ניירות ערך
-	-	-	133	389	200	- ערבויות בגין קרן סיכונים של מסלקת הבורסה והמעו"ף
11	9	12	*1,359	*1,193	1,604	- התחייבויות להוצאת ערבויות
עסקאות בהן הסכום הנקוב אינו מייצג סיכון אשראי:						
-	-	-	93	77	94	- ערבויות (כולל לבתי משפט בקשר לתביעות העלולות להתהוות בעקבות אירועים מסוימים) וכתבי שיפוי ⁽²⁾

* סווג מחדש.

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) בנוסף, המציא הבנק לבתי המשפט כתבי התחייבות עצמית ללא הגבלת סכום, הניתנים במסגרת הליך משפטי, על מנת להבטיח את נזקי הנתבעים במידה שנדחתה התביעה נגדם או שבוטל ההליך המשפטי מסיבה אחרת.

2. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31.12.12	31.3.12	31.3.13	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
93	18	91	א. שיפורים במבנים, רכישת והקמת מבנים, ציוד ותכנה
68	92	63	התחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות

ב. הבנק והחברות המוחזקות שלו שכרו מבנים וציוד לתקופות ארוכות. דמי השכירות (חלקם צמודים למדד המחירים לצרכן וחלקם צמודים למטבע חוץ) שישולמו בעתיד, בשל התקשרויות אלו הינם:

31.12.12	31.3.12	31.3.13	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
88	*53	*57	שנה ראשונה
83	81	83	שנה שנייה
79	77	78	שנה שלישית
74	72	74	שנה רביעית
64	69	64	שנה חמישית
378	379	379	שנה שישית ואילך
766	731	735	סך הכל

* לתקופה שנותרה עד לתום השנה הקלנדרית.

ג. במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסוימות תובענות משפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות, באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות כמפורט בסעיף זה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור. לגבי התובענות המשפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, ראה באור 3.17. לדוח הכספי לשנת 2012.

לא קיימת חשיפה נוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק וחברות מאוחדות בנושאים שונים ושאפשרות התממשותה אינה קלושה, ליום 31 במרס 2013.

ד. כנגד חברה כלולה, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל"), תלויה ועומדת בקשה לאישור תביעה ייצוגית כפי שיפורט להלן. כאל מציינת בדוחותיה כי לדעת הנהלת כאל, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייה ולפיכך לא נערכה בגינה כל הפרשה:

ביום 14 באפריל 2013 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, אשר הוגשו נגד כאל וחברה נוספת בבית המשפט המחוזי בתל אביב.

עניין הבקשה שיווק כרטיסי המתנה Wish U card. לטענת המבקש, שיווק כרטיסי המתנה נעשה תוך שהמשיבות מציגות מצגים מטעים וקובעות תנאים אסורים, בניגוד לחוק הוראות הגנת הצרכן (התשמ"א-1981 ותקנותיו). לטענת המבקש, מעשים אלה הטעו אותו ומנעו ממנו ביצוע פעולות שהיה זכאי להן בדין.

המבקש העמיד סכום תביעתו לכלל חברי הקבוצה על סך של 214 מיליון ש"ח, וזאת מתוך הנחה כי קבוצת הלקוחות מונה כחצי מיליון לקוחות.

ה. ביום 26 באפריל 2009 פרסמה הממונה על הגבלים עסקיים (להלן - "הממונה") קביעה על פי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 לפיה בין חמשת הבנקים הגדולים בישראל - בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק מזרחי והבנק הבינלאומי - התקיימו הסדרים כובלים בענין העברת מידע הנוגע לעמלות. לפי הממצאים שבידה, הסדרים כובלים אלה התקיימו מראשית שנות ה-90 של המאה הקודמת ועד תחילת חקירת הרשות בעניין, בחודש נובמבר 2004. לדברי הממונה, בגין הסדרים אלה לא נתבקש מראש כל אישור וממילא גם לא ניתן ובכך הופרו הוראות החוק. על פי החוק, קביעת הממונה תהא ראייה לכאורה לנקבע בה בכל הליך משפטי.

ביום 24 במרס 2010 הגיש הבנק ערר על קביעת הממונה. הליך הגישור אליו הפנו הצדדים על ידי בית הדין לא צלח והדיון חזר לבית הדין להגבלים עסקיים. בהמשך להגשת בקשות מקדמיות מטעם הבנקים לבית הדין ולהגשת תשובות הממונה לבקשות ניתנה ביום 18 ביוני 2012 החלטה, במסגרתה נמחקו חלקים מתשובת הממונה לערר. החלטה זו נומקה, בין השאר בכך שתשובת הממונה כללה התייחסות לאירועים ועמלות שלא היוו חלק מהקביעה המקורית, וממילא לא ניתנה לבנקים זכות להישמע לגביהם. בית הדין הבהיר, במסגרת החלטתו, כי קביעת הממונה צריכה להתייחס לאירועים קונקרטיים ואינה יכולה לעמוד על אמירות כוללניות וגורפות בדבר קיומם של חילופי מידע. בית הדין קבע דיון מקדמי בתיק ליום 15 באפריל 2013, במהלכו ידונו הסדרי ניהול התיק.

בהמשך להחלטת בית הדין, הודיע הממונה לבנק, ביום 29 ביולי 2012, כי הוא שוקל להפעיל את סמכותו לפי סעיף 43(א)(1) לחוק, ולפרסם קביעה משלימה לפיה העברות המידע שיוחסו על ידו לבנקים בכתב התשובה לערר, ונמחקו בהחלטת בית הדין, מהווים הסדר כובל. הבנק הוזמן למסור התייחסותו לאפשרות פרסום קביעה כאמור עד ליום 11 באוקטובר 2012. בהמשך לבקשות הבנקים השונים, מועד זה נדחה עד לסוף מאי 2013.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות

31 במרס 2013 (לא מבוקר)				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
			שקל - מדד	אחר
-	-	373	-	-
-	-	-	612	-
-	-	373	612	-
-	-	-	612	-
36	2	-	3	-
-	-	39,511	1,000	2,662
-	-	512	-	-
-	2	1,051	-	-
-	-	3,930	321	-
-	-	3,722	-	-
-	-	1,287	6,486	-
36	4	50,013	7,810	2,662
-	-	-	4,536	-
796	5,931	198	1,545	-
62	-	3	-	-
-	19,421	1,804	-	-
-	19,272	1,804	-	-
8	116	383	-	-
7	88	363	-	-
-	-	306	1,270	-
873	44,828	4,861	2,815	-
-	-	-	635	-
201	-	-	-	-
-	-	2,388	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים
א. נגזרים מגדרים (1)
חוזי FORWARD
SWAPS
סך הכל
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
ב. נגזרים ALM (1) (2)
חוזי FUTURES
חוזי FORWARD
חוזי אופציות שנסחרים בבורסה
- אופציות שנכתבו
- אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים
- אופציות שנכתבו
- אופציות שנקנו
SWAPS
סך הכל
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
ג. נגזרים אחרים (1)
חוזי FUTURES
חוזי FORWARD
חוזי אופציות שנסחרים בבורסה
- אופציות שנכתבו
- אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים
- אופציות שנכתבו
- אופציות שנקנו
SWAPS
סך הכל
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

31 במרס 2012 (לא מבוקר)				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
			שקל - מדד	אחר
-	-	-	*1,241	-
-	-	-	1,241	-
-	-	-	*1,241	-
74	55	-	157	-
43	-	38,465	3,070	1,404
-	-	161	-	-
-	20	180	-	-
-	-	3,714	460	-
-	-	3,487	186	-
-	-	1,572	*6,358	-
117	75	47,579	10,231	1,404
-	-	-	*3,985	-
390	2,937	218	905	-
-	-	2	-	-
-	23,628	1,101	-	-
-	23,628	1,101	-	-
64	249	1,370	37	-
55	202	1,300	37	-
-	-	382	1,070	-
509	50,644	5,474	2,049	-
-	-	-	535	-
222	-	-	-	-
-	-	2,848	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים
א. נגזרים מגדרים (1)
SWAPS
סך הכל
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
ב. נגזרים ALM (1) (2)
חוזי FUTURES
חוזי FORWARD
חוזי אופציות שנסחרים בבורסה
- אופציות שנכתבו
- אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים
- אופציות שנכתבו
- אופציות שנקנו
SWAPS
סך הכל
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
ג. נגזרים אחרים (1)
חוזי FUTURES
חוזי FORWARD
חוזי אופציות שנסחרים בבורסה
- אופציות שנכתבו
- אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים
- אופציות שנכתבו
- אופציות שנקנו
SWAPS
סך הכל
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

* התאמה לא מהותית של מספרי השוואה.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות (המשך)

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)					
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית שקל - מזד	אחר	
-	-	400	-	-	1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים
-	-	-	267	-	
-	-	400	267	-	
-	-	-	267	-	א. נגזרים מגדרים ⁽¹⁾ חוזי FORWARD SWAPS סך הכל
-	-	-	-	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
38	-	-	-	-	ב. נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾ חוזי FUTURES חוזי FORWARD חוזי אופציות שנסחרים בבורסה
-	-	33,690	-	2,546	- אופציות שנכתבו
-	-	197	-	-	- אופציות שנקנו
-	2	223	-	-	חוזי אופציה אחרים
-	-	5,221	344	-	- אופציות שנכתבו
-	-	5,331	-	-	- אופציות שנקנו
-	-	1,291	6,856	-	SWAPS
38	2	45,953	7,200	2,546	סך הכל
-	-	-	4,400	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
634	5,308	320	1,130	-	ג. נגזרים אחרים ⁽¹⁾ חוזי FUTURES חוזי FORWARD חוזי אופציות שנסחרים בבורסה
34	-	4	-	-	- אופציות שנכתבו
-	28,620	1,348	-	-	- אופציות שנקנו
-	28,620	1,348	-	-	חוזי אופציה אחרים
20	195	335	-	-	- אופציות שנכתבו
17	144	317	-	-	- אופציות שנקנו
-	-	311	797	-	SWAPS
705	62,887	3,983	1,927	-	סך הכל
-	-	-	398	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
222	-	-	-	-	ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT
-	-	2,222	-	-	

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

א. היקף הפעילות (המשך)

31 במרס 2013 (לא מבוקר)				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
			שקל - מדד	אחר
-	-	-	-	-
-	-	19	16	-
-	-	685	65	10
-	-	978	183	21
1	269	78	45	-
1	269	76	45	-
2	-	-	-	-
3	269	763	110	10
-	-	-	-	-
3	269	763	110	10
-	-	1	-	-
1	269	1,073	244	21
-	-	-	-	-
1	269	1,073	244	21
-	-	3	-	-

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים	
א.	נגזרים מגדרים ⁽¹⁾
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב.	נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג.	נגזרים אחרים ⁽¹⁾
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	שווי הוגן ברוטו שלילי
ד.	נגזרי אשראי
	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
	שווי הוגן ברוטו חיובי
ה	סך הכל
	שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽³⁾
	סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן
	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾
*	מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים
	שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾
	סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן
	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾
*	מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים 1 מיליון ש"ח (שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 8 מיליון ש"ח).

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות (המשך)

31 במרס 2012 (לא מבוקר)					
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית		
			שקל - מדד	אחר	
-	-	-	1	-	א. נגזרים מגדרים ⁽¹⁾
-	-	-	*82	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
					שווי הוגן ברוטו שלילי
-	-	534	65	4	ב. נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾
-	-	704	*169	10	שווי הוגן ברוטו חיובי
					שווי הוגן ברוטו שלילי
11	356	72	16	-	ג. נגזרים אחרים ⁽¹⁾
11	356	69	16	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
					שווי הוגן ברוטו שלילי
					ד. נגזרי אשראי
					נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
4	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי

* התאמה לא מהותית של מספרי השוואה.

א. היקף הפעילות (המשך)

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)					
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית שקל - ממד	אחר	
					2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	א. נגזרים מגדרים ⁽¹⁾
-	-	1	15	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	-	548	103	9	שווי הוגן ברוטו שלילי
-	-	845	282	22	ב. נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾
-	-	62	13	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
1	482	60	13	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
1	482				ג. נגזרים אחרים ⁽¹⁾
					שווי הוגן ברוטו חיובי
					שווי הוגן ברוטו שלילי
					ד. נגזרי אשראי
					נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
2	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
					ה סך הכל
3	482	610	116	9	שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוודו במאזן ⁽⁴⁾
3	482	610	116	9	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾
-	1	1	-	-	* מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים
1	482	906	310	22	שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוודו במאזן ⁽⁴⁾
1	482	906	310	22	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾
-	1	3	-	-	* מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

- (1) למעט נגזרי אשראי.
- (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (3) מזה: שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 1 מיליוני ש"ח (שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 11 מיליוני ש"ח).
- (4) סווג מחדש. החל מיום 1 בינואר 2013 מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. ההוראה כוללת דרישות גילוי חדשות לעניין קיזוז מכשירים נגזרים, ובין השאר בדבר בטחונות שהתקבלו במזומן המתייחסים לנכסים בגין מכשירים נגזרים. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע, עם זאת נקבע בהוראה שלא נדרש לתת גילוי הנדרש לראשונה כתוצאה מיישום הוראה זו לגבי מספרי השוואה המתייחסים לרבעונים המקבילים בשנת 2012. ראה גם באור 1.1' (2).

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 במרס 2013 (לא מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות
1,155	495	-	46	527	87
(348)	-	-	-	(348)	-
(22)	-	-	-	(22)	-
785	495	-	46	157	87
2,131	1,143	-	-	988	-
(365)	-	-	-	(365)	-
1,766	1,143	-	-	623	-
2,551	1,638	-	46	780	87
1,608	824	-	98	613	73
(348)	-	-	-	(348)	-
(80)	-	-	-	(80)	-
1,180	824	-	98	185	73

31 במרס 2012 (לא מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות
1,059	425	-	54	466	114
-	-	-	-	-	-
1,059	425	-	54	466	114
2,479	1,224	-	-	1,255	-
3,538	1,649	-	54	1,721	114

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾

סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:

הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים

הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל

סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים⁽³⁾

הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני

סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾

סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:

מכשירים פיננסיים

ביטחון במזומן ששועבד

סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים⁽¹⁾

בניכוי הסכמי קיזוז⁽⁴⁾⁽⁵⁾

יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים⁽³⁾

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
1,220	479	-	52	518	171	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾⁽⁵⁾
(337)	-	-	-	(337)	-	סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
(1)	-	-	-	(1)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
882	479	-	52	180	171	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
2,203	1,093	-	-	1,110	-	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(413)	-	-	-	(413)	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
1,790	1,093	-	-	697	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
2,672	1,572	-	52	877	171	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
1,721	721	-	97	737	166	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
(337)	-	-	-	(337)	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(93)	-	-	-	(93)	-	סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
1,291	721	-	97	307	166	מכשירים פיננסיים
						ביטחון במזומן ששועבד
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

- (1) מזה שווי הוגן ברוטו חייבי של נכסים בגין מכשירים משובצים 1 מיליון ש"ח (31.3.12 - 2 מיליון ש"ח ו-31.12.12 - 1 מיליון ש"ח).
- (2) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 8 מיליון ש"ח (31.12.12 - 11 מיליון ש"ח).
- (3) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפי הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.
- (4) ללא הסדרי התחשבות נטו.
- (5) סווג מחדש. החל מיום 1 בינואר 2013 מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. ההוראה כוללת דרישות גילוי חדשות לעניין קיזוז מכשירים נגזרים, ובין השאר בדבר בטחונות שהתקבלו במזומן המתייחסים לנכסים בגין מכשירים נגזרים. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע, עם זאת נקבע בהוראה שלא נדרש לתת גילוי הנדרש לראשונה כתוצאה מיישום הוראה זו לגבי מספרי השוואה המתייחסים לרבעונים המקבילים בשנת 2012. ראה גם באור 1.1' (2).

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה

31 במרס 2013 (לא מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
2,662	-	567	1,831	264	חוזי רבית
11,237	2,155	3,621	2,443	3,018	- שקל - מדד
57,635	284	1,057	15,210	41,084	- אחר
44,832	-	144	2,438	42,250	חוזי מטבע חוץ
1,110	-	510	522	78	חוזים בגין מניות
117,476	2,439	5,899	22,444	86,694	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

31 במרס 2012 (לא מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
1,404	-	698	584	122	חוזי רבית
13,521	1,768	4,495	5,434	1,824	- שקל - מדד
55,901	343	1,535	15,394	38,629	- אחר
50,719	-	305	6,829	43,585	חוזי מטבע חוץ
848	-	466	336	46	חוזים בגין מניות
123,393	2,111	7,499	28,577	84,206	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
2,546	-	567	1,595	384	חוזי רבית
9,394	1,997	3,088	2,509	1,800	- שקל - מדד
52,558	287	1,011	14,430	36,830	- אחר
62,889	-	280	603	62,006	חוזי מטבע חוץ
965	-	573	300	92	חוזים בגין מניות
128,352	2,284	5,519	19,437	101,112	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

באור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

(במיליוני ש"ח)

המאוחד					
ליום 31 במרס 2013					
שווי הוגן					
יתרה במאזן	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
20,572	814	19,353	432	20,599	נכסים פיננסיים
10,531	6,990	3,411	151	10,552	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,060	-	1,060	-	1,060	ניירות ערך*
67,421	3,003	3	64,970	67,976	ניירות ערך שנשאלו
10	-	10	-	10	אשראי לציבור, נטו
105	-	101	4	105	אשראי לממשלה
1,154	301	530	323	1,154	נכסים מוחזקים למכירה
151	27	-	124	151	נכסים בגין מכשירים נגזרים
101,004 ⁽¹⁾	11,135	24,468	66,004	101,607	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל הנכסים הפיננסיים
82,418	2,454	67,159	13,082	82,695	התחייבויות פיננסיות
966	-	930	35	965	פקדונות הציבור
784	368	314	131	813	פקדונות מבנקים
5,500	4,479	-	1,692	6,171	פקדונות הממשלה
27	-	25	2	27	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,600	302	1,049	249	1,600	התחייבויות מוחזקות למכירה
4,478	768	-	3,700	4,468	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
95,773 ⁽¹⁾	8,371	69,477	18,891	96,739	התחייבויות פיננסיות אחרות
					סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

* לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 2, "ניירות ערך".

(1) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 13,867 מיליוני ש"ח ובסך 5,198 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 8א'.

באור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ליום 31 במרס 2012*					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
17,926	627	16,781	518	17,895	נכסים פיננסיים
12,359	148	3,392	8,819	12,347	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,672	-	1,672	-	1,672	ניירות ערך**
66,519	64,531	-	1,988	66,073	ניירות ערך שנשאלו
5	-	5	-	5	אשראי לציבור, נטו
1,057	(2)239	(2)452	(2)366	(2)1,057	אשראי לממשלה
208	139	-	69	208	נכסים בגין מכשירים נגזרים
99,746	65,684	22,302	11,760	(1)99,257	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
81,997	16,272	64,119	1,606	81,726	פקדונות הציבור
1,050	114	936	-	1,048	פקדונות מבנקים
731	142	277	312	699	פקדונות הממשלה
5,704	1,933	-	3,771	5,156	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,399	(2)276	(2)756	(2)367	(2)1,399	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,897	3,547	-	1,350	4,912	התחייבויות פיננסיות אחרות
95,778	22,284	66,088	7,406	(1)94,940	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של טיוטת המפקח על הבנקים בנושא מדידת שווי הוגן.

** לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 2, "ניירות ערך".

(1) מזה: נכסים בסך 14,552 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 4,689 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).

למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאור 8א.

(2) סווג מחדש. ראה באור 1 ו' (2) לעיל.

ליום 31 בדצמבר 2012					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
22,966	466	21,916	584	22,939	נכסים פיננסיים
9,774	151	3,325	6,298	9,756	מזומנים ופקדונות בבנקים
932	-	932	-	932	ניירות ערך*
68,399	65,750	3	2,646	67,879	ניירות ערך שנשאלו
3	-	3	-	3	אשראי לציבור, נטו
1,219	**197	**526	496	1,219	אשראי לממשלה
249	216	-	33	249	נכסים בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	נכסים פיננסיים אחרים
103,542	66,780	26,705	10,057	(1)102,977	השפעת הסכמי קיזוז(2)
					סך הכל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
84,741	13,606	68,921	2,214	84,365	פקדונות הציבור
1,385	10	1,375	-	1,385	פקדונות מבנקים
717	139	273	305	685	פקדונות הממשלה
6,269	1,787	-	4,482	5,620	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,710	235	980	495	1,710	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,155	3,529	-	626	4,166	התחייבויות פיננסיות אחרות
-	-	-	-	-	השפעת הסכמי קיזוז(2)
98,977	19,306	71,549	8,122	(1)97,931	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

* לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 2, "ניירות ערך".

** סווג מחדש.

(1) מזה: נכסים בסך 12,777 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 4,866 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).

למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 8.א.

(2) סווג מחדש. ראה באור 1.1 ו' (2).

באור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך) (במיליוני ש"ח)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה ברבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור רבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הרבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הרבית. תחת הנחת שיעורי רבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים ברבית קבועה לרבות אלו שאינם נושאים רבית.

בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא ניתן ביטוי להשפעת המס הנובעת מהפער בין ערכי השווי הוגן לערכים המופיעים במאזן. יש לציין, כי הפער בין היתרה בספרים לבין יתרות השווי הוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים לישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואת ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים, אגרות חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי רבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן ורבית). תקבולים אלו הונו בשיעור רבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור רבית זה נקבע לפי שיעור רבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי רבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הרבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור רבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הקבוצה, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הקבוצה בפעילותה השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

באור 8א - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 במרס 2013 (לא מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קזיז	יתרה מאזנית
4,006	722	-	-	4,728
-	320	-	-	320
148	-	-	-	148
-	1,117	-	-	1,117
-	545	-	-	545
568	119	-	-	687
-	31	-	-	31
245	48	-	-	293
4,967	2,902	-	-	7,869
1,567	-	-	-	1,567
77	-	-	-	77
-	111	-	-	111
62	-	-	-	62
-	12	-	-	12
7	-	-	-	7
1,713	123	-	-	1,836
2,980	-	-	-	2,980
-	-	10	-	10
-	102	8	-	110
39	419	305	-	763
262	7	-	-	269
-	3	-	-	3
301	531	323	-	1,155
27	-	-	-	27
9,988	3,556	323	-	13,867
2,454	-	-	-	2,454
368	-	-	-	368
-	-	21	-	21
-	244	-	-	244
40	805	228	-	1,073
262	7	-	-	269
-	1	-	-	1
302	1,057	249	-	1,608
27	-	-	-	27
741	-	-	-	741
768	-	-	-	768
3,892	1,057	249	-	5,198

נכסים
ניירות ערך זמינים למכירה:
אגרות חוב מילואות ממשלתיים בישראל
אגרות חוב מילואות ממשלתיים זרים
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS) או מגובי נכסים (ABS)
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר:
אגרות חוב מילואות ממשלתיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך למסחר
אשראי בגין השאלת ניירות ערך
נכסים בגין מכשירים נגזרים:
חווה רבית: שקל-מדד
חווה רבית: אחר
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
סך הכל נכסים
התחייבויות
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות
פקדונות הממשלה
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
חווה רבית: שקל-מדד
חווה רבית: אחר
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
התחייבות בגין פעילות בשוק המעו"ף
מכירת ניירות ערך בחסר
סך הכל התחייבויות אחרות
סך הכל התחייבויות

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 במרס 2012 (לא מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיצוז	יתרה מאזנית
5,403	582	-	-	5,985
-	144	-	-	144
145	-	-	-	145
-	1,340	-	-	1,340
-	517	-	-	517
242	174	-	-	416
-	34	-	-	34
337	29	-	-	366
6,127	2,820	-	-	8,947
2,201	-	-	-	2,201
29	29	-	-	29
94	-	-	-	94
-	86	-	-	86
26	-	-	-	26
-	25	-	-	25
20	8	-	-	28
2,341	148	-	-	2,489
1,988	-	-	-	1,988
-	-	4	-	4
-	56	26	-	82
20	377	209	*-	606
346	10	-	*-	356
-	11	-	-	11
366	454	239	-	1,059
69	-	-	-	69
10,891	3,422	239	-	14,552
1,606	-	-	-	1,606
312	-	-	-	312
-	-	10	-	10
-	267	-	-	267
21	486	266	*-	773
346	10	-	*-	356
-	15	-	-	15
367	778	276	-	1,421
69	-	-	-	69
1,281	-	-	-	1,281
1,350	-	-	-	1,350
3,635	778	276	-	4,689

נכסים
ניירות ערך זמינים למכירה:
אגרות חוב מילואת ממשלתיים בישראל
אגרות חוב מילואת ממשלתיים זרים
אגרות חוב של אחרים:
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS) או מגובי נכסים (ABS)
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר:
אגרות חוב מילואת ממשלתיים בישראל
אגרות חוב מילואת ממשלתיים זרים
אגרות חוב של אחרים:
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך למסחר
אשראי בגין השאלת ניירות ערך
נכסים בגין מכשירים נגזרים:
חוזת רבית: שקל-מדד
חוזת רבית: אחר
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
סך הכל נכסים
התחייבויות
פקדונות הציבור
פקדונות הממשלה
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
חוזת רבית: שקל-מדד
חוזת רבית: אחר
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
התחייבויות בגין פעילות בשוק המע"ף
מכירת ניירות ערך בחסר
סך הכל התחייבויות אחרות
סך הכל התחייבויות

* סווג מחדש. ראה באור 1.ו' (2).

באור 8א - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

(במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קזיז	יתרה מאזנית
4,081	471	-	-	4,552
-	372	-	-	372
160	-	-	-	160
-	1,244	-	-	1,244
-	538	-	-	538
570	160	-	-	730
-	40	-	-	40
252	48	-	-	300
5,063	2,873	-	-	7,936
830	-	-	-	830
47	-	-	-	47
-	50	-	-	50
42	-	-	-	42
1	-	-	-	1
920	50	-	-	970
2,618	-	-	-	2,618
-	-	9	-	9
-	107	9	-	116
22	409	179	*-	610
474	8	-	*-	482
-	3	-	-	3
496	527	197	-	1,220
33	-	-	-	33
9,130	3,450	197	-	12,777
2,214	-	-	-	2,214
305	-	-	-	305
-	-	22	-	22
-	310	-	-	310
21	672	213	*-	906
474	8	-	*-	482
-	1	-	-	1
495	991	235	-	1,721
33	-	-	-	33
593	-	-	-	593
626	-	-	-	626
3,640	991	235	-	4,866

נכסים	
ניירות ערך זמינים למכירה:	
אגרות חוב מילואות ממשלתיים בישראל	
אגרות חוב מילואות ממשלתיים זרים	
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל	
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים	
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS) או מגובי נכסים (ABS)	
אגרות חוב של אחרים בישראל	
אגרות חוב של אחרים זרים	
מניות של אחרים	
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה	
ניירות ערך למסחר:	
אגרות חוב מילואות ממשלתיים בישראל	
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל	
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים	
אגרות חוב של אחרים בישראל	
מניות של אחרים	
סך הכל ניירות ערך למסחר	
אשראי בגין השאלת ניירות ערך	
נכסים בגין מכשירים נגזרים:	
חווה רבית: שקל-מדד	
חווה רבית: אחר	
חוזי מטבע חוץ	
חוזים בגין מניות	
חוזי סחורות ואחרים	
סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים	
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף	
סך הכל נכסים	
התחייבויות	
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות	
פקדונות הממשלה	
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:	
חווה רבית: שקל-מדד	
חווה רבית: אחר	
חוזי מטבע חוץ	
חוזים בגין מניות	
חוזי סחורות ואחרים	
סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
התחייבויות אחרות	
התחייבות בגין פעילות בשוק המעו"ף	
מכירת ניירות ערך בחסר	
סך הכל התחייבויות אחרות	
סך הכל התחייבויות	

* סווג מחדש. ראה באור 1.1' (2).

ב. פריטים הנמדדים בשווי הגון על בסיס שאינו חוזר ונשנה

31 במרס 2013 (לא מבוקר)					
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
(27)	159	133	3	23	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
-	3	3	-	-	אחר

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)					
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
(134)	186	155	3	28	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
-	4	4	-	-	אחר

באור 38 - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3⁽¹⁾
(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2013 (לא מבוקר)							
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2012	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 במרס 2013	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרס 2013
נכסים							
9	3	-	(2)	-	-	10	3
9	-	-	(1)	-	-	8	-
179	372	13	(259)	-	-	305	178
197	375	13	(262)	-	-	323	181
התחייבויות							
22	(1)	-	(2)	-	-	21	-
213	(42)	-	(27)	-	-	228	(40)
235	(43)	-	(29)	-	-	249	(40)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)							
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2011	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 במרס 2012	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרס 2012
נכסים							
4	-	-	-	-	-	4	-
59	(1)	-	-	-	-	58	(2)
63	(1)	-	-	-	-	62	(2)
התחייבויות							
15	5	-	-	-	-	10	4
274	(1)	-	(9)	-	-	266	(4)
289	4	-	(9)	-	-	276	-

- (1) בשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 וברבעון שהסתיים ב-31 במרס 2012 השינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3, אינם כוללים את השינוי במכשירים, אשר סווגו לרמה זו עקב חישוב סיכון האשראי הגלום במכשירים אלה, לפי מרווח סיכון שאינו נצפה בשוק. השווי ההוגן של מכשירים אלה ליום 31 בדצמבר 2012 הסתכם ב-135 מיליון ש"ח, הכולל מרכיב סיכון אשראי כאמור לעיל, בסך של 1 מיליון ש"ח. (31.3.12 - 177 מיליון ש"ח ו-1 מיליון ש"ח בהתאמה).
- (2) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית.

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2012	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2012	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽²⁾	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2011
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
	4	-	-	(1)	-	6	4
חוזי רבית שקל-מדד							
חוזי מטבע חוץ	59	-	-	(19)	-	13	59
סך כל הנכסים	63	-	-	(20)	-	19	63
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
	15	-	-	(1)	-	(8)	15
חוזי רבית שקל-מדד							
חוזי מטבע חוץ	274	-	-	(70)	-	(9)	274
סך כל ההתחייבויות	289	-	-	(71)	-	(17)	289

(1) בשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 וברבעון שהסתיים ב-31 במרס 2012 השינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3, אינם כוללים את השינוי במכשירים, אשר סווגו לרמה זו עקב חישוב סיכון האשראי הגלום במכשירים אלה, לפי מרווח סיכון שאינו נצפה בשוק.

השווי ההוגן של מכשירים אלה ליום 31 בדצמבר 2012 הסתכם ב-135 מיליון ש"ח, הכולל מרכיב סיכון אשראי כאמור לעיל, בסך של 1 מיליון ש"ח. (31.3.12 - 177 מיליון ש"ח ו-1 מיליון ש"ח בהתאמה).

(2) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית.

באור 18 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3
(במיליוני ש"ח)

ליום 31 במרס 2013 (לא מבוקר)				
טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי	
באחוזים			במיליוני ש"ח	
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה				
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
			היוון תזרימי מזומנים	- חוזי רבית שקל-מדד
0.52 - (1.38)	10	רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	- חוזי רבית אחר
5.75 - 1.25	8	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	- חוזי מטבע חוץ
0.52 - (1.38)	70	1. רבית צמודה למדד		
5.75 - 1.25	235	2. סיכון אשראי צד נגדי		
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
			היוון תזרימי מזומנים	- חוזי רבית שקל מדד
0.52 - (1.38)	21	רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	- חוזי מטבע חוץ
0.52 - (1.38)	228	רבית צמודה למדד		
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה				
			שווי בטחונות	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
9.00 - 8.00	133			

ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)				
טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי	
באחוזים			במיליוני ש"ח	
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה				
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
			היוון תזרימי מזומנים	- חוזי רבית שקל-מדד
0.58 - (0.61)	9	רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	- חוזי רבית אחר
5.75 - 1.20	9	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	- חוזי מטבע חוץ
0.58 - (0.61)	53	1. רבית צמודה למדד		
5.75 - 1.20	126	2. סיכון אשראי צד נגדי		
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
			היוון תזרימי מזומנים	- חוזי רבית שקל מדד
0.58 - (0.61)	22	רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	- חוזי מטבע חוץ
0.58 - (0.61)	213	רבית צמודה למדד		
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה				
			שווי בטחונות	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
9.00 - 8.00	155			

באור 9 - הכנסות והוצאות רבית (לא מבוקר)

(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס		
2012	2013	
748	682	א. הכנסות רבית ⁽¹⁾
9	7	מאשראי לציבור
70	57	מפקדונות בבנקים
10	5	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
*55	49	מניחות ערך שנשאלו
1	1	מאגרות חוב ⁽²⁾
893	801	מנכסים אחרים
		סך כל הכנסות הרבית
287	182	ב. הוצאות רבית ⁽¹⁾
3	3	על פקדונות הציבור
6	2	על פקדונות הממשלה
60	61	על פקדונות מבנקים
-	9	על אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
356	257	על התחייבויות אחרות
537	544	סך כל הוצאות הרבית
		סך כל ההכנסות רבית, נטו
13	1	ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות רבית
20	8	הכנסות רבית ⁽³⁾
(7)	(7)	הוצאות רבית ⁽³⁾
		סך הכל בגין מכשירים נגזרים ופעולות גידור
2	5	ד. פירוט הכנסות רבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
*46	40	מוחזקות לפדיון
7	4	זמינות למכירה
55	49	למסחר
		סך הכל כלול בהכנסות רבית

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(2) כולל הכנסות רבית בגין אגרות חוב מגובות משכנתאות בסך של 2 מיליון ש"ח (31.3.2012 - 1 מיליון ש"ח).

(3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א' וב'.

* התאמה לא מהותית של מספרי השוואה.

באור 10 - הכנסות מימון שאינן מרבית (לא מבוקר)
(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס		
2012	2013	
		א. הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
		1. מפעילות במכשירים נגזרים
-	-	חלק לא אפקטיבי ביחסי גידור ⁽¹⁾
(59) *	(257)	הוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾
(59)	(257)	סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים
		2. מהשקעה באגרות חוב
35	57	רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה
(3)	(1)	הפסדים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽³⁾
32	56	סך הכל מהשקעה באגרות חוב
		3. הפרשי שער, נטו
68	254	
		4. רווחים מהשקעה במניות
22	6	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה
(17) ⁽⁴⁾	(3)	הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה
1	11	דיבידנד ממניות זמינות למכירה
6	14	סך הכל מהשקעה במניות
47	67	סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

(1) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי גידור.

(2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הקבוצה, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) כולל הפרשה לירידת ערך בסך של 1 מיליון ש"ח (31.3.2012 - 2 מיליון ש"ח).

(4) כולל הפרשה לירידת ערך בסך של 17 מיליון ש"ח ב-31.3.12.

* התאמה לא מהותית של מספרי השוואה.

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס		
2012	2013	
5	5	ב. הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽³⁾
8	4	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
-	-	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו ⁽¹⁾
13	9	הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾
		סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽⁴⁾
8	6	פירוט על הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר, לפי חשיפת סיכון
5	3	חשיפת רבית
13	9	חשיפה למניות
		סך הכל
60	76	סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית

- (1) מזה חלק ההפסדים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך 0.2 מיליון ש"ח (31.3.2012 - 7 מיליון ש"ח).
- (2) אין חלק ברווחים/הפסדים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.
- (3) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
- (4) להכנסות רבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 9.

באור 11 - פקדונות הציבור

בפקדונות הציבור נכללו פקדונות של גופים מוסדיים שגויסו בישראל בסך של 6,584 מיליון ש"ח (31.12.12 - 6,747 מיליון ש"ח).

באור 12 - מגזרי פעילות

(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2013 (לא מבוקר)							
סך הכל	אחר	ניהול פיננסי	מסחרי	עסקי	עסקים קטנים	משקי בית	בנקאות פרטית
544	(4)	38	151	148	4	229	(22)
-	-	19	(21)	(36)	6	(35)	67
544	(4)	57	130	112	10	194	45
427	9	52	65	92	13	115	81
971	5	109	195	204	23	309	126
32	-	-	1	2	-	27 ⁽¹⁾	2
136	-	57	29	37	(1)	3	11

הכנסות רבית, נטו:

מחיצוניים

בינמגזרי

הכנסות (הוצאות) רבית, נטו

הכנסות שאינן מרבית

סך כל ההכנסות

הוצאות בגין הפסדי אשראי

רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)*							
סך הכל	אחר	ניהול פיננסי	מסחרי	עסקי	עסקים קטנים	משקי בית	בנקאות פרטית
537	(1)	82	159	140	3	201	(47)
-	-	(40)	(26)	(26)	8	(14)	98
537	(1)	42	133	114	11	187	51
402	-	51	64	87	13	111	76
939	(1)	93	197	201	24	298	127
31	-	-	53	(22)	1	-	(1)
143	-	58	2	55	(1)	17	12

הכנסות רבית, נטו:

מחיצוניים

בינמגזרי

הכנסות (הוצאות) רבית, נטו

הכנסות שאינן מרבית

סך כל ההכנסות (הוצאות)

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)							
סך הכל	אחר	ניהול פיננסי	מסחרי	עסקי	עסקים קטנים	משקי בית	בנקאות פרטית
2,250	(5)	524	641	593	11	684	(198)
-	-	(276)	(109)	(123)	33	80	395
2,250	(5)	248	532	470	44	764	197
1,547	(11)	88	267	359	55	477	312
3,797	(16)	336	799	829	99	1,241	509
134	-	-	105	(16)	(3)	46	2
577	-	204	71	185	2	67	48

* סווג מחדש.

(1) כולל 23 מיליון ש"ח בגין יישום הוראת המפקח על הבנקים בנושא "עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיר".

באור 13 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

(במיליוני ש"ח)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			יתרה ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר) שינוי נטו במהלך התקופה יתרה ליום 31 במרס 2013 (לא מבוקר)
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	התאמות מתרגום, נטו לאחר השפעת גידורים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
88	2	90	(1)	91	
(17)	(1)	(18)	2	(20)	
71	1	72	1	71	
(88)	(1)	(89)	-	(89) *	יתרה ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)
77	1	78	-	*78	שינוי נטו במהלך התקופה
(11)	-	(11)	-	(11)	יתרה ליום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)
(88)	(1)	(89)	-	(89)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)
176	3	179	(1)	180	שינויים נטו במהלך התקופה
88	2	90	(1)	91	יתרה ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)

באור 13 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

31 בדצמבר 2012			31 במרס 2012			31 במרס 2013			
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	
		(מבוקר)			(לא מבוקר)			(לא מבוקר)	
									השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:
									התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
									רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
318	(173)	491	105	(58)	*163	12	(6)	18	רווחים (הפסדים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(138)	75	(213)	(27)	15	(42)	(32)	17	(49)	שינוי נטו במהלך התקופה
180	(98)	278	78	(43)	121	(20)	11	(31)	התאמות מתרגום⁽¹⁾
									התאמות מתרגום דוחות כספיים גידורים ⁽²⁾
1	-	1	-	(3)	3	(3)	10	(13)	שינוי נטו במהלך התקופה
(2)	1	(3)	-	4	(4)	5	(18)	23	השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	1	(2)	-	1	(1)	2	(8)	10	סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה
									השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק
3	(2)	5	1	(1)	2	(1)	1	(2)	סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה
176	(95)	271	77	(41)	118	(17)	2	(19)	

- (1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק, לרבות התאמות בגין חברות כלולות.
- (2) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
- * התאמה לא מהותית של מספרי השוואה.

באור 14 - נכסים והתחייבויות המוחזקים למכירה

ביום 19 במרס 2013 נחתם הסכם למכירת פיבי בנק (י.ק.) (להלן - פיבי לונדון). תמורת מניות פיבי לונדון ישלם הרוכש לבנק סך של 10 מיליון ליש"ט בניכוי הוצאות הרוכש, המוגבלות בתקרה של 3.1 מיליון ליש"ט, ובתוספת שווי ההון העצמי של פיבי לונדון כפי שיהיה במועד השלמת העסקה.

ההסכם מותנה, בין היתר, ב: (1) קבלת אישור ה-FSA להעברת הבעלות בפיבי לונדון; (2) ביטול "מכתב הנוחות" שנתן הבנק ל-Bank of England בגין פעילות פיבי לונדון; ו-(3) רכישת הסיכון של תיק ההלוואות של פיבי לונדון על ידי הבנק והמשך ניהולו על ידי פיבי לונדון בבעלות החדשה.

על פי תנאי התשלום שבהסכם, שילם הרוכש לבנק סך של 1.2 מיליון ליש"ט במועד חתימת ההסכם ויתרת התמורה (בניכוי הוצאות הרוכש בקשר עם ההסכם) תשולם במועד השלמת העסקה.

בהסכם נקבעו מספר סעיפי אחריות בגין הצהרות הבנק כלפי הרוכש לעניין בעלותו במניות פיבי לונדון, זכותו להתקשר בהסכם, היותו סולבנטי ושלא הוגשו כנגדו כל בקשות פירוק או כינוס נכסים וכי למיטב ידיעתו פיבי לונדון מנהלת את עסקיה ואת רכושה בכל ההיבטים המהותיים בהתאם להוראות הדין.

אחריות הבנק בנוגע להצהרות אלו מוגבלת לתקופה של 18 חודשים ממועד חתימת ההסכם וכן מוגבלת בסכום של עד 1 מיליון ליש"ט בגין הפרת הצהרות לעניין ניהול עסקיה של פיבי לונדון בהתאם להוראות הדין ולעניין הצהרתו של הבנק כי לא הוגשו כנגדו בקשות פירוק או כינוס ובסכום מלוא התמורה (10 מיליון ליש"ט בתוספת ההון העצמי) בגין הפרת ההצהרות הנותרות. הרווח ממכירת פיבי לונדון במועד השלמת העסקה צפוי לעמוד על כ-6 מיליון ליש"ט, לפני השפעת מס.

ליום 31 במרס 2013 נכללו נכסים בסך 122 מיליון ש"ח במסגרת נכסים המוחזקים למכירה והתחייבויות בסך 27 מיליון ש"ח במסגרת התחייבויות המוחזקות למכירה, כמפורט להלן:

מיליון ש"ח	נכסים המסווגים כמוחזקים למכירה
68	מזומנים ופקדונות בבנקים
33	ניירות ערך
17	בניינים וציוד
4	נכסים אחרים
122	סך הכל

מיליון ש"ח	התחייבויות המסווגות כמוחזקות למכירה
25	פקדונות הציבור
2	התחייבויות אחרות
27	סך הכל